

SLUŽBENI GLASNIK
OPĆINE PRIMORSKI DOLAC

GODINA XXVII

PRIMORSKI DOLAC, 26. studenoga 2024.

BROJ 37/24

S A D R Ź A J

Načelnik Općine:

1. Zaključak o utvrđivanju prijedloga Programa rada Općinskog vijeća Općine Primorski Dolac za 2025. godinu	2
2. Zaključak o utvrđivanju prijedloga Programa rada Načelnika Općine Primorski Dolac za 2025. godinu	4
3. Zaključak o prethodnoj suglasnosti za Program JUO za 2025. godinu	9
4. Godišnji Program JUO za 2025. godinu	10
5. Odluka o isplati godišnje nagrade za Božićne blagdane	16
6. Odluka o isplati dara za djecu za službenice JUO Općine Primorski Dolac	17
7. Odluka o isplati godišnje nagrade za zaposlenice DV Maslačak	18
8. Odluka o isplati dara za djecu za zaposlenike DV Maslačak	19
9. Odluka o prihvatu ponude	20
10. Zaključak o utvrđivanju prijedloga Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti stanice HGSS za područje Općine Primorski Dolac za 2025. godinu	21
11. Zaključak o utvrđivanju prijedloga Odluke o donošenju Plana djelovanja u području prirodnih nepogoda za 2025. godinu	72
12. Zaključak o provođenju javnog savjetovanja	192
13. Zaključak o utvrđivanju prijedloga Plana razvoja sustava civilne zaštite Općine Primorski Dolac za 2025. godinu	194
14. Odluka o raspodjeli sredstava općinskog proračuna	198
15. Plan savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u 2025. godini	199
16. Odluka o raspodjeli sredstava općinskog proračuna	201
17. Odluka o raspodjeli sredstava općinskog proračuna	202
18. Odluka o raspodjeli sredstava općinskog proračuna	203
19. Odluka o raspodjeli sredstava općinskog proračuna	204
20. Odluka o sklapanju Ugovora o djelu za potrebe organiziranja Božićnog domjenka u Primorskom Docu	205
21. Odluka o sklapanju 7. Aneksa Ugovora o djelu	206
22. Odluka o sklapanju Ugovora o djelu za poslove Adventa u Primorskom Docu	207
23. Odluka o sklapanju Ugovora o djelu za poslove sanacije krovišta sportske dvorane	208
24. Odluka o sklapanju Ugovora o djelu za poslove električnih radova u Multifunkcionalnoj školskoj dvorani	209
25. Odluka o davanju na korištenje Multifunkcionalne školske sportske dvorane	210

Općina Primorski Dolac, Primorski Dolac 2, 21 227 Primorski Dolac,
uređuje i odgovara: Pročelnica Jedininstvenog upravnog odjela,
tel/fax:021/899-445, web: www.primorskidolac.hr , e-mail: info@primorskidolac.hr

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA**

**OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKI NAČELNIK**

KLASA: 024-02/24-01/07

URBROJ: 2181-42-01-01-24-1

Primorski Dolac, 26. studenoga 2024. godine

Na temelju članka 50. Statuta Općine Primorski Dolac („Službeni glasnik“, broj 07/21) Načelnik Općine na 126. kolegiju održanom dana 26. studenoga 2024. donosi

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se Prijedlog Programa rada Općinskog vijeća Općine Primorski Dolac za 2025. godinu.
2. Akt iz točke 1. sastavni je dio ovog Zaključka.
3. Ovaj Zaključak proslijedit će se Općinskom vijeću na nadležno postupanje.
4. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

NAČELNIK

Joško Dujmović, inž.građ.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKO VIJEĆE

KLASA: 024-02/24-01/07

URBROJ: 2181-42-02-01-24-2

Primorski Dolac, xx. prosinca 2024.

Na temelju članka 32. Statuta općine Primorski Dolac („Službeni glasnik“, broj 07/21), a u svezi članka 42. Poslovnika o poslovničkom redu Vijeća općine Primorski Dolac („Službeni glasnik“, broj 07/21 i 30/23.), Općinsko vijeće na svojoj 28. sjednici održanoj dana xx. prosinca 2024. godine donosi

P R O G R A M R A D A
Općinskog vijeća Općine Primorski Dolac
za 2025. godinu

Članak 1.

I. IZVJEŠĆA, REBALANS PRORAČUNA, GODIŠNJI PRORAČUN,
GODIŠNJI OBRAČUN PRORAČUNA

1. Donošenje (usvajanje) Godišnjeg proračuna Općine Primorski Dolac,
2. Donošenje (usvajanje) Godišnjeg financijskog izvješća o izvršenju Proračuna Općine Primorski Dolac,
3. Donošenje (usvajanje) Izmjena i dopuna proračuna Općine Primorski Dolac,
4. Prihvatanje Polugodišnjeg izvješća o izvršenju proračuna Općine Primorski Dolac,
5. Donošenje (usvajanje) Odluke o izvršenju Proračuna općine Primorski Dolac,

II. GODIŠNJI PROGRAMI

1. Donošenje godišnjeg programa rada Općinskog vijeća na prijedlog radnog tijela općinskog vijeća;
2. Donošenje (usvajanje) godišnjeg Programa građenja komunalne infrastrukture;
3. Donošenje (usvajanje) godišnjeg Programa održavanja komunalne infrastrukture;
4. Donošenje (usvajanje) po prijedlogu Općinskog načelnika o Planu korištenja sredstava komunalne naknade za održavanje komunalne infrastrukture u Općini Primorski Dolac,
5. Donošenje (usvajanje) Programa korištenja sredstava proračuna općine Primorski Dolac za potrebe socijalne skrbi,
6. Donošenje (usvajanje) Programa javnih potreba u športu i kulturi u općini Primorski Dolac,
7. Donošenje (usvajanje) Programa javnih potreba u predškolskom i školskom odgoju

- i obrazovanju u Općini Primorski Dolac,
8. Donošenje (usvajanja) Programa razvoja civilnog društva na području Općine Primorski Dolac;
 9. Usvajanje akata zaštite i spašavanja na području Općine Primorski Dolac,

III. ODLUKE I RJEŠENJA

1. Donošenje Odluke o izradi Izmjena i dopuna PPUO Općine Primorski Dolac;
2. Donošenje Odluke o izradi Izmjena i dopuna UPU-a gospodarske zone Bristovača – Trištenica;
3. Donošenje Odluke o izradi UPU-a Kose;
4. Donošenje Odluke o izradi UPU Centar;
5. Donošenje Odluke o izradi UPU Franići;
6. Odluka o izgradnji vatrogasnog doma,,
7. Odluka o izgradnji vidikovca „Ljubeć“
8. Odluka o proširenju groblja na području Općine Primorski Dolac;

Članak 2.

Ovaj Akt stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Mario Mišković

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKI NAČELNIK

KLASA: 024-01/24-01/06

URBROJ: 2181-42-01-01-24-1

Primorski Dolac, 26. studenoga 2024. godine

Na temelju članka 50. Statuta Općine Primorski Dolac („Službeni glasnik“, broj 07/21)
Načelnik Općine na 126. kolegiju održanom dana 26. studenoga 2024. donosi

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se Prijedlog Programa rada Načelnika Općine Primorski Dolac za 2025. godinu.
2. Akt iz točke 1. sastavni je dio ovog Zaključka.
3. Ovaj Zaključak proslijedit će se Općinskom vijeću na nadležno postupanje.
4. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

NAČELNIK

Joško Dujmović, inž.građ.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
NAČELNIK OPĆINE

KLASA: 024-01/24-01/06

URBROJ: 2181-42-01-01-24-2

Primorski Dolac, 26. studenoga 2024.

Na temelju članka 50. Statuta općine Primorski Dolac („Službeni glasnik“, broj 07/21), Načelnik Općine na 126. kolegiju održanom 26. studenoga 2024. godine utvrđuje

PROGRAM RADA
Općinskog načelnika Općine Primorski Dolac za 2025.

Članak 1.

Za 2025. godinu planirani su projekti koji se odnose na:

- Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Primorski Dolac
- Izmjene i dopune UPU gospodarske zone Bristovača-Trištenica,
- UPU Franići,
- UPU Kose,
- UPU Centar,
- Uzletno-sletna staza u gospodarskoj zoni Bristovača-Trištenica;
- Program stambenog zbrinjavanja mladih obitelji,
- Projekti energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu općine Primorski Dolac,
- Uređenje zelenih površina javne namjene,
- Izgradnja nekategoriziranih cesta,
- Izgradnja i uređenje izletišta „Ljubeć“,
- Izgradnja i opremanje ljetne pozornice Samograd,
- Uređenje poljskih puteva
- Proširenje groblja Sv. Martina,
- Provedba deratizacije i dezinsekcije,
- Izgradnja spomen obilježja;
- Izgradnja i opremanje etno kuće;
- Projekt Pametno selo,

I. Prostorno uređenje i urbanističko planiranje

Tijekom 2025. godine planirano je provođenje postupaka donošenja Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Primorski Dolac i Urbanističkih planova: Izmjene i dopune Urbanističkog plana uređenja gospodarske zone „Bristovača/Trištenica“, UPU Franići, UPU Kose i UPU Centar.

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine odobrilo je Općini Primorski Dolac financiranje svih pet projekata u okviru projekta: Izrada prostornih planova nove generacije putem elektroničkog sustava e Planovi.

Ukupan iznos financiranja 108.000,00 eura iz NPOO 2021.-2026. iz Mehanizma za oporavak i otpornost u okviru instrumenta „EU sljedeće generacije“:

II. Projekt izgradnje uzletno-sletne staze u gospodarskoj zoni Bristovača-Trištenica

Provedba projekta je planirana u 2025.

Financiranje je odobreno u okviru projekta: Revitalizacija Dalmatinske Zagore od Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU. Odobrena sredstva 280.000,00 eura.

III. Program stambenog zbrinjavanja mladih obitelji

Općina Primorski Dolac planira provedbu aktivnosti stambenog zbrinjavanja mladih obitelji s područja Primorskog Doca počevši od 2025. godine uz sufinanciranje Splitsko-dalmatinske županije i Ministarstva poljoprivrede.

IV. Sustav energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu općine Primorski Dolac

Tijekom 2025. godine planira se provedba projekata energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu općine Primorski Dolac, aktivnosti zelene tranzicije i postavljanje solarnih elektrana na zgrade u vlasništvu općine.

Financiranje u okviru otvorenih javnih poziva.

V. Uređenje zelenih površina javne namjene

Tijekom 2025. godine planira se provedba aktivnosti izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture- uređenje zelenih površina javne namjene, projektiranje projekta, izgradnja i opremanje zelenih javnih površina.

Financiranje projekta u okviru poziva Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

VI. Izgradnja nekategoriziranih cesta

Planira se izrada geodetskog snimka i elaborata evidentiranja nerazvrstanih cesta, projektiranje i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta i prometne infrastrukture na području Općine.

Financiranje projekta putem prijave na javne pozive za financiranje sredstvima EU i nacionalnim sredstvima.

VII. Izgradnja i uređenje izletišta „Ljubeć“

Planira se izrada projektno-tehničke dokumentacije za izgradnju i uređenje izletišta „Ljubeć“.

Projekt je značajan za razvoj turističke ponude Općine Primorski Dolac i Dalmatinske Zagore.

Financiranje projekta putem prijave na javne pozive za financiranje projekata sredstvima Splitsko-dalmatinske županije, nacionalnim sredstvima i EU sredstvima.

VIII. Izgradnja i uređenje ljetne pozornice „Samograd“

Planira se izrada projektno-tehničke dokumentacije za izgradnju i opremanje ljetne pozornice Samograd.

Radi se o kulturno-turističkom projektu značajne za razvoj turističke ponude za Općinu Primorski Dolac i Dalmatinsku Zagoru.

Financiranje projekta putem prijave na javne pozive za financiranje projekata sredstvima Splitsko-dalmatinske županije, nacionalnim sredstvima i EU sredstvima.

IX. Uređenje poljskih puteva na području Općine Primorski Dolac

Planira se izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture na području Općine Primorski Dolac.

Planira se uređenje zapuštenih staza i puteva i osiguranje kvalitetne komunalne infrastrukture mještanima Općine Primorski Dolac.

Financiranje projekta putem prijave na javni poziv Splitsko-dalmatinske županije.

X. Proširenje groblja Sv. Martina

Planira se izrada otkup zemljišta od privatnih vlasnika, izrada projektno-tehničke dokumentacije projekta proširenja groblja Sv. Martina i hortikulturno uređenje.

Financiranje projekta putem prijave na javne pozive za financiranje komunalne infrastrukture nacionalnim sredstvima i EU sredstvima.

XI. Izgradnja spomen obilježja

Planira se izgradnja i opremanje spomen obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu. Početak sufinanciranja u 2024. godini od Splitsko-dalmatinske županije.

Projekt će se prijaviti za financiranje putem javnih poziva za financiranje nacionalnim sredstvima.

XII. Izgradnja i opremanje etno kuće

Planira se nastavak izvođenja radova izgradnje i opremanja etno kuće u Primorskom Docu i završetak aktivnosti tijekom 2025. godine.

XIII. Projekt Pametno selo

Planiraju se aktivnosti digitalizacije rada uprave, digitalizacija javne rasvjete i prometnog sustava javne rasvjete.

Financiranje projekta putem prijave na javni poziv Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

XIV.OSTALI POSLOVI

- sudjelovanje u radu Javne ustanove Dječjeg vrtića Maslačak,
- pružanje tehničke podrške (savjetovanje i edukacija) postojećim i novoosnovanim OPG-ovima na području Primorskog Doca,
- stvarati i poboljšati uvjete rada školske djece, srednjih škola i studenata,
- voditi brigu i skrbiti o udrugama koje su registrirane na području općine,
- zauzimati se kod nadležnih institucija za bolji prosperitet svih mještana s područja Općine,
- tražiti povoljna rješenja sa drugim lokalnim zajednicama u svrhu realizacije određenih programa,
- voditi brigu o daljnjem poboljšanju infrastrukture,
- voditi brigu o čistoći u mjestu sa daljnjim unapređenjem sakupljanja, odvoza i deponiranja komunalnog otpada, te uklanjanja glomaznog otpada,
- provođenje mjera deratizacije i dezinsekcije,
- provoditi programe socijalne skrbi i novčanih pomoći socijalno ugroženima, roditeljske naknade za 2025.
- ažuriranje Registra imovine i Registra komunalne infrastrukture,
- digitalizacija rada Jedinog upravnog odjela općine Primorski Dolac.

Članak 2.

Ovaj Akt stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

Članak 3.

Ovaj prijedlog Akta upućuje se Općinskom vijeću na usvajanje.

NAČELNIK

Joško Dujmović, ing.građ.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
NAČELNIK OPĆINE

KLASA: 024-03/24-01/02

URBROJ: 2181-42-01-01-24-2

Primorski Dolac, 26. studenoga 2024.

Na temelju članka 50. Statuta Općina Primorski Dolac („Službeni glasnik“, broj 07/21), Načelnik Općine Primorski Dolac na 126. kolegiju održanom dana 26. studenoga 2024. godine donosi

ZAKLJUČAK

o prethodnoj suglasnosti na Program JUO za 2025. godinu

Članak 1.

Donosi se zaključak o prethodnoj suglasnosti na Program JUO za 2025. godinu.

Članak 2.

Ovaj Zaključak će se objaviti u Službenom glasniku Općine.

NAČELNIK

Joško Dujmović, ing.građ.

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA**

**OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL
KLASA : 024-03/24-01/02
URBROJ :2181-42-03-01-24-3
Primorski Dolac, 26. studenoga 2024.**

Na temelju čl. 4. Odluke o ustrojstvu i djelokrugu Jedinštenog upravnog odjela Općine Primorski Dolac („Službeni glasnik“ broj 29/19, 36/19) Pročelnica Jedinštenog upravnog odjela Općine Primorski Dolac dana 26. studenoga 2024. godine donosi

**GODIŠNJI PROGRAM RADA
JEDINSTVENOG UPRAVNOG ODJELA
OPĆINE PRIMORSKI DOLAC
u 2025. godini**

SADRŽAJ

I.	UVODNA ODREDBA	3.
II.	DRUŠTVENE DJELATNOSTI	3.
III.	KOMUNALNO GOSPODARSTVO	3.
IV.	PROSTORNO UREĐENJE I ZAŠTITA OKOLIŠA	4.
V.	FINANCIJE I MATERIJALNO POSLOVANJE	4.
VI.	POSLOVI OPĆE UPRAVE	5.
VII.	CIVILNA ZAŠTITA	5.
VIII.	OSTALI POSLOVI I ZADACI	6.
IX.	ZAKLJUČNA ODREDBA	6.

I. UVODNA ODREDBA

Ovim planom i programom utvrđuju se poslovi i zadaci Jedinstvenog upravnog odjela općine Primorski Dolac u 2025. godini.

II. DRUŠTVENE DJELATNOSTI

1. Poslovi na području socijalne skrbi prenijeti u djelokrug jedinica lokalne samouprave temeljem Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“ broj 18/22, 46/22, 119/22, 71/23, 156/23.), provođenje postupka i donošenje rješenja o ostvarivanju prava na pomoć za troškove stanovanja, ispitivanje stanja na području stanovanja te izrada izvješća i davanja mišljenja u svezi podmirjenja troškova stanovanja).
2. Zaprimanje, obrada i vođenje dokumentacije glede korištenje sredstava iz proračuna Općine Primorski Dolac: naknade građanima i kućanstvima za podmirenje troškova stanovanja i ostale pomoći.
3. Sudjelovanje u pripremnim radnjama ishoda dozvola, suglasnosti i druge potrebite dokumentacije za potrebe izgradnje javnih građevina.
4. Suradnja sa udrugama koje djeluju u Općini (praćenje propisa, izrada potrebnih akata, programa i sl.).
5. Ispitivanje i izrada izvješća o razvoju agroturizma, ruralnog i ekoturizma u Općini.
6. Suradnja i sudjelovanje u akcijama Županijskih upravnih odjela za društvene djelatnosti.
7. Praćenje stanja u oblasti sporta i kulture te izrada nacrtu prijedloga mjera za unapređenja stanja.
8. Sudjelovanje u radu Javne ustanove Dječji vrtić Maslačak.

III. KOMUNALNO GOSPODARSTVO

1. Utvrđivanje komunalne naknade - donošenje rješenja o komunalnoj naknadi u 2025. godini (novi obveznici, nova rješenja, izmjene i sl.).
2. Naplata komunalne naknade - vođenje evidencije, ispostava mjesečnih zaduženja komunalne naknade za pravne osobe, upućivanje opomena i provedba postupka prisilne naplate.
3. Donošenje rješenje o komunalnom doprinosu.
 4. Vođenje upravnog postupka u sferi komunalnog gospodarstva.
4. Poslovi u postupku održavanja javne rasvjete.
5. Poslovi (davanje pravnih mišljenja, izrada prijedloga ugovora, upućivanje
 - i. zahtjeva i sl. dokumenata) u postupku ishoda dokumentacije
 - ii. za projekte određene Godišnjim Programom gradnje objekata.
6. Poslovi u postupku realizacije Programa izgradnje kapitalnih objekata vodoopskrbe na području općine.
7. Poslovi u postupcima izrade izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja gospodarske zone (izrada potrebnih dokumenata i radnji u provedbi postupka nabave roba i usluga, izrada nacrtu ugovora i sl.), UPU-a Kose, UPU-a Franići, UPU-a Centar.

8. Priprema i izrada nacrtu odluka iz oblasti komunalnog gospodarstva.
9. Ustrojavanje i vođenje Grobnog očevidnika i Registra umrlih.
10. Vođenje Registra imovine i Registra komunalne infrastrukture,
11. Priprema i izrada nacrtu akata u svezi utvrđivanja naknade za grobna mjesta .
12. Priprema i izrada nacrtu akata (odluka, ugovora, rješenja, uspostavljanje
 - i. zaduženja i poslovi naplate) u svezi obavljanja komunalne djelatnosti odvoz komunalnog otpada. Priprema i izrada nacrtu akata u skladu sa odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.
13. Zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade-obrađivat će se podneseni zahtjevi za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade te sukladno tome izdavati
 - i. Rješenja.
14. Izrada natječajne dokumentacije za prodaju zemljišta unutar radne zone i izrada
 - i. kupoprodajnih ugovora, zakupa zemljišta, služnosti zemljišta.
15. Rješavanje imovinsko pravnih pitanja područja određenog UPU-a Borika

IV. PROSTORNO UREĐENJE I ZAŠTITA OKOLIŠA

1. Poslovi u svezi sa Izmjenama i dopunama UPU-a gospodarske zone Bristovača – Trištenica, izrada UPU-a Franići, UPU-a Kose, UPU-a Centar, (izrada nacrtu izvješća, zahtjeva radi ishodovanja suglasnosti kod nadležnih tijela te provođenje drugih potrebnih radnji za prostorno uređenje Općine)
 - Izrada potrebne dokumentacije; izrada nacrtu Odluka i izvješća, zahtjeva radi ishodovanja suglasnosti kod nadležnih tijela; izrada poziva za sudjelovanje u javnoj raspravi)
2. Poslovi na realizaciji izgradnje vatrogasnog doma,
3. Poslovi na realizaciji izgradnje nekategoriziranih cesta,
4. Poslovi na realizaciji izgradnje i uređenju vidikovca,
5. Poslovi na realizaciji energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu Općine Primorski Dolac
6. Poslovi na realizaciji izgradnje uzletno-sletne staze u gospodarskoj zoni Bristovača-Trištenica,
7. Poslovi na realizaciji izgradnje i uređenja spomen obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu,
8. Poslovi u provedbi Odluke o radnoj zoni u općini Primorski Dolac:
 - poslovi na realizaciji radne zone Primorski Dolac:
 - (Izrada natječajne dokumentacije za prodaju zemljišta, izrada kupoprodajnih ugovora sa investitorima, izrada promidžbenog materijala u svrhu promocije radne zone, priprema i izrada izvješća te druge potrebne radnje).
9. Praćenje objavljenih natječaja na nacionalnoj razini te pripremanje natječajne dokumentacije, pratit će se zakonski propisi u svrhu što bolje zaštite okoliša i pripremat će se prijedlozi za sjednice Općinskog vijeća iz oblasti zaštite okoliša i unapređenja kvalitete stanovanje i života u općini.

V. FINACIJE I MATERIJALNO POSLOVANJE

1. Obrada i knjiženje dnevnih izvoda žiro-računa.
2. Ispisivanje virtumanskih naloga.
3. Knjiženje knjigovodstvenih poslova.
4. Obračun plaća i drugih naknada i obveza.
5. Izrada finansijsko-planskih, statičkih i drugih izvješća.
6. Vođenje blagajničkog poslovanja.
7. Izrada bruto bilance, periodičnih obračuna i završnog računa.
8. Praćenje i održavanje kontakta sa ispostavom porezne uprave u Kaštelima u naplati poreza utvrđenih Odlukom o porezima općine Primorski Dolac
9. Sudjelovanje u pripremi kod izrade Proračuna i drugih potrebnih finansijskih programa i planova općine.
10. Izrada i popunjavanje upitnika o fiskalnoj odgovornosti.

VI. POSLOVI OPĆE UPRAVE

1. Vođenje urudžbenog zapisnika u digitalnom obliku i vođenje digitalne arhive, poslovi e – uprave, postupci transparentnosti poslovanja, digitalizacija rada Jedinostvenog upravnog odjela,
2. Vođenje evidencija prijemne kancelarije, aktiviranje i otpremanje pošte, poslovi prijepisa, umnožavanja i sl.
3. Pripremanje i pregled akata, razvrstavanje i raspoređivanje, upisivanje u evidencije, administrativno-tehnička obrada, arhiviranje i čuvanje.
4. Vođenje evidencije iz oblasti rada, obrada pitanja iz oblasti rada i radnih odnosa.
5. Obavljanje općih i kadrovskih poslova.
6. Davanje pravnih mišljenja i priprema akata o upravljanju i korištenju nekretninama i dr. dobrima u vlasništvu Općine.
7. Sudjelovanje u pripremi i izradi nacrtu odluka i drugih općih akata iz djelokruga Općinskog vijeća u 2025.godini.
8. Pripremanje sjednica Općinskog vijeća, radnih tijela Vijeća, sudjelovanje na sjednicama Općinskog vijeća i njegovih tijela.
9. Priprema kolegija, izrada nacrtu odluka i drugih akata iz djelokruga Općinskog načelnika, sudjelovanje na sjednicama.
10. Sređivanje i organiziranje čuvanja sjedničkog materijala.
11. Izrada akata sa sjednica i Službenog glasnika Općine.
12. Izvršavanje i nadzor nad izvršavanjem odluka i dr. akata Općinskog vijeća.
13. Pripremanje radnih sastanaka u svezi rada i poslova Općine.
14. Vođenje knjige evidencije o nazočnosti vijećnika sjednicama
15. Pomoć mještanima Općine u postupku podnošenja zahtjeva za realizaciju poticaja, kredita u poljoprivredi i upisa u Upisnika poljoprivrednih gospodarstava.
16. Izrada uvjerenja i drugih isprava o činjenicama o kojima se vodi evidencija ili je to utvrđeno odredbama zakona.
17. Poslovi vođenja postupaka jednostavne i javne nabave (izrada natječajne dokumentacije, objavljivanje poziva za nadmetanje i obavijesti o sklopljenim ugovorima u Elektroničkom oglasniku javne nabave, vođenje zapisnika, izrada Ugovora i sl.)

VII. CIVILNA ZAŠTITA

1. Priprema i izrada nacrtu akata u postupku organiziranja i provedbe civilne zaštite za područje općine Primorski Dolac :
 - radnje i izrada nacrtu akta kod sklapanja ugovora sa DVD susjedne jedinice lokalne samouprave,
 - priprema i izrada nacrtu Odluke o mjerama zaštite od požara za šume i šumske površine u privatnom vlasništvu,
 - priprema i izrada nacrtu Odluke o uvjetima sakupljanja šumskih plodova,
 - priprema i izrada nacrtu Plana motrenja i ophodnje za sezonu 2025. godinu
 - priprema i izrada nacrtu Analize stanja civilne zaštite na području Općine Primorski Dolac u 2025.godinu.
 - priprema i izrada akata osnivanja DVD-a Primorski Dolac.
2. Poslovi u svezi izrade Plana zaštite i spašavanja općine Primorski Dolac temeljem Procjene ugroženosti civilnog stanovništva i materijalnih dobara od mogućeg nastanka prirodnih i civilizacijskih katastrofa u Općini Primorski Dolac,
3. Poslovi i radnje kod provedbe Plana motrenja i ophodnje sezone 2025. godine.

VIII. OSTALI POSLOVI I ZADACI

1. Sudjelovanje na edukacijskim predavanjima, seminarima i savjetovanjima o pitanjima važnim za funkcioniranje lokalne samouprave.
2. Obavljanje i drugih poslova i zadataka koji nisu utvrđeni ovim planom i programu, a potreba njihovog obavljanja nastane tijekom godine.

IX. ZAKLJUČNA ODREDBA

Ovaj plan i program stupa prvog dana od dana objave u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

PROČELNICA JUO

Diana Knez, dipl.iur

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA**

**OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKI NAČELNIK
KLASA:121-01/24-01/01
URBROJ: 2181-42-01-01-24-2
Primorski Dolac, 26. studenoga 2024.**

Na temelju članka 50. Statuta Općine Primorski Dolac (Službeni glasnik broj 07/21.),
Općinski načelnik na 126. kolegiju održanom dana 26. studenoga 2024. donosi slijedeću

**ODLUKU
O ISPLATI GODIŠNJE NAGRADE ZA BOŽIĆNE BLAGDANE
(BOŽIĆNICA)**

Članak 1.

Godišnju nagradu za božićne blagdane (božićnica) isplatiti će se službenicima Općine Primorski Dolac do 31. prosinca 2024. godine u iznosu od 300,00 eura.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine.

NAČELNIK

Joško Dujmović, ing.građ.

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA**

**OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
NAČELNIK OPĆINE
KLASA:121-01/24-01/01
URBROJ:2181-42-01-01-24-4
Primorski Dolac, 26. studenoga 2024.**

Na temelju članka 50. Statuta Općine Primorski Dolac (Službeni glasnik 07/21.) Općinski načelnik na 126. kolegiju održanom dana 26. studenoga 2024. godine donosi slijedeću

**ODLUKU
O ISPLATI DARA ZA DJECU ZA SLUŽBENICE U JUO OPĆINE PRIMORSKI
DOLAC**

Članak 1.

Općinski načelnik donosi Odluku o isplati dara za djecu službenica u JUO Općine Primorski Dolac u iznosu od 100,00 eura.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine.

NAČELNIK

Joško Dujmović, ing.građ.

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA**

**OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKI NAČELNIK
KLASA:121-01/24-01/01
URBROJ:2181-42-01-01-24-1
Primorski Dolac, 26. studenoga 2024.**

Na temelju Pravilnika o radu Dječjeg vrtića Maslačak, te članka 50. Statuta Općine Primorski Dolac (Službeni glasnik broj 07/21), Općinski načelnik na 126. kolegiju održanom dana 26. studenoga 2024. godine donosi sljedeću

**ODLUKU
O ISPLATI NAGRADE ZA BOŽIĆNE BLAGDANE
(BOŽIĆNICA)**

Članak 1.

Nagrada za božićne blagdane (božićnica) isplatiti će se svim zaposlenicima Dječjeg vrtića Maslačak do 31. prosinca 2024. godine u iznosu od 300,00 eura.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine.

NAČELNIK

Joško Dujmović, ing.građ.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
NAČELNIK OPĆINE
KLASA:121-01/24-01/01
URBROJ:2181-42-01-01-24-3
Primorski Dolac, 26. studenoga 2024.

Na temelju Pravilnika o radu Dječjeg vrtića Maslačak, te članka 50. Statuta Općine Primorski Dolac („Službeni glasnik“, broj 07/21) Općinski načelnik na 126. kolegiju održanom dana 26. studenoga 2024. godine donosi slijedeću

ODLUKU
O ISPLATI DARA ZA DJECU ZA
ZAPOSLENIKE DJEČJEG VRTIĆA MASLAČAK

Članak 1.

Općinski načelnik donosi Odluku o isplati dara za djecu za zaposlenike Dječjeg vrtića Maslačak u iznosu od 100,00 eura.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine.

NAČELNIK

Joško Dujmović, ing.građ.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKI NAČELNIK

KLASA: 406-09/24-01/71

URBROJ: 2181-42-01-01-24-3

Primorski Dolac, 26. studenoga 2024.

Temeljem članka 50. Statuta Općine Primorski Dolac („Službeni glasnik“, broj 07/21.) u projektu: Razvoj prometne infrastrukture u Općini Primorski Dolac- rekonstrukcija autobusnih stajališta (građevinski radovi: pripremi radovi, zidarski radovi, fasaderski radovi) na lokaciji: Šećeri, Franići, Ukići i Bakovići, Načelnik Općine Primorski Dolac dana 26. studenoga 2024.godine donosi slijedeću

ODLUKU O PRIHVATU PONUDE

Članak 1.

U provedenom postupku nabave: Rekonstrukcija autobusnih stajališta (građevinski radovi: pripremi radovi, zidarski radovi, fasaderski radovi) prihvaća se ponuda ponuditelja CRIVAC d.o.o., Zvonimirova 75, 21210 Solin, kao ponudu koja ispunjava tražene uvjete iz poziva za dostavu ponuda.

Projekt je financiran sredstvima Splitsko-dalmatinske županije u okviru Programa sufinanciranja razvoja prometa Splitsko-dalmatinske županije u 2024. godini, Mjera 2. Unapređenje infrastrukture javnog prijevoza putnika.

PODACI O ODABRANOM PONUDITELJU I PONUDI	
Naziv:	CRIVAC d.o.o.
Sjedište:	Zvonimirova 75, 21210 Solin
Cijena ponude:	15.000,00 eura
Ukupna cijena sa Pdv-om:	18.750,00 eura

Članak 2.

Odluka o odabiru stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

NAČELNIK

JOŠKO DUJMOVIĆ, ing. građ.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKI NAČELNIK

KLASA: 402-01/24-01/01

URBROJ: 2181-42-01-01-24-2

Primorski Dolac, 26. studenoga 2024. godine

Na temelju članka 50. Statuta Općine Primorski Dolac („Službeni glasnik“, broj 07/21)
Načelnik Općine na 126. kolegiju održanom dana 26. studenoga 2024. donosi

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se Prijedlog Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti stanice Hrvatske gorske službe spašavanja na području Općine Primorski Dolac za 2025.
2. Akt iz točke 1. sastavni je dio ovog Zaključka.
3. Ovaj Zaključak proslijedit će se Općinskom vijeću na nadležno postupanje.
4. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

NAČELNIK OPĆINE

Joško Dujmović, inž.građ.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKO VIJEĆE

KLASA: 402-01/24-01/01

URBROJ: 2181-42-02-01-24-3

Primorski Dolac, xx. prosinca 2024.

Temeljem članka 32. Statuta Općine Primorski Dolac („Službeni glasnik Općine Primorski Dolac“, broj 07/21) i članka 18. stavka 1. i 2. Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja („Narodne novine“, broj 79/06, 110/15) Općinsko vijeće Općine Primorski Dolac na svojoj 23. sjednici održanoj dana xx. prosinca 2024. donosi

PROGRAM JAVNIH POTREBA ZA OBAVLJANJE STANICE
HRVATSKE GORSKE SLUŽBE SPAŠAVANJA NA PODRUČJU
OPĆINE PRIMORSKI DOLAC ZA 2025. GODINU

Članak 1.

Programom javnih potreba za obavljanje djelatnosti stanice Hrvatske gorske službe spašavanja na području Općine Primorski Dolac za 2025. godinu (u daljnjem tekstu: Program) donosi se plan programskih aktivnosti, izvršavanja i rasporeda sredstava proračuna Općine Primorski Dolac za 2025. godinu u dijelu koji se odnosi na financiranje redovne djelatnosti stanice Hrvatske gorske službe spašavanja na području Općine Primorski Dolac za 2025. godinu.

Članak 2.

Općina Primorski Dolac ima interes za djelovanje stanice Hrvatske gorske službe spašavanja na ovom području u cilju zaštite života i imovine te osiguravanja dostupnosti svih raspoloživih resursa i sposobnosti koje posjeduje HGSS na nacionalnoj razini.

Članak 3.

Financijska sredstva za realizaciju javne potrebe iz članka 1. ovog Programa osigurat će se u razdjelu 002 Proračuna Općine Primorski Dolac za 2025. godinu s projekcijama za 2026. i 2027. godinu, Jedinstveni upravni odjel, Glava 00201, Program 2003 Vatrogastvo i civilna zaštita, Aktivnosti Financiranje gorske službe spašavanja, konto 381 rashodi poslovanja u iznosu od 2.000,00 eura za 2025., 2.100,00 eura za 2026. i 2.200,00 eura za 2027. godinu.

Članak 4.

Financijska sredstva iz članka 3. ovog Programa koristit će se za provedbu redovitih djelatnosti stanice Hrvatske gorske službe spašavanja na području Općine Primorski Dolac.

Članak 5.

Ovlašćuje se Načelnik Općine Primorski Dolac na potpisivanje ugovora s korisnikom javne potrebe iz točke 1. ovog Programa.

Članak 6.

Ovaj Akt stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

PREDSJEDNIK OPĆINSKOG VIJEĆA
Mario Mišković

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA**

**OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKO VIJEĆE**

KLASA: 402-01/24-01/01

URBROJ: 2181-42-02-01-24-4

Primorski Dolac, xx. prosinca 2024. godine

Na temelju članka 32. Statuta Općine Primorski Dolac („Službeni glasnik“ br. 07/21) Općinsko vijeće Općine Primorski Dolac na svojoj 28. sjednici održanoj dana xx prosinca 2024. donosi

ZAKLJUČAK

o usvajanju Programa javnih potreba za obavljanje djelatnosti stanice Hrvatske gorske službe spašavanja na području Općine Primorski Dolac za 2025. godinu

Članak 1.

Usvaja se Program javnih potreba za obavljanje djelatnosti stanice Hrvatske gorske službe spašavanja na području Općine Primorski Dolac za 2025. godinu.

Članak 2.

Ovaj Zaključak stupa na snagu 01. siječnja 2025. i objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

**PREDSJEDNIK OPĆINSKOG VIJEĆA
Mario Mišković**

HRVATSKA GORSKA SLUŽBA SPAŠAVANJA STANICA SPLIT

PLAN PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI HRVATSKE GORSKE SLUŽBE SPAŠAVANJA STANICE SPLIT ZA 2025. GOD. OPĆINA PRIMORSKI DOLAC

SADRŽAJ:

**UVOD
FINANCIJSKI PLAN ZA 2025. GODINU
OBRAZLOŽENJE TROŠKOVA
ZAKONSKA OSNOVA
OPĆI PODACI ZA ANALIZU STANJA SUSTAVA CZ
I GODIŠNJI PLAN RAZVOJA SUSTAVA CZ**

Listopad, 2024.

PLAN PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI HRVATSKE GORSKE SLUŽBE SPAŠAVANJA STANICE SPLIT ZA 2025. GODINU ZA OPĆINU PRIMORSKI DOLAC

Oval Plan sačinjen je temeljem donosi predstavničko tijelo Općine PRIMORSKI DOLACA, a temeljem Zakona o HGSS-u i Zakona o sustavu Civilne zaštite i i Zakon o JLRS.

. .

- (1.) *Sredstva za financiranje redovite djelatnosti stanica Hrvatske gorske službe spašavanja osiguravaju se u proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona i uplaćuju na žiro-račun stanice Hrvatske gorske službe spašavanja*
- (2.) *Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi program javnih potreba za obavljanje djelatnosti stanica Hrvatske gorske službe spašavanja iz stavka 1. ovoga članka. **Zakon HGSS-u Članak 18***

HGSS stanica Split temeljem obavlja javne ovlasti i djelatnost temeljem posebnog Zakona, djeluje u sustavu civilne zaštite i odgovorno skrbi o sigurnosti i razini pomoći i zaštite građana i turista na području Općine PRIMORSKI DOLAC.

Radi se o području osobito važnih ljudskih i javnih potreba o čemu neposredno ovise i ljudski životi, pa je djelovanje HGSS-a ultimativno i neodložno. Zato su Zakonom propisane i financijske obveze kojim se financiraju ne samo akcije traganja i spašavanja i obveze u sustavu civilne zaštite nego i **trajni pogon, pripravnost i spremnost** od 0-24 sata, 365 dana u godini, interventnost (brza reakcija po dojavi), održavanje znanja i vještina, oprema i njeno održavanje, vozila, obvezna osiguranja, liječničke provjere, specijalističke licence, potražni psi i dugi resursi. Takve zakonske i provedbene obveze HGSS-a kao žurne službe iziskuje financijska sredstva što je regulirano obvezatnom pozicijom u proračunu JLRS čiji prostor stanica pokriva.

Ukupni planirani Program javnih potreba za obavljanje djelatnosti stanice HGSS za 2025 godinu iznosi **1 336 000 eura**. **Planirano sudjelovanje u ukupnim, troškovima vaše Općine je 2 000 eura. Time participirate u ukupnim troškovima s 0,06%** Razlog nešto većem proračunu su inflatorna kretanja i veće obveze, zbog troškova usluga i roba na tržištu i drugih izdataka (plaće i sl.). Planirano je i uvećanja ljudskih kapaciteta operativne snage CZ kroz obuku i opremanje pričuvnog sastava osobnom i skupnom opremom zbog čega će se u 2025. pojačati obuka i opremanje za HGSS ispostave. Treći razlog su značajni troškovi izrade projektne dokumentacije za infrastrukturu Stanice (cca 250 000 eura) U 2025 godini sukladno „**Zaključku Gradskog vijeća**“ **HGSS Stanica Split dobila je pravo gradnje** na katastarskim česticama zemljišta ukupne površine od 4398 m2 zašto treba ishoditi pravomoćnu građevinsku dozvolu, što podrazumijeva izradu projektne dokumentacije i parcelacijski elaborat čija je vrijednost cca 110 000 eura. U tijeku je i izrada projektne dokumentacije za Rekonstrukciju helidroma Slatine, infrastrukturne namjene prometnog sustava zračnog prometa, a na katastarskoj čestici k.č. 2525/2 k.o. Slatine, za koji držimo da je od kapitalnog značaja za helikoptersku potporu HGSS-u i žurnim službama. Ovo su opravdana ulaganja jer bez valjanih građevinskih dozvola nije moguće aplicirati ni za sredstva iz Državnog proračuna koja su temeljem Zakona o HGSS-u (NN 79/06 i NN 110/15) dostupna za razvoj infrastrukture Stanice, kao ni mogućnost pristupa sredstvima iz EU fondova, na koja opravdano računamo zbog svjetske izvrsnosti koje posjeduje HGSS Split (središte za međunarodnu obuku).

PRIHODI IZ PRORAČUNA

Prihodi od OPĆINA PRIMORSKI DOLAC u 2025 god	2 000 eura
--	------------

v

Specifikacija troškova:

Sufinanciranje zajedničkih troškova Stanice (Centrala, radna mjesta, osiguranja, obavezni liječnički pregledi, hladni pogon, helikopterska i druga dežurstva, kapitalne investicije, najam prostora, knjigovodstveni troškovi, revizija, pretplate i druge zajedničke obveze, članarine, troškovi sudjelovanja u tijelima HGSS i drugo. Projektna dokumentacija. Obnavljanje licenci, preventivno djelovanje, inspekcijski poslovi, održavanje i registracija vozila, goriva i maziva, edukacija, sudjelovanje u zadaćama CZ i akcijama traganja i spašavanja i dr. ..1 000 EUR

Obuka, opremanje i troškovi djelovanja Stanice na području PRIMORSKI DOLAC: Opremanja (osobna i skupna spasilačka oprema, obveze lizinga za vozila, radio veze i nabavka kontejnera za opremu).....1 000 EUR

UKUPNO:2 000 EUR

Zakonom o sustavu Civilne zaštite, HGSS Stanica Split i Ispostava Kaštela, koja pokriva područje Općine, kao njena ustrojstvena jedinica je **temeljna operativna snaga sustava CZ** i u tom sustavu je već puno puta dokazala svoju izvrsnost, učinkovitost i operativnost. Dio je međunarodno priznate svjetske izvrsnosti u području zaštite i spašavanja, te značajan sudionik sustava5domovinske i nacionalne sigurnosti.

FINANCIJSKI PLAN ZA 2025 GODINU

Planom su obuhvaćeni planirani prihodi od preostalih jedinica lokalne uprave, te minimalni vlastiti prihodi, te rashodi za obavljanje djelatnosti u kojem samo na obveze otplate leasinga u 2025 godini, predviđeno 92 250,00 eura.

FINANCIJSKI PLAN ZA 2025.

Račun		Naziv	Plan za 2025.		
			OSNOVNA DJELATNOST	GOSPODARSKA DJELATNOST	UKUPNO EUR
PRIHODI					
	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga		0,00	26.500,00	26.500,00
311	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga			26.500,00	26.500,00
	Prihodi od članarina i članskih doprinosa		0,00	0,00	0,00
321	Prihodi od članarina i članskih doprinosa		0,00		0,00
	Prihodi po posebnim propisima		0,00	0,00	0,00

331	Prihodi po posebnim propisima	0,00		0,00
	Prihodi od imovine	0,00	0,00	0,00
341	Prihodi od financijske imovine	0,00		0,00
342	Prihodi od nefinancijske imovine	0,00		0,00
	Prihodi od donacija	1.312.000,00	0,00	1.312.000,00
351	Prihodi od donacija iz proračuna	1.311.000,00		1.311.000,00
352	Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	0,00		0,00
353	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	1.000,00		1.000,00
354	Prihodi od građana i kućanstava	0,00		0,00
355	Ostali prihodi od donacija	0,00		0,00
	Ostali prihodi	2.000,00	0,00	2.000,00
361	Prihodi od naknade štete i refundacija	2.000,00		2.000,00
362	Prihodi od prodaje dugotrajne imovine			0,00
363	Ostali nespomenuti prihodi	0,00		0,00
	Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	22.000,00	0,00	22.000,00
371	Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	22.000,00		22.000,00
UKUPNO PRIHODI		1.336.000,00	26.500,00	1.362.500,00
KORIŠTENI PRENESENI VIŠAK PRIHODA (dio 5221)		0,00	0,00	0,00
UKUPNO ZA POKRIĆE		1.336.000,00	26.500,00	1.362.500,00

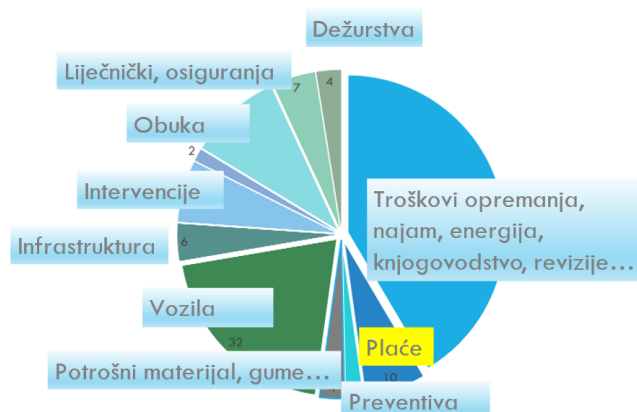
RASHODI				
	Rashodi za radnike	112.500,00	2.000,00	114.500,00
411	Plaće	93.000,00	2.000,00	95.000,00
412	Ostali rashodi za radnike	3.500,00		3.500,00
413	Doprinosi na plaće	16.000,00		16.000,00
	Materijalni rashodi	1.133.755,00	18.000,00	1.151.755,00
421	Naknade troškova radnicima	12.000,00		12.000,00
422	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično	3.000,00		3.000,00
423	Naknade volonterima	25.000,00		25.000,00
424	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (honorari, putni troškovi)	21.755,00	10.000,00	31.755,00
425	Rashodi za usluge (<i>sve usluge - održavanje, promidžba, režije, najamnine, računalne usluge, operativni leasing, grafičke usluge, registracija vozila...</i>)	395.000,00	8.000,00	403.000,00
426	Rashodi za materijal i energiju (<i>materijal, energenti, gorivo, plin, sitan inventar i auto gume</i>)	590.000,00		590.000,00

429	Ostali nespomenuti materijalni rashodi (<i>premije osiguranja, reprezentacija, članarine, kotizacije...</i>)	87.000,00		87.000,00
	Rashodi amortizacije	0,00	0,00	0,00
431	Amortizacija			0,00
	Financijski rashodi	0,00	0,00	0,00
441	Kamate za izdane vrijednosne papire	0,00		0,00
442	Kamate za primljene kredite i zajmove	0,00		0,00
443	Ostali financijski rashodi	0,00		0,00
	Donacije	0,00	0,00	0,00
451	Tekuće donacije	0,00		0,00
452	Kapitalne donacije	0,00		0,00
	Ostali rashodi	4.000,00	0,00	4.000,00
461	Kazne, penali i naknade štete	0,00		0,00
462	Ostali nespomenuti rashodi	4.000,00		4.000,00
	Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	0,00	0,00	0,00
471	Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	0,00		0,00
UKUPNO RASHODI		1.250.255,00	20.000,00	1.270.255,00
PRENESENI MANJAK PRIHODA ZA POKRIĆE (dio 5222)			0,00	0,00
UKUPNO ZA POKRIĆE		1.250.255,00	20.000,00	1.270.255,00

Račun	Naziv	Plan za 2024.		
		OSNOVNA DJELATNOST	GOSPODARSKA DJELATNOST	UKUPNO EUR
PLAN ZADUŽIVANJA I OTPLATA				
	Plan zaduživanja	92.245,00	0,00	92.245,00
	Leasing Tiguan	14.400,00	0,00	14.400,00
	Leasing Toyota	15.720,00	0,00	15.720,00
	Leasing kombi	36.600,00	0,00	36.600,00
	Leasing 4 toyote	25.525,00	0,00	25.525,00

OBRAZLOŽENJA TROŠKOVA PO STAVKAMA PRORAČUNA:

HGSS stanica Split kao ostale javne žurne službe i temeljne operative snage ne može izbjeći niti racionalizirati troškove hladnog pogona, interventnost i spremnost 0-24 h, 365 dana u godini i propisane uvjete koje mora ispuniti

41 - RASHODI ZA RADNIKE

Stanica ima 5 stalno zaposlena djelatnika koji obavljaju organizacijske i stalne poslove neophodne za funkcioniranje sustava i jednog djelatnika na određeno vrijeme.

42 - MATERIJALNI RASHODI

HGSS Stanica Split mora imati osigurana sredstva za održavanje hladnog pogona. Stanica raspolaže s vrlo složenom opremom, radio vezama i GPS uređajima, termo kamerama, bespilotnim letjelicama i drugom opremom koju treba održavati i osigurati za slučaj oštećenja. Za održavanja opreme i vozila potrebno osigurati financijskih sredstava za tekuće troškove, registraciju, osiguranje, auto gume, goriva i maziva, usluge i potrošni materijal. Potrebno je i obnavljanje voznog parka kao i nabavka specijalističke opreme. Veliki dio opreme, posebno užad imaju rok upotrebe jer postoje stroga pravila korištenja od strane proizvođača iz razloga sigurnosti pa se periodično trebaju mijenjati i rashodovati po strogim normativima. Jedan dio opreme se tijekom intervencija ošteti i izgubi, pa se treba zamijeniti novom.

Za funkcionalno djelovanje HGSS Stanice Split uz održavanje potrebno je osigurati razvoj tehničko tehnološke opremljenosti i djelatnosti sustava praćenja rada, dojave i uzbunjivanja, osigurati specijalističku i osobnu spasilačku i zaštitnu opremu

Stanica za sada ima 7 potražnih timova i pasa. To su vrijedni resursi za potrage za nestalim osobama i u ruševinama za koje treba osigurati, hranu, opremu, osiguranje za slučaj ozljede, veterinarske usluge svakodnevno održavanje sposobnosti i treninga, te provesti nekolicinu saveznih vježbi licenciranja, a koje se provode na različitim lokacijama u Hrvatskoj i inozemstvu. Svi pripadnici su u obvezi, radi sigurnog spašavanja, odraditi i bar dva tečaja helikopterskog spašavanja i produženja obveznih međunarodnih licenci.

Program predviđa razvoj kapaciteta za civilnu zaštitu i priprema sposobnosti za velike nesreće i katastrofe. Sastoji se od priprema postojećih operativnih snaga i novačenje pričuvnog sastava.

U troškove ulaze i osiguranja od odgovornosti prema trećim osobama, obavezni liječnički pregledi, pripravnost za helikoptersko spašavanje, telefonski troškovi, mobilni repetitori i telefonija, internet, sustav za alarmiranje, taksa za upotrebu radio-frekvencije, zamjena i popravak sitnog inventara, najam prostora, knjigovodstvene usluge, bankarski i poštanski troškovi, kopiranje i umnožavanje i druge grafičke usluge, uredski i drugi potrošni materijal, nabavka stručne literature, pretplata na časopise, troškovi arhiviranja i dokumentiranja (fotodokumentacija). Zbog veće spremnosti tijekom cijele godine dežuraju 3-5 pripadnika HGSS-a. **Tijekom turističke i protupožarne sezone od 01. 05. do 01.11. za potrebe traganja i spašavanja helikopterom, svakoga ljeta, dežura tročlani tim letača spašavatelja, za koje se osigurava smještaj i ostali troškovi..**

U sklopu obveznih vježbi koje članovi moraju odraditi je i godišnja vježba spašavanja iz zimskih uvjeta, uz smještaj i troškove za članove Stanice koji imaju obvezu sudjelovanja na tim vježbama.

DJELATNOST PRIPREME I PREVENTIVE : Uz sprečavanje nesreće i uklanjanje eventualnih posljedica, preventiva i edukacija druga je temeljna djelatnost HGSS Stanice Split i od velike važnosti za sigurnost prostora i građana. Ovaj se program vodi kroz dva glavna pravca:

1. **Priprema:** Zajedničko uvježbavanje i suradnja s drugim operativnim sustavima snagama, vatrogastvo, HCK, Hitna medicinska pomoć, policija, oružane snage, Središnjica za traganje i spašavanje na moru, RCZ, Lučka kapetanija Suradnja s

javnim ustanovama civilne zaštite, rad u općinskim i gradskim stožerima, Županijskom stožeru, Državnom stožeru, s javnim i komunalnim službama i uvježbavanja za pojedine događaje

2. **Preventiva:** Kontinuirana edukacija građana, poglavito mladeži, kroz organizaciju obuke, pokaznih vježbi, predavanja po vrtićima i školama, kotarevama, sportskim klubovima, među ugroženom populacijom. Dežurstva i osiguranje manifestacija i događanja, inspekcijski nadzor prostora i sportsko turističkih aktivnosti, temeljem javnih ovlasti iz Zakona o HGSS-u.

OBRAZLOŽENJE ZAKONSKE OSNOVE:

Temeljem više zakona HGSS sudjeluje u javnim potrebama po više osnova:

1. HGSS je javna žurna služba traganja i spašavanja (**Zakon o HGSS** i SOP - Standardne operativni postupci traganja i spašavanja na kopnu i otoku),
2. HGSS je **temeljna operativna snaga Civilne zaštite (Zakon o sustavu CZ)**,
3. HGSS **sudjeluje u nizu javnih potreba definiranih člankom 19. Zakona o JLRS.**

Naime, HGSS je javni servis **turizma, fizičke kulture i rekreacije** i servis je svih oblika **športa na otvorenom**. Djeluje u području **kulture i zaštite prirode**, fizičke i **tehničke kulture**, te **primarne zdravstvene zaštite** jer je produžena ruka **hitne medicinske pomoći** i preduvjet dostupnosti **primarne zdravstvene zaštite** i na područjima koja su nedostupna medicinskim ustanovama (sjetimo se samo snježnog nevremena, poplava, potresa i sl.). Resurs je traganja i spašavanja **u području prometa**, cestovnog, pomorskog i zračnog prometa i drugo.

POJAŠNJENJA OD 1-3.

Ad. 1. HGSS je **javna žurna SLUŽBA traganja i spašavanja**, (Zakon o HGSS-u NN79/06 i NN 110/15) te ima 21 djelatnost i 11 javnih ovlasti, a temeljem „Standardnih operativnih procedura traganja i spašavanja na kopnu i otocima“ nositelj traganja i spašavanja, te helikopterskog traganja i spašavanja ugroženih. Zadaće i djelatnost HGSS-a je vrlo specifična i zahtjevna jer su ljudski životi najveća dragocjenost i dobro i svaki život je jedinstven i neponovljiv pa odgovor HGSS-a mora biti neodložan uz uporabu najsuvremenijih sredstava, opreme i najviše moguće spremnosti i osposobljenosti pripadnika. Kao javna žurna služba mora osigurati:

1. **Interventnost** (gotovo trenutna spremnost)
2. **Raspoloživost od 0-24 h, danju i noću, ljeti i zimi, 365 dana u godini.**
3. **Kapacitiranost i teritorijalna pokrivenost.**
4. **Visoka razina kvalitete i specijaliziranosti pripadnika jer su područje djelovanja kritične situacije i visoka prisutnost objektivnih opasnosti kojima su i izloženi i sami spašavatelji.**
5. **Opremljenost zaštitnom i drugom opremom, vozilima i specijalnim alatima**
6. **Redovito održavanje spremnosti pripadnika i opreme**, licence, liječnički pregledi, provjere, održavanje opreme, osiguranja, registracija vozila i plovila

7. Predviđanje, planiranje i preventivna djelatnost (rad u zajednici i na terenu)

8. Koordiniranost sa drugim resursima sustava zaštite i spašavanja helikopteri, suradnja s HMP, policijom, vojskom, službom traganja i spašavanja na moru i drugim nacionalnim resursima. Zato i jeste HGSS važan dionik sustava domovinske sigurnosti.

O sposobnosti, složenom i financijski zahtjevnom hladnom pogonu, opremi te učinkovitim intervencijama najneposrednije ovise ljudski životi i sigurnost. U protivnom, nastaju nepopravljive i tragične štete. Budući da HGSS-a stanica Split, kao javna žurna služba pokriva i područje Općine PRIMORSKI DOLAC, Vaša interesna i zakonska obveza je sufinanciranje ove javne potrebe iz proračuna Općine kako bi se osigurali uvjeti za trajnu pripravnost i kontinuirano učinkovito djelovanje

Ad.2. HGSS stanica Split je **temeljna operativna snaga civilne zaštite** (Zakon o sustavu CZ NN 82/15, NN 114/22), te važan odgovor Općine **u provođenju mjera civilne zaštite**, osposobljavanju, održavanju pripravnosti za operativno djelovanja i reagiranju kod izvanrednih stanja.

Članak 16. Zakona o sustavu civilne zaštite)

- (1) *Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su organizirati poslove iz svog samoupravnog djelPRIMORSKI DOLACa koji se odnose na planiranje, razvoj, učinkovito funkcioniranje i financiranje sustava civilne zaštite.*
- (2) *Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave **dužne su jačati i nadopunjavati spremnost postojećih operativnih snaga sustava civilne zaštite na njihovom područja**donosi odluke radi osiguravanja materijalnih, financijskih i drugih uvjeta za financiranje i opremanje operativnih snaga sustava civilne*

Temeljne operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja u sustavu civilne zaštite su snage koje posjeduju spremnost za žurno i kvalitetno djelovanje u provođenju mjera i aktivnosti kod velikih nesreća i katastrofa.(Članak 5. Zakona o sustavu civilne zaštite)

U slučaju da JLRS na svom području nema operativnih snaga, dužne su osnivati vlastite postrojbe civilne zaštite, opremiti ih, osposobljavati i održavati spremnost, što je financijski neracionalno i zahtjevno. Grad, pored visoko kvalitetne temeljne operativne snage HGSS, nema potrebe za takvim izdacima i zbog činjenice da se troškovi solidarno dijele sa drugim JLRS.

Naime, temeljem Zakona o sustavu CZ članak 18: *Dvije ili više jedinica lokalne samouprave koje su prostorno povezane u jedinstvenu cjelinu i koje pripadaju istom geografskom području i dijele zajedničke rizike mogu zajednički organizirati obavljanje poslova civilne zaštite iz svoga samoupravnog djelokruga sukladno odredbama ovoga Zakona.*

Ad.3. HGSS dodatno sudjeluje u nizu javnih potreba definiranih člankom 19. Zakona o JLRS(NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12,137/15, 123/1798/19, 144/20. Misija HGSS-a Stanice Split nije samo sprječavanje nesreća i spašavanje ljudi i imovine i pri elementarnim nepogodama, potresima i velikim nesrećama (CZ), nego i djelovanje u području sporta i fizičke kulture, zaštite prirode, tehničke kulture, primarne zdravstvene zaštite i mnogih drugih ljudskih i gospodarskih aktivnosti koje se odvijaju na prostorima izvan urbanih sredina i javnih prometnica, što je regulirano i kroz **11 javnih ovlasti**.

Intervencije i akcije spašavanja čine tek 5% sveukupnih aktivnosti (i troškova). Najveći dio aktivnosti su edukacije, zaštita prirode, osposobljavanje, helikopterska dežurstva, provođenje kontinuiranog informiranja i educiranja fizičkih i pravnih osoba o opasnostima i mjerama sigurnosti, stjecanje i održavanje vještina za djelovanje u slučaju potresa, vremenskih nepogoda i drugih nesreća.

OPĆI PODACI (PODACI ZA ANALIZU STANJA):

Budući da smo temeljna operativna snaga sustava civilne zaštite Općine PRIMORSKI DOLAC, privitak ovog Plana je **Operativni plan djelovanje** HGSS stanice Split, u kojem **su specificirani svi kapaciteti, sposobnosti, oprema i resursi** koja vam stoje na raspolaganju. Operativni plan Vam je već dostavljen i on se redovito ažurira. U HGSS Stanici Split djeluje 108 pripadnika (redovni sastav) i oko 300 suradnika (pričuvni sastav), 5 liječnika i 18 instruktora s najprestižnijim svjetskim licencama. HGSS Stanica Split godišnje odradi 15.000 čovjek sati u intervencijama, 40.000 sati u pripremi i preventivi, 27 000 čovjek/sati u dežurstvima. Svi redoviti članovi, obvezali su se biti raspoloživi od 0-24sata, 365 dana u godini, pa se može govoriti o 800 000 sati pripravnosti svake godine.

Stanica raspolaže sa 47 vozila, uglavnom terenskih, specijalnim vozilom UNIMOG, dva zapovjedna vozila, sa 7 plovila. Osim automobila tu su i motorni čamci i prikolice, motocikl i paramotorna jedrilica, logistički dio, dvije poljske kuhinje, šatori i dr. HGSS Stanica Split posjeduje **standarde svjetske izvrsnosti**. Kao svoj pričuvni dio i zbog brzog odgovora na krizne situacije za područje Općine, Stanica u svom sastavu ima HGSS ispostavu.

Tijekom godine Stanica osigurava dežurstvo i pripravnost, a od 01. svibnja do 31. listopada i dežurne timove letača spašavatelja za potrebe **helikopterskog traganja i spašavanja** u Divuljama kraj Splita, a za iste potrebe na Helidromu KBC izgradili smo i I montažni objekt sa kompletnom potrebne opreme za spašavanje i pružanje prve medicinske pomoći na nepristupačnim terenima.

U slučaju potrebe traganja i spašavanja na Vašem području ili izvanrednih situacija (potresi, ekstremne vremenske prilike i druge velike nesreće i katastrofe) na raspolaganju su Vam svi raspoloživi kapaciteti i sposobnosti, oprema i resursi HGSS-a (1250 pripadnika raznih specijalnosti). To uključuje i dva brza broda, te vozila za prijevoz spasilačke ekipe i potražnih pasa za potrebe traganja i spašavanja na otvorenom prostoru i u ruševinama.

Stanica Split zbog boljeg pokrivanja područja ima 10 ispostava na području Splitsko - dalmatinske županije. U svakoj ispostavi djeluje nekoliko redovitih članova i više desetaka pričuvnika, koji se sustavom obuke osposobljavaju i djelotvorno opremaju za djelovanje i pomoć HGSS-u u većim akcijama u velikim nesrećama i katastrofama kao pričuva civilne zaštite. **U tijeku je dodatno kapacitiranje i opremanje ispostave za potrebe JLRS**, a dugoročno je cilj u svim JLRS formirati ispostavu, opremiti ih i osposobiti za zaštitu i spašavanje. Najsposobniji pripadnici ispostava, novače se i uključuju u sustav redovne obuke HGSS-a i obuke za različite potrebne specijalnosti. Poseban je naglasak na pse za potrage i ruševine i klimatske promjene, te razvoj "out door" turizma zbog kojih raste broj intervencija i broj potraga za nestalim osobama.

HGSS Stanica Split je provela u 2024 godini 137 akcija traganja i spašavanja, 58 dežurstava i 72 vježbi. U tim aktivnostima sudjelovali su i pripadnici HGSS Ispostave kroz akcije spašavanja, vježbe i preventivne aktivnosti (dežurstva)

Ispostava KAŠTELA pokriva područje Općine i ona je ustrojstveni dio HGSS-a. Broji 65 pripadnika (23 aktivnih spašavatelja i 42 pričuvnika). Istovremeno Općina PRIMORSKI DOLAC ima na raspolaganju 108 spašavatelja HGSS Stanice Split, oko 300 pričuvnika, 7 potražnih timova (psi), helikoptersku potporu, specijalističke timove i respektabilnu opremu, vozila i plovila. Također može računati i na sve sposobnosti koje ima HGSS (1250 pripadnika, opremu i resurse). Svi kapaciteti Stanice Split, deklarirani su u Operativnom planu koji je u privitku.

Hrvatska gorska služba spašavanja stanica Split
Pročelnik: ~~Branimir~~ Jukić

HRVATSKA GORSKA SLUŽBA SPAŠAVANJA

STANICA SPLIT

OPERATIVNI PLAN CIVILNE ZAŠTITE

SRPANJ 2024.

Sadržaj

1. Uvod	2
2. ODGOVORNOSTI I OVLASTI, ORGANIZACIJSKI ODNOSI I NAČIN KOORDINIRANJA PROVOĐANJA ZADAĆA	3
2.1. Odgovornosti i ovlasti.....	3
2.2. Način koordiniranja provođenja zadaća.....	5
3. potrebno ljudstvo, oprema, objekti i drugi resursi	7
3.1. Ljudski resursi	7
3.2. Popis članova.....	7
3.3. Vozila	8
3.4. Oprema.....	8
3.5. Objekti	8
4. specifičnosti vezane uz prilagođavanja kontinuiteta poslovanja zahtjevima zadaće	8
4.1. HGSS - Stanica Split.....	9
4.2. Struktura, sastav i veličina operativnog tima za spašavanje i mobilizacijska spremnost, osposobljenost i uvježbanost	10
4.3. Deklariranje kapaciteta za djelovanje u izvršavanju specifičnih zadaća	10
4.4. Organizacija pripravnosti.....	11
4.5. Organizacija mobilizacije (aktiviranja) HGSS-Stanice Split	12
5. koncept provođenja zadaće s uputama i provođenje nadzora.....	12
5.1. Mjere zaštite i spašavanja od poplava i proloma brana.....	12
5.2. Mjere zaštite i spašavanja od potresa	15
5.3. Mjere zaštite i spašavanja od ostalih prirodnih uzroka, osobito onih koji pripadaju u kategoriju ekstremnih vremenskih uvjeta.....	17
5.4. Standardni operativni postupci u provedbi redovnih zadaća	19
7.1. Prilog 1 - Popis članova HGSS Stanice Split.....	21
Prilog 1.2- Popis HGSS Ispostave Kaštela (pričuva)	
7.2. Prilog 2 – popis opreme HGSS Stanice Split	24
7.3. Prilog 3 - popis vozila.....	32

1. UVOD

Prema *Zakonu o sustavu civilne zaštite (N.N. br. 82/15) čl. 36. stavak 1.* u slučaju prijetnje, nastanka i posljedica velikih nesreća i katastrofa pravne osobe, osobito pravne osobe u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske i pravne osobe koje su odlukom nadležnog središnjeg tijela državne uprave određene kao operativne snage sustava civilne zaštite od posebnog interesa na državnoj razini te pravne osobe koje su odlukama izvršnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave određene od interesa za sustav civilne zaštite, dužne su u operativnim planovima izraditi plan o načinu organiziranja provedbe mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite sukladno odredbama ovog Zakona, posebnih propisa i njihovih općih akata.

Također prema *čl. 36. stavku 6. Zakona o sustavu civilne zaštite (N.N. br. 82/15)* pravna osoba dužna je odazvati se zahtjevu načelnika Stožera civilne zaštite jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i načelniku Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske te sudjelovati s ljudskim snagama i materijalnim resursima u provedbi mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

Prema *članku 47. članku 41 stavku 1. Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja (66/2021) (NN 49/17)* čelnik središnjeg nadležnog tijela državne uprave i predstavničko tijelo JLP(R)S odlukama određuje pravne osobe i njihove kapacitete ili samo dio kapaciteta od značaja za reagiranje u velikim nesrećama i katastrofama.

Sukladno *članku 47. članku 41. stavku 3. Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja (66/2021) (NN 49/17)* navedena pravna osoba je dužna izraditi svoj operativni plan u kojem se razrađuje način provođenja zadaća u sustavu civilne zaštite. Pravne osobe operativnim planovima razrađuju način provođenja zadaća u sustavu civilne zaštite.

Članak 48. 42. stavak 1. Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja (NN 49/17), (66/2021)

Operativni plan civilne zaštite izrađuju:

- pravne osobe u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske,
- pravne osobe koje su odlukom nadležnog središnjeg tijela državne uprave određene kao operativne snage sustava civilne zaštite od posebnog interesa na državnoj razini,
- pravne osobe koje su odlukama predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave određene od interesa za sustav civilne zaštite.
- pravne osobe iz kategorije temeljnih operativnih snaga sustava civilne zaštite (operativne snage vatrogastva, Hrvatske gorske službe spašavanja i Hrvatskog Crvenog križa).

- operativne snage vatrogastva, Hrvatske gorske službe spašavanja i Hrvatskog Crvenog križa.

Ukoliko zadaće budu drugačije i ne budu obrađene ovim Operativnim planom, kao i ako dođe do promjena u odlukama koje su donesene, potrebno je izraditi reviziju ovog Operativnog plana.

Prema *stavku 1. članka 74. Zakona o sustavu civilne zaštite* sve aktivirane i mobilizirane operativne snage sustava civilne zaštite imaju pravo na naknadu stvarnih troškova za sudjelovanje u provođenju mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama sukladno odredbama ovog Zakona.

Operativni plan HGSS-Stanice Split izrađen je temeljem čl. 36. st. 1. Zakona o sustavu civilne zaštite (NN - 82/15) te čl. 48. 42. *Pravilnika o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti u postupku njihovog donošenja* (NN 49/17). (NN 66/2021). HGSS stanica Split je temeljna operativna snaga sustava i kao takva od posebnog je interesa za provedbu mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite

Operativni plan je dokument kojeg za potrebe djelovanja sustava civilne zaštite u slučaju velikih nesreća, akcidenata, katastrofa koristi HGSS - Stanica Split. Operativni plan je sastavni dio Plana djelovanja Splitsko-dalmatinske županije, gradova i općina u njenoj nadležnosti, a izrađuje se kao zaseban dokument koji se sastoji od ustroja HGSS - Stanice Split, pregleda materijalno - tehničkih sredstava te operativnih mogućnosti HGSS - Stanice Split u provedbi mjera civilne zaštite vezanih za prirodne opasnosti – poplave, ekstremne vremenske uvjete, te za slučaj potresa.

Pri izradi Plana korišteni su sljedeći izvori podataka:

- Procjene rizika Splitsko-Dalmatinske županije te gradova i općina u njihovoj nadležnosti;
- Plana djelovanja Splitsko-Dalmatinske županije te gradova i općina u njihovoj nadležnosti;
- Ugovori sklopljeni sa Splitsko-Dalmatinskoj županiji, te svim gradovima i općinama u njihovoj nadležnosti kojim je utvrđeno sudjelovanje HGSS -Stanice Split u provedbi mjera civilne zaštite,
- Odluke o imenovanju članova Stožera zaštite i spašavanja Splitsko-Dalmatinske županije te gradova i općina u njihovoj nadležnosti

2. ODGOVORNOSTI I OVLASTI, ORGANIZACIJSKI ODNOSI I NAČIN KOORDINIRANJA PROVOĐANJA ZADAĆA

2.1. Odgovornosti i ovlasti

Popis odgovornih osoba s brojevima telefona i zadaćama u slučaju nesreće:

FUNKCIJA u stanici	KONTAKT PODACI	ULOGA
Pročelnik	Branimir Jukić, prof. Adresa: „Merezova 5 Mob. 098 1972431, mail: branimir.jukic@hgss.hr	- odgovorna osoba za HGSS Stanicu Split - organizacija provedbe zaštite i spašavanja - Član stožera CZ SD Županije - Član stožera Grada Splita, Općine Muć
Dopročelnik:	Ivan Milanović, Adresa: Hrvatskih vitezova 27 c Mob: 098 537440 i 095 502440, Mail: ivan. Milanovic@hgss.hr	
Tajnik:	Grgo Puljas Adresa: Vukovarska 13, Kaštel Stari Mob. 091 5237049 e-mail: grgo.puljas@hgss.hr	-

HGSS ISPOSTAVE:

HGSS ISPOSTAVA KAŠTELA

Jurica Ćatipović, 091 586 0862

Zamjenik Grgo Puljas

Oružar Luka čulina

HGSS ISPOSTAVA OMIŠ

Voditelj: Kuvačić Ivan, Kuvačići 24,

Gata 021 860 563, mob: 095 8853344

Zamjenik: Zvonimir Kujundžić, 091 9110930

HGSS ISPOSTAVA SINJ

Voditelj Ivica Jurela, 0981357714

Zamjenik Stipe Gulić, +385922922210

Oružar Mirko Gaurina, 0981770933

HGSS ISPOSTAVA VRLIKA

Voditelj: Tomislav Jerković, 098 177 6924

Zamjenik: Matetrić Mladen 091 91109

Oružar: Ivan Turudić 095 5925312

HGSS ISPOSTAVA VIS

Voditelj Pino Vojković, 091 250 3809

Zamjenik Željko Arnautović

Oružar Ivan Vojković, 092 231 9844

ISPOSTAVA SOLIN-DUGOPOLJE

Boris Gavrić,

Petra Kružića 5, Solin, 091 8880100

Zamjenik Đulija Katić 099 316 5164

HGSS ISPOSTAVA SPLIT

Ana Buklijaš,

Table 12, 098b1700441

HGSS ISPOSTAVA BRAČ

Voditelj David Pivalica, 098 225 402

ISPOSTAVA HVAR:

Voditelj: Željko Balov, 095 558 3642

Zamjenik: Nino Kovačević 091 150 3308

Način koordiniranja provođenja zadaća

U slučaju neposredne prijetnje od nastanka katastrofe ili veće nesreće na području općina, gradova i županije, načelnik, gradonačelnik i župan imaju pravo i obvezu mobilizirati sveukupne ljudske i materijalno-tehničke potencijale sa svog područja, sukladno Planu djelovanja pa tako i HGSS - Stanicu Split.

Kako je u Procjenama rizika navedeno, ugroze mogu biti predvidive (ostale prirodne ugroze) i nepredvidive (potres, tehničko-tehnološke ugroze). Za slučaj predvidivih ugroza općinski načelnik, gradonačelnik i župan uvode pripravnost operativnih snaga i pravnih osoba te udruga od značaja za zaštitu i spašavanje dok kod nepredvidivih ugroza, nakon što se dogode, općinski načelnik, gradonačelnik i župan aktiviraju sve potrebne snage zaštite i spašavanja pa tako i HGSS - Stanicu Split.

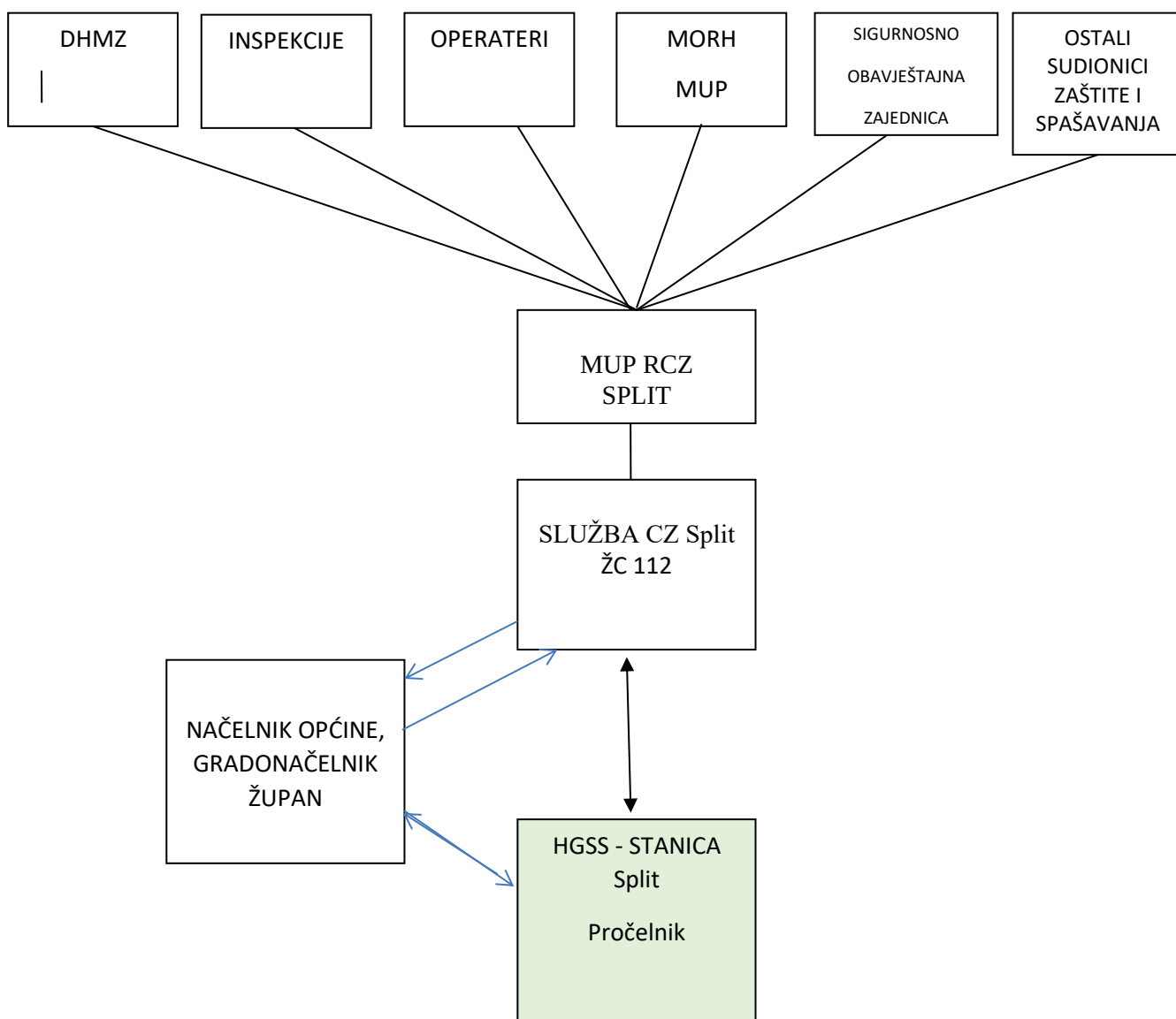
Priprema sve potrebne dokumentacije za aktiviranje i mobilizaciju operativnih snaga u nadležnosti je općinskih, gradskih i županijskih službi.

Pripravnost se uvodi sa sljedećim obvezama:

- uvesti dežurstvo (aktivno) svih članova i provesti ocjenu spremnosti članova i stanja materijalno tehničkih sredstava za djelovanje u slučaju određene ugroze kako slijedi:

- HGSS - Stanica Split

(popis pripadnika u Prilogu 1, popis materijalno tehničkih sredstava u Prilogu 2)

3. POTREBNO LJUDSTVO, OPREMA, OBJEKTI I DRUGI RESURSI

Područje odgovornosti HGSS - Stanice Split je cjelokupno područje Splitsko-dalmatinske županije.

U okviru svoje djelatnosti HGSS - Stanica Split raspolaže ljudstvom, vozilima te opremom za traganje i spašavanje u neurbanim područjima i vodi, pružanje prve pomoći, komunikaciju, orijentaciju i vođenje potraga, a koja je od značaja u slučaju ugroze.

3.1. Ljudski resursi

Hrvatska gorska služba spašavanja Stanica Split trenutno ima 105 člana: 64 gorskih spašavatelja (od toga je 6 instruktora HGSS) 21 spašavatelja i 22 pripravnika, te 364 pričuvnika. U navedenom sastavu se 3 liječnika i dva medicinskih tehničara, 1 osoba osposobljena za digitalnu kartografiju dva potražna tima s psom u obuci za traženje u ruševinama, 1 tim sa psom za traženje individualnog mirisa izgubljene osobe, 35 članova osposobljenih za spašavanje na brzim vodama i potopljenim područjem, 2 član završilo je tečaj rukovanja eksplozivnim tvarima, 5 članova osposobljeno je za upravljanje bespilotnim sustavom sa važećom licencom. O održavanju hladnog pogona brine se 5 zaposlenika.

U Stanici djeluje 8 potražnih pasa za ruševine, što je navedeno u shemi mjera zaštite i spašavanja od potresa.

Zbog operativnosti, članovi i pripadajući pričuvni sastav (suradnici), teritorijalno su organizirani kroz HGSS Ispostave. Na području Splita djeluje Ispostava Split koja je opremljena i osposobljena za sve vrste intervencija. Iako je sustav dojave i mobiliziranja pripadnika svih ispostava centraliziran, po dojavi na teren prvo izlaze pripadnici Ispostave, te po potrebi snage sukcesivno narastaju jer se sukladno potrebi pridružuje potrebno ljudstvo i oprema iz cijele Stanice, a ukoliko kapaciteti Stanice nisu dostatno, tada se u akciju uključuju snage iz Hrvatske gorske službe iz okolice i cijele Hrvatske.

Popis članova HGSS Ispostave Kaštela nalazi se u prilogu 3.2.2

3.2. Popis pripadnika

Popis članova HGSS Stanice Split s kontaktima . U Popis nisu uvršteni pričuvnici koji djeluju u ispostavama i koji nemaju status „Gorski spašavatelj“, „Spašavatelj“ ili „Pripravnik“ (**Ukupno 364 pridruženih pripadnika Ispostava-pričuva**). Oni su u evidenciji, prošli neke oblike osposobljavanja HGSS-a i po pozivu se pridružuju u većim (masovnijim) akcijama potragama ili CZ zadaćama

Prilog 7.1.

3.3. Vozila

Stanica Split posjeduje 41 terenskih vozila, kombi vozila za prijevoz ljudi (Privitak 2.), jedno zapovjedno vozilo za koordiniranje većim akcijama i intervencijama. Posjeduje 6 prikolica za transport potražnih pasa, 5 gumena čamca sa pripadajućim vanbrodskim motorom i jedan metalni, te specijalno vozilo UNIMOG.

3.4. Oprema

Popis materijalno tehničkih sredstava - nalazi se u **prilogu 2**

Određena komunikacijska, orijentacijska, kao i osobna oprema zadužena je kod pojedinih članova.

3.5. Objekti

HGSS Stanica Split koristi prostor u Klisu Majdan . Put Majdana 47, Klis., te prostor u Splitu, Šibenska 41 Formalno sjedište Stanice, je Split, Šibenska ulica 41. Stanica koristi i montažni objekt na Helidromu Firule za helikopterske intervencije, prostor u Divuljama za helikopterska dežurstva, te prostore u ispostavama:

Sinj -Stadion NK Junaka cca 80 m2 s parkingom

Komiža, Montažni objekt cca 40 m2

Brač:

prostor u Milni za smještaj plovila i obuku na vodama i

Gažul -Vidova Gora 36 m2

Omiš 45 m2

Kaštela, Baza sa Ispostavu 150 m2

Vrlika 30 m2

Hvar (u fazi uređenja) 30 m2

Skloništa i Obavještajne točke HGSS stanice Split. HGSS stanica Split upravlja i sa skloništima na planinama Kamešnica, Dinara, Mosor (Duvljakuša, Žlabina, Ćorin Lacmen, Bunarić,

4. SPECIFIČNOSTI VEZANE UZ PRILAGOĐAVANJA KONTINUITETA POSLOVANJA ZAHTJEVIMA ZADAĆE

Područje odgovornosti HGSS - Stanice Split je područje Splitsko -dalmatinska županija i 39 općina i gradova u popisu:

Popis članova stožera civilne zaštite JLRS

Stožer Splitsko-dalmatinske županije

Branimir Jukić

Merezova 5		098 1972431
------------	--	-------------

Stožer Općine Primorski Dolac,

Vukovarska 13, K. Stari	021 230 572	091 523 70 49
-------------------------	-------------	---------------

Zadaci HGSS stanice Split su:

- sprječavanje nesreća i spašavanje u planini, na drugim nepristupačnim područjima i u izvanrednim okolnostima uz primjenu posebnih stručnih znanja i uporabu tehničke opreme za spašavanje u planinama u svrhu očuvanja ljudskog života, zdravlja i imovine;
- organiziranje i pripremanje aktivnosti i mjera kojima je svrha održavanje pripravnosti za spašavanje te trajno organiziranje, osposobljavanje i uvježbavanje za održavanje i unapređivanje spremnosti i sposobnosti za otklanjanje posljedica nesreća u planinama i drugim nepristupačnim područjima;
- otklanjanje neposredne opasnosti u planinama i drugim nepristupačnim područjima;
- provođenje preventivnih mjera za unapređivanje sigurnosti i zaštite i spašavanja u planinama i drugim nepristupačnim područjima kod specifičnih aktivnosti na tim prostorima;
- provođenje dežurstava u cilju sprječavanja nesreća;
- potraga za izgubljenim osobama u planinama i drugim nepristupačnim područjima;
- spašavanje iz speleoloških objekata, litica i kanjona;
- spašavanje na uređenim i neuređenim skijalištima, penjalištima i drugim prostorima u prirodi, za vrijeme specifičnih sportskih, turističkih, rekreativnih, kulturoloških i drugih aktivnosti u prirodi i planinskom području, te speleološkim objektima;
- potraga i spašavanje iz lavina i provođenje preventivnih mjera u svezi s opasnostima od snježnih lavina u planinskim područjima;
- sudjelovanje u sustavu traganja i spašavanja za nestalim zrakoplovima i drugim prometnim sredstvima u planinama, strmim dijelovima obale i drugim nepristupačnim područjima;
- organiziranje transporta ozlijeđenih i oboljelih osoba s planina i drugih nepristupačnih područja;
- davanje sigurnosnih preporuka osobama i organizatorima turističkih, sportskih i drugih aktivnosti u prirodi i planinskom području radi sprječavanja aktivnosti koje ugrožavaju sigurnost, život i zdravlje sudionika;
- provođenje kontinuiranog informiranja i educiranja fizičkih i pravnih osoba o opasnostima i mjerama sigurnosti u planinama i na drugim nepristupačnim područjima;
- spašavanje na visinama i visokim objektima u slučaju potresa, vremenskih nepogoda i drugih nesreća na nepristupačnim prostorima;
- spašavanje u nesrećama u slučaju loših vremenskih uvjeta uz primjenu posebnih stručnih znanja i tehničke opreme za spašavanje u planinama;
- izdavanje preventivnih i edukacijskih materijala u svezi sigurnosti osoba i imovine.

4.1. HGSS - Stanica Split

HGSS Stanica - Split trenutno broji 105 pripadnika, a na čelu stanice je pročelnik.

Koordinator i voditelj intervencije je pročelnik Stanice ili gorski spašavatelj koji posjeduje određena specijalistička znanja za vođenje potrebne intervencije. Pročelnik Stanice ili voditelj

intervencije vrši koordinaciju s ostalim subjektima sustava CZ, te traži dodatan angažman snaga, ukoliko je potrebno.

Uzbunjivanje stanice se vrši po dobivanju poziva na dežurni telefon kojeg nosi dežurni član stanice. Po zaprimanju poziva od Županijskog centra 112, OKC MUP-a, građana ili zainteresirane stranke, vrši se procjena na osnovu dostupnih podataka, te se pristupa daljnjem obavješćavanju članova Stanice. Ukoliko je događaj veći od mogućnosti djelovanja HGSS Stanice Split, stanica će pozvati neku od Stanica HGSS-a koja ima potrebne resurse za određenu situaciju.

Obavješćavanje članstva stanice se vrši putem poruka, telefonskim pozivanjem ili sustavom pozivanja „A1 grupnog sms“, a od strane dežurnog člana, administratora ili pročelnika stanice. Članovi po zaprimanju glasovne ili tekstualne poruke / poziva, pristupaju pripremi za izlazak na teren, te se vrši dodatno prikupljanje podataka, ukoliko je moguće.

Pripreme za izlazak na teren podrazumijevanju osobno opremanje članova, opremanje opremom iz skladišta (oružarstva) HGSS- Stanice Split, pripremu opreme za transport unesrećenih, priprema specijalističke opreme za spašavanje, priprema medicinske opreme, priprema komunikacijske opreme, izradu karata i finalnog dogovora na osnovu dostupnih podataka.

Kontrolu dolaska članova, pripreme i svih radnji potrebnih za odlazak na intervenciju vrši voditelj intervencije - vođa akcije. Kretanje na teren se vrši označenim vozilima HGSS-a. U slučaju potrebe za dijeljenjem na određene timove na terenu, voditelj svakog tima je osoba koja posjeduje specijalistička znanja, a koju odredi vođa akcije.

Struktura, sastav i veličina operativnog tima za spašavanje i mobilizacijska spremnost, osposobljenost i uvježbanost

Svi članovi Stanice imaju završenu obuku te važeću licencu iz prve pomoći po programu HGSS-a, koji priznaje ministarstvo zdravlja. Vježbe, seminari predavanja održavaju se na međunarodnoj, državnoj i lokalnoj razini i permanentna su obveza svih članova sukladno planovima vježbi.

Stanica je opremljena opremom za spašavanje i pružanje pomoći i prve pomoći na neurbanim prostorima te prostorima gdje ostale interventne službe ne mogu pristupiti-visoke stijene, speleološki objekti, kanjoni, vodotoci rijeka, jezera, poplavljeno područje, visoki objekti. Stanica posjeduje potrebnu specijalističku opremu za izvršavanje svojih zadaća, specijalna nosila, medicinsku opremu, komunikacijsku opremu.

4.2. Deklariranje kapaciteta za djelovanje u izvršavanju specifičnih zadaća

Stanica je osposobljena za izvršavanje slijedećih temeljnih zadaća, a koje nisu razrađene niti jednim Planom zaštite i spašavanja JLS i to:

- sprječavanje nesreća i spašavanje u planini, na drugim nepristupačnim područjima i u izvanrednim okolnostima uz primjenu posebnih stručnih znanja i uporabu tehničke opreme za spašavanje u planinama u svrhu očuvanja ljudskog života, zdravlja i imovine,
- potraga za izgubljenim osobama u planinama i drugim nepristupačnim područjima,
- spašavanje iz speleoloških objekata, litica i kanjona,
- spašavanje na uređenim i neuređenim skijalištima, penjalištima i drugim objektima i prostorima u prirodi, za vrijeme specifičnih sportskih, turističkih, rekreativnih, kulturoloških i drugih aktivnosti u prirodi i planinskom području, te speleološkim objektima,
- potraga i spašavanje iz lavina i provođenje preventivnih mjera u svezi s opasnostima od snježnih lavina u planinskim područjima,
- sudjelovanje u sustavu traganja i spašavanja za nestalim zrakoplovima i drugim prometnim sredstvima u planinama, strmim dijelovima obale i drugim nepristupačnim područjima,
- spašavanje na visinama i visokim objektima u slučaju potresa, vremenskih nepogoda i drugih nesreća na nepristupačnim prostorima,
- spašavanje u nesrećama u slučaju loših vremenskih uvjeta uz primjenu posebnih stručnih znanja i tehničke opreme za spašavanje u planinama,

Za kvalitetno izvršavanje zahtjevnih zadaća članovi stanice posjeduju kompetencije i licence spašavatelja, koje propisuje krovna organizacija HGSS.

4.3. Organizacija pripravnosti

HGSS stanica Split ima sustav cjelogodišnjeg dežurstva od 0-24 h, 365 dana u godini. Organizacijski svaki tjedan jedan gorski spašavatelj i spašavatelj te nekoliko pričuvnika se izmjenjuju po rasporedu tjednih dežurstava. Za vrijeme ljetne turističke i protu-požarne sezone tim letaća spašavatelja (helikoptersko spašavanje), dežura u Zrakoplovnoj bazi u Divuljama za potrebe brze helikopterske intervencije. Dežurstvo se provodi od 01.svibnja. do 15.listopada.

Pročelnik HGSS - Stanice Split na zahtjev načelnika općine, gradonačelnika i župana, uvodi pripravnost HGSS Stanice Split, a u odsutnosti pročelnika pripravnost uvodi dopročelnik. Pripravnosti podrazumijeva postupno dovođenje HGSS - Stanice Split i sredstava u stanje spremnosti za izvršavanje namjenskih zadaća, spašavanja ljudskih života i imovine u slučaju katastrofa i većih nesreća u katastrofi.

Mjerom pripravnosti određuju se postupanja i aktivnosti pripadnicima operativnih snaga, pravnim osobama i ostalim subjektima zaštite i spašavanja:

- upozorenje članovima da se ne udaljuju iz mjesta stanovanja,
- uvođenje pasivnog dežurstva,
- provjera materijalno-tehničkih sredstava i opreme te

- uvođenje dežurstva na lokaciji prihvata ili obavljanja dužnosti.

Najbrži način provedbe pripravnosti je putem telefona/mobitela, a u slučaju nemogućnosti korištenja telekomunikacija, mjere pripravnosti će se nalagati putem teklića.

4.4. Organizacija mobilizacije (aktiviranja) HGSS-Stanice Split

U slučaju neposredne prijetnje od nastanka katastrofe ili veće nesreće na području općina, gradova i županije, načelnik, gradonačelnik i župan imaju pravo i obvezu mobilizirati sveukupne ljudske i materijalno-tehničke potencijale sa svog područja, sukladno Planu djelovanja pa tako i HGSS Stanicu Split

Kako je u Procjenama rizika navedeno, ugroze mogu biti predvidive (ostale prirodne ugroze) i nepredvidive (potres, tehničko-tehnološke ugroze). Za slučaj predvidivih ugroza općinski načelnik, gradonačelnik i župan uvode pripravnost operativnih snaga, i pravnih osoba te udruga od značaja za zaštitu i spašavanje dok kod nepredvidivih ugroza, nakon što se dogode, općinski načelnik, gradonačelnik i župan aktiviraju sve potrebne snage zaštite i spašavanja pa tako i HGSS Stanicu Split

Priprema sve potrebne dokumentacije za aktiviranje i mobilizaciju operativnih snaga u nadležnosti je općinskih, gradskih i županijskih službi

Pripravnost se uvodi sa sljedećim obvezama:

- uvesti dežurstvo (aktivno) svih članova i provesti ocjenu spremnosti članova i stanja materijalno tehničkih sredstava za djelovanje u slučaju određene ugroze kako slijedi:
 - HGSS Stanica Split
(popis članova u Prilogu 1, popis materijalno tehničkih sredstava u Prilogu 2)

Odgovorne osobe:

Pročelnik ili dopročelnik

Način priopćavanja:

e-mailom, putem ŽC 112, osobno
sustav dojave „vatrotel“

Stanica sve obavijesti i pozive na intervencije provodi sustavom WhatsApp

Svi pripadnici dužni su redovito dostavljati informacije o svojoj dostupnosti tijekom vikenda, ili na upit za potencijalnu potrebu za intervencijom

5. KONCEPT PROVOĐENJA ZADAĆE S UPUTAMA I PROVOĐENJE NADZORA

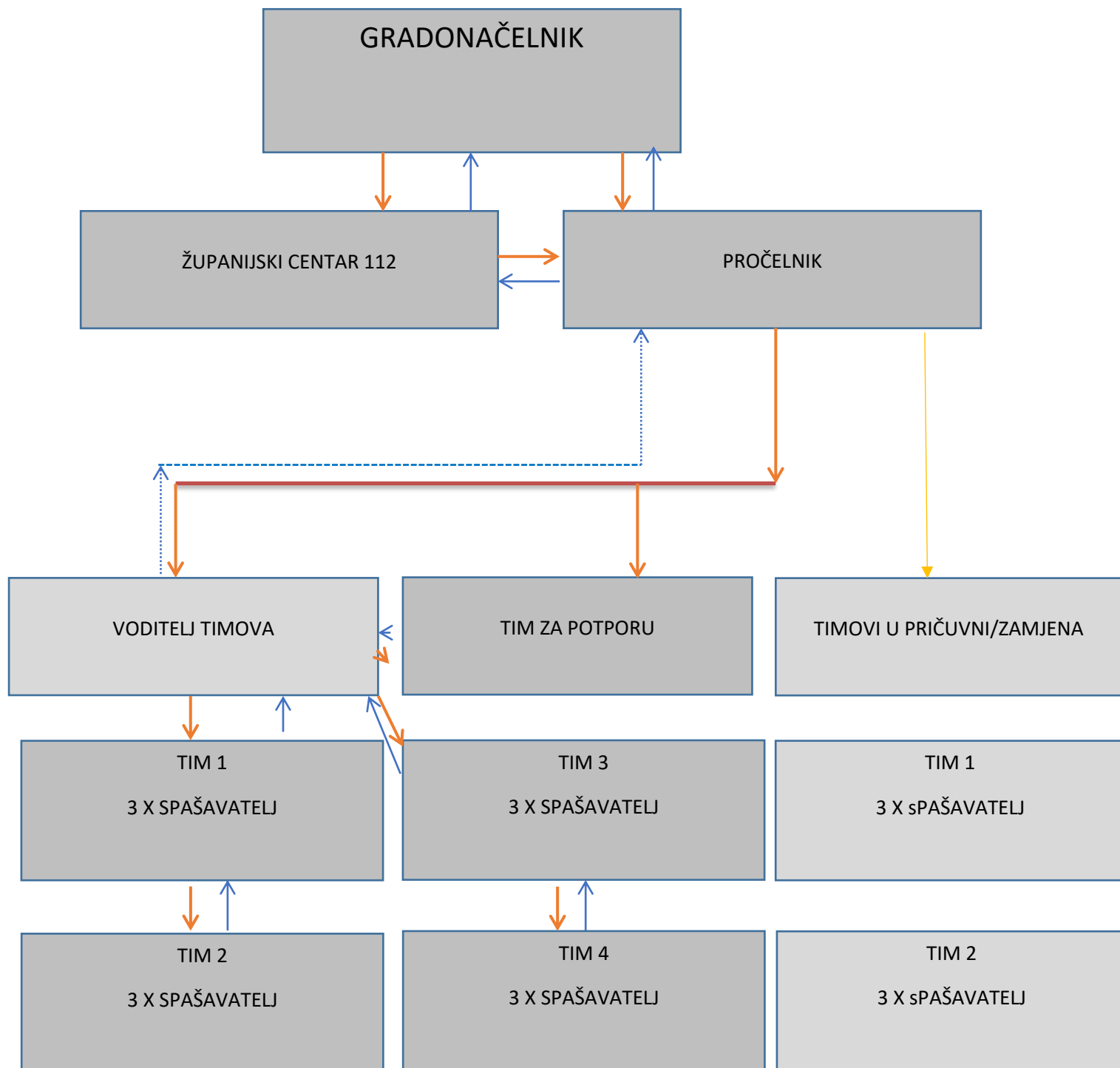
5.1. Mjere zaštite i spašavanja od poplava i proloma brana

Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa HGSS Stanice Split prikazan je u sljedećoj tablici:

VRSTE OPASNOSTI	MJERE ZIS	OPERATIVNI POSTUPCI	RESURSI
POPLAVA	Organizacija i pregled obveza u ojačavanju zaštitne infrastrukture i provođenju drugih aktivnosti Organizacija zaštite područja i naselja ugroženih poplavama i bujicama Organizacija pružanja prve medicinske pomoći i psihološke potpore Organizacija provođenja evakuacije	Spašavanje na vodama; pružanje medicinske pomoći; sudjelovanje u eventualnoj evakuaciji spašavanja ljudi i životinja.	Svi raspoloživi resursi HGSS Stanice Split prikazani u tablicama u Prilogu

Tablica 1. Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa HGSS Stanice Split za slučaj poplave

POPLAVE

Shema 2. Tijek pozivanje u slučaju poplave

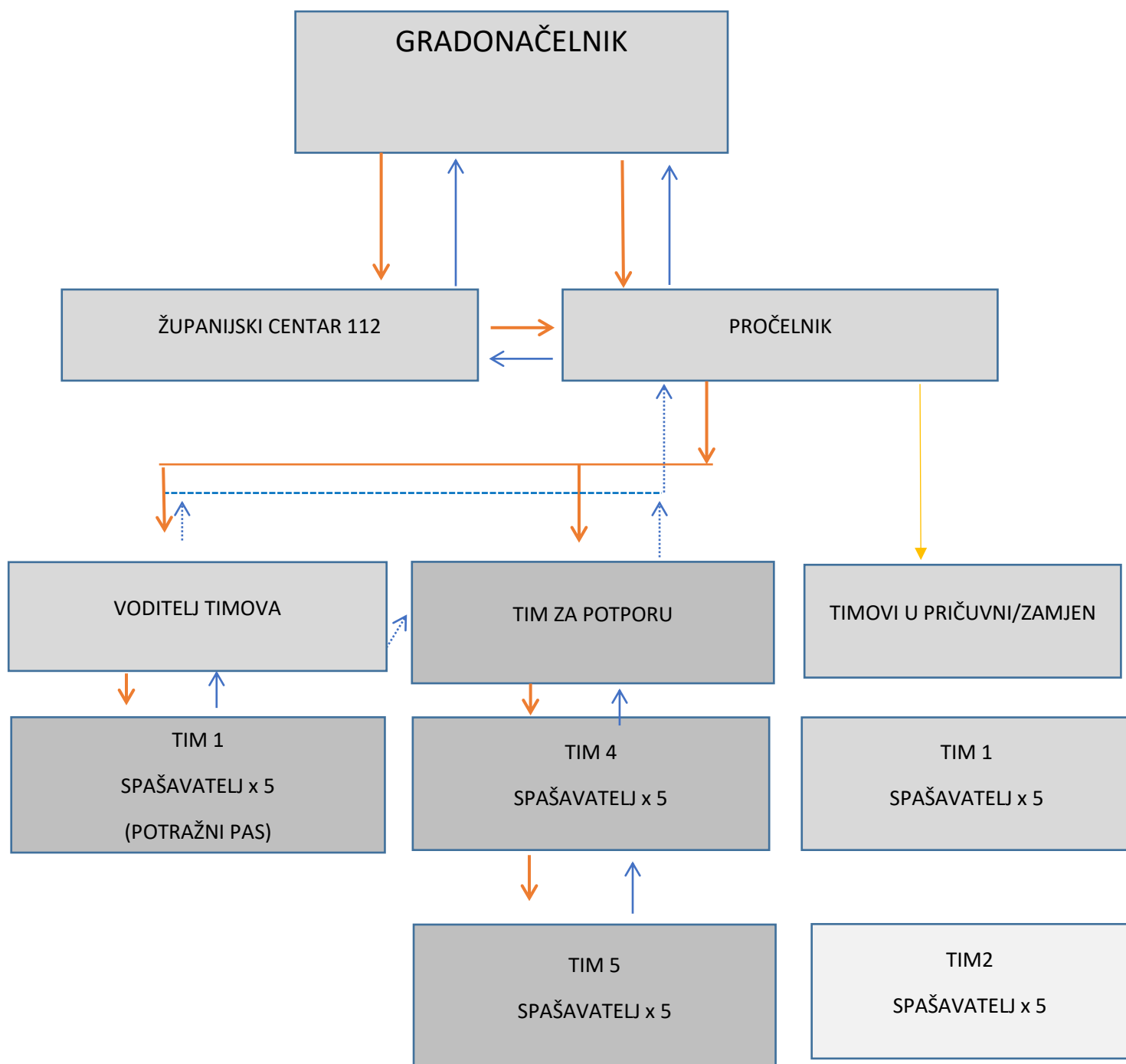
5.2. Mjere zaštite i spašavanja od potresa

Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa HGSS Stanice Split prikazan je u sljedećoj tablici:

VRSTE OPASNOSTI	MJERE ZIS	OPERATIVNI POSTUPCI	RESURSI
POTRES	Organizacija pretrage, raščićavanja ruševina i spašavanja zatrpanih, utvrđivanje zadaća s pregledom zadaća iz nadležnosti	Spašavanje zatrpanih. Raščićavanje ruševina prema sljedećim prioritetima: raščićavanje objekata bolnica, škola, vrtića, kazališta, sportskih dvorana, trgovačkih centara, pristup kritičnoj infrastrukturi, raščićavanje ruševina stambenih zgrada i obiteljskih kuća, raščićavanje ruševina s prometnica, ravnanje terena radi lakšeg prometa i eventualnog podizanja šatorskih i drugih privremenih naselja, izrada objekata za privremeni smještaj ljudi	Svi raspoloživi resursi HGSS Stanice Split prikazani u tablicama u Prilogu

Tablica 2. Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa HGSS Stanice Split za slučaj potresa

POTRES

Shema 3. Tijek pozivanja u slučaju potresa

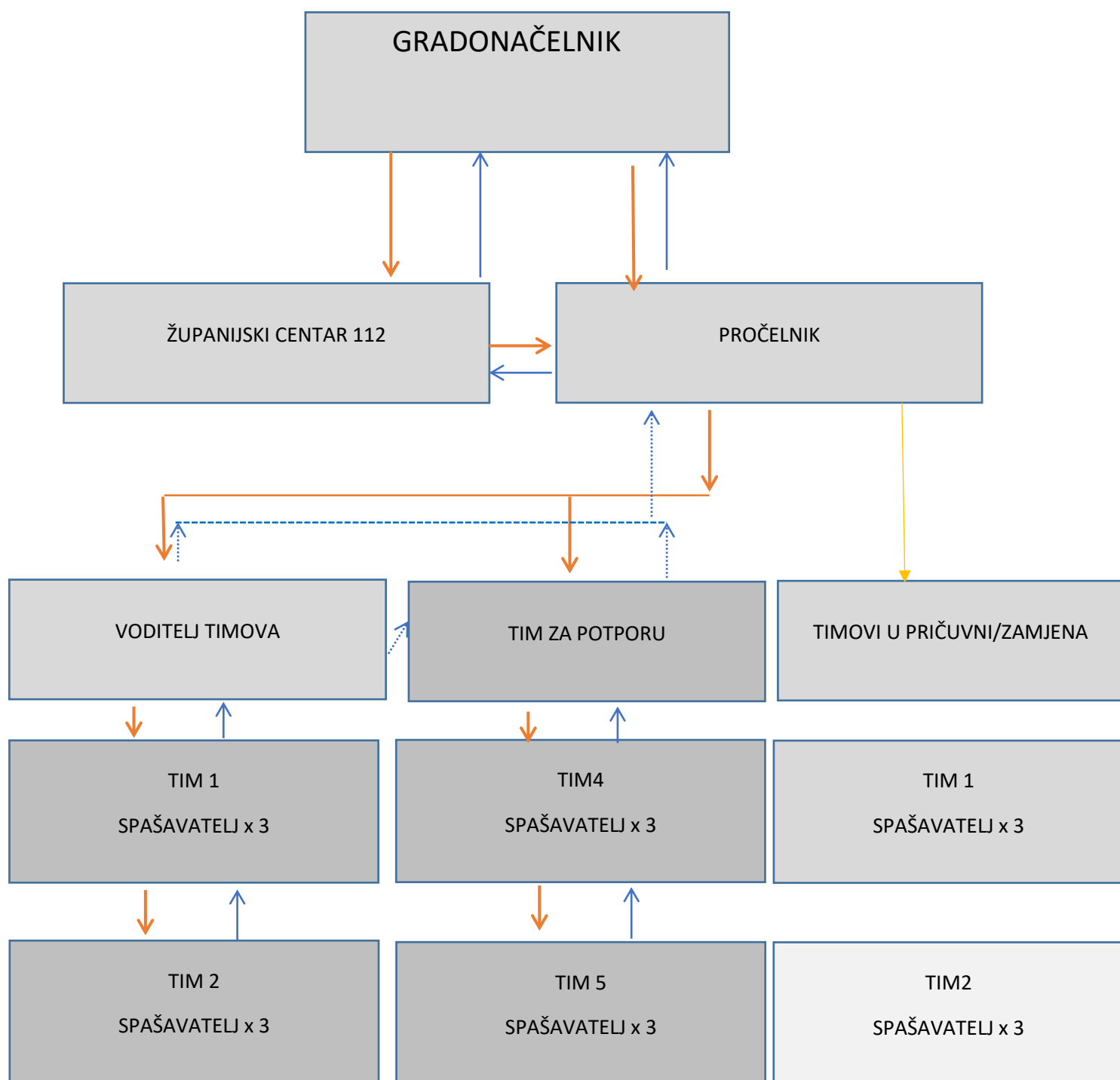
5.3. Mjere zaštite i spašavanja od ostalih prirodnih uzroka, osobito onih koji pripadaju u kategoriju ekstremnih vremenskih uvjeta

Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa HGSS Stanice Split prikazan je u sljedećoj tablici:

VRSTE OPASNOSTI	MJERE ZIS	OPERATIVNI POSTUPCI	RESURSI
OLUJNO I ORKANSKO NEVRIJEME SNJEŽNE OBORINE	Organizacija mjera ZIS od posljedica ekstremnih vremenskih uvjeta	Pretraga oštećenih objekata. Spašavanje zatrpanih. Pomoć kod raščišćavanja ruševina, prometnica Prijevoz unesrećenih s odsječenog područja, pomoć stanovništvu odsječenog područja.	Svi raspoloživi resursi HGSS Stanice Split prikazani u tablicama u Prilogu

Tablica 3. Pregled zadaća, nositelja, operativnih postupaka, kapaciteta i operativnog doprinosa HGSS Stanice Split za slučaj ekstremnih vremenskih uvjeta

EKSTREMNI VREMENSKI UVJETI

Shema 4. Tijek pozivanja u slučaju ekstremnih vremenskih uvjeta

5.4. Standardni operativni postupci u provedbi redovnih zadaća

Za određene situacije stanica djeluje u sljedećim mogućnostima:

- U slučaju nestanka osoba stanica podiže potreban broj članova, spremnost je u roku 30 minuta. Oprema se uzima iz skladišta stanice, uz korištenje potražnog tima sa psom.
- U slučaju nesreća u stijenama, kanjonima ili speleološkim objektima Stanica podiže potreban broj članova, spremnost je u roku 30 minuta. Oprema se uzima iz skladišta stanice.
- U slučaju potresa stanica podiže potreban broj članova, spremnost je u roku 60 minuta. Okupljanje je na unaprijed određenim zbornim mjestima. Naši članovi posjeduju znanja i mogućnosti boravka u skućenim prostorima te posjedujemo potražne timove koji mogu locirati nestale osobe. Stanica raspolaže sa 9 potražnih pasa s licencama i iskustvom (potres u Petrinji). Posjedujemo opremu i znanja kojima možemo evakuirati osobe iz visokih objekata i uskih prostora.
- U slučaju poplava stanica podiže potreban broj članova, spremnost je u roku 60 minuta. 32 člana posjeduju znanje koje im omogućavaju rad u vodi, (tehničari za spašavanje na brzim, divljim vodama i poplavama, a 6 članova su međunarodni instruktori koji provode obuku za operativne snage diljem svijeta Posjedujemo 6 plovila koje se koriste na unutarnjim vodama, ali i na moru.
- U slučaju prometnih nesreće na nepristupačnom terenu stanica podiže potreban broj članova, spremnost je u roku 30 minuta. Posjedujemo opremu kojom se unesrećeni mogu transportirati iz vertikalnih i kosih terena.
- U slučaju urgentnih stanja koje zahtijevaju helikoptersko traganje i spašavanje, stanica osigurava od 01.05. do 01.11. dežurne timove letaća spašavatelja koji dežuraju u Divuljama pri helikopteru. Spremnost je 3-5 minuta (ukoliko im je dostupan helikopter i posada)
- U okviru Stanice djeluje i Logistički odjel, koji raspolaže šatorima i drugom opremom, te s dvije poljske kuhinje s kojim se mogu opslužiti 3 tisuće obroka
- Stanica raspolaže sa specijalnim vozilom UNIMOG za sve terene i uvjete, sa dodatnom opremom

6. KOMUNIKACIJSKA RJEŠENJA, SURADNJA I IZVJEŠĆIVANJA

U svom radu koristimo mobilni sustav veza, posjedujemo satelitski telefon, a pri operativnom djelovanju koristimo analognu radio vezu.

Za potrebe komunikacije u katastrofama koriste se tetra uređaji.

Područje djelovanja HGSS Stanice Split pokriveno je radiovezom, radijskih postaja kao navedeno u tablici.

POPIS PROGRAMIRANIH KANALA RADIJSKIH POSTAJA HGSS-A

Br. kanala	NAMJENA KANALA	OZNAKA KANALA	RX	TX
1.	HGSS simplex_1	GSX1	148.450	148.450
2.	HGSS simplex_2	GSX2	147.075	147.075
3.	HGSS mobilni repetitor_1 (HGSS Stanica Zagreb)	G2MOB1	155.250	150.750
4.	HGSS mobilni repetitor_2	G2MOB2	151.875	147.375
5.	HGSS fiksni repetitor Požega - Delnice – Biokovo	G3R1	155.350	150.850
6.	HGSS fiksni repetitor Klek – Brač	G4R2	155.475	150.975
7.	HGSS fiksni repetitor Sljeme – Makarska – Promina	G5R3	155.775	151.275
8.	HGSS fiksni repetitor Rijeka (Guslica) – Zadar	G6R4	155.975	151.475
9.	HGSS fiksni repetitor Grad Zagreb - Učka (Ravne staje) – Pelješac (Rota)	G7R5	154.800	150.300
10.	HGSS fiksni repetitor Bjelolasica	G8R6	154.500	150.000
11.	HGSS fiksni repetitor Karlovac	G9R7	155.900	151.400
12.	HGSS fiksni repetitor Rijeka (Učka_Kula) – Ivanščica	G10R8	151.775	147.275
13.	HGSS fiksni repetitor Psunj (Omanovac)	G11R9	154.975	150.475
14.	Vatrogasni simplex Ravnateljstvo CZ	V7SMX	173.225	173.225
15.	Zračne snage (Vatrogasci)	V9	173.275	173.275

Trenutno na raspolaganju imamo sljedeći broj radio uređaja:

Centrala Split

8 kom prijenosni ručni uređaj GP140 Motorola

10 kom prijenosni ručni uređaj Tetra MTP6650 Motorola

1 kom fiksni auto uređaj Tetra MTM5400 Motorola

3 kom fiksni auto uređaj DM 4600E

9 kom prijenosni ručni uređaj DP4800E Motorola

Ispostava Sinj

3 kom prijenosni ručni uređaj GP140 Motorola

1 kom fiksni auto uređaj DM 4600E

Ispostava Brač

3 kom prijenosni ručni uređaj Tetra MTP6650 Motorola (na osobnom zaduženju)

6 kom prijenosni ručni uređaj DP4800E Motorola (na osobnom zaduženju)

Ispostava Omiš

3 kom prijenosni ručni uređaj Tetra MTP6650 Motorola

5 kom fiksni auto uređaj DM 4600E

Ispostava Kaštela

4 kom prijenosni ručni uređaj DP4800E Motorola (na osobnom zaduženju)

Ispostava Hvar

3 prijenosni ručni uređaj GP140 Motorola

Ispostava Vrljika

prijenosni ručni uređaj GP140 Motorola

Ispostava Vis

prijenosni ručni uređaj GP140 Motorola

Na raspolaganju imamo i **prijenosni mobilni repetitor za simplex uređaje** koji pojačava komunikacijski signal na nepristupačnim i neurbanim terenima koji nisu pokriveni signalom.

Svi naši uređaji su nadograđeni sustavom koji nudi nesmetanu i neovisnu komunikaciju i umrežavanje u bilo kojoj prirodnoj katastrofi bez obzira na pad glavnog sustava, svaki uređaj može služiti kao zasebni repetitor te na taj način možemo samostalno funkcionirati.

7. PRILOZI:

7.1. Prilog 1 - Popis članova HGSS Stanice

8. **POPIS AKTIVNIH ČLANOVA NA DAN 26.04.2023.**

9. **GORSKI SPAŠAVATELJI**

Baleta Petra	Gotovčeva 3, Split		099 802 1771
Bebić Frane	Kroz blata 10 , K.Sučurac		099 385 0556
Božić Iva	Stonska 14		099 802 5959
Božić Stipe	Stonska 14	021 320 438	098 222 400
Buklijaš Ana	Table 12	021 318 686	098 170 0441
Buklijaš Ivana	Table 12	021 318 686	098 165 85 38
Cvitanić Davor	Postira, Brač		095 859 4218
Cvitković Dalibor	Put kuka 18 , 21230 Sinj		091 663 3225
Čatipović Jurica	IV.gard.brigade,K.Stari		091 586 0862
Gavrić Boris	Petra Kružića 5 , Solin		091 888 0100
Gavrić Darko	Antofogaste 16	021 381 328	091 728 99 63
Glušević Marin	Krešimirova 37, Vranjic		095 813 7583
Jerković Tomislav	142. brig. 14,Drniš	022 886 269	098 177 6924
Jović Ante	Mihanovićeve 34 c, Split		099 202 3605
Jukić Branimir	Merzova 5, Split		098 197 2431
Jurela Ivica	Glavice 35 c, 21230 Sinj		098 135 7714
Kapitanović Filko	Mosečka 9,Solin		091 508 6179
Kosturkov Tsvetan	Domovinskog rata 27 b,Split		091 360 3588
Kovačić Ante	Kučiče 109,Kučiče	021 860 203	091 594 6689

Kovačić Antonio	Četvrt ribnjak3, Omiš	021 864 248	095 539 1616
Kujundžić Zvonimir	Put borka 5, Omiš	021 861 007	091 511 1059
Kuvačić Ivan	Kuvačići 24,21253 Gata	021 860 563	095 885 33 44
Lekšić Duje	Četvrt Ž.Dražojevića 15, Omiš		091 755 9220
Matetić Mladen	Siverić, oko škole		091 911 0930
Matić Ante	Cetinska 5 Stobreč		099 346 9697
Milanović Ivan	H.Vitezova 27c	021 326 597	095 350 2449
Milišić Katja	Krešimirova 37, Vranjic		098 909 14 39
Mitar Lukša	Dr.J.Omašića 72, K.Lukšić		098 998 4400
Nižetić Slaven	Nazora 8,Selca,Brač		095 915 5151
Omrčen Boris	Omiška 12, Split		097 670 1956
Palinić Mladen	Ivankova 11 b, Stobreč	021 326 797	095 815 01 90
Perković Ivica	Suvača 57,K.Sučurac	021 225 578	098 979 9587
Pivalica David	Vrilo 8,Postira 21410		098 225 402
Prizmić Vinko	Stepinčeva 2	021 780 666	098 320 513, 091 212 30 00
Puljas Grgo	Vukovarska 13, K. Stari	021 230 572	091 523 70 49
Rožić Boris	Matoševa 3, Split	021 771 329	098 177 9115
Strigo Vladan	Starčevićeva 2, Split		091 638 6838
Šafradin Ivan	Dubrovačka 57	021 382 709	095 904 4811
Šarić Hrvoje	Hrvace 21233		091 422 2985
Špar Mario	Mašogradska 16,K.Sučurac		092 221 0107
Tasić Petronije	Mihanovićeva 9	021 398 669	098 235 662 , 091 601 5525
Vojković Ivan	Podstražje 20, Vis		092 231 9844
Vojković Pino	Brig 19,21485 Komiža		091 250 3809
Vrsalović Srđan	V. Andrića 3	021 344 273	091 212 3005
Zebić Ivan	Gljev3, Obrovac sinjski		092 356 6909

10. SPAŠAVATELJI TEHNIKA I PRIPRAVNICI

Arnautović Željko	Šetalište stare Isse 23, Vis	021 711 487	098 980 3330
Biočić Filip	Lučica 1 ,Trogir		098 855 7193
Bjelić Dalibor	Bihačka 9		098 756 473
Blažević Tomislav	Put pećina 19,Seget donji		091 884 3651
Boko Ivan	A.K Miošića 10, Sinj		091 150 0858
Bolibruh Krunoslav	Rotondova 30, K.Štafilić	021 235 502	095 898 6628
Čubrilo Duško	Put Sv.Lovre35,K.Lukšić		091 564 14 17
Čulina Luka	Put Muline 53, Trogir		092 249 3634
Dražin Duje	Težački put 29,K.Kambelovac	021 220 035	091 365 5795
Dvoraček Tomislav	Rogač 1/12	021 734 232	099 221 93 00
Đirlić Gordan	Karamanova 8	021 318 335	098 211 540
Gaurina Mirko	Suhač 95 d, Sinj		098 177 0933
Gulić Stipe	Glavice 655, 21230 Sinj		092 292 2210
Jakelić Antonia	Vukovarska 129, Split		091 942 8043
Jakšić Lino	Vrlička 27	021 509 600	098 567 679
Jerončić Stipe	Duće, Vavljje 2/14 Omiš		095 833 9248
Katić Đulija	Don F.Bulića 12, Solin		099 316 5164
Kasalo Matko	Brnaze 203,21230 Sinj	021 600 769	095 511 0352
Munivrana Andrija	Put Medinjaka 5, Sinj		095 522 5137

Munivrana Stipe	Glavice 750,21230 Sinj		092 271 6644
Peričić Roko	Ulica sv.Roka 24, Sitno Gornje		098 253 530
Plenković Ivica	V.Nazora 6, Bol 21420		091 518 8295
Poljak Toni	Vukasovićeve 6	021 321 698	091 510 61 94
Retelj Frane	Domagojeva 9, Podstrana		095 525 3959
Šuško Frane	Pod Čelina 19, Podstrana		091 688 8615
Veić Jure	Petra Krešimira IV 109, Solin		098 414 232
Želalić Ivan	Duće,Vavljje IV/3 Omiš		091 942 1059

11.

SURADNICI

Čapeta Bruno	Put kapelice 9, Trogir	021 884 274	091 544 7633
Habijan Joža	Put odrine 5,Sinj 21230		091 360 1509
Jukić Ante	Mravince, 27.rujna 34		095 594 9503
Pavić Željko	Čemer 8, Sinj		098 992 5774
Ilić Merien	Jeretova 11, Split		098 497 041
Vodanović Marko	Biševska 3, Komiža		095 911 4301
Rapić Barbara	Mosečka 12, Kaštel Stari		097 758 8044
Smoljanović Ivan	Put Vrila 16, Omiš		091 633 1578
Lemac Marko	Kralja P.Svačića70, K.Lukšić		091 540 5381
Turudić Ivan	Jadranska cesta 6, Vrljika		095 592 5212
Jurić Šolto Toni	Glavice 565 a, Sinj		097 780 4084
Kovačević Nino	Domovinskog rata 1, Hvar		091 150 3308
Marušić Krešimir	Veljka Kovačevića 25,Hvar		097 773 2949
Tomas Matko	Tice 9,Stanići-Omiš		098 961 3173
Bašić Ivo	Zakučac 13, Omiš		091 540 4689
Paradinović Anamarija	Doverska 14, Split		098 863 625
Šeparović Tonči	Marka Marulića 5, Bol		091 726 6534
Cvjetković Slaven	Biševska 3 , Komiža		095 874 9062
Fiamengo Fani	Potok 22, Komiža		091 598 2240
Marinković Ivan	Ribarska ulica 21, Komiža		091 271 3016
Zanki Mardešić Antonija	Gurnji put 22, Komiža		098 595 014
Škarić Goran	Joke Kneževića 1, Omiš		091 563 2755
Samac Šime Dominik	Radunićeva 37, Kaštel Novi		099 332 8399

12.

REZERVNI SASTAV GORSKI SPAŠAVATELJI

Anić Gordan	Gajeve 11	021 385 573	091 573 90 88
Balov Željko	Dinka Šimunovića 3	021 468 830	095 558 3642
Biljaković Zoran	Spinčićeva 4	021 394 653	091 523 74 84
Bogdanović Ivan	V.Foretića 9,21485 Komiža		091 894 5568
Ivelja Dalibor	Rimski put 7c, Trogir		098 927 61 38
Jurinović Miro	Sukoišanska 22, Split		091 323 8310
Kaliterna Ivo	Spinčićeva 7	021 783 488	095 833 5315
Knezić Željko	Slobode 2b	021 530 688	098 214 772
Kosić Branko	Starčevićeva 56, Kućine	021 219 132	091 524 19 55
Lolić Ivica	Put za Žrnovnicu bb	021 333 320	091 544 73 49
Mustapić Petar	Put plokita 23 A	021 485 445	091 794 24 25
Sirišćević Boris	Poljička 18, Split		091 559 9867
Žuljan Igor	Mezanovci 27,Klis 31231		091 152 7177
Lelas Leo	Put sv.Stipana 15, Omiš		095 574 9286
Šijan Milena	Vukovarska 69	021 503 383	091 891 28 97

Popis pripadnika HGSS ispostave Kaštela

REDOVNI ČLANOVI

- 1.Barbara Rapić
- 2.Bruno Čapeta
- 3.Dominik Šime Samac
- 4.Duje Dražin
- 5.Đulija Katić
- 6.Filip Biočić
- 7.Frane Bebić
- 8.Grgo Puljas
- 9.Ivica Perković
- 10.Jurica Čatipović
- 11.Krunoslav Bolibruh
- 12.Luka Čulina
- 13.Marijo Špar
- 14.Marko Lemac
- 15.Tomislav Blažević
- 16.Duško Čubrilo
- 17.Lukša Mitar

Vanjski suradnici - pričuvnici :

- 1.Galić Mila
- 2.Plazonja Snježana
- 3.Banjan Dražen
- 4.Cvitanić Vlatka
- 5.Tarabene Vicenco
- 6.Žanić Ivan
- 7.Jelavić Maša
- 8.Čulina Luka
- 9.Micarev Marin
- 10.Perić Matej
- 11.Olujić Ante
- 12.Kuvačić Milena
- 13.Jerković Boško
- 14.Grubišić Čabo Nenad
- 15.Dujišin Duško
- 16.Jelača Žaklina
- 17.Badrov Ivica
- 18.Rudic Marin
- 19.Vegar Dragana
- 20.Šustić Vulas Kristina
- 21.Stipica Ivo
- 22.Rinčić Tonći – Rina
- 23.Mirčić Slađan

24.Pivčević Saša
 25.Kabić Martin
 26.Jurčević Marijana
 27.Jozić Ivana
 28.Bubić Ante
 29.Skorup Ante
 30.Sansević Jelena
 31.Aljinović Barać Željana
 32.Vidaković Teo
 33.Begović alen
 34.Miljak Ante
 35.Jakus Jelena
 36.Grujišić Anita

37.Bralić Jurica
 38.Grgica Benutić
 39.Damir Tomić
 40:Marin Anterić
 41.Željko Bogić
 42.Hrvoje Ćurak
 43.Hrvoje Kasalo
 44.Jelena NOžina
 45.Roberrrt Nožina
 46.Ivana Perković
 47.Marin Ljubić
 48.Ivan Rogulj

Ispostava Kaštela ima ukupno 65 članova i pripadnika

SPOSOBNOSTI: 5 gorskih spašavatelja, 5 spašavatelja, 4 letača spašavatelja, 2 K9 tima, 3 voditelja potraga, 2 kartografa, 2 voditelja bespilotnih letjelica, 4 speleo spašavatelja, 10 stjenskih spašavatelja, 2 spašavatelja na divljim vodama (tehničari)

INFRASTRUKTURA: Prostor u Kaštel Lukšiću: 90 m2

Prilog 2 – popis opreme HGSS Stanice Split

Naziv	Vrsta	Kom.
VOZILA		
Kombi vozilo	Renault Master	2
Kamion UNIMOG s dizalicom	Mercedes UNIMOG	
Kombi vozilo	Mercedes Vito 4x4	1
Kombi vozilo	VW Caravelle 4x4	1
Kombi vozilo	VW Transporter 4x4	1
Zapovjedno vozilo	Kombi Mercedes Sprinter	1
Terensko vozilo	Toyota Hilux	7

Terensko vozilo	Land Rover Defender	5
Terensko vozilo	Dacia Duster	1
Terensko vozilo	Mitsubishi Pajero	1
Terensko vozilo	Toyota Land Cruiser	1
Osobno vozilo	Škoda Scout 4x4	1
Osobno vozilo	Dacia Logan	2
Osobno vozilo	Dacia Dokker	1
Osobno vozilo	VW Golf	2
Osobno vozilo	Jogger Dacia	2
Osobno vozilo	VW Caddy	1
ATV (QUAD) višenamjensko vozilo za sve terene	CAN-AM	2
Prikolica za quad	Torbarina	1
SANITETSKI MATERIJAL		
UDLAGE	BLUE SPLINT	14
UDLAGE	Ovratnik podesivi	10
UDLAGE	Kramerove udlage	20
Vakum madrac		2
Medicinski ruksak s priborom		8
Torbica s PP za dežurstvo	Crvena	1
Boca s kisikom komplet	2l	4
Defibrilator	AED PLUS ZOLL	2
Elektrode za AED	Prave	2
OPREMA ZA UŽE		
"Kornjača" za uže		4
Bužir		5
BIVAK		
Vreća za spavanje		1
Karimat		2
Speleo talijanski bivak		1
Speleo odijelo za utopljanje		1
SPAŠAVANJE S VODA – Plovila		
Pneumatski čamac s podom i dva vesla		1
Vanbrodski motor	Tohatsu 30	1
Raft za spašavanje	Marinar	2
Limeni Brod	Salona Var	1
Vanbrodski motor	Suzuki 30	1
Plastični spremnik goriva za v.b . motore	10l	2
Osobna oprema za vode		
Neopren kratki	XL	8
Neopren kratki	L	3
Suho odijelo	On-Line XL	3
Suho odijelo	On-Line L	3
Suho odijelo	On-Line M	1
Suho odijelo	On-Line S	1
Neopren čizmice	XXL	4
Neopren čizmice	XL	2
Neopren čizmice	M	2
Plivajući prsluk za civile	Univerzalni	20
Plivajući prsluk za spašavanje – komplet	Rescue	19
Vursak s plivajućim užetom		8
Plivajuće uže	18m	1
Pojas za vursak	Quick release	19

Kacige za vodu		19
Prsluk za spašavanje (oprema čamca)		2
Užeta, spravice		
Plivajuće uže	10 mm	1 x 40
Plivajuće uže	10 mm	2X100
Karabineri	D, aluminijski	40
Ostala oprema		
Transportna vreća		11
Pokrivač		1
Stalak za vanbrodski motor		1
Ledenica – Jacera	Velika	1
Sklopivi kamp stol i 4 stolice		1
SNJEŽNE AKTIVNOSTI		
Lavinske Lopate		15
Akija	Transport unesrećenog	2
Turno skije kompleti sa krznima		35
Dereze		11
Lavinski primopredajnici	LPP	25
Karabineri	OK	400
Karabiner	Twist Lock	4
Karabiner	Am'D	30
Karabiner	SWIVEL	1
Karabiner	Čelični	10
Karabiner	Ostali	30
Koloture		
Kolotura	FIXE	30
Kolotura	RESCUE	20
Kolotura	PRO TRAKTION	14
Kolotura	TWIN	5
Kladivo	Razna	12
Spiteri	Razni	4
SPRAVICE		
Bloker	Ručne penjalice	50
Spuštalica	STOP	50
Šapa	PAW 4+1	8
Šapa	PAW 5+2	3
Kolotura sa blokerom	PRO TRAXION	14
Prsne penjalice	BASIC	10
Prsne penjalice	CROLL	50
Spravica za osiguravanje	REVERSO	4
Kruška	PETZL	5
Penjački komplet		
Penjački komplet		10
Friend		3
Chock		5
Klinovi		35
Ferata Komplet	Y PUPAK	0
Užad		
Uže statik	100m	15
Uže statik	200m	6
Uže static	55m	1

Uže statik	40m	1
Uže statik	70m	1
Uže statik	50m	2
Uže statik	35m	4
Uže statik	30m	1
Uže statik	25m	1
Uže dinamik	60m	8
Zamke	sidrišne 10mm	18
Zamka	obična 8 mm	20
Zamka	obična - kolut 6mm/30m	1
Gurtne	Razne	50
Pločice		
Pločica	S za spit	50
Pločica	L za spit	40
Pločica	Ring	10
Fixevi 8 mm		120
Fixevi 10mm		100
Viljuškasti ključ	13-17	3
Teleskopska kuka za napredovanje		1
Puška za prebacivanje		1
ALAT		
Bušilica		
Bušilica KOMPLET (punjač ,aku baterija, kofer)	GBH 18V-25 BOSCH	3
Bušilica	GBH 18V – 26C BOSCH	5
Bušilica	Milwaukee M18	5
Bušilica	Hilti	1
Svrdlo		
Svrdlo SDS	8mm	13
Svrdlo SDS	10mm kratko	13
Motorna pila	Huskvarna	5
Transportne vreće		40
Prsni navez		
Prsni navez		13
Pupčana vrpca		6
Stremen	Pedala	12
Pojas		
Pojas speleo	Različite marke	5
Pojas penjački	Različite marke	50
Komunikacijski uređaj		
Radiostanica ručna		37
Radiostanica ručna	Tetra (MUP)	11
Radiostanica za vozilo	Tetra (MUP)	2
Radiostanica za vozilo		5
Mobilni repetitor		1
Satelitski telefon	TURAYA	1
GPS ručni uređaj		
GPS ručni uređaj	GPSmap78s GARMIN	40
GPS ručni uređaj	GPSmap76csx GARMIN	2
GPS data logger		20
GPS ručni uređaj	eTrex 30 GARMIN	2
GPS za Psa + ogrlica	GARMIN	4
INFORMATIČKA OPREMA		

kofer za računalno		2
Mini PC	Intel	1
Prijenosno računalo		2
Pisač		2
Powerstation 606Wh sa 2X18V100W sa preklopnim Solar Panel		1
Power bank 20000mAh		30
SBOX kabelel USB	SBOX	40
Prijenosni printer		1
BESPILOTNI SUSTAV		
Dron – bespilotna letjelica		6
Prijenosno računalo za pregled podataka		4
I Pad + holder		3
SVJETILJKA		
Svjetiljka komplet (Baterija, punjač, futrola)	MT14 LED LENSER	23
Svjetiljka komplet (Baterija, punjač, kofer)	X21R LED LENSER	2
Svjetiljka el speleowork komplet	Ugrađene na kacigu	50
NOSILA		
Nosila za stijensko spašavanje	MARINER s kotačem TYROMONT	3
Nosila Speleo	NEST PETZL	2
Nosila	UT2000 s kotačem	11
Nosila Akja	AKJA aluminij TYROMONT	1
Vreće za unesrećenog u Akji		1
"Pelena" za unesrećene	TRANSPORT	9
Vreća za mrtve		20
Kaciga	Alpinistička/speleo	100
OSTALO		
Agregat prenosivi	5kw	1
Reflektori vodootporni na stalku (baterijski)	Milwaukee	2
Reflektori na stalku (električni)	Parkside	2
Prijenosne kuhinje (prikolica)		2
Prikolice za transport		2
Plinsko kuhalo		1

Naziv	Vrsta	Kom.
VOZILA		
Kombi vozilo	Renault Master	2
Kombi vozilo	Mercedes Vito 4x4	1
Kombi vozilo	VW Caravelle 4x4	1
Kombi vozilo	VW Transporter 4x4	1
Zapovjedno vozilo	Kombi Mercedes Sprinter	1
Terensko vozilo	Toyota Hilux	3
Terensko vozilo	Land Rover Defender	5
Terensko vozilo	Dacia Duster	1
Terensko vozilo	Mitsubishi Pajero	1
Terensko vozilo	Toyota Land Cruiser	1
Osobno vozilo	Škoda Scout 4x4	1
Osobno vozilo	Dacia Logan	2
Osobno vozilo	Dacia Dokker	1
Osobno vozilo	VW Golf	2

Osobno vozilo	VW Caddy	1
ATV (QUAD) višenamjensko vozilo za sve terene	CAN-AM	1
Prikolica za quad	Torbarina	1
SANITETSKI MATERIJAL		
UDLAGE	BLUE SPLINT	14
UDLAGE	Ovratnik podesivi	10
UDLAGE	Kramerove udlage	20
Vakum madrac		2
Medicinski ruksak s priborom		8
Torbica s PP za dežurstvo	Crvena	1
Boca s kisikom komplet	2l	4
Defibrilator	AED PLUS ZOLL	2
Elektrode za AED	Prave	2
OPREMA ZA UŽE		
"Kornjača" za uže		4
Bužir		5
BIVAK		
Vreća za spavanje		1
Karimat		2
Speleo talijanski bivak		1
Speleo odijelo za utopljanje		1
SPAŠAVANJE S VODA – Plovila		
Pneumatski čamac s podom i dva vesla		1
Vanbrodski motor	Tohatsu 30	1
Raft za spašavanje	Marinar	1
Limeni Brod	Salona Var	1
Vanbrodski motor	Suzuki 30	1
Plastični spremnik goriva za v.b . motore	10l	2
Osobna oprema za vode		
Neopren kratki	XL	8
Neopren kratki	L	3
Suho odijelo	On-Line XL	3
Suho odijelo	On-Line L	3
Suho odijelo	On-Line M	1
Suho odijelo	On-Line S	1
Neopren čizmice	XXL	4
Neopren čizmice	XL	2
Neopren čizmice	M	2
Plivajući prsluk za civile	Univerzalni	20
Plivajući prsluk za spašavanje – komplet	Rescue	19
Vursak s plivajućim užetom		8
Plivajuće uže	18m	1
Pojas za vursak	Quick release	19
Kacige za vodu		19
Prsluk za spašavanje (oprema čamca)		2
Užeta, spravice		
Plivajuće uže	10 mm	1 x 40
Plivajuće uže	10 mm	2X100
Karabineri	D, aluminijski	40
Ostala oprema		

Transportna vreća		11
Pokrivač		1
Stalak za vanbrodski motor		1
Ledenica – Jacera	Velika	1
Sklopivi kamp stol i 4 stolice		1
SNJEŽNE AKTIVNOSTI		
Lavinske Lopate		15
Akija	Transport unesrećenog	2
Turno skije kompleti sa krznima		35
Dereze		11
Lavinski primopredajnici	LPP	25
Karabineri	OK	400
Karabiner	Twist Lock	4
Karabiner	Am'D	30
Karabiner	SWIVEL	1
Karabiner	Čelični	10
Karabiner	Ostali	30
Koloture		
Kolotura	FIXE	30
Kolotura	RESCUE	20
Kolotura	PRO TRAKTION	14
Kolotura	TWIN	5
Kladivo	Razna	12
Spiteri	Razni	4
SPRAVICE		
Bloker	Ručne penjalice	50
Spuštalica	STOP	50
Šapa	PAW 4+1	8
Šapa	PAW 5+2	3
Kolotura sa blokerom	PRO TRAXION	14
Prsne penjalice	BASIC	10
Prsne penjalice	CROLL	50
Spravica za osiguravanje	REVERSO	4
Kruška	PETZL	5
Penjački komplet		
Penjački komplet		10
Friend		3
Chock		5
Klinovi		35
Ferata Komplet	Y PUPAK	0
Užad		
Uže statik	100m	15
Uže statik	200m	6
Uže static	55m	1
Uže statik	40m	1
Uže statik	70m	1
Uže statik	50m	2
Uže statik	35m	4
Uže statik	30m	1
Uže statik	25m	1
Uže dinamik	60m	8
Zamke	sidrišne 10mm	18
Zamka	obična 8 mm	20

Zamka	obična - kolut 6mm/30m	1
Gurtne	Razne	50
Pločice		
Pločica	S za spit	50
Pločica	L za spit	40
Pločica	Ring	10
Fixevi 8 mm		120
Fixevi 10mm		100
Viljuškasti ključ	13-17	3
Teleskopska kuka za napredovanje		1
Puška za prebacivanje		1
ALAT		
Bušilica		
Bušilica KOMPLET (punjač ,aku baterija, kofer)	GBH 18V-25 BOSCH	3
Bušilica	GBH 18V – 26C BOSCH	5
Bušilica	Milwaukee M18	5
Bušilica	Hilti	1
Svrdlo		
Svrdlo SDS	8mm	13
Svrdlo SDS	10mm kratko	13
Motorna pila	Husqvarna	5
Transportne vreće		40
Prsni navez		
Prsni navez		13
Pupčana vrpca		6
Stremen	pedala	12
Pojas		
Pojas speleo	Različite marke	5
Pojas penjački	Različite marke	50
Komunikacijski uređaj		
Radiostanica ručna		16
Radiostanica ručna	Tetra (MUP)	11
Radiostanica za vozilo	Tetra (MUP)	2
Radiostanica za vozilo		5
Mobilni repetitor		1
Satelitski telefon	TURAYA	1
GPS ručni uređaj		
GPS ručni uređaj	GPSmap78s GARMIN	40
GPS ručni uređaj	GPSmap76csx GARMIN	2
GPS data logger		20
GPS ručni uređaj	eTrex 30 GARMIN	2
GPS za Psa + ogrlica	GARMIN	4
INFORMATIČKA OPREMA		
kofer za računalno		2
Mini PC	Intel	1
Prijenosno računalo		2
Pisač		2
Powerstation 606Wh sa 2X18V100W sa preklopnim Solar Panel		1
Power bank 20000mAh		30
SBOX kabelel USB	SBOX	40
Prijenosni printer		1

BESPILOTNI SUSTAV		
Dron – bespilotna letjelica		4
Prijenosno računalo za pregled podataka		4
I Pad + holder		3
SVJETILJKA		
Svjetiljka komplet (Baterija, punjač, futrola)	MT14 LED LENSER	23
Svjetiljka komplet (Baterija, punjač, kofer)	X21R LED LENSER	2
Svjetiljka el speleowork komplet	Ugrađene na kacigu	50
NOSILA		
Nosila za stijensko spašavanje	MARINER s kotačem TYROMONT	3
Nosila Speleo	NEST PETZL	2
Nosila	UT2000 s kotačem	7
Nosila Akja	AKJA aluminij TYROMONT	1
Vreće za unesrećenog u Akji		1
"Pelena" za unesrećene	TRANSPORT	9
Vreća za mrtve		20
Kaciga	Alpinistička/speleo	70
OSTALO		
Agregat prenosivi	5kw	1
Reflektori vodootporni na stalku (baterijski)	Milwaukee	2
Reflektori na stalku (električni)	Parkside	2
Prijenosne kuhinje (prikolica)		2
Prikolice za transport		2
Plinsko kuhalo		1

VOZILA

	Marka vozila		Model vozila	Registarska oznaka	Broj šasijske	Datum prve registracije
1.	Mercedes		Kamion UNIMOG	ST0001GS	W1T4374361V270808	14.12.2022.
2.	DACIA		JOGGER	ST5926	UU1DJF00969335925	15.07.2022.
3	DFACIA		JOGGER	ST5925	UU1DJF00069335926	15.07.2022
4.	RENAULT		MASTER	ST406RB	VF1JDC3H638495083	19.11.2007.
5.	TOYOTA		HILUX	ST402VR	AHTFR22G706054076	03.10.2012.
6.	LAND ROVER		DEFENDER	ST879ZH	SALLDHMF8MA965244	01.08.2013.
7.	LAND ROVER		DEFENDER	ST8419I	SALLDHMF8TA985290	25.08.2017.
8.	MITSHUBISHI		PAJERO	ST1149H	JMB0NK9401P006301	12.09.2001.
9.	TOYOTA		HILUX	ST954SZ	MR0FZ29G701554546	30.06.2009.
10.	LAND ROVER		DEFENDER	ST6232F	SALLDHMF8KA925067	22.03.1993.
11.	VOLKSWAGEN		CARAVELLE	ST213ZK	WV2ZZZ70Z3II100454	14.02.2003.
12.	ŠKODA		SCOUT	ST9563I	TMBLK7NE4F0245235	06.06.2017.
13.	TOYOTA		LAND CRUISER	ST5657T	JTEBR3FJ40K012605	03.03.2016.

14.	VOLKSWAGEN		CADDY	ST1056S	WV2ZZZ2KZ6X058354	05.01.2006.
15.	LAND ROVER		DEFENDER	ST851LC	SALLDHAF8TA984074	27.06.1997.
16.	DACIA		DOKKER	ST6223U	UU1K6720966129467	22.12.2020.
17.	DACIA		LOGAN	ST6224U	UU1K5220165562258	22.12.2020.
18.	DACIA		LOGAN	ST6225U	UU1K5220X65562257	22.12.2020.
19.	VOLKSWAGEN		CARAVELLE	ST2878O	WV2ZZZ7HZHH022018	27 .06.2017.
20.	TOYOTA		HILUX	ST3922S	AHTKB3CD602626940	19.02.2020.
21.	VOLKSWAGEN		GOLF	ST904TI	WVWZZZ1JZ6W009157	03.10.2005.
22.	VOLKSWAGEN		GOLF	ST5794O	WVWZZZ1JZ4D072510	02.12.2003.
23.	MERCEDES		SPRINTER	ZG1014GS	WDB9066331S316025	23.12.2008.
24.	RENAULT		MASTER	ST618VU	VF1FDBSE63310340	22.05.2009.
25.	VOLKSWAGEN		GOLF	ST8078V	WVWZZZ1KZBW199031	22.02.2011.
26.	LAND ROVER		DEFENDER	ST3721S	SALLDHM582A644234	29.10.2002.
27.	LAND ROVER		PUMA		SALLDHMS87A737391	29.10.2007.
28.	LAND ROVER		BIJELI			
29.	VOLKSWAGEN		TRANSPORTER	ST6665AB	WV1ZZZ7HZ7H102631	18.03.2022.
30.	QUAD		CAN-AM	ZG3373ID	3JBLRA157MJ001057	13.07.2021.
31.	MERCEDES		VITO	ZG2898IL	W1V44770513875149	
32.	DACIA		DUSTER	ST4400AB	VF1HJD40766986004	22.01.2022.
33.	DACIA		DUSTER	ST9183Z	UU1HSDADG52332336	09.01.2015.
34.	VOLKSWAGEN		TRANSPORTER	ST3381AA		
35.	AKA PRIKOLIC		TORNBARINA	ZG6335IP	V39T1211AN1FB6008	18.05.2022.
36.	MERCEDES		UNIMOG	ST0001GS		21.12.2022
37.	TOYOTA		HILUX	ST0002GS	HTKB3CDX02659567A	25.07.2023
38.	TOYOTA		HILUX	ST0003GS	AHTKB3CD002659450	25.07.2023
39.	TOYOTA		HILUX	ST0004GS		25.07.2023
40.	TOYOTA		HILUX	ST0005GS		25.07.2023
41.	LANDROVER		DEFENDER	ST0006GS		23.08.2023
42.	ATVQUAD		CAN-AM	ST0007GS		13.09.2023

PPOJAŠNJENJE: HGSS je temeljna operativna snaga sustava CZ te u dokumentima Analiza stanja i Plan razvoja sustava CZ ,koje godišnje donosi predstavničko tijelo, treba biti izdvojena uz vatrogastvo i Hrvatski crveni križ. Naime, vatrogastvo, HCK i HGSS su nositelji sustava i imaju djelatnost regulirano posebnim zakonima i slijedom toga i zakonske obveze.

Zakon o sustavu civilne zaštite (članak 3.):

Temeljne operativne snage u sustavu civilne zaštite su snage koje posjeduju spremnost za žurno i kvalitetno operativno djelovanje u provođenju mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama: operativne snage vatrogastva, Hrvatske gorske službe spašavanja i Hrvatskog Crvenog križa.

HGSS provodi svoju djelatnost temeljem Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja (NN79/06 i NN110/15) i ima 24 djelatnosti i 11 javnih ovlasti koje provodi u ime RH.

PODACI ZA ANALIZU STANJA I PLAN RAZVOJA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Općina Prgomet, temeljem Sporazuma raspolaže sa svim resursima i sposobnostima HGSS Stanice Split. Zakonom o sustavu CZ i Zakonom o HGSS-u, Stanica je temeljna operativna snaga sustava civilne zaštite Općine PRGOMET, Ustrojstvena jedinica Stanice je HGSS ispostava Kaštele u kojoj djeluju i pripadnici s područja Općine PRGOMET. Ispostava broji 65 pripadnika (23 aktivnih spašavatelja i 42 pričuvnika), dok istovremeno PRGOMET ima na raspolaganju 108 spašavatelja HGSS Stanice Split, oko 300 pričuvnika, 7 potražnih timova (psi), helikoptersku potporu, specijalističke timove i respektabilnu opremu, vozila i plovila. Također može računati i na sve sposobnosti koje ima HGSS (1250 pripadnika, opremu i resurse). Svi kapaciteti Stanice Split, deklarirani su u Operativnom planu koji je u privitku.

U HGSS Stanici Split djeluju 5 liječnika i 18 instruktora s najprestižnijim svjetskim licencama. Stanica raspolaže sa 47 vozila, uglavnom terenskih, specijalnim vozilom UNIMOG, dva zapovjedna vozila, sa 7 plovila. Osim automobila, raspolaže motornim čamcima s prikolicama, paramotorna jedrilica, bespilotnim letjelicama logističkim djelom, (dvije poljske kuhinje, šatori i dr). HGSS Stanica Split posjeduje **standarde svjetske izvrsnosti** i godišnje odradi 15.000 čovjek sati u intervencijama, 40.000 sati u pripremi i preventivi, 27 000 čovjek/sati u dežurstvima. Svi redoviti članovi, obvezali su se biti raspoloživi od 0-24sata, 365 dana u godini, pa se može govoriti o 800 000 sati pripravnosti svake godine. Tijekom godine Stanica osigurava dežurstvo i pripravnost, a od 01. svibnja do 31. listopada i dežurne timove letaća spašavatelja za potrebe **helikopterskog traganja i spašavanja** u Divuljama kraj Splita, a za iste potrebe na Helidromu KBC izgrađen je montažni objekt sa kompletom potrebne opreme za spašavanje i pružanje prve medicinske pomoći na nepristupačnim terenima.

U slučaju potrebe traganja i spašavanja ili izvanrednih situacija (potresi, ekstremne vremenske prilike i druge velike nesreće i katastrofe), temeljem zajedničkog Sporazuma na raspolaganju su svi raspoloživi kapaciteti i sposobnosti, oprema i resursi HGSS-a (1250 pripadnika raznih specijalnosti). To uključuje i dva brza broda, te vozila za prijevoz spasilačke ekipe i potražnih pasa za potrebe traganja i spašavanja na otvorenom prostoru i u ruševinama. HGSS Stanica Split je provela u 2024 godini 137 akcija traganja i spašavanja, 58 dežurstava i 72 vježbi. U Operativnom planu djelovanje kojeg

je HGSS Stanica kao temeljna operativna snaga i subjekt od posebnog interesa za civilnu zaštitu (Zakon o sustavu CZ) dužna sačiniti specificirani svi kapaciteti, sposobnosti, oprema i resursi koja stoje na raspolaganju Općini PRGOMET. Operativni plan se redovito ažurira.

PLAN RAZVOJA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

U tijeku je dodatno kapacitiranje i opremanje ispostave za potrebe JLRS. Zbog toga se i u narednom razdoblju planira novi sustav obuke za pričuvnike koji se uključuju u rad Ispostave, a najsposobniji pripadnici, novače se i uključuju u sustav redovne obuke HGSS-a i obuke za različite potrebne specijalnosti. Poseban je naglasak na pse za potrage i ruševine i klimatske promjene, te razvoj "out door" turizma zbog kojih raste broj intervencija i broj potraga za nestalim osobama.

Razvoj infrastrukture: Zbog razvoja ljudskih resursa i opreme, objekt u Kaštel Lukšiću (150 m²), prostorno više ne zadovoljava potrebe Ispostave, pa je u planu izgradnja novog prostora za djelovanje. Planirana je izgradnja i centralnog objekta za Stanicu u Splitu, gdje je grad Split ustupio 4 500 m² građevnog terena i gdje se projektira objekt za djelovanje, edukacije, smještaj opreme i voznog i plovnog parka, te održavanje hladnog pogona. Također je u tijeku rekonstrukcija Helidroma Slatine kao važne infrastrukture za helikoptersko traganje i spašavanje.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
NAČELNIK OPĆINE
KLASA: 920-02/24-01/01
URBROJ: 2181-42-01-01-24-1
Primorski Dolac, 26. studenoga 2024.

Na temelju članka 50. Statuta Općine Primorski Dolac („Službeni glasnik“, broj 07/21) Načelnik Općine na 126. kolegiju održanom dana 26. studenoga 2024. godine donosi slijedeći

ZAKLJUČAK

Članak 1.

1. Utvrđuje se prijedlog Odluke o donošenju Plana djelovanja u području prirodnih nepogoda za 2025. godinu za Općinu Primorski Dolac.
2. Akt iz točke 1. sastavni je dio ovog Zaključka.
3. Ovaj Zaključak proslijedit će se Općinskom vijeću na nadležno postupanje.
4. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

NAČELNIK

Joško Dujmović, ing.građ.

**PLAN DJELOVANJA U PODRUČJU
PRIRODNIH NEPOGODA
ZA 2025. GODINU**

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC

Listopad, 2024. godine

SADRŽAJ**UVOD 6**

1. MOGUĆE UGROZE NA PODRUČJU OPĆINE PRIMORSKI DOLAC	7
1.1. UGROZE DEFINIRANE ZAKONOM	7
1.2. MOGUĆE UGROZE NA PODRUČJU OPĆINE PRIMORSKI DOLAC	8
2. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE, PROCJENA ŠTETE I POSTUPANJE NADLEŽNIH TIJELA	10
2.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	10
2.2. REGISTAR ŠTETA, PRVA PROCJENA ŠTETE TE SADRŽAJ PRIJAVE PRVE PROCJENE ŠTETE	10
2.3. KONAČNA PROCJENA ŠTETE.....	13
2.4. ŽURNA POMOĆ TE IZVORI SREDSTAVA POMOĆI ZA UBLAŽAVANJE I DJELOMIČNO UKLANJANJE POSLJEDICA PRIRODNIH NEPOGODA.....	15
2.5. OPĆINSKO I STRUČNO POVJERENSTVO.....	16
3. UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNE NEPOGODE	18
4. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE	23
5. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA	29
6. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA IZ ZAKONA I/ILI DRUGIH TIJELA, ZNANSTVENIH USTANOVA I STRUČNJAKA ZA PODRUČJE PRIRODNIH NEPOGODA	31
6.1. AGROTEHNIČKE MJERE.....	31
7. PRIRODNE NEPOGODE.....	34
7.1. POTRES.....	38
7.1.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU POTRESA.....	39
7.1.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU POTRESA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	44
7.2. OLUJNO I ORKANSKO NEVRIJEME.....	45
7.2.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU OLUJNOG I ORKANSKOG NEVREMENA.....	48
7.2.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU OLUJNOG I ORKANSKOG NEVREMENA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	53
7.3. POŽAR OTVORENOG TIPA	54
7.3.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU POŽARA OTVORENOG TIPA	56
7.3.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU POŽARA OTVORENOG TIPA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	61
7.4. POPLAVA	62
7.4.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU POPLAVE	65
7.4.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU POPLAVE S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	70
7.5. SUŠA	71
7.5.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU SUŠE	74
7.5.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU SUŠE S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	77
7.6. TUČA.....	79
7.6.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU TUČE.....	80
7.6.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU TUČE S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	85
7.7. MRAZ.....	86
7.7.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU MRAZA.....	88
7.7.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU MRAZA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	93
7.8. SNIJEG I LED	95
7.8.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU SNIJEGA I LEDA	97
7.8.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU SNIJEGA I LEDA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	102
7.9. EKSTREMNE TEMPERATURE – TOPLINSKI VAL	103

7.9.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU TOPLINSKOG VALA	106
7.9.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU U SLUČAJU TOPLINSKOG VALA S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	109
7.10. KLIZIŠTA.....	111
7.10.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU AKTIVIRANJA KLIZIŠTA	111
7.10.2. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA I RAZNIM INSTITUCIJAMA	115
8. TROŠKOVI ANGAŽIRANIH PRAVNIH OSOBA I REDOVNIH SLUŽBI.....	116
9. ZAKLJUČAK	118
10. ZAVRŠNE ODREDBE	118
11. PRILOZI	119

TIM ZA IZRADU PLANA:

NARUČITELJ:	OPĆINA PRIMORSKI DOLAC, Primorski Dolac 2, 21227 Primorski Dolac
IZVRŠITELJ:	ALFA ATEST d.o.o. Split, Poljička cesta 32, 21000 Split
PROJEKT:	PLAN DJELOVANJA U PODRUČJU PRIRODNIH NEPOGODA OPĆINE PRIMORSKI DOLAC ZA 2025. GODINU
IZRADILI:	Anđela Dželalija, dipl. ing.biol. i eko.mora (voditelj)
	Marko Kadić, struč. spec.ing.sec. (član)
	Mirjana Adlašić, mag.ing.geoling. (član)
	Antonija Mijić, mag.chem (član)
Datum završetka izrade:	listopad, 2024. godine
	MP

Odgovorna osoba:
Ivana Pehar, bacc. oecc.

POJMOVI – pojašnjenja

- **Građevina** je sklop definiran propisom kojim se uređuje gradnja.
- **Imovina** obuhvaća građevine, infrastrukturu, opremu, zemljišta, višegodišnje nasade, šume, stoku, obrtna sredstva u poljoprivredi te ostala sredstva i dobra.
- **Jedinstvene cijene** su cijene koje donosi, objavljuje i unosi u Registar šteta Državno povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na prijedlog nadležnih ministarstva (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, NN 16/19).
- **Katastrofa** je stanje izazvano prirodnim i/ili tehničko-tehnološkim događajem koji opsegom, intenzitetom i neočekivanošću ugrožava zdravlje i živote većeg broja ljudi, imovinu veće vrijednosti i okoliš, a čiji nastanak nije moguće spriječiti ili posljedice otkloniti djelovanjem svih operativnih snaga sustava civilne zaštite područne (regionalne) samouprave na čijem je području događaj nastao te posljedice nastale terorizmom i ratnim djelovanjem (Zakon o sustavu civilne zaštite, NN 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22).
- **Oštećenik** je fizička ili pravna osoba na čijoj je imovini utvrđena šteta od prirodnih nepogoda sukladno kriterijima iz Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19).
- **Prirodnom nepogodom** smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini i/ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi i/ili u okolišu (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, NN 16/19).
- **Registar šteta** je digitalna baza podataka svih šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda na području Republike Hrvatske (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda NN 16/19).
- **Pravilnik o registru šteta od prirodnih nepogoda** (NN 65/19) je dokument kojim se propisuje sadržaj, oblik i način dostave podataka o nastalim štetama od prirodnih nepogoda iz članaka 12., 13., 14., 25., 28., 39. i 41. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19).
- **Velika nesreća** je događaj koji je prouzročen iznenadnim djelovanjem prirodnih sila, tehničko-tehnoloških ili drugih čimbenika s posljedicom ugrožavanja zdravlja i života građana, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša na mjestu nastanka događaja ili širem području, čije se posljedice ne mogu sanirati samo djelovanjem žurnih službi na području njezina nastanka (Zakon o sustavu civilne zaštite, NN 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22).
- **Žurna pomoć** je pomoć koja se dodjeljuje u slučajevima u kojima su posljedice na imovini stanovništva, pravnih osoba i javnoj infrastrukturi uzrokovane prirodnom nepogodom i/ili katastrofom takve da prijete ugrozom zdravlja i života stanovništva na područjima zahvaćenim prirodnom nepogodom (Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda NN 16/19).

Popis kratica

Kratica	Značenje
CZ	Civilna zaštita
DDD	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija
DHMZ	Državni hidrometeorološki zavod
Stožer CZ	Stožer civilne zaštite
HGSS	Hrvatska gorska služba spašavanja
GDCK	Gradsko društvo Crvenog križa
DVD	Dobrovoljno vatrogasno društvo
DZ	Dom zdravlja
Povjerenici CZ	Povjerenici civilne zaštite i zamjenici
MO	Mjesni odbor
MUP	Ministarstvo unutarnjih poslova
PP	Policijska postaja
PU	Policijska uprava
MO	Mjesni odbor
PON CZ	Postrojba opće namjene civilne zaštite
ŽC 112	Županijski centar 112
KI	Kritična infrastruktura

Uvod

Temeljem članka 17. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, NN 16/19 (u daljnjem tekstu: *Zakon*) predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, do 30. studenog tekuće godine, donosi Plan djelovanja za sljedeću kalendarsku godinu radi određenja mjera i postupanja te načina djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda. Osnovni cilj *Zakona* temeljem kojeg se donosi ovaj Plan, jest prikaz važnosti poljoprivrednih dobara te nužnosti uspostave Registra šteta.

Temeljem članka 17. stavka 2. *Zakona*, Plan djelovanja treba sadržavati sljedeće:

1. popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode,
2. procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva,
3. sve druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima iz *Zakona* i/ili drugih tijela, znanstvenih ustanova i stručnjaka za područje prirodnih nepogoda.

Člankom 17. stavkom 3. *Zakona* izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave podnosi predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine, izvješće o izvršenju plana djelovanja za proteklu kalendarsku godinu.

Državna tvrtka APIS IT u suradnji s Državnim povjerenstvom za procjenu šteta od elementarnih nepogoda izradila je aplikaciju za prijavu šteta - „Registar šteta“, koja je za JLS-e u uporabi od 2014. godine. Korištenje aplikacije je besplatno, pri čemu se cijeli proces prijava šteta znatno ubrzava.

Registar šteta sadrži podatke koji se odnose na vrstu šteta, vrijeme nastanka prirodne nepogode, vrste korisnika (fizičke i pravne osobe) te na područje koje je zahvaćeno prirodnom nepogodom¹. Također, sadrži evidenciju svih prijavljenih šteta na području proglašenja prirodne nepogode na jednom mjestu – omogućuje veću preciznost pri unosu podataka te smanjuje mogućnost pogrešnog zbrajanja više vrsta unesenih šteta.

Pravilnikom o registru šteta od prirodnih nepogoda (NN 65/19) propisan je sadržaj, oblik i način dostave podataka o nastalim štetama od prirodnih nepogoda. Obzirom na postupanje i obaveze Županijskog povjerenstva za procjenu šteta, a koje se odnose i na Općinu Primorski Dolac u ovom Planu su navedene i obaveze Županijskog povjerenstva.

¹ Terminološki gledano elementarne nepogode su jednake prirodnim nepogodama

1. MOGUĆE UGROZE NA PODRUČJU OPĆINE PRIMORSKI DOLAC

1.1. Ugroze definirane Zakonom

Sukladno članku 3. *Zakona*, ugrozom se smatraju iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi ili u okolišu.

Kako se prirodne nepogode uglavnom javljaju iznenada i ne nastaju uvijek štete istih razmjera, u ovom dijelu moguće je provesti:

- **preventivne mjere** radi umanjenja posljedica prirodne nepogode koje obuhvaćaju: saniranje postojećih klizišta, uređivanje kanala i propusta uz prometnice, uređivanje korita potoka, rječica i rijeka, uređenje retencija, izgradnju barijera za sprječavanje odnošenja zemlje izvan poljoprivrednih površina, rušenje starih i trulih stabala, postavljanje zaštitnih mreža protiv tuče i sl.
- **mjere za ublažavanje i otklanjanje** izravnih posljedica prirodne nepogode podrazumijevaju procjenu šteta i posljedica; sanaciju nastalih oštećenja i šteta. Sanacija obuhvaća aktivnosti kojima se otklanjaju posljedice prirodne nepogode – pružanje prve pomoći unesrećenima, ukoliko ih je bilo, čišćenje stambenih, gospodarskih i drugih objekata od nanosa mulja, šljunka, drveća i slično, odstranjivanje odronjene zemlje, mulja i šljunka s cesta i lokalnih putova, te sve ostale radnje kojima se smanjuju nastala oštećenja.

Štetama od prirodnih nepogoda ne smatraju se one štete koje su namjerno izazvane na vlastitoj imovini te štete koje su nastale zbog nemara i/ili zbog nepoduzimanja propisanih mjera zaštite. Kao šteta od prirodne nepogode, za koju se može dati pomoć smatra se direktna odnosno izravna šteta.

Prirodnom nepogodom sukladno *Zakonu* smatraju se (**Prilog 1.**):

1. potres,
2. olujni i orkanski vjetar,
3. požar,
4. poplava,
5. suša,
6. tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom,
7. mraz,
8. izvanredno velika visina snijega,
9. snježni nanos i lavina,
10. nagomilavanje leda na vodotocima,
11. klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta,
12. druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području.

Pravilnikom o registru šteta od prirodnih nepogoda (NN 65/19) su određene skupine dobara za koje se utvrđuje šteta:

- građevine,
- oprema,
- zemljište,
- šume,
- poljoprivreda,
- biljna proizvodnja,
- višegodišnji nasadi,
- obrtna sredstva u poljoprivredi,
- stočarstvo,
- ribarstvo i akvakultura,
- divljač.

1.2. Moguće ugroze na području Općine Primorski Dolac

Uzimajući u obzir popis prirodnih nepogoda definiranih u *Zakonu* te prirodne nepogode analizirane u Procjeni rizika od velikih nesreća za Općinu Primorski Dolac, izrada 2019. godine², ovim dokumentom će se za područje Općine Primorski Dolac obrađivati mjere i postupci u slučaju pojave sljedećih prirodnih nepogoda:

- **potres***,
- olujno i orkansko nevrijeme,
- **požar otvorenog tipa***,
- poplava,
- ekstremne temperature (toplinski val),
- suša,
- snijeg i led,
- tuča,
- **mraz***,
- klizišta.

****Napomena:** Navedeni rizici detaljnije su opisani u Procjeni rizika od velikih nesreća za Općinu Primorski Dolac, iz 2019. godine*

Popis prirodnih nepogoda Općine Primorski Dolac (**Tablica 5.**) sadrži prirodne prijetnje čija je pojava evidentirana i vjerojatna na području Općine Primorski Dolac, prirodne prijetnje koje su svojom pojavom nanijele značajne štete na građevinskoj i kritičnoj infrastrukturi, štete na pokretnoj i nepokretnoj imovini, poljoprivrednim površinama te su direktno činile prijetnju životu i zdravlju ljudi kao i prirodne prijetnje koje bi svojom pojavom prouzročile katastrofalne posljedice na području Općine Primorski Dolac.

² U trenutku izrade ovog Plana u postupku je i izrada Procjene rizika od velikih nesreća za Općine Primorski Dolac.

U sljedećoj tablici prikazan je popis prirodnih nepogoda u posljednjih 10 godina na području Općine Primorski Dolac.

Tablica 1. Popis prirodnih nepogoda u posljednjih 10 godina na području Općine Primorski Dolac

Prirodne nepogode		Uništene kulture/građevine	Štete uslijed prirodnih nepogoda
Godina	Uzrok		
2016.	mraz	poljoprivredne kulture	1.689.275,60 kn
	tuča	poljoprivredne kulture	
2017.	mraz	poljoprivredne kulture	18.885,00 kn

Izvor: Općina Primorski Dolac

- Izvršena je djelomična novčana naknada temeljem podnesenih prijava štete.*

2. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE, PROCJENA ŠTETE I POSTUPANJE NADLEŽNIH TIJELA

Pitanje dodjele pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda u RH pravno je uređeno Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19), Zakonom o sustavu civilne zaštite (NN 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22) te Pravilnikom o registru šteta od prirodnih nepogoda (NN 65/19).

Važećim *Zakonom* regulira se planiranje sustava reagiranja u izvanrednim događajima uzrokovanim prirodnim nepogodama na regionalnoj i lokalnoj razini. Uz utvrđivanje načina pravovremenog poduzimanja preventivnih mjera, poseban se naglasak pritom usmjerava na ublažavanje i uklanjanje posljedica prirodne nepogode.

Nadležna tijela za provedbu *Zakona* navedena u članku 5. su: Vlada Republike Hrvatske, povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda, nadležna ministarstva te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

2.1. Proglašenje prirodne nepogode

Odluku o proglašenju prirodne nepogode za Općine Primorski Dolac donosi župan Splitsko-dalmatinske županije na prijedlog načelnika Općine Primorski Dolac. Odluka se donosi u slučaju da je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda Općine Primorski Dolac za prethodnu godinu, ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području Općine Primorski Dolac ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području Općine Primorski Dolac najmanje 30%.

Imovina sukladno čl. 2. *Zakona* obuhvaća građevine, infrastrukturu, opremu, zemljišta, višegodišnje nasade, šume, stoku, obrtna sredstva u poljoprivredi te ostala sredstva i dobra. Realna procjena vrijednosti imovine je procjena od strane nadležnih ministarstava.

Ispunjenje ovih uvjeta utvrđuje povjerenstvo Općine Primorski Dolac.

2.2. Registar šteta, prva procjena štete te sadržaj prijave prve procjene štete

Svrha procjene šteta jest utvrđivanje vrste i veličine šteta na sredstvima i drugim dobrima, po vremenu i uzrocima nastanka te po vlasnicima i korisnicima dobara, kao i stradanja i gubici stanovništva. Kao šteta od prirodne nepogode, za koju se može dati pomoć, smatra se izravna (direktna) šteta.

Šteta se izražava u novčanoj vrijednosti koja je potrebna da se oštećena ili uništena imovina dovede u stanje prije nastanka štete, odnosno u vrijednosti potrebnoj da se ta dobra nabave u količini i kakvoći koju su imala neposredno prije nepogode. Od 01. siječnja 2023. godine službeni novac u RH je euro. Tečaj konverzije kune u euro iznosi 7,53450 kn, odnosno jednak je onom tečaju utvrđenom prilikom ulaska RH u Europski tečajni mehanizam (ERM II) u srpnju 2020. godine.

Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine dobara (**Prilog 2.**):

- a) građevine,
- b) opremu,
- c) zemljišta,
- d) višegodišnje nasade,
- e) šume,
- f) stoku,
- g) obrtna sredstva,
- h) ostala dobra.

Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila prirodna nepogoda. U vrijednost štete ubrajaju se i troškovi koji su vezani za prirodnu nepogodu, tj. oni kojih ne bi bilo da nije nastupila opasnost od prirodne nepogode ili sama nepogoda (npr. troškovi sprječavanja opasnosti, rada povjerenstva, raznih naknada i dr.). Najmanja jedinica procjene štete za fizičke osobe je domaćinstvo, a za pravne osobe šteta cjelovite pravne osobe.

Troškovi obuhvaćaju sve izdatke za privremene mjere obrane, za spašavanje i zbrinjavanje stanovništva, životinja i drugih dobara za trajanja ili neposredno nakon nastanka prirodne nepogode ili drugog uzroka koji je izazvao neposrednu (direktnu) štetu.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. *Zakona* provode sljedeće radnje:

1. prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
2. prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
3. potvrdu konačne procjene štete u Registar šteta.

Registar šteta je jedinstvena digitalna baza podataka o svim štetama nastalim zbog prirodnih nepogoda na području Republike Hrvatske. Sukladno članku 41. *Zakona*, obveznik unosa podataka u Registar šteta na razini Općine Primorski Dolac je Općinsko povjerenstvo. Općinsko povjerenstvo u Registar šteta unosi prijave prvih procjena šteta i prijave konačnih procjena šteta, jedinstvene cijene te izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava pomoći u skladu s obrascima i elektroničkim sučeljem. Podaci iz Registra šteta koriste se kao osnova za određenje sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda te za izradu izvješća o radu Državnog povjerenstva.

Sukladno članku 25. *Zakona*, oštećenik nakon nastanka prirodne nepogode prijavljuje štetu na imovini Općinskom povjerenstvu u pisanom obliku, na propisanom obrascu (**Prilog 2.**), najkasnije u roku od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.

Procjena štete na građevinama

Prema članku 6. Pravilnika o registru šteta od prirodnih nepogoda, šteta od prirodne nepogode na građevini procjenjuje se u kunama³ po formuli:

$$\check{S} = C \cdot A \cdot P \cdot E$$

gdje je:

- *C* - važeća tržišna cijena (samo troškovi građenja) nove građevine po jedinici mjere (m^3 , m^2 , m^1)
- *A* - veličina građevine izražena u m^3 , m^2 ili m^1
- *P* - oštećenje građevine kao cjeline koje se izražava brojevima od 0,0 do 1,0 u koracima po 0,10. Za potpuno uništenu građevinu oštećenje je $P=1,00$.
- *E* - koeficijent istrošenosti građevine (**Prilog 3.**)

Veličina građevine (*A*) određuje se za jedinicu mjere koja je primjerena utvrđenoj cijeni, npr. za neto površinu, za dužni metar, za kubni metar i sl. Kod stambenih i poslovnih zgrada izračunava se bruto površina, kako bi se dobila neto površina koja je rezultat umnoška bruto površine s koeficijentom *K* (**Prilog 4.**). Oštećenje »P« utvrđuje Općinsko povjerenstvo pregledom oštećene građevine. Osim navedenom formulom, šteta se može procijeniti i primjenom troškovničke metode, tj. izradom troškovnika radova potrebnih za dovođenje građevine u stanje prije nepogode. Za pojedinačnu štetu veću od 200.000, 00 kuna (26.544, 56 eura), potrebno je dostaviti fotodokumentaciju oštećene građevine.

Procjena štete na opremi

Prema članku 7. Pravilnika o registru šteta od prirodnih nepogoda, šteta od prirodne nepogode na opremi procjenjuje se u kunama⁴ po formuli:

$$\check{S} = C \cdot E \cdot P$$

gdje je:

- *C* - nabavna maloprodajna cijena nove opreme
- *E* - koeficijent istrošenosti opreme u vrijeme nastanka prirodne nepogode (**Prilog 5.**)
- *P* - oštećenje opreme koje se izražava brojevima od 0,0 do 1,0. Za potpuno uništenu opremu oštećenje je $P=1,00$.

Pri određivanju nabavne cijene (*C*) dopušteno je uzeti cijenu najsličnije opreme približno jednakih tehničkih svojstava. Vijek trajanja opreme i koeficijent istrošenosti (*E*) procjenjuje Općinsko povjerenstvo. Oštećenje »P« procjenjuje Općinsko povjerenstvo pregledom oštećene opreme. Osim formulom, šteta se može procijeniti i primjenom troškovničke metode, tj. izradom troškovnika radova potrebnih za dovođenje opreme u stanje prije nepogode. Istovrsna oprema procjenjuje se navođenjem broja istovrsnih komada.

³ Od 01.01.2023. šteta se izražava u eurima

⁴ Od 01.01.2023. šteta se izražava u eurima

Ostale procjene šteta, kao što su procjena štete u poljoprivredi, stočarstvu, biljnoj proizvodnji, višegodišnjim nasadima, ribarstvu i akvakulturi te na zemljištima, šumama, obrtnim sredstvima i divljači kao i razvrstavanje dobara vrši se prema izračunima navedenim u Pravilniku o registru šteta od prirodnih nepogoda (od članka 8. – 17.).

Nakon isteka roka od 8 dana, Općinsko povjerenstvo unosi zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Iznimno, oštećenik može podnijeti prijavu prvih procjena šteta i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Također, iznimno, rok za unos podataka u Registar šteta od strane Općinskog povjerenstva može se, u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojih je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, produljiti za 8 dana. O produljenju navedenog roka odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva Općinskog povjerenstva.

Prijava prve procjene štete sadržava **(Prilog 2.)**:

- datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj,
- podatke o vrsti prirodne nepogode,
- podatke o trajanju prirodne nepogode,
- podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom,
- podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine,
- podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete (članci 25. i 26. *Zakona*),
- podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu.

2.3. Konačna procjena štete

Konačna procjena štete predstavlja procijenjenu vrijednost nastale štete uzrokovane prirodnim nepogodom na imovini oštećenika izražene u novčanoj vrijednosti na temelju prijave i procjene štete. Konačnu procjenu štete utvrđuje Općinsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu slijedom prijave oštećenika. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:

- stradanja stanovništva,
- opseg štete na imovini,
- opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu,
- iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda,

- opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja,
- vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.

Prijava konačne procjene štete sadržava:

- Odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
- podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
- podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
- podatke o uzroku i opsegu štete,
- podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život Općine Primorski Dolac,
- ostale statističke i vrijednosne podatke.

Način izračuna konačne procjene štete definiran je člankom 29. *Zakona*.

Konačnu procjenu štete po svakom pojedinom oštećeniku koji je ispunio uvjete iz članaka 25. i 26. *Zakona*, Općinsko povjerenstvo prijavljuje Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra šteta. Iznimno, ako se šteta na dugotrajnim nasadima utvrdi nakon isteka roka za prijavu konačne procjene štete u skladu s prethodno navedenim, oštećenik ima pravo zatražiti nadopunu prikaza štete najkasnije četiri mjeseca nakon isteka roka za prijavu štete. Prijavu konačne štete Općinsko povjerenstvo unosi u Registar šteta sukladno rokovima iz stavaka 4. i 6. članka 28. *Zakona*.

Županijsko povjerenstvo potom prijavljene konačne procjene štete dostavlja Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima iz članka 5. *Zakona* (ministarstva nadležna za financije; poljoprivredu; šumarstvo i ribarstvo; gospodarstvo; graditeljstvo i prostorno uređenje; zaštitu okoliša i energetiku; more, promet i infrastrukturu) u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode putem Registra šteta. Prilikom konačne procjene štete Županijsko povjerenstvo prihvaća isključivo procjene koje je obavilo Općinsko povjerenstvo. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva iz članka 5. *Zakona*, a prilikom potvrde konačne procjene štete mogu angažirati i druge znanstvene ili stručne institucije sa svrhom utvrđivanja vrijednosti konačnih šteta.

Nakon potvrde konačne procjene štete, prethodno spomenuta nadležna ministarstva sastavljaju izvješće s prikazom svih potvrđenih šteta iz svoje nadležnosti te na temelju njega izrađuju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih od prirodnih nepogoda koji dostavljaju Državnom povjerenstvu. Državno povjerenstvo pristupa provjeri i obradi podataka o konačnim procjenama šteta na temelju podataka iz Registra šteta i ostale dokumentacije te utvrđuje iznos pomoći za pojedinu vrstu štete i oštećenike tako da određuje postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrđene štete na imovini oštećenika.

Nakon utvrđivanja prethodno navedenih uvjeta Državno povjerenstvo, a prije isplate sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda, podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda na temelju kojeg Vlada donosi odluku.

2.4. Žurna pomoć te izvori sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda

Žurna pomoć je pomoć koja se dodjeljuje u slučajevima u kojima su posljedice na imovini stanovništva, pravnih osoba i javnoj infrastrukturi uzrokovane prirodnom nepogodom i/ili katastrofom takve da prijete ugrozom zdravlja i života stanovništva na područjima zahvaćenim prirodnom nepogodom.

Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini:

- jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša,
- oštećenicima fizičkim osobama koje nisu poduzetnici u smislu *Zakona*, a koje su pretrpjele štete na imovini, posebice ugroženim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnom nepogodom.

U slučaju ispunjenja navedenih uvjeta, Općina Primorski Dolac može isplatiti žurnu pomoć iz raspoloživih sredstava proračuna. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen *Zakonom*. Prijedlog žurne pomoći načelnik Općine upućuje Općinskom vijeću koje na temelju njega donosi Odluku o prijedlogu žurne pomoći, koja sadržava sljedeće:

- vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći,
- kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći,
- drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

Vlada Republike Hrvatske također donosi Odluku o dodjeli žurne pomoći te ju može donijeti i na temelju prijedloga Državnog povjerenstva i/ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Izvješće o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći, Općina Primorski Dolac dužna je dostaviti Vladi RH u roku navedenom u zaprimljenoj Odluci.

Sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda odnose se na novčana sredstva ili ostala materijalna sredstva, kao što je oprema za zaštitu imovine fizičkih i/ili pravnih osoba, javne infrastrukture te zdravlja i života stanovništva, koja su potrebna za djelomičnu sanaciju štete nastale od prirodne nepogode.

Novčana sredstva i druge vrste pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda na imovini oštećenika osiguravaju se iz:

1. državnog proračuna – s proračunskog razdjela ministarstva nadležnog za financije,
2. fondova Europske unije,
3. donacija.

U članku 20. *Zakona* navedeni su slučajevi kad se sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda ne dodjeljuju.

Općinsko povjerenstvo putem Registra šteta podnosi županijskom povjerenstvu Izvješće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske. Uz Izvješće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda, Općinsko povjerenstvo dostavlja županijskom povjerenstvu i druge podatke, u pisanom i/ili elektroničkom obliku, koji osobito uključuju obrazloženja koja se odnose na utrošak i namjensko korištenje novčanih sredstava dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske, uključujući i izvore sredstava iz fondova Europske unije.

Županijsko povjerenstvo na temelju prikupljenih podataka i izvješća podnosi Državnom povjerenstvu izvješće o utrošku dodijeljenih sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda sa stavke za prirodne nepogode u državnom proračunu Republike Hrvatske, putem Registra šteta i pisanim putem. U izvješću županijskog povjerenstva navode se sredstva koja se za tu štetu dodjeljuju na razini županije ili Općine, kao i sredstva za naknadu štete iz drugih izvora. Na temelju tih izvješća Državno povjerenstvo izrađuje skupno izvješće o utrošku dodijeljenih sredstava sa stavke za prirodne nepogode u državnom proračunu Republike Hrvatske, koji dostavlja Vladi Republike Hrvatske.

2.5. Općinsko i stručno povjerenstvo

Sukladno *Zakonu*, poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva. Predstavnička tijela županija i JLS dužna su imenovati povjerenstva za procjenu štete. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava dostavlja se Državnom povjerenstvu, a Odluka o imenovanju Općinskog povjerenstva dostavlja se županijskom povjerenstvu.

Općinska povjerenstva obavljaju sljedeće poslove:

- utvrđuju i provjeravaju visinu štete od prirodne nepogode za područje Općine Primorski Dolac,
- unose podatke o prvim procjenama šteta u Registar šteta,
- unose i prosljeđuju putem Registra šteta konačne procjene šteta županijskom povjerenstvu,
- raspoređuju dodijeljena sredstva pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda oštećenicima,

- prate i nadziru namjensko korištenje odobrenih sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda prema Zakonu,
- izrađuju izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda i dostavljaju ih županijskom povjerenstvu putem Registra šteta,
- surađuju sa županijskim povjerenstvom u provedbi *Zakona*,
- donose Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti,
- obavljaju druge poslove i aktivnosti iz svojeg djelokruga u suradnji sa županijskim povjerenstvima.

Sukladno članku 15. *Zakona*, kada Općinsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć Općine Primorski Dolac u roku u kojem su imenovana i surađuju s Općinskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom.

Općinsko vijeće Općine Primorski Dolac je na svojoj 2. sjednici održanoj dana 08. rujna 2021. godine donijelo Odluku o imenovanju Općinskog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda Općine Primorski Dolac (KLASA: 021-05/21-01/05, URBROJ:2134-02-02/01-21-10).

Sastav Općinskog povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda nalazi se u **Prilogu 8.**

3. UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA NA PRIRODNE NEPOGODE

Klimatske promjene Međuvladin panel o klimatskim promjenama (IPCC) definira kao »...svaku promjenu u klimi tijekom vremena, bilo zbog prirodnih promjena bilo promjena koje su rezultat ljudskih aktivnosti.« Definicija klimatskih promjena prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) se posebno oslanja na ljudsko djelovanje kao: »promjena klime koja se pripisuje izravno ili neizravno ljudskim aktivnostima koje mijenjaju sastav globalne atmosfere i koja je, osim prirodnih klimatskih varijabilnosti, promatrana tijekom usporedivih razdoblja.«

Prilagodba klimatskim promjenama - IPCC definira prilagodbu kao »prilagodbu u prirodnim ili ljudskim sustavima kao odgovor na stvarne ili očekivane klimatske podražaje ili njihove učinke koji ublažavaju štetu ili iskorištavaju korisne mogućnosti«. Prilagodba se također može shvatiti kao učenje kako živjeti s posljedicama klimatskih promjena. Prilagodbu na klimatske promjene možemo sagledati i kao prilagodbu na prirodnu varijabilnost/promjenjivost, tj. pojavu ekstrema neovisno o tome povećava li se njihova frekvencija, trajanje ili prostorni obuhvat.

Klimatske promjene predstavljaju jednu od najvećih prijetnji današnjem društvu. Njihov utjecaj na učestalost pojava, jačinu i posljedice većine prirodnih nepogoda je neosporiv. Zbog navedenih razloga je Republika Hrvatska, 7. travnja 2020. godine usvojila Strategiju prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20).

Navedeni dokument preporuča integriranje najbitnijih segmenata strategije u planske dokumente na lokalnoj razini. Cilj je s ostalim inicijativama postići jačanje otpornosti cijelog hrvatskog društva na klimatske promjene.

Strategija prilagodbe temelji se na analizi onih sektora i međusektorskih područja koji su relevantni za prilagodbu zbog njihove socioekonomske važnosti za Republiku Hrvatsku i/ili su od važnosti za prirodu i okoliš. U tu je svrhu odabrano osam ključnih sektora (vodni resursi; poljoprivreda; šumarstvo; ribarstvo; bioraznolikost; energetika; turizam i zdravlje) i dva međusektorska tematska područja (prostorno planiranje i uređenje te upravljanje rizicima). U Strategiji je prikazan utjecaj i izazovi prilagodbe klimatskim promjenama te mjere i aktivnosti kao mogući odgovori na smanjenje visoke ranjivosti.

Mjere su grupirane prema hitnosti i značaju provedbe u tri temeljne kategorije:

- mjere vrlo visoke važnosti provedbe,
- mjere visoke važnosti provedbe
- mjere srednje važnosti provedbe.

U Strategiji je navedeno da osim na nacionalnoj razini, problematici prilagodbe klimatskim promjenama treba na jednako ozbiljan način pristupiti na područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini (JLP(R)S), prije svega jer je u mnogim aspektima prilagodba klimatskim promjenama pitanje od lokalnog značaja te se dionici na tim razinama smatraju ključnima u poduzimanju mjera prilagodbe. Tu spadaju djelatnosti koje, u manjoj ili većoj mjeri, imaju dodirnih točaka s aktivnostima prilagodbe klimatskim promjenama: uređenje naselja i stanovanja, komunalno gospodarstvo, prostorno i urbanističko planiranje, zaštita i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarna i civilna zaštita.

Za što učinkovitije djelovanje JLP(R)S-a prema prilagodbi klimatskim promjenama, potrebno je značajno jačati njihove kompetencije i kapacitete. Kako na strateškoj razini (izrada regionalnih razvojnih i prostornih planova koji će uključivati komponentu prilagodbe klimatskih promjenama), tako i na tehničkoj razini obukom službenika i stručnjaka u pojedinim područjima prilagodbe klimatskim promjenama.

Nacionalna razvojna strategija je dugoročni akt strateškog planiranja koji definira nacionalnu politiku regionalnog razvoja i hijerarhijski je najviši akt strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj. Nacionalna razvojna strategija služi za oblikovanje i provedbu razvojnih politika Republike Hrvatske i ostali akti strateškog planiranja (između ostalog razvojni planovi) ne mogu biti u suprotnosti s Nacionalnom razvojnom strategijom.

U Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 13/21) navedeno je da Ujedinjeni narodi procjenjuju da će klimatske promjene do 2030. godine uzrokovati pad gospodarske produktivnosti koji će koštati do 2.000 milijarde dolara godišnje, dok Međunarodna organizacija rada predviđa da će globalno zatopljenje samo u ovom desetljeću uništiti preko 80 milijuna radnih mjesta. Isto tako procjenjuje se da bi, bez hitne akcije, klimatske promjene mogle do 2030. godine siromaštvu izložiti dodatnih 100 milijuna ljudi u svijetu. Svi ti izazovi povezani s okolišem i globalnim zatopljenjem, u središte pozornosti postavljaju način korištenja prirodnih resursa radi osiguranja dovoljne količine zdrave hrane, vode i „čiste“ energije jer klimatske promjene već imaju stvarne i mjerljive učinke na ljudsko zdravlje. Ti će se učinci povećavati, a najviše će biti pogođeni siromašni i osjetljive skupine. Kao i za druge zemlje Sredozemlja, za Hrvatsku će to ponajprije značiti smanjenje bioraznolikosti, više ekstremnih vremenskih prilika, poplava, suša i požara te zabrinjavajući nastavak porasta razine mora, što su izazovi koji zahtijevaju ambiciozni zajednički i globalni odgovor na tragu Europskog zelenog plana.

Hrvatska je jedna od članica Europske unije koja je najviše izložena rizicima od klimatskih promjena zbog povećanja temperature, smanjivanja oborina, mogućnosti pojave ekstremnih vremenskih prilika kao što su poplave i suše, ali i daljnjeg podizanja razine mora. Sve to ukazuje da klimatske promjene imaju potencijal uzrokovati značajne štete za ljudsko zdravlje, fizičke objekte i gospodarsku aktivnost, naročito u poljoprivredi, ribarstvu, bioraznolikosti, turizmu, prometu, proizvodnji električne energije i sl.

Tablica 2. Projekcije klimatskih parametara za Republiku Hrvatsku prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971. – 2000. godine

Klimatski parametar		Projekcije buduće klime prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971. – 2000. godine dobivene klimatskim modeliranjem	
		2011. – 2040.	2041. – 2070.
Oborine		Srednja godišnja količina: malo smanjenje (osim manji porast u SZ Hrvatskoj)	Srednja godišnja količina: daljnji trend smanjenja (do 5 %) u gotovo cijeloj Hrvatske osim u SZ dijelovima
		Sezone: različit predznak; zima i proljeće u većem dijelu Hrvatske manji porast + 5 – 10 %, a ljeto i jesen smanjenje (najviše – 5 – 10 % u J Lici i S Dalmaciji)	Sezone: smanjenje u svim sezonama (do 10 % gorje i S Dalmacija) osim zimi (povećanje 5 – 10 % S Hrvatska)
		Smanjenje broja kišnih razdoblja (osim u središnjoj Hrvatskoj gdje bi se malo povećao). Broj sušnih razdoblja bi se povećao	Broj sušnih razdoblja bi se povećao
Snježni pokrov		Smanjenje (najveće u Gorskom kotaru, do 50 %)	Daljnje smanjenje (naročito planinski krajevi)
Površinsko otjecanje		Nema većih promjena u većini krajeva; no u gorskim predjelima i zaleđu Dalmacije smanjenje do 10 %	Smanjenje otjecanja u cijeloj Hrvatskoj (osobito u proljeće)
Temperatura zraka		Srednja: porast 1 – 1,4 °C (sve sezone, cijela Hrvatska)	Srednja: porast 1,5 – 2,2 °C (sve sezone, cijela Hrvatska – naročito kontinent)
		Maksimalna: porast u svim sezonama 1 – 1,5 °C	Maksimalna: porast do 2,2 °C u ljeto (do 2,3 °C na otocima)
		Minimalna: najveći porast zimi, 1,2 – 1,4 °C	Minimalna: najveći porast na kontinentu zimi 2,1 – 2,4 °C; a 1,8 – 2 °C primorski krajevi
Ekstremni vremenski uvjeti	Vrućina (broj dana s $T_{max} > +30\text{ °C}$)	6 do 8 dana više od referentnog razdoblja (referentno razdoblje: 15 – 25 dana godišnje)	Do 12 dana više od referentnog razdoblja
	Hladnoća (broj dana s $T_{min} < -10\text{ °C}$)	Smanjenje broja dana s $T_{min} < -10\text{ °C}$ i porast T_{min} vrijednosti (1,2 – 1,4 °C)	Daljnje smanjenje broja dana s $T_{min} < -10\text{ °C}$
	Tople noći (broj dana s	U porastu	U porastu

Klimatski parametar		Projekcije buduće klime prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971. – 2000. godine dobivene klimatskim modeliranjem	
		2011. – 2040.	2041. – 2070.
	Tmin ≥ +20 °C)		
Vjetar	Sr. brzina na 10 m	Zima i proljeće bez promjene, no ljeti i osobito u jesen na Jadranu porast do 20 – 25 %	Zima i proljeće uglavnom bez promjene, no trend jačanja ljeti i u jesen na Jadranu.
	Max. brzina na 10 m	Na godišnjoj razini: bez promjene (najveće vrijednosti na otocima J Dalmacije) Po sezonama: smanjenje zimi na J Jadranu i zaleđu	Po sezonama: smanjenje u svim sezonama osim ljeti. Najveće smanjenje zimi na J Jadranu
Evapotranspiracija		Povećanje u proljeće i ljeti 5 – 10 % (vanjski otoci i Z Istra > 10 %)	Povećanje do 10 % za veći dio Hrvatske, pa do 15 % na obali i zaleđu te do 20 % na vanjskim otocima.
Vlažnost zraka		Porast cijele godine (najviše ljeti na Jadranu)	Porast cijele godine (najviše ljeti na Jadranu)
Vlažnost tla		Smanjenje u sjevernoj Hrvatskoj	Smanjenje u cijeloj Hrvatskoj (najviše ljeto i u jesen).
Sunčevo zračenje (tok ulazne sunčane energije)		Ljeti i u jesen porast u cijeloj Hrvatskoj, u proljeće porast u sjevernoj Hrvatskoj, a smanjenje u zapadnoj Hrvatskoj; zimi smanjenje u cijeloj Hrvatskoj.	Povećanje u svim sezonama osim zimi (najveći porast u gorskoj i središnjoj Hrvatskoj)
Srednja razina mora		2046. – 2065. 19 – 33 cm (IPCC AR5)	2081. – 2100. 32 – 65 cm (procjena prosječnih srednjih vrijednosti za Jadran iz raznih izvora)

Izvor: Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20)

Tablica 3. Utjecaj klimatskih promjena na prirodne nepogode

Utjecaj klimatskih promjena na potres
Prilagodba klimatskim promjenama bavi se postojećim, ali i očekivanim utjecajima klime. Obzirom na specifičnost prirodne nepogode, klimatske promjene nemaju utjecaj na pojavnost prirodne nepogode.
Utjecaj klimatskih promjena na olujni orkanski vjetar
U odnosu na oluje, studije se uglavnom slažu o porastu broja najjačih oluja i onih koji proizvode najveću štetu u svim dijelovima Europe. Olujni i orkanski vjetrovi pripadaju u ekstremne vremenske pojave koje proizvode višestruke štete, posebice u poljoprivredi od polijeganja usjeva, uništavanja voćki, vinograda i povrtnjaka. Očekuje se utjecaj na bioraznolikost u smislu oštećivanja, degradacije i izumiranja.
Utjecaj klimatskih promjena na požar
Prema Strategiji, klimatske promjene će na ovu prirodnu nepogodu utjecati u dugoročnom razdoblju. Prema projekcijama rizik od šumskih požara biti će veći za područje cijele Republike Hrvatske, što će proizvesti veće štete na šumskim ekosustavima, smanjenja vrijednosti drvnih sortimenata, smanjenje populacije šumskih vrsta i gubitka općekorisnih funkcija šuma. Požari otvorenog tipa imati će utjecaj i na prostorno planiranje i uređenje.
Utjecaj klimatskih promjena na poplavu
U sljedećim razdobljima očekuje se ranjivost u segmentu poljoprivrede (poplave mogu smanjiti ili posve uništiti prinose), energetike (mogu dovesti do oštećenja energetskih postrojenja i infrastrukture) i izgrađenog okoliša (poplave u naseljima kao posljedice veće učestalosti i intenziteta ekstremnih vremenskih prilika koje obilježavaju velike količine oborine u kratkom razdoblju).
Utjecaj klimatskih promjena na tuču
Poljoprivreda je posebno osjetljiva na klimatske promjene jer je općenito jako ovisna o vremenskim prilikama. Sva izravna klimatska obilježja – temperatura, oborine i vremenski uvjeti utječu na proizvodnju. Zbog ukupne vrijednosti, utjecaja na sigurnost hrane i radnih mjesta koja otvara poljoprivreda je važna grana hrvatskoga gospodarstva na koju su već u proteklih nekoliko godina snažno utjecale klimatske promjene. Ranija cvatnja i sazrijevanje pojedinih sorata grožđa i voća zbog toplije zime i proljeća donekle pozitivno utječu na poljoprivrednu proizvodnju, što omogućuje veće prinose. Međutim, vinogradarske regije mogle bi proširiti svoje sortimente, zbog čega bi se izgubila regionalna obilježja vina i smanjila njihova konkurentnost.
Utjecaj klimatskih promjena na mraz
Klimatske promjene postale su veliki problem današnjice te se njihov utjecaj uočava u poljoprivrednoj proizvodnji, a isto tako i u voćarstvu. Javljaju se mnogi problemi vezani za mirovanje voćnih vrsta, prijevremenu cvatnju, pojavu raznih nepogoda (mraza, suše, poplava) i brojnih drugih stresnih čimbenika koji štetno djeluju na voćne vrste. U Republici Hrvatskoj prevladava umjerena klima te se posljednjih godina povećava srednja godišnja temperatura, zime postaju sve blaže, a u vegetaciji se javljaju mrazovi i ekstremne suše. Zadatak voćara je ublažiti negativno djelovanje klimatskih promjena na proizvodnju voća te prilagoditi tehnologiju uzgoja i sortiment voćne vrste s obzirom na klimu određenog područja.
Utjecaj klimatskih promjena na veliku visinu snijega
Jače smanjenje snježnog pokrova u budućoj klimi očekuje se u onim predjelima koji imaju najveće snježne pokrove (Gorski kotar i ostali planinski krajevi).
Utjecaj klimatskih promjena na pojavu toplinskog vala i sušu
Povećanje broja sušnih razdoblja očekuje se u praktički svim sezonama do kraja 2070. godine. Ljeti se očekuje porast broja vrućih dana što bi moglo prouzročiti i produžena razdoblja s visokom temperaturom zraka (toplinski valovi).

Izvor: Izvješće Europske agencije za okoliš o klimatskim promjenama, Izvještaj o procijenjenim utjecajima i ranjivosti na klimatske promjene po pojedinim sektorima, Zagreb 2017., Strategija prilagodbe klimatskim promjenama za Republiku Hrvatsku

4. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE

Pod mjerama se smatraju sva djelovanja od strane Općine Primorski Dolac vezana uz sanaciju nastalih šteta, ovisno o naravi, odnosno vrsti prirodne nepogode koja je izgledna za određeno područje i o posljedicama iste. Mjere mogu biti preventivne, u cilju umanjivanja posljedica prirodne nepogode te mjere u cilju ublažavanja i otklanjanja izravnih posljedica prirodne nepogode.

Prilikom provedbi mjera radi djelomičnog ublažavanja šteta od prirodnih nepogoda, o kojima odlučuju nadležna tijela, navedena u članku 5. *Zakona*, obvezno se u obzir uzima opseg nastalih šteta i utjecaj prirodnih nepogoda na stradanja stanovništva, ugrozu života i zdravlja ljudi te onemogućavanje nesmetanog funkcioniranja gospodarstva. U cilju pravovremenog i učinkovitog ublažavanja i uklanjanja izravnih posljedica i procjena štete od ekstremnih prirodnih uvjeta, u pravilu se obavlja odmah ili u najkraćem roku.

U slučaju prirodne nepogode nositelji mjera su načelnik Općine, operativne snage sustava civilne zaštite, sustav zdravstvenih kapaciteta te MUP, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Split, Služba civilne zaštite Primorski Dolac, koji su detaljno obrađeni u prilogima unutar Plana djelovanja civilne zaštite Općine Primorski Dolac.

Opće mjere za ublažavanje i uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda jesu:

- procjena štete i posljedica,
- sanacija područja zahvaćenog nepogodom,
- prikupljanje i raspodjela pomoći stradalom i ugroženom stanovništvu,
- provedba zdravstvenih i higijensko – epidemioloških mjera,
- provedba veterinarskih mjera,
- organizacija prometa i komunalnih usluga radi žurne normalizacije života.

Smjernice za pružanje podrške osobama s invaliditetom u kriznim situacijama

Potrebno je da pripadnici službi koje se bave zaštitom i spašavanjem osvijeste prepreke koje imaju osobe s invaliditetom prilikom zaštite i spašavanja u rizičnim situacijama. Različita oštećenja, koja mogu biti tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna, stvaraju različite barijere. Nužna je edukacija o posebnostima komunikacije s osobama s pojedinom vrstom invaliditeta, da bi informacije o opasnosti i postupcima tijekom opasnosti bile uspješno prenesene i shvaćene. Potrebna je suradnja skrbnika/izdržavatelja osoba s invaliditetom sa snagama Civilne zaštite, kako bi znali pravodobno reagirati u slučaju prirodnih nepogoda.

Privremeni smještaj za osobe s invaliditetom nakon katastrofe mora biti dostupan i dizajniran na način da zadovolji njihove osnovne potrebe do trenutka osiguravanja uvjeta za njihov povratak na mjesta iz kojih su evakuirani odnosno prije nastupanja stanja velike nesreće i katastrofe potrebno je utvrditi najprimjerenija mjesta i građevine za provođenje skrbi i osiguravanje hitnih potreba osoba s invaliditetom.

Sustav informiranja

Nužno je redovno informirati osobe s invaliditetom o načinima na koje je moguće kontaktirati hitne službe.

Pored općih uputa o brojevima hitnih službi upućenih svim građanima, potrebno je informirati javnost o:

- mogućnosti slanja SMS poruka u rizičnoj situaciji na broj 112, koja je pružena osobama s oštećenjem sluha,
- aplikaciji e – dojava Ministarstva unutarnjih poslova (MUP)
- aplikaciji “Policija – sigurnost i povjerenje” za upućivanje dojava policiji (osoba pametnim telefonom fotografira ili snimi događaj, pri čemu je poželjno imati uključene geografske koordinate – lokacija uređaja, kako bi se skratilo vrijeme potrebno za intervenciju. Aplikacija služi i kao “poziv u pomoć” ako se osoba izgubila i potrebno je organizirati traganje i spašavanje. Aplikacija omogućava jednostavniju i bržu komunikaciju s policijom gluhim i nagluhim osobama te osobama s teškoćama u govoru. Aplikacija je učinkovitija od slanja SMS poruke na broj 112 jer fotografija u pravilu daje više informacija u kraćem vremenu te može točno pokazati geografske koordinate. Također, ako osoba s oštećenjem vida, bez pratnje, sumnja da predstoji opasnost ili je nastupio ugrožavajući događaj, može fotografirati svoju okolinu te će policijski službenici moći brže procijeniti situaciju te radi li se o opasnosti i da li je potrebno žurno spašavanje).

Prilikom informiranja javnosti o mogućim opasnostima te postupanju u slučaju opasnosti, potrebno je voditi računa o svim vrstama invaliditeta.

Načini informiranja osoba s invaliditetom:

- televizijski prilozi i video spotovi (moraju biti detaljni, jasni s titlovima i prevedeni na znakovni jezik),
- informacije u tekstualnom obliku moraju biti dostupne na Brailleovom pismu,
- upute moraju biti vizualno uočljive i jednostavno razumljive.

Sustav uzbunjivanja

U slučaju nastanka rizične situacije, osobe s invaliditetom trebaju sljedeće informacije o evakuaciji:

- obavještanje (koja je hitna situacija?),
- traženje evakuacijskog puta (gdje je izlaz?),
- način kretanja evakuacijskim putem (sam, sam s pomagalom, sam s pomagačem?),
- pomoć druge osobe (tko? što? gdje? kada? kako?).

U slučaju predstojeće opasnosti upozorenja treba prilagoditi svim vrstama invaliditeta, da bi svaka osoba mogla jednako ostvariti pravo da bude zaštićena i spašena. Metode uzbunjivanja trebaju se razvijati tako da svi građani mogu imati informaciju bitnu za donošenje prikladnih i odgovornih odluka i akcija. U tu svrhu upozorenja moraju biti upućena u svim mogućim oblicima - zvučni signali, vizualni signali, tekstualne obavijesti, itd.

Često je korištenje kombinacije metoda uzbunjivanja i informiranja učinkovitije nego oslanjanje samo na jednu metodu.

Pružanje pomoći i evakuacija:

Evakuaciju, hitan prijevoz, utočište i rehabilitaciju osoba s invaliditetom u velikoj nesreći treba provoditi korištenjem svih kapaciteta koji trebaju biti prilagođeni specifičnim potrebama osoba s invaliditetom, tako da se u planovima djelovanja civilne zaštite utvrde zadaće operativnim snagama sustava civilne zaštite, identificiraju materijalne potrebe i izvori iz kojih će se zadovoljavati.

Prije početka evakuacije, sve se osobe obavezno evidentiraju (ime i prezime, ime i prezime roditelja, datum rođenja, adresa stanovanja, broj članova obitelji koji se evakuiraju – isti podaci i srodstvo); uz osobne podatke, u evidencijske liste upisuje se vozilo kojim se osoba evakuirala te mjesto na koje se evakuirala, s mjesta prihvata.

Općina Primorski Dolac hitnim službama treba dostaviti popis osoba s invaliditetom sa svojeg područja, koji će sadržavati važne upute vezane uz mjesto boravišta te stupanj i vrstu invaliditeta osobe.

Potrebno je pružiti pomoć psima vodičima, terapijskim te rehabilitacijskim psima u suradnji s korisnikom psa. Iako su prošli postupak obuke, psi mogu biti dezorijentirani prilikom opasnosti. Dok je opasnost pod kontrolom psa ne smije ga se maziti, hraniti, niti mu davati upute bez dopuštenja korisnika. Ako se radi o psu vodiču, a situacija nalaže da pas ne bi trebao voditi vlasnika, psu je potrebno ukloniti pojas, i to bi trebao učiniti vlasnik psa, ako je moguće s obzirom na opasnost. U slučaju da je potrebno evakuirati psa, a istodobno se pomaže pojedincu, držati psa za povodac, a ne za pojas.

Potrebno je predstaviti se osobi kojoj se pruža pomoć (npr. slijepoj osobi reći da se radi o zaposleniku hitne službe, osobi s intelektualnim teškoćama objasniti zašto je došao policijski službenik i što će se dalje događati itd.). Tijekom pružanja pomoći treba voditi računa o različitim vrstama invaliditeta (o načinu nošenja, uspostavljanju komunikacije, itd.). Kod pružanja pomoći treba biti svjestan svojih sposobnosti i mogućnosti za pružanje pomoći, kako se osobu s invaliditetom ne bi stavilo u veći rizik. Uvijek pitati treba li osoba pomoć ili ne, a ako nismo upućeni u načine komunikacije i pružanje podrške osobi s invaliditetom, tražiti upute od same osobe kako joj pružiti pomoć.

Neke od presudnih aktivnosti glede upravljanja rizičnim situacijama u odnosu na osobe s invaliditetom su sljedeće:

- uključiti posebnosti uzbunjivanja, informiranja, evakuiranja i pomaganja za svaku vrstu invaliditeta,
- uključiti osobe s invaliditetom u pripremu i razvoj upravljanja rizicima,
- osigurati materijalna sredstva za potrebe osoba s invaliditetom u svim područjima i etapama upravljanja rizicima,

- provoditi edukacije za djelatnike o posebnostima postupanja prema osobama s invaliditetom tijekom rizičnih situacija, što mora uključivati način komunikacije prilagođen svakoj vrsti invaliditeta,
- osigurati da su informacije u formi pristupačnoj osobama s invaliditetom,
- prilagoditi sustave upozorenja i medijska prenošenja upozorenja da budu dostupni i razumljivi osobama s invaliditetom,
- razvijati svijest o potrebi i odgovornosti smanjenja rizika na osobnom i zajedničkom planu,
- pomoći osobama s invaliditetom u razvijanju pojedinačnih planova zaštite i spašavanja za slučaj rizičnih situacija, što uključuje izradu evakuacijskih planova.

Prilikom provođenja evakuacije ili hitnog postupanja, za osobu s invaliditetom, ako je to potrebno, ovisno o vrsti invaliditeta potrebno je osigurati odgovarajuće transportno vozilo.

Općina Primorski Dolac mora pripremiti kapacitete za zbrinjavanje sukladno potrebama osobama s invaliditetom (*Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, NN 78/13*).

Općina Primorski Dolac u suradnji s nadležnim službama, zdravstvenim ustanovama i Hrvatskim zavodom za socijalni rad, Područni ured Split-Primorski Dolac, prilikom velike nesreće i katastrofe, osobama s invaliditetom mora osigurati svu potrebnu zdravstvenu i psihološku pomoć.

Smjernice za pomoć osobama s invaliditetom u rizičnim ili kriznim situacijama prikazane su u sljedećoj tablici.

Tablica 4. Smjernice za pomoć osobama s invaliditetom u rizičnim ili kriznim situacijama

Osobe u invalidskim kolicima	Osobe smanjene i otežane pokretljivosti trebaju posebnu pomoć da bi dospjele u sklonište.	Prilikom davanja uputa osobi u invalidskim kolicima, razmisliti o udaljenosti, vremenskim uvjetima i fizičkim preprekama kao što su stepenice, vrata. Opustite se i neka razgovor krene svojim prirodnim tokom. Prilikom obraćanja osobi u invalidskim kolicima, ne naslanjati se na invalidska kolica, osim uz dopuštenje; invalidska kolica dio su osobnog prostora. Gledati i govoriti izravno osobi u invalidskim kolicima, a ne preko treće osobe.
Nagluhe i gluhe osobe	Nagluhe i gluhe osobe zahtijevaju posebne načine primanja upozorenja i obavijesti.	Ponavljajući više puta upaliti /ugasiti svjetla pri ulasku u prostoriju kako bi se dobila pozornost osobe. Osobe oštećenog sluha imaju potrebu za komunikacijom "licem u lice" . Uspostaviti izravan kontakt očima s pojedincem.

		Stati na dobro osvijetljeno mjesto, ne okretati se, ne pokrivati usta. Koristiti izraze lica i ručne geste kao vizualne znakove. Držati ruke podalje od lica tijekom razgovora. Provjeriti da li je osoba razumjela i ponoviti ako je potrebno. Ponuditi olovku i papir, neka pojedinac pročita napisanu poruku. Pisana komunikacija može biti posebno važna ako je pojedinca teško razumjeti. Ne dopustiti drugima da prekidaju prijenos hitnih informacija. Pojedinac može imati poteškoće u shvaćanju hitnosti poruke. Osigurati položaj pojedinca sa svjetiljkom za signalizaciju u slučaju da se odvoji od tima za spašavanje kako bi se olakšalo čitanje s usana u tami.
Osobe s kognitivnim oštećenjima	Osobama s intelektualnim poteškoćama potrebna je pomoć prilikom reagiranja na hitan slučaj i pri odlasku u sklonište	Vizualna percepcija pisanih uputa ili znakova može biti zbunjujuća ili pogrešno protumačena. Upute ili informacije treba podijeliti u jednostavne korake; treba biti strpljiv. Koristiti jednostavne signale i /ili simbole. Nikako ne razgovarati s drugima o osobi kojoj pomažete dok je ona prisutna. Upute / postupci za evakuaciju možda će se morati ponoviti više puta zbog jasnoće i razumijevanja. Izraz lica ukazat će na činjenicu da li je osoba razumjela upute / procedure odnosno da li je uputu potrebno ponoviti. Osigurati slike, simbole ili dijagrame umjesto riječi. Pročitati napisane informacije. Osigurati pisane informacije na audio vrpčama.
Slijepe i slabovidne osobe	Slabovidne osobe vrlo nerado napuštaju poznatu okolinu. Ako zahtjev za evakuaciju dolazi od nepoznate osobe, pas vodič može postati izgubljen ili dezorijentiran u katastrofi. Slijepim i slabovidnim osobama potrebna je osoba koja će ih usmjeravati, kako bi se	Najaviti prisutnost; progovoriti pri ulasku u radni prostor. Predstaviti se i ponuditi pomoć, ali neka osoba objasni kakva joj je pomoć potrebna. Neka osoba koristi svoj štap ako želi. Govoriti prirodno i izravno pojedincu, a ne preko treće osobe, ne vikati. Objasniti osobi prirodu hitnog slučaja i ponuditi joj vođenje tako da se primi za lakat; ne primati osobu s oštećenjem vida za ruku.

	osigurala sigurnost tijekom hitne situacije.	Opisati unaprijed akcije koje će se poduzeti, dati jasne upute. Bez straha koristiti riječi poput "vidi", "gledaj" ili "slijep". Neka pojedinac kojem je potrebna pomoć primi ruku osobe koja sudjeluje u spašavanju ili stavi svoju ruku na njezino rame za vođenje. Pojedinac može odlučiti da hoda iza osobe koja pruža pomoć kako bi pratio njene pokrete tijela uslijed prepreka; hodati pola koraka ispred osobe koju se vodi te unaprijed spomenuti stepenice, rubnjake, hodnik, uzak prolaz, rampe, itd. Nakratko pauzirati na stepenicama ili rubnjacima. Kretati se stepenicama jedan korak ispred osobe koja se vodi. Kad slijepa osoba poželi sjesti, postaviti joj ruku na naslon ili rukohvat stolice. Ako se vodi nekoliko osoba u isto vrijeme, zamoliti ih da drže jedni druge za ruke. Dati verbalne upute, savjete o najsigurnijim rutama ili smjeru, procijenjenim udaljenostima (npr. dizala se ne mogu koristiti ili postoje krhotine). Informirati osobu o tome gdje se nalazi savjetovati ju o preprekama (npr. stepenicama, visećim predmetima, neujednačenom kolniku...). Slabovidna osoba može imati psa vodiča koji postaje dezorijentiran tijekom evakuacije i može zahtijevati dodatnu pomoć; nikako ne maziti psa ili mu nuditi hranu bez dopuštenja vlasnika; ako pas nosi pojas, on je na dužnosti; ako okolnosti nalažu da pas ne bi trebao voditi svog vlasnika, zamoliti vlasnika da ukloni psu pojas. Pas se evakuiira s vlasnikom; u slučaju da je potrebno evakuirati psa, a istodobno se pomaže pojedincu, držati psa za povodac, a ne za pojas. Dolaskom na sigurno mjesto, usmjeriti osobu na mjesto gdje se nalazi i pitati ju da li postoji potreba za daljnjom pomoći. Bijeli štap vratiti vlasniku odmah nakon postizanja sigurnosti.
--	--	---

5. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA

Općina Primorski Dolac na godišnjoj bazi iz svog proračuna izdvaja financijska sredstva za financiranje razvoja sustava civilne zaštite (postrojbe civilne zaštite i Stožer civilne zaštite), HGSS-Stanicu Split, vatrogasne snage Općine, GDCK Kaštela, udruge i pravne osobe od interesa za civilnu zaštitu te za izradu planske dokumentacije.

Sukladno članku 65. Zakona o proračunu (NN 144/21) sredstva proračunske zalihe mogu se koristiti za nepredviđene namjene za koje u proračunu nisu osigurana sredstva ili za namjene za koje se tijekom godine pokaže da nisu utvrđena dovoljna sredstva jer ih pri planiranju proračuna nije bilo moguće predvidjeti, za financiranje rashoda nastalih pri otklanjanju prirodnih nepogoda, epidemija, ekoloških nesreća ili izvanrednih događaja i ostalih nepredvidivih nesreća te za druge nepredviđene rashode tijekom godine.

Općina Primorski Dolac izradila je Procjenu rizika od velikih nesreća u listopadu 2019. godine na temelju koje će se planirati preventivne mjere, educirati stanovništvo, odnosno pripremati mjere odgovora na prirodnu nepogodu, katastrofu ili veliku nesreću te u kojoj je provedena analiza sustava civilne zaštite Općine Primorski Dolac. U trenutku izrade ovog Plana Općina Primorski Dolac je izradila novu Procjenu rizika od velikih nesreća za Općinu Primorski Dolac.

Temeljem Procjene rizika od velikih nesreća za Općinu Primorski Dolac (2019.) spremnost sustava civilne zaštite, na temelju ocjena fiskalne situacije i njezine perspektive, posebno za prenamjenu dijela sredstava koja se koriste za reagiranje i provođenje preventivnih mjera, procjenjuje se visokom. Procjenom rizika od velikih nesreća, procijenjeno je da je ukupna spremnost sustava civilne zaštite Općine Primorski Dolac, u području provođenje preventivnih mjera i aktivnosti usmjerenih na zaštitu svih kategorija društvenih vrijednosti, koje su potencijalno izložene štetnim utjecajima velikih nesreća, visoka. Ujedno je i ukupna spremnost sustava civilne zaštite Općine Primorski Dolac, u području reagiranja i aktivnosti usmjerenih na zaštitu svih kategorija društvenih vrijednosti, koje su potencijalno izložene štetnim utjecajima velikih nesreća, procijenjena niskom. Pri tom se misli na spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta, spremnost operativnih kapaciteta te stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta. Slijedom prethodno navedenog Općina Primorski Dolac mora raditi na unapređenju sustava civilne zaštite kontinuiranim osposobljavanjem snaga civilne zaštite, educiranjem stanovništva o mogućim opasnostima od evidentiranih rizika te provođenjem vježbi kako bi svi sudionici civilne zaštite bili upoznati sa svojim aktivnostima u slučaju mogućih rizika na području Općine.

Provedeno je osposobljavanje načelnika Općine Primorski Dolac, kao i načelnika Stožera CZ i njegovih članova. Potrebno je redovito provoditi vježbe sudionika sustava CZ Općine Primorski Dolac. Spremnost odgovornih i upravljačkih kapaciteta procjenjuje se visokom.

Zaključuje se da je procijenjena spremnost cjelovitog sustava civilne zaštite za upravljanje rizicima od velikih nesreća (područje preventive) i za spašavanje svih kategorija društvenih vrijednosti izloženih štetnim utjecajima u velikim nesrećama (područje reagiranja) na području Općine Primorski Dolac niska.

U Planu djelovanja civilne zaštite Općine Primorski Dolac 2019. godine utvrđen je način organizacije, aktiviranja i djelovanja sustava civilne zaštite, zadaća i nadležnosti, ljudskih snaga i potrebnih materijalno – tehničkih sredstava te mjera i postupaka za provedbu civilne zaštite u slučaju određenih rizika.

Operativne snage civilne zaštite raspolažu vlastitim materijalno-tehničkim i komunikacijskim sredstvima te su u stanju dovoljne mobilnosti i samodostatnosti. Gospodarski subjekti, koji raspolažu opremom, u okviru svoje redovne djelatnosti provode dio preventivnih mjera za smanjenje šteta pri nastajanju prirodne nepogode, dok je raspoloživa sredstva i opremu u privatnom vlasništvu, koju bi se moglo staviti na raspolaganje u slučaju potrebe, teško procijeniti.

6. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA IZ ZAKONA I/ILI DRUGIH TIJELA, ZNANSTVENIH USTANOVA I STRUČNJAKA ZA PODRUČJE PRIRODNIH NEPOGODA

Djelovanje se temelji na suradnji posebno sa znanstvenim sektorom i ključnim tijelima koja se bave okolišem (uz okolišno monitoriranje, razvoj alata za procjenu rizika, uključenje ključnih dionika, edukacija i trening, tj. jačanje kapaciteta za odgovor) te je osnova pravilnog djelovanja sukladno ciklusu upravljanja rizicima.

Nadležna tijela za provedbu mjera s ciljem djelomičnog ublažavanja šteta uslijed prirodnih nepogoda, sukladno Zakonu, su:

- Vlada Republike Hrvatske,
- Povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda,
- Nadležna ministarstva (ministarstva nadležna za financije; poljoprivredu; šumarstvo i ribarstvo; gospodarstvo; graditeljstvo i prostorno uređenje; zaštitu okoliša i energetiku; more, promet i infrastrukturu),
- Splitsko-dalmatinska županija,
- Općina Primorski Dolac.

Znanstvene ustanove za područje prirodnih nepogoda:

- Državni hidrometeorološki zavod (DHMZ),
- Zavod za seizmologiju.

Sukladno propisima kojima se uređuju pitanja u vezi elementarnih mjera kao mjera sanacije šteta od prirodnih nepogoda utvrđuje se:

- provedba mjera s ciljem dodjeljivanja pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje šteta od prirodnih nepogoda,
- provedba mjera s ciljem dodjeljivanja žurne pomoći u svrhu djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda.

6.1. Agrotehničke mjere

Agrotehničke mjere su mjere kojima su vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni poljoprivredno zemljište obrađivati na način na koji ne umanjuju njegovu bonitetnu vrijednost i oni su propisane Pravilnikom o agrotehničkim mjerama (NN 22/19).

Pod agrotehničkim mjerama smatraju se:

1. Minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta povoljnim za uzgoj biljaka

Minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta podrazumijeva provođenje najnužnijih mjera u okviru prikladne tehnologije, a posebno:

- a) redovito obrađivanje i održavanje poljoprivrednog zemljišta u skladu s određenom biljnom vrstom i načinom uzgoja, odnosno katastarskom kulturom poljoprivrednog zemljišta,
- b) održavanje ili poboljšanje plodnosti tla,
- c) održivo gospodarenje trajnim pašnjacima i livadama.

2. Sprječavanje zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su primjenjivati odgovarajuće agrotehničke mjere obrade tla i njege usjeva i nasada u cilju sprječavanja zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim korovom poljoprivrednog zemljišta.

Kod sprječavanja zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem i njege usjeva potrebno je dati prednost nekemijskim mjerama zaštite bilja kao što su mehaničke, fizikalne, biotehničke i biološke mjere zaštite, a kod korištenja kemijskih mjera zaštite potrebno je dati prednost herbicidima s povoljnijim ekotoksikološkim svojstvima.

3. Suzbijanje organizama štetnih za bilje

Vlasnici odnosno posjednici poljoprivrednog zemljišta moraju suzbijati organizme štetne za bilje, a kod suzbijanja obvezni su primjenjivati temeljna načela integrirane zaštite bilja sukladno posebnim propisima koji uređuju održivu uporabu pesticida.

4. Gospodarenje biljnim ostacima

U trogodišnjem plodoredu dozvoljeno je samo u jednoj vegetacijskoj godini uklanjanje biljnih ostataka s poljoprivrednih površina osim u slučajevima njihovog daljnjeg korištenja u poljoprivredi u smislu hrane ili stelje za stoku i u slučaju njihove potencijalne opasnosti za širenje organizama štetnih za bilje.

Vlasnici odnosno posjednici poljoprivrednog zemljišta moraju ukloniti sa zemljišta sve biljne ostatke koji bi mogli biti uzrokom širenja organizama štetnih za bilje u određenom agrotehničkom roku u skladu s biljnom kulturom.

Agrotehničke mjere gospodarenja s biljnim ostacima obuhvaćaju:

- a) primjenu odgovarajućih postupaka s biljnim ostacima nakon žetve na poljoprivrednom zemljištu na kojem se primjenjuje konvencionalna i reducirana obrada tla,
- b) primjenu odgovarajućih postupaka s biljnim ostacima na površinama na kojima se primjenjuje konzervacijska obrada tla,
- c) obvezu uklanjanja suhih biljnih ostataka ili njihovo usitnjavanje s ciljem malčiranja površine tla nakon provedenih agrotehničkih mjera u višegodišnjim nasadima,
- d) obvezu odstranjivanja biljnih ostataka nakon sječe i čišćenja šuma, putova i međa na šumskom zemljištu, koje graniči s poljoprivrednim zemljištem te se ovaj materijal mora zbrinuti/koristiti na ekološki i ekonomski održiv način, kao što je izrada komposta, malčiranje površine, alternativno gorivo i sl.

Žetveni ostaci ne smiju se spaljivati, a njihovo je spaljivanje dopušteno samo u cilju sprječavanja širenja ili suzbijanja organizama štetnih za bilje uz provođenje mjera zaštite od požara sukladno posebnim propisima.

5. Održavanje organske tvari i humusa u tlu

Organska tvar u tlu održava se provođenjem minimalno trogodišnjeg plodoreda prema pravilima struke ili uzgojem usjeva za zelenu gnojidbu ili dodavanjem poboljšivača tla.

Trogodišnji plodored podrazumijeva izmjenu u vremenu i prostoru: strne žitarice – okopavine – leguminoze ili industrijsko bilje ili trave ili djeteline ili njihove smjese.

Redoslijed usjeva u plodoredu mora biti takav da se održava i poboljšava plodnost tla, povoljna struktura tla, optimalna razina hraniva u tlu.

Trave, djeteline, djetelinsko-travne smjese sastavni su dio plodoreda i mogu na istoj površini ostati duže od tri godine.

6. Održavanje povoljne strukture tla

Korištenje mehanizacije mora biti primjereno stanju poljoprivrednog zemljišta i njegovim svojstvima.

U uvjetima kada je tlo zasićeno vodom, poplavljeno ili prekriveno snijegom zabranjeno je korištenje poljoprivredne mehanizacije na poljoprivrednom zemljištu, osim prilikom žetve ili berbe usjeva.

7. Zaštita od erozije

Na nagnutim terenima (>15%) obveza je provoditi pravilnu izmjenu usjeva. Međuredni prostori na nagnutim terenima (>15%) pri uzgoju trajnih nasada moraju biti zatravljeni, a redovi postavljeni okomito na nagib terena.

Na nagibima većim od 25% zabranjena je sjetva jarih okopavinskih usjeva rijetkog sklopa.

Na prostorima gdje dominiraju teksturno lakša tla pored konzervacijske obrade u cilju ublažavanja pojave i posljedica erozije vjetrom moraju se podići vjetrozaštitni pojasi.

8. Održavanje plodnosti tla

Plodnost tla se mora održavati primjenom agrotehničkih mjera, uključujući gnojidbu, gdje je primjenjivo, kojom se povećava ili održava povoljan sadržaj makro i mikrohraniva u tlu, te optimalne fizikalne i mikrobiološke značajke tla.

7. PRIRODNE NEPOGODE

U tablici 5. prikazan je popis prirodnih nepogoda, odnosno potencijalnih prijetnji za područje Općine Primorski Dolac te u skladu s time u tablici su prikazane moguće posljedice te mjere odgovora na prijetnje.

Tablica 5. Popis prirodnih nepogoda

R.B.	Prirodna nepogoda	Općenito o prirodnoj nepogodi	Utjecaj na društvene vrijednosti	Preventivne mjere	Mjere odgovora
1.	POTRES	Potres je prirodna nepogoda uzrokovana prirodnim događajem koji je vjerojatno najveći uzrok stradavanja ljudi i uništenja materijalnih dobara. Potresi su uzrok katastrofa koje karakterizira brz nastanak, događaju se učestalo i bez prethodnog upozorenja.	Potresi mogu uzrokovati sljedeće: veliki postotak oštećenosti stambenih građevina, industrijske i komunalne infrastrukture, problemi u komunikaciji, neprotočne prometnice, određen broj povrijeđenih i poginulih, štetu na materijalnim i kulturnim dobrima te okolišu, nedovoljni kapaciteti za zbrinjavanje ozlijeđenih i evakuiranih itd. te sekundarne katastrofalne opasnosti i posljedice.	Protupotresno projektiranje i građenje građevina sukladno odgovarajućim tehničkim propisima i hrvatskim/europskim normama. Izgradnja sustava ranog upozoravanja. Edukacija i osposobljavanje operativnih snaga sustava civilne zaštite.	Uzbunjivanje i obavješćivanje, evakuacija, zbrinjavanje, sklanjanje, spašavanje, pružanje prve pomoći.
2.	OLUJNO I ORKANSKO NEVRIJEME	Područje Općine može biti izloženo učincima olujnog vjetra koje je često praćeno jakom kišom i tučom.	Olujno i orkansko nevrijeme ima utjecaj na objektima kritične infrastrukture (elektroenergetika, telekomunikacije, vodoopskrba) i mogu učiniti znatne materijalne štete. Nedostatak energenata kod stanovništva stvara probleme u svakodnevnim aktivnostima.	Poštivanjem urbanističkih mjera u izgradnji objekata smanjit će se posljedice uzrokovane navedenim prirodnim uzrocima.	Uzbunjivanje i obavješćivanje, evakuacija, zbrinjavanje, sklanjanje, spašavanje, pružanje prve pomoći.

R.B.	Prirodna nepogoda	Općenito o prirodnoj nepogodi	Utjecaj na društvene vrijednosti	Preventivne mjere	Mjere odgovora
3.	POŽARI OTVORENOG TIP	Požari otvorenog prostora zbog visokih temperatura u ljetnim mjesecima, nepristupačnog terena i velikog broja posjetitelja predstavlja jednu od mogućih ugroza. Dobra organizacija vatrogastva treba te iste ugroze smanjiti ili dovesti do minimuma.	Neke od posljedica uslijed izbijanja požara su zatvaranje cesta požarom te stoga i otežan pristup ugroženim područjima, prekidi u distribuciji sa strujom ili plinom.	Osposobljavanje vatrogasnih snaga, opremanje, edukacija.	Uzbunjivanje i obavješćivanje, evakuacija, zbrinjavanje, sklanjanje, spašavanje, pružanje prve pomoći.
4.	POPLAVA	Plavljenje poljoprivrednih površina, gospodarskih i stambenih objekata. Moguće posljedice: velike materijalne štete, devastiranje kulturnih dobara i štete po okoliš; uništenje poljoprivrednih kultura	U slučaju pada velike količine kiše u kratkom vremenu te nastanka velikih bujica najviše bi bile ugrožene prometnice i stambeni objekti koji se nalaze u području tokova bujica.	Izrada nasipa, čišćenje vodotokova i kanala te mjere zaštite od poplava u prostorno-planskim dokumentacijama. Izgradnja sustava ranog upozoravanja. Edukacija i osposobljavanje operativnih snaga sustava civilne.	Uzbunjivanje i obavješćivanje, evakuacija, zbrinjavanje, sklanjanje, spašavanje, pružanje prve pomoći.
5.	SUŠA	Suša je pojava koja se javlja kada se na nekom području pojavi značajan manjak vode kroz neko vremensko razdoblje. Može uzrokovati značajne materijalne štete na prirodnim dobrima.	Može imati utjecaj na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo te infrastrukturu.	Izgradnja sustava za navodnjavanje. Planiranje priključenja OPG-ova na sustav za vodoopskrbu.	Obavješćivanje, zbrinjavanje, pružanje prve pomoći.

R.B.	Prirodna nepogoda	Općenito o prirodnoj nepogodi	Utjecaj na društvene vrijednosti	Preventivne mjere	Mjere odgovora
6.	TUČA	Područje Hrvatske nalazi se u umjerenim geografskim širinama gdje je pojava tuče i sugradice relativno česta. Svojim intezitetom tuča nanosi velike štete na pokretnoj i nepokretnoj imovini kao i poljoprivredi.	Pojava tuče za posljedicu ima smanjenje prinosa na ruralnom poljoprivrednom području. Tuča može na prometnice nanijeti polomljene grane i ostalu materiju zbog čega bi promet bio kratkotrajno onemogućen.	U područjima gdje je pojava tuče češća potrebno je planirati zaštitne mreže za trajne nasade i staklenike, odnosno, izbjegavati izgradnju na tuču osjetljive strukture.	Uzbunjivanje i obavješćivanje, zbrinjavanje, sklanjanje, pružanje prve pomoći.
7.	MRAZ	Uslijed mraza mogu nastati posljedice materijalne štete na prirodnim i kulturnim dobrima.	Utjecaj na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo, društvenu stabilnost i politiku.	Preventivne mjere svode se na usporavanje vegetacije odnosno usporavanje faze cvjetanja i sprječavanje snižavanja temperature na kritičnu točku.	Obavješćivanje, zbrinjavanje.
8.	SNIJEG I LED	Snijeg i led mogu uzrokovati ozljede ili gubitke života, štete na građevinama i drugoj infrastrukturi, prekide u odvijanju i nesreće u prometu kao i prekide u opskrbi uslugama (struja i voda, telekomunikacije). U područjima gdje snijeg rijetko pada čak i male visine snijega mogu izazvati negativne posljedice na ljude i odvijanje normalnog života.	Snijeg i led imaju utjecaj na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo te društvenu stabilnost i politiku.	Preventivne mjere su redovito čišćenje prometnica, pločnika, pristupnih putova, zatim čišćenje snijega i leda sa vozila prije uključivanja u promet te korištenje zimske opreme na vozilu i sl.	Uzbunjivanje i obavješćivanje, evakuacija, zbrinjavanje, sklanjanje, spašavanje, pružanje prve pomoći.

R.B.	Prirodna nepogoda	Općenito o prirodnoj nepogodi	Utjecaj na društvene vrijednosti	Preventivne mjere	Mjere odgovora
9.	EKSTREMNE TEMPERATURE (TOPLINSKI VAL)	Toplinski val kao prirodna pojava uzrokovana klimatskim promjenama nastaje naglo bez prethodnih najava, neočekivano. Toplinski val može uzrokovati zdravstvene smetnje kod ljudi te značajne gubitke u gospodarstvu.	Ekonomska analiza zdravstvenih učinaka i prilagodbe na klimatske promjene ukazuje na direktne i indirektne posljedice na zdravlje od pojave ekstremnih temperature uslijed klimatskih promjena. Ujedno učinci toplinskih valova mogu imati za posljedicu uginuće peradi i svinja u intenzivnom uzgoju, uvenuće dijela ratarskih kultura, smanjenja radnih učinaka fizičkih radnika.	Pridržavanje uputa Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te županijskog zavoda.	Uzbunjivanje i obavješćivanje, zbrinjavanje, pružanje prve pomoći.
10.	KLIZIŠTE	Pojave klizišta (nestabilnog tla) pod utjecajem su geološke građe, geomorfoloških procesa, fizičkih procesa sezonskog karaktera (npr. oborine), te ljudskih aktivnosti (sječa vegetacije, način obrade tla, izgradnja ceste i dr.).	Utjecaj na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo, društvenu stabilnost i politiku.	Izbjegavati gradnju objekata na području koje bi eventualno bilo ugroženo klizištem – odronima pod utjecajem potresa.	Uzbunjivanje i obavješćivanje, evakuacija, zbrinjavanje, sklanjanje, spašavanje, pružanje prve pomoći.

7.1. Potres

Potres je prirodna nepogoda s jednim od najvećih očekivanih razaranja. Utjecaj ovog razaranja na otvoreni prostor je manje izražen, izuzev mogućih razornih posljedica na elemente infrastrukture (vodovod, prometnice te energetske vodovi).

Potres se očituje podrhtavanjem tla zbog naglog oslobađanja energije u Zemljinoj kori te pojava potresa pripada skupini prirodnih uzroka koji se ne mogu predvidjeti, s određenom vjerojatnošću mogu se dogoditi u bilo kojem trenutku. Budući da potrese nije moguće spriječiti, provođenje mjera za ublažavanje posljedica potresa i pripremljenost društvene zajednice u slučaju njegove pojave, od iznimne su važnosti. Za područje Općine Primorski Dolac očekuje se potres max intenziteta VII° MSK ljestvice koji može izazvati veću materijalnu štetu i ljudske žrtve.

Način gradnje objekata za stanovanje i gustoća naseljenosti diktira povredljivost nekog naselja. Poznajući vrijeme izgradnje pojedine skupine zgrada može se dobiti grubi zaključak o njihovoj seizmičkoj otpornosti. Tako su zgrade zidane do 1920. godine imale stropne konstrukcije isključivo od drvenih greda. Armiranobetonski stropovi postupno su primjenjivi u razdoblju od 1920. do 1940. godine. Od 1945. do 1964. godine prevladavaju armiranobetonski monolitni stropovi polumontažnih tipova ili izvedeni na licu mjesta. Nakon 1964. godine zgrade se sustavno grade s horizontalnim i vertikalnim serklažima. Zgrade s armirano betonskim nosivim sustavom počinju se graditi nakon 1960. godine. Te zgrade su izgrađene prema odredbama seizmičkih propisa iz 1964. i 1981. godine.

Na području Grada Kaštela u razdoblju od 1897. do 2003. godine najviše je zabilježeno potresa intenziteta V° MSK ljestvice – 19 potresa, dok ih je 2 zabilježeno od VI° MSK. Jedan potres jačine VII° je zabilježen u Prgometu, dok potres jakosti VIII° nije zabilježen. U okolici Općine Primorski Dolac, u navedenom periodu, zabilježeni su potresi različitih intenziteta koji su se mogli osjetiti na području općine, ali nisu imali većih posljedica.

U skladu s izračunima navedenim u trenutno važećoj Procjeni rizika od velikih nesreća za Općinu Primorski Dolac pri intenzitetu potresa VII° MSK ljestvice procjenjuje se da ukupno 52 objekata neće biti oštećeno, 100 neznatno oštećeno, 159 objekata umjereno oštećeno, 138 će biti jako oštećeno, 11 totalno oštećeno i 8 srušenih objekata.

Procjenjuje se da bi u slučaju potresa intenziteta VII° MSK ljestvice na području Općine bilo ranjeno ukupno 6, a poginulih bi ukupno 1 osoba.

Kao posljedica učinka potresa moguća je i pojava zaraznih bolesti te psihičke posljedice koje se javljaju kod rodbine poginulih osoba, povrijeđenih i zatrpanih osoba te spasilaca.

7.1.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju potresa

Mjere civilne zaštite u slučaju potresa uključuju:

- Organizaciju obavješćavanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Pozivanje Stožera CZ Općine Primorski Dolac	načelnik Općine / načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ
Pozivanje povjerenika i zamjenika povjerenika civilne zaštite	načelnik Općine	članovi Stožera CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	načelnik Općine / načelnik Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga
Pozivanje djelatnika Općine Primorski Dolac	načelnik Općine	članovi Stožera CZ
Prikupljanje informacija o broju potpuno srušenih objekata i stanova, stanje školskih objekata, vrtića, društvenih domova, ugostiteljskih objekata, trgovačkih centara i sl. Utvrđuje se koje su se aktivnosti odvijale u njima prije potresa i koliko je ljudi boravilo u njima	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju prohodnosti prometnica	član Stožera, predstavnik PU	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera za medicinsko zbrinjavanje	voditelji objekata zdravstvene zaštite
Organizacija pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja	član Stožera za medicinsko zbrinjavanje	voditelji objekata zdravstvene zaštite
Ovisno o prikupljenim informacijama s terena traženje angažmana operativnih snaga vatrogastva	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, zapovjednici vatrogasnih snaga zapovjednik PON CZ
Mobilizacija operativnih snaga vatrogastva i pripadnika PON CZ	načelnik Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga, zapovjednici PON CZ
Pozivanje povjerenika CZ	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Organizacija informativnih punktova u svim mjesnim odborima u cilju prikupljanja informacija o nestalim osobama	zamjenik načelnika Stožera CZ	povjerenici CZ predsjednik MO
Utvrđivanje prioriteta u raščišćavanju ruševina kako slijedi: 1. raščišćavanje objekata gdje boravi više ljudi (škole, vrtići, ugostiteljski objekti) 2. osiguranje prohodnosti prometnica 3. pristup kritičnoj infrastrukturi 4. raščišćavanje ruševina obiteljskih kuća i stanova	načelnik Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga, zapovjednici PON CZ pripadnici HGSS-a Stanice Split

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Aktivacija svih pripadnika vatrogasnih snaga te članova udruga	načelnik Stožera CZ	vatrogasne snage, članovi udruga
Mobiliziranje pravnih osoba - davatelja materijalno-tehničkih sredstava	načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ, odgovorne osobe u pravnoj osobi
Raspoređivanje pripadnika PON CZ prema utvrđenim prioritetima raščišćavanja	načelnik Stožera CZ	zapovjednik PON CZ voditelji operativnih skupina
Organizacija odvoza građevinskog otpada na za to predviđene lokacije	član Stožera za komunalne djelatnosti	pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite - davatelji MTS, PON CZ
Organiziranje prijema operativnih snaga za spašavanje iz ruševina – mjesto prihvata i razmještaja	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavio najavu vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	načelnik Stožera CZ	sredstva javnog priopćavanja
Kada su prethodno upotrijebljene sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite i iskorišteni svi kapaciteti ili ako su nedostatni za učinkovitost spašavanja na razini Općine Primorski Dolac, načelnik Stožera upućuje načelniku Općine Zahtjev kojim traži pomoć od više hijerarhijske razine	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine Primorski Dolac
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)		

- Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica potresa

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o mjestima gdje je moguća veća šteta uzrokovana potresom i procjena stanja što bi bilo ugroženo na zahvaćenom području	Načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, povjerenici CZ, seizmiološka služba
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, vlasnici objekata KI
- čišćenje površina oko zdravstvenih ambulanti - čišćenje površina oko školskih objekata (slobodni djelatnici škole) - čišćenje površina oko društvenih domova - čišćenje zelenih površina (djelatnici komunalnog poduzeća) - čišćenje površina oko trgovina i pošta (slobodni djelatnici trgovine i pošte) - čišćenje javnih površina ispred kuća (vlasnici i korisnici objekata na kućnom broju)	Načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, PON CZ

- Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, voditelj Doma zdravlja
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelj liječničkog tima	liječnici zdravstvenih službi, članovi GDCK, pripadnici PON CZ HGSS-Stanica Split
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj liječničkog tima	liječnici zdravstvenih službi, članovi GDCK, pripadnici PON CZ HGSS-Stanica Split
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici
Organizacija pružanje veterinarske pomoći	Stožer CZ	djelatnici veterinarskih ustanova

- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od potresa

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ	- aktiviranje vatrogasnih snaga - mobilizacija operativnih snaga vatrogastva - mobilizacija pravnih osoba u sustavu civilne zaštite – davatelji materijalno-tehničkih sredstava - organiziranje prijema operativnih snaga za spašavanje u ruševinama - analiziranje funkcioniranja objekata kritične infrastrukture - upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju : - sustava za opskrbu el. energijom - sustava za opskrbu vodom - sustava komunikacijske i informacijske tehnologije - prohodnosti prometnica - komunikacija s PU splitsko-dalmatinska i PP Kaštela - analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite - procjena situacije i utvrđivanje trenutka kada počinje evakuacija - uspostavljanje kontakta sa susjednim JLS zbog utvrđivanja mogućnosti zbrinjavanja - uspostavljanje kontakta s prijevoznikom tvrtkom - uspostavljanje kontakta s MUP PP Split zbog prometnog osiguranja evakuacije - stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje - procjenjivanje trenutne situacije pružanja psihološke pomoći - upućivanje zahtjeva za angažiranje timova za psihološku pomoć - analiza stanja DDD mjera zaštite na ugroženom području - traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine - informiranje stanovništva
Koordinator na lokaciji	- usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite
Vatrogasne snage	- raščišćavanje srušenih objekata, prometnica na području Općine - pomoć pri saniranju i dovođenju u stanje rada objekata i sustava kritične infrastrukture (proizvodnju i distribuciju električne energije, vodoopskrbu, promet, pošta i telekomunikacije, javne službe, nacionalni spomenici i vrijednosti) - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture - evakuacija stanovništva, životinja i kulturnih dobara - osiguranje prohodnosti prometnica
Vlasnici i operateri kritične infrastrukture	- stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture
Povjerenici / zamjenici povjerenika CZ	- pomoć pri evakuaciji, smještanju i zbrinjavanju ugroženog stanovništva i životinja - pomoć pri asanaciji terena - logistika na mjestima prihvata

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
	- pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu - informiranje stanovništva
Postrojba civilne zaštite opće namjene	- asanacija terena - potpora u provođenju mjera evakuacije, spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata - organizacija provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu
GDCK Kaštela	- pomoć pri prevenciji i suzbijanju širenja zaraznih bolesti - pomoć pri provođenju deratizacije, dezinsekcije i dezinfekcije - evidentiranje unesrećenih, nestalih i poginulih osoba - pružanje prve medicinske pomoći - zadaci vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje
HGSS-Stanica Split	- spašavanje ugroženog stanovništva - logistika
Pravno osobe od interesa za sustav CZ	- sjećanje metalnih i razbijanje betonskih konstrukcija (uz pomoć pratećih i pomoćnih strojeva i uređaja) - raščišćavanje razrušenih i građevinskim materijalom zatrpanim prometnicama na području Općine - saniranje i dovođenje u stanje rada objekata i sustava kritične infrastrukture (proizvodnju i distribuciju električne energije, vodoopskrbu, promet, pošta i telekomunikacije, javne službe, nacionalni spomenici i vrijednosti) - provođenje deratizacije, dezinsekcije i dezinfekcije - odvoz građevinskog otpada i šuta na deponije - održavanje kanalizacijske mreže i gradske čistoće - izrada objekata za privremeni smještaj ljudi - sahranjivanje poginulih i umrlih - briga o osiguranju vode za gašenje požara u rajonima gdje je isključena vodovodna mreža - osiguranje smještaja i pripreme hrane za ugrožene osobe - transport unesrećenih s područja ugroze - suradnja i koordinacija aktivnosti s poduzećima građevinske djelatnosti i komunalnim službama

Nositelji mjera načelnik Općine, operativne snage sustava civilne zaštite, sustav zdravstvenih kapaciteta, Služba civilne zaštite Primorski Dolac u slučaju nastajanja potresa postupaju sukladno Planu djelovanja civilne zaštite Općine Primorski Dolac.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. *Zakona* provode odgovarajuće radnje.

7.1.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju potresa s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Unatoč suvremenim uvjetima i uz naprednu tehnologiju, predviđanje potresa koje bi omogućilo pravovremeno reagiranje i evakuiranje ugroženih građana nije moguće. Razvijene države u seizmički aktivnim područjima pokušavaju ostvariti barem kratkoročno upozoravanje na pojavu potresa s namjerom ostvarivanja barem minimalne vremenske prednosti u slučaju katastrofalnog događaja. Posebnim senzorima moguće je zabilježiti dolazak valova, identificirati položaj žarišta i odrediti očekivanu jačinu potresa. Djelovanje se temelji na suradnji posebno sa znanstvenim sektorom i ključnim tijelima koje se bave okolišem.

U slučaju potresa bitna je suradnja sa Zavodom za seizmologiju.

U provođenju mjera zaštite od potresa ujedno problem predstavlja nedostatak pouzdanih parametara:

- ne postoje sistematizirane baze podataka o tipologiji gradnje,
- veliki broj nezakonito izvedenih građevina (bez valjane dokumentacije) koje uključuju i nepovoljne intervencije (npr. rušenje nosivih zidova za izloge) u nosivu konstrukciju odnosno promjenu bitnih zahtjeva za građevinu,
- nesigurnost u procjeni ranjivosti pojedinih građevina zbog razlike u znanju o starim građevinama u odnosu na građevine projektirane sukladno suvremenim propisima,
- ne postoje podaci o izvedbi građevina, korištenim materijalima, mogućim pogreškama u gradnji, naknadnim sanacijama,
- ne postoje podaci o djelovanju potresa na građevine (kvartove) kroz povijest i eventualnim posljedicama,
- građevine su obično projektirane na vijek trajanja od 50 godina što je premašeno (degradacija materijala) kod većeg dijela postojećeg stambenog fonda.

Posebno važan element, neposredno nakon potresa, je neprekinuto funkcioniranje odgovornih institucija (prihvatni centri, opskrba hrane i vode itd.).

Posebno su važni sustavi javnog informiranja koji ne smiju biti prekinuti.

7.2. Olujno i orkansko nevrijeme

Olujni i orkanski vjetrovi manifestiraju se jakim oborinama (često u obliku pljuskova), olujnim ili orkanskim vjetrom, jakim električnim izbijanjima, a nerijetko i tučom. Karakteristično je za nevrijeme njegova prostorna i vremenska ograničenost te veliki intenzitet. U načelu zahvaća mala područja i kratko traje, uglavnom se pojavljuje u toploj polovici godine, osobito svibanj - srpanj. Učinci nevremena su raznovrsni, ovisno o tome u kojim se vremenskim pojavama ono manifestira i to kao: olujni i orkanski vjetar, pljusak, tuča, atmosferskim električnim izbijanjima i sl.

Prema definiciji olujni vjetar je onaj koji, prema Beaufortovoj ljestvici (**Tablica 6.**) za ocjenu jačine vjetra ima 8 stupnjeva – bofora (na ljestvici od 1 do 12). On njiše cijela veća stabla, lomi velike grane, sprječava svako hodanje protiv vjetra. Takvom vjetru odgovaraju brzine od 17,2 do 20,7 m/s, odnosno 62 do 74 km/h. Pod orkanskim smatra se onaj koji prema Beaufortovoj ljestvici ima oznaku 12, najveću moguću na Zemljinoj površini. Prema opisu učinka ima uništavajuće djelovanje i pustoši cijeli kraj. Takvom vjetru odgovara brzina vjetra od 32,7 do 36,9 m/s odnosno od 118 do 133 km/h. Odgovarajuće brzine vjetra odnose se na izmjerene na 10 metara iznad tla. Olujni i orkanski vjetar ima prije svega rušilačko, razorno djelovanje na različite objekte.

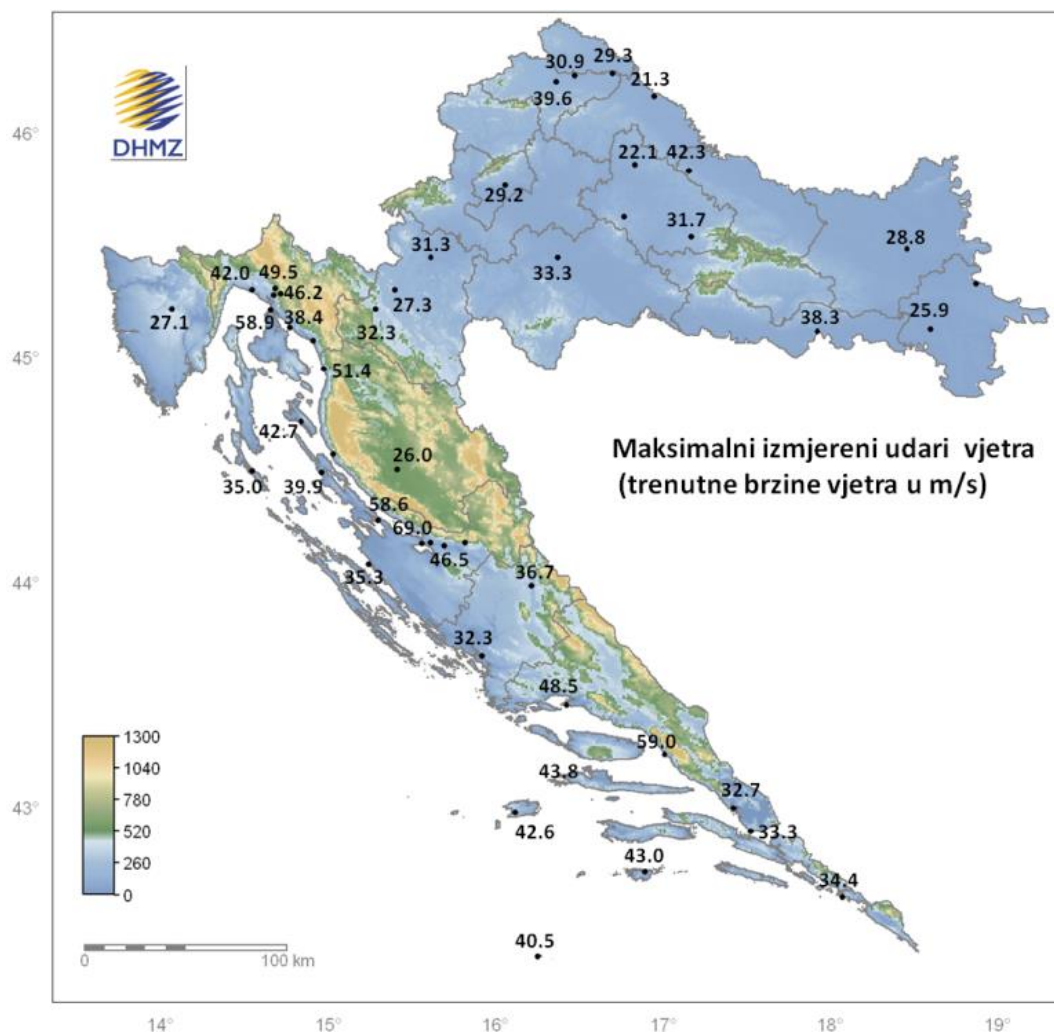
Tablica 6. Beaufortova ljestvica

BEAUFORT (Bf)	Naziv	Razred brzine (m/s)
0	tišina	0.0-0.2
1	lahor	0.3-1.5
2	povjetarac	1.6-3.3
3	slab vjetar	3.4-5.4
4	umjeren vjetar	5.5-7.9
5	umjereno jak vjetar	8.0-10.7
6	jak vjetar	10.8-13.8
7	žestok vjetar	13.9-17.1
8	olujni vjetar	17.2-20.7
9	jak olujni vjetar	20.8-24.4
10	orkanski vjetar	24.5-28.4
11	jak orkanski vjetar	28.5-32.6
12	orkan	32.7-36.9

Izvor: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=70347>

Olujni i orkanski vjetar opaža se u slijedećim vremenskim situacijama:

- za vrijeme lokalnog nevremena, povezanog s kumulonimbusima,
- prilikom vrlo izraženih prodora hladnog zraka, najčešće sa sjeverozapada, kad zahvaća šire područje,
- prilikom puhanja određenih lokalnih vjetrova, kao što su bura i jugo.

Slika 1. Maksimalni izmjereni udari vjetra (trenutne brzine vjetra) na meteorološkim postajama u Hrvatskoj
Izvor: DHMZ

Prema 10-godišnjem razdoblju jak vjetar na meteorološkoj postaji Split, Marjan zabilježen je prosječno u 88.6 dana u godini, a olujni vjetar u 13.1 dana (**Tablica 7.**).

Tablica 7. Broj dana s jakim i olujnim vjetrom, te maksimalnim udarima vjetra na meteorološkoj postaji Split, Marjan za razdoblje od 2011.-2020. godine

Broj dana s jakim vjetrom													
GOD	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Zbroj
2011.	7	6	14	4	7	3	.	1	3	10	2	10	67
2012.	8	10	9	7	5	1	4	3	5	9	9	11	81
2013.	10	12	13	6	7	2	3	1	.	2	18	7	81
2014.	11	16	10	6	5	3	4	.	7	7	14	13	96
2015.	18	15	14	14	7	6	5	3	5	5	3	.	95
2016.	4	10	7	2	1	2	1	2	.	3	4	3	39
2017.	8	3	6	6	1	2	2	.	5	9	13	17	72
2018.	13	19	17	9	3	9	4	2	5	14	13	11	119
2019.	18	19	14	9	12	4	5	3	5	6	17	18	130
2020.	11	12	14	5	12	5	3	5	7	11	7	14	106

Sr	10.8	12.2	11.8	6.8	6.0	3.7	3.1	2.0	4.2	7.6	10.0	10.4	88.6
Max	18	19	17	14	12	9	5	5	7	14	18	18	130
Min	4	3	6	2	1	1	.	.	.	2	2	.	39
Broj dana s olujnim vjetrom													
2011.	1	.	3	.	.	.	.	.	1	.	.	.	5
2012.	.	2	1	2	.	.	.	.	.	1	2	1	9
2013.	.	4	.	1	.	.	.	.	.	.	4	.	9
2014.	3	.	1	1	.	.	.	.	2	1	4	6	18
2015.	3	4	5	1	1	.	.	.	.	.	1	.	15
2016.	.	1	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	2
2017.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	2	5	3	12
2018.	1	4	4	.	.	.	.	.	2	2	.	1	14
2019.	3	4	3	4	1	.	.	.	.	.	7	4	26
2020.	1	3	3	2	4	1	1	.	1	1	1	3	21
Sr	1.4	2.2	2.0	1.1	0.6	0.2	0.1	.	0.6	0.7	2.4	1.8	13.1
Max	3	4	5	4	4	1	1	.	2	2	7	6	26
Min	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2

Izvor: DHMZ

Osnovna obilježja klime ovoga područja čine vjetrovi. Najvažniji su oni iz sjevernoga kvadranta i to sjeveroistočnjak i istočnjak (bura). Bura je najučestalija u zimskim mjesecima kada doseže najveći intenzitet i kreće se do 8 bofora u Velebitskom kanalu. Egzaktnih podataka o učestalosti vjetrova i njihovom intenzitetu nema i trebalo bi provesti temeljita istraživanja. To bi posebice bilo od koristi za sustav korištenja snage vjetra u alternativne energetske potrebe.

Oluje i nevremena na području Općine Primorski Dolac najčešće se javljaju popraćene obilnom kišom ili tučom. Prema evidenciji Općine Primorski Dolac do sada nije proglašena prirodna nepogoda uzrokovana jakim i orkanskim vjetrom.

Kod planiranja i gradnje prometnica valja voditi računa o vjetru te na prometnicama tj. na mjestima gdje vjetar ima jače olujne udare trebaju postavljati posebni zaštitni sistemi, tzv. vjetrobrani i posebni znakovi upozorenja.

Obzirom na svoje rušilačko djelovanje, olujni i orkanski vjetar vrlo štetno djeluju na građevinarsku djelatnost jer onemogućava radove, ruši dizalice, krovove i loše izvedene građevinske objekte. U području elektroprivrede i telekomunikacija, kidaju se električni i telekomunikacijski vodovi, ruše njihovi nosači. Ujedno uzrokuje velike materijalne štete na objektima (nosi krovove), nasadima i ostalim materijalnim sredstvima. Uslijed olujnog ili orkanskog nevremena može doći do štete na staklenicima, krovovima, drvenim stupovima javne rasvjete, gubitka električne energije zbog kvara na dalekovodu, kidanja telekomunikacijskih vodova, lomljenja grana i čupanja stabala te pojave posolice, po cestama može biti odlomljenih grana, prometnih znakova, kontejnera za smeće što znatno otežava promet.

Na cestama može doći do prekida prometa uslijed, primjerice, pada stabla na dio prometnice. Olujno ili orkansko nevrijeme može prouzročiti materijalne štete na brojnim objektima i vozilima.

Olujno ili orkansko nevrijeme za sobom često nosi jaku kišu i nerijetko pojavu tuče što još više otežava svakodnevno funkcioniranje života stanovništva, kao i dodatne materijalne štete.

Planske mjere zaštite od olujnog ili orkanskog nevremena i jakog vjetera uključuju projektiranje konstrukcija, osobito krovnih konstrukcija i pokrova prema važećim propisima s otpornošću na utjecaje vjetera, te sadnju visokog zelenila u sklopu građevnih čestica na minimalno propisanim površinama.

7.2.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju olujnog i orkanskog nevremena

Mjere civilne zaštite u slučaju olujnog i orkanskog nevremena su:

- Organizacija obavješćavanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji s komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prijem obavijesti o nadolazećoj opasnosti od i/ili kad se proglaši stanje velike nesreće	Služba CZ Primorski Dolac	načelnik Općine
Pozivanje Stožera CZ Općine Primorski Dolac	načelnik Općine / načelnik Stožera	načelnik Stožera CZ
Prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica	član Stožera CZ	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za elektroopskrbu, vodoopskrbu, telekomunikacije	član Stožera CZ	vlasnici KI, povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju društvenih i stambenih objekata na prostoru	član Stožera CZ	povjerenici CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	načelnik Općine / načelnik Stožera CZ	Zapovjednici vatrogasnih snaga
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju opskrbu električnom energijom po sljedećim prioritetima: 1. zdravstveni objekti 2. komunikacijska i informacijska tehnologija 3. vodoopskrbni sustav 4. vatrogasni domovi 5. smještajni kapaciteti 6. objekti za pripremu hrane 7. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, odgovorne osobe objekata
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu el. energ.	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, vlasnik objekata KI
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju vodoopskrbu po sljedećim prioritetima: 1. zdravstveni objekti 2. vatrogasni domovi 3. objekti za pripremu hrane 4. smještajni kapaciteti 5. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera za odgovorne osobe objekata
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za vodoopskrbu	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, vlasnik objekata KI

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju komunikacijske i informacijske tehnologije sljedećim prioritetom: 1. zgrada općinske uprave 2. pošta 3. zdravstveni objekti 4. vatrogasni domovi 5. smještajni kapaciteti 6. objekti za pripremu hrane 7. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, odgovorne osobe objekata
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava komunikacijske i informacijske tehnologije	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, vlasnik objekata kritične infrastrukture
Upućivanje zahtjeva za osiguranje prohodnosti prometnica	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, odgovorna osoba KI
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju prometa sljedećim prioritetom: 1. državne ceste, 2. županijske ceste, 3. lokalne ceste, ili kako utvrdi načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, odgovorne osobe objekata kritične infrastrukture
Analiziranje trenutnog stanja s obzirom na razmjere štete i donošenje odluke o opsegu mjera zaštite i spašavanja	načelnik Općine	Stožer CZ
Pozivanje povjerenika CZ	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Pozivanje upravljačke skupine PON CZ	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Traženje angažmana PON CZ	načelnik Općine	ŽC 112, načelnik Stožera CZ
Mobilizacija pripadnika PON CZ	načelnik Stožera CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pomoć pripadnika PON CZ u sanaciji štete	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Izveštavanje Župana i predlaganje aktiviranja Povjerenstava za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima	načelnik Općine	djelatnici Općine Primorski Dolac
Sukladno Standardnom operativnom postupku o korištenju prognoza DHMZ	načelnik Općine / načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ
Pozivanje Stožera CZ	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Analiza dobivenih informacija i procjena posljedica koje vremenska nepogoda može izazvati na području Općine Primorski Dolac, definirajući pri tome područja koja će prva biti ugrožena	načelnik Općine	Stožer CZ

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavilo najavu vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	načelnik Stožera CZ	sredstva javnog priopćavanja
Kada su prethodno upotrijebljene sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite i iskorišteni svi kapaciteti ili ako su nedostatni za učinkovitost spašavanja na razini Općine Primorski Dolac, načelnik Stožera upućuje Općinskom načelniku Zahtjev kojim traži pomoć od više hijerarhijske razine	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine Primorski Dolac
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)		

- Organizacija provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica olujnog i orkanskog nevremena

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o naseljima u kojima je moguća pojava orkanskog nevremena i procjena stanja što bi bilo ugroženo na zahvaćenom području	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, vodovodno poduzeće, povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga te stanju kritične infrastrukture	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, zdravstveni djelatnici, vlasnici KI
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, vlasnici objekata KI
Organizacija logistike	načelnik Općine / načelnik Stožera CZ	PON CZ
Čišćenje prometnica i javnih površina	načelnik Stožera CZ	vatrogasne snage, pravne osobe od interesa za sustav CZ – davatelji MTS, HGSS-Stanica Split
Pružanje prve pomoći stanovništvu	načelnik Stožera CZ	GDCK Kaštela HGSS-Stanica Split
Pružanje prve pomoći unesrećenima te njihovo medicinsko zbrinjavanje	načelnik Stožera CZ	Zdravstvene službe

- Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	zdravstveni djelatnici
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	zdravstveni djelatnici
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, voditelji objekata zdravstvene zaštite
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelji objekata zdravstvene zaštite	zdravstveni djelatnici, članovi GDCK Kaštela, pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj DZ	zdravstveni djelatnici, članovi GDCK Kaštela, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici

- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od olujnog i orkansnog nevremena

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ	- prikupljanje informacija o razmjerima ugroze zahvaćenog područja - poduzimanje svih potrebnih aktivnosti u nadležnosti Stožera CZ - aktiviranje operativnih snaga sustava CZ - upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu KI - prohodnosti prometnica - komunikacija s PU splitsko-dalmatinska i PP Split - analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite - stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje - traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine - informiranje stanovništva
Vatrogasne snage	- provesti/potvrditi početnu procjenu - pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku skrb - osiguravanje pristupa objektima KI - osiguranje prohodnosti prometnica - pomoć stanovništvu i životinjama
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – davatelji materijalno – tehničkih sredstava	- pomoć stanovništvu i životinjama - osiguranje pristupa objektima KI - osiguranje prohodnosti prometnica
Komunalno poduzeće	- osiguranje prohodnosti prometnica - osiguranje pristupa objektima - odvoz porušenih granja, otpada na predviđeno mjesto

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
Vlasnici i operateri kritične infrastrukture – proizvodnja i distribucija električnom energijom	- stavljanje u funkciju objekata KI - iskapčanje električne energije
Pravne osobe od interesa za sustav CZ – smještajni kapaciteti i osiguranje prehrane	- osiguranje smještaja i pripreme hrane za ugrožene osobe
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – prijevoznici	- transport unesrećenih s područja ugroze, - suradnja i koordinacija aktivnosti s poduzećima građevinske djelatnosti i komunalnim službama
Zdravstvene službe	- organizacija pružanja prve medicinske pomoći, - pružanje medicinske pomoći ozlijeđenima
Veterinarske snage	- zbrinjavanje žive i uginule stoke u ugroženim područjima
GDCK Kaštela	- evidentiranje ugroženih osoba - pružanje prve medicinske pomoći - zadaci vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje
Povjerenici CZ	- logistika na mjestima prihvata - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu - informiranje stanovništva
PON CZ	- potpora u provođenju mjera spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata - dopremanje najnužnijih sredstava za život - pomoć pri distribuciji hrane i vode ugroženom stanovništvu
HGSS – Stanica Split	- pomoć ugroženom stanovništvu - logistika

Nositelji mjera su načelnik Općine, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te Služba civilne zaštite Primorski Dolac.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. *Zakona* provode odgovarajuće radnje.

7.2.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju olujnog i orkanskog nevremena s nadležnim tijelima i raznim institucijama

DHMZ može prognozirati pojavu olujnog i orkanskog nevremena s vrlo velikom vjerojatnošću. Pojavnost orkanske oluje (10 stupanj Baufortove ljestvice) i posljedice koje bi ona izazvala zahtijevaju angažman većeg broja ljudi, budući da je on takve snage da pomiče predmete i baca crijep s krovova, obara drveće i čupa ga s korijenjem te čini znatne štete na građevinskim objektima.

7.3. Požar otvorenog tipa

Požar je svako nekontrolirano gorenje koje nanosi materijalnu štetu i ugrožava živote i zdravlje ljudi te životinja.

Požari se razlikuju po: fazama razvoja, veličini, mjestu nastanka i vrsti gorive tvari. Prema mjestu nastanka požari mogu biti: **požari otvorenog tipa** i požari građevina.

Obzirom na geografski položaj, površine pod šumama i drugim raslinjem, kao i periode suša, Općina Primorski Dolac ima određeni potencijal ugroze požarima otvorenog tipa.

Požar otvorenog prostora, pri čemu se prije svega misli na požare raslinja, složena su pojava u kojoj se isprepliću različita termodinamička i aerodinamična događanja. Na njih značajno utječe konfiguracija terena kojim se požar kreće, karakteristike vegetacije koja gori te lokalni meteorološki uvjeti na mjestu požarišta. Opasnosti od požara ljeti pridonosi smanjena pojava oborina i pojave ljetnih suša.

Požari raslinja stvaraju znatne izravne i neizravne štete, a njihovo gašenje ponekad iziskuje angažiranje velikog materijalnog, tehničkog i kadrovskog potencijala sustava civilne zaštite.

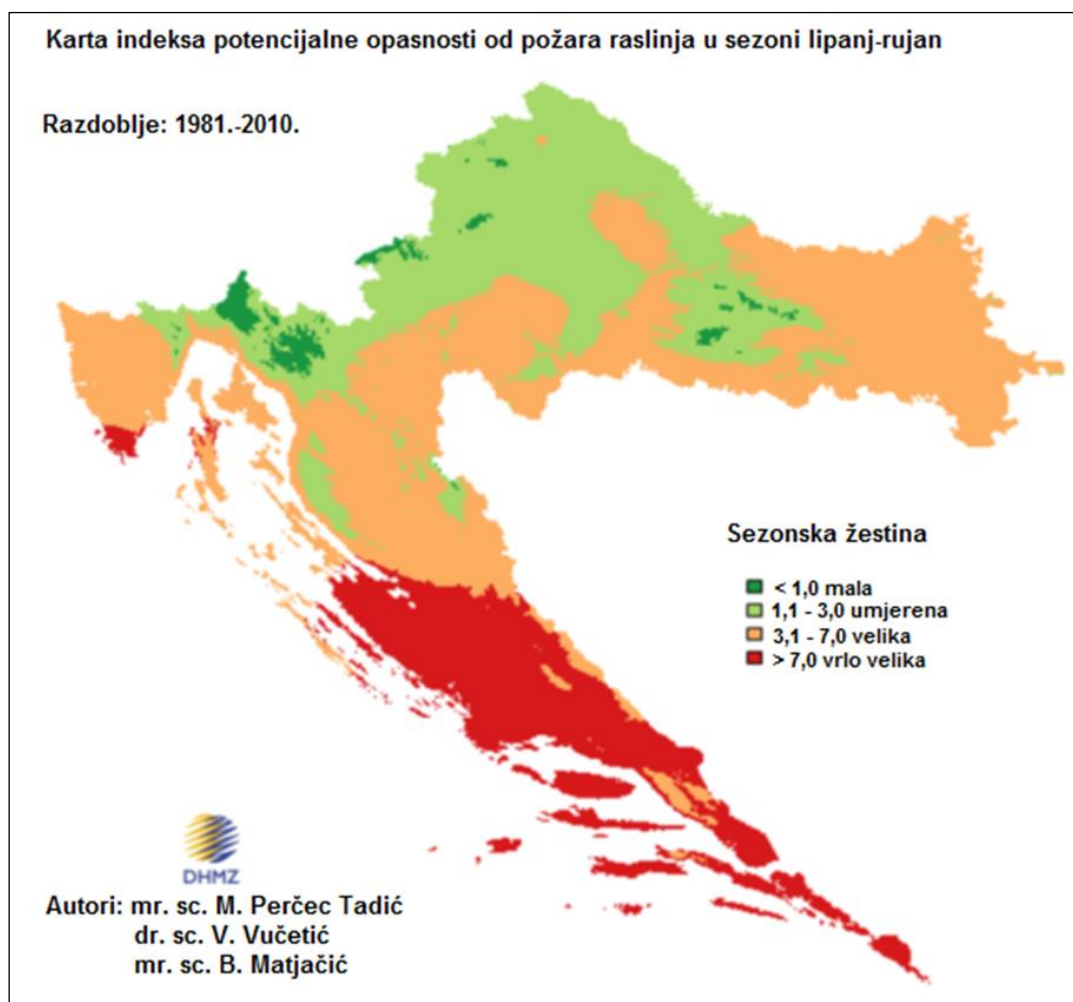
Zbog izrazito velike opasnosti od izbijanja požara na otvorenom prostoru, prvenstveno šumama i poljoprivrednim površinama zabranjeno je bilo kakvo loženje vatre u blizini šumskih površina ili površina pod usjevima, stambenih naselja, željezničkih pruga, vodova dalekovoda, plinovoda, naftovoda i sl. Prije početka spaljivanja površinu na kojoj se vrši spaljivanje treba izolirati od ostalih površina odoravanjem ili na drugi pogodni način. Zabranjeno je spaljivanje za vjetrovita vremena, a za vrijeme spaljivanja potrebna je stalna nazočnost izvršioca spaljivanja s priručnom opremom za gašenje požara, sve do potpunog završetka procesa gorenja. Upravo zbog nekontroliranog spaljivanja biljnog i drugog gorivog otpada, u zadnje vrijeme je evidentirano više požara na otvorenim prostorima.

Svako mjesto ima svoj požarni režim koji se može opisati izvedenim veličinama koje su rezultat međudjelovanja vlažnosti/suhoće prirodnog gorivog materijala i klimatskih prilika određenog kraja. Jedna od takvih bezdimenzionalnih veličina je ocjena žestine. Ona može biti mjesečna (*Monthly Severity Rating*, MSR) i sezonska (*Seasonal Severity Rating*, SSR), a određuje se kanadskom metodom za procjenu opasnosti od požara raslinja (*Canadian Forest Fire Weather Index System*, CFFWIS) ili poznatija kao skraćenica FWI (*Fire Weather Index*). Ocjena žestine u sebi sadrži meteorološke uvjete i stanje vlažnosti mrtvog šumskog gorivog materijala i služi za klimatsko-požarni prikaz prosječnog stanja na nekom području. Općenito se smatra da je potencijalna opasnost od požara raslinja vrlo velika ako je $SSR > 7$. Prema analizi razdoblja 1981. – 2010. srednje vrijednosti SSR na području oko Općine Primorski Dolac su veće od sedam.

Prostorna analiza srednjih sezonskih žestina (SSR) posljednja tri desetljeća je pokazala širenje područja s velikom potencijalnom opasnošću od požara raslinja od dalmatinskih otoka i obale prema zaleđu u odnosu na standardno klimatsko razdoblje 1961. – 1990.

Analiza linearnih trendova pokazuje produljenje požarne sezone na Jadranu od svibnja do listopada zbog klimatskih promjena.

Najvjerojatniji neželjeni događaj u načelu se događa svake godine. Tijekom sušnih razdoblja, kao i ljeti na području priobalja nastaje više istovremenih požara raslinja. Požari mogu mjestimično ugrožavati ljude i imovinu te je moguće kratkotrajno (od nekoliko sati ili jedan do dva dana) premještanje ljudi i imovine na sigurna područja. Takvi požari na jednom području neće trajati dulje vremensko razdoblje.

Slika 2. Prostorna analiza srednjih sezonskih žestina (SSR) posljednja tri desetljeća
Izvor: DHMZ

Dva su kritična razdoblja povećane pojave požara na otvorenom prostoru:

1. Proljetno – mjeseci veljača, ožujak i travanj (osobito praćeno sušom i vjetrom, dok nije počeo proces ozelenjivanja vegetacije) kada nastaje povećan broj požara, najviše u kontinentalnom području, ali nije isključeno i u priobalnom području. Povećani broj požara osobito je izražen poradi spaljivanja korova i ostalog biootpada zaostalog nakon čišćenja poljoprivrednih i šumskih površina.
2. Ljetno – mjesec srpanj, kolovoz, rujna, također nastaje povećan broj požara, najvećim dijelom na priobalnom području s otocima, ali i u području Slavonije. Žestina takvih požara osobito je pojačana ukoliko se poklopi i sušno razdoblje i ostalih ekstremni meteorološki uvjeti (jak vjetar, visoka temperatura i suhoća zraka, udari groma).

7.3.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju požara otvorenog tipa

Mjere i aktivnosti sustava civilne zaštite u gašenju požara otvorenog tipa operativno se provode na način kako je utvrđeno zakonskim odredbama iz područja zaštite od požara.

Operativno djelovanje vatrogasnih snaga definirano je u Planu zaštite od požara Općine Primorski Dolac.

- Organizaciju obavješćavanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Pozivanje Stožera CZ Općine Primorski Dolac	načelnik Općine / načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ
Dojava o izbijanju požara	zapovjednici vatrogasnih snaga	ŽC 112, vatrogasni djelatnici
Pozivanje povjerenika i zamjenika povjerenika civilne zaštite	načelnik Općine	članovi Stožera CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	načelnik Općine/ načelnik Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga
Uzbunjivanje vatrogasnih snaga ustrojenih izvan prostora Općine	Zapovjednik vatrogasnih snaga, načelnik Stožera CZ	Županijski vatrogasni zapovjednik
Pozivanje djelatnika Općine Primorski Dolac	načelnik Općine	članovi Stožera CZ
Prikupljanje informacija o broju uništenih objekata i stanova, stanje školskih objekata, vrtića, društvenih domova, ugostiteljskih objekata, trgovačkih centara i sl. Utvrđuje se koje su se aktivnosti odvijale u njima prije požara i koliko je ljudi boravilo u njima	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju prohodnosti prometnica	član Stožera CZ, predstavnik PU	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera za medicinsko zbrinjavanje	voditelji objekata zdravstvene zaštite
Organizacija pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja	član Stožera CZ za medicinsko zbrinjavanje	voditelji objekata zdravstvene zaštite
Ovisno o prikupljenim informacijama s terena traženje angažmana: operativnih snaga vatrogastva	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, zapovjednici vatrogasnih snaga zapovjednik PON CZ
Pozivanje povjerenika CZ	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Mobilizacija operativnih snaga vatrogastva i PON CZ	načelnik Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga zapovjednici PON CZ
Organizacija informativnih punktova u svim mjesnim odborima u cilju prikupljanja informacija o nestalim osobama	zamjenik načelnika Stožera CZ	povjerenici CZ predsjednik MO
Utvrđivanje prioriteta u raščišćavanju ruševina kako slijedi: 1. raščišćavanje objekata gdje boravi više ljudi (škole, vrtići, ugostiteljski objekti) 2. osiguranje prohodnosti prometnica 3. pristup kritičnoj infrastrukturi 4. raščišćavanje ruševina obiteljskih kuća i stanova	načelnik Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga zapovjednici PON CZ HGSS-Stanica Split
Aktivacija svih pripadnika vatrogasnih snaga te članova udruga	načelnik Stožera CZ	vatrogasne snage, članovi udruga
Mobiliziranje pravnih osoba - davatelja materijalno-tehničkih sredstava	načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ odgovorne osobe u pravnoj osobi
Raspoređivanje pripadnika PON CZ prema utvrđenim prioritetima raščišćavanja	načelnik Stožera CZ	zapovjednik PON CZ voditelji operativnih skupina
Organizacija odvoza građevinskog otpada na za to predviđene lokacije	član Stožera za komunalne djelatnosti	pravne osobe od interesa za sustav CZ - davatelji MTS, PON CZ
Organiziranje prijema operativnih snaga za spašavanje iz ruševina – mjesto prihvata i razmještaja	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavila najava vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	načelnik Stožera CZ	sredstva javnog priopćavanja
Kada su prethodno upotrijebljene sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite i iskorišteni svi kapaciteti ili ako su nedostatni za učinkovitost spašavanja na razini Općine Primorski Dolac, načelnik Stožera upućuje načelniku Općine Zahtjev kojim traži pomoć od više hijerarhijske razine	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine Primorski Dolac
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)		

- Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica požara

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Organizacija gašenja požara na prostoru sa snagama s područja Općine	Zapovjednici vatrogasnih snaga	pripadnici vatrogasnih snaga
Isključenje energenata zbog opasnosti koje nosi kombinacija struja – voda	zapovjednik akcije gašenja	vlasnici kritične infrastrukture
Uključivanje pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite koje mogu sudjelovati u akcijama gašenja požara (vlasnici materijalno tehničkih sredstava)	Koordinator na lokaciji / načelnik Stožera CZ	odgovorne osobe pravnih osoba
U slučaju potrebe zatvaranja prometnica na području Općine zbog izvođenja intervencija gašenja požara	Koordinator na lokaciji / načelnik Stožera CZ	vlasnici kritične infrastrukture
U slučaju potrebe zatvaranja vode u vodovodnoj mreži ili ograničenja potrošnje vode određenim područjima ili potrošačima u svrhu osiguranja propisanog tlaka i protoka vode za gašenje požara	Koordinator na lokaciji / načelnik Stožera CZ	vlasnici kritične infrastrukture
U slučaju nastanka požara na šumskim površinama potrebno pozvati nadležnu šumariju	Koordinator na lokaciji ili Načelnik Stožera CZ	Šumarija Primorski Dolac
Uključivanje službi za pružanje prve medicinske pomoći u akciju gašenju požara	Načelnik Stožera CZ	djelatnici zdravstvenih ustanova
Uključivanje pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite zaduženih za opskrbu hranom i vodom u akcijama gašenja požara	Načelnik Stožera CZ	pravne osobe u sustavu civilne zaštite – osiguranje prehrane
Čuvanje zgarišta do konačnog raščišćavanja objekata	Zapovjednici vatrogasnih snaga	pripadnici vatrogasnih snaga
Odvoz građevinskog otpada na za to predviđene lokacije	Koordinator na lokaciji / načelnik Stožera CZ	djelatnici komunalnih tvrtki, pravne osobe u sustavu CZ – nositelji MTS

-Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, voditelj Doma zdravlja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelj liječničkog tima	liječnici zdravstvenih službi, članovi GDCK, pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj liječničkog tima	liječnici zdravstvenih službi, članovi GDCK, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici
Organizacija pružanje veterinarske pomoći	Stožer CZ	djelatnici veterinarskih ustanova

- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od požara

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ	- aktiviranje vatrogasnih snaga - mobilizacija operativnih snaga vatrogastva - mobilizacija pravnih osoba u sustavu CZ – davatelji MTS - organiziranje prijema operativnih snaga za spašavanje iz ruševina - analiziranje funkcioniranja objekata KI - upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu KI komunikacijske i informacijske tehnologije - prohodnosti prometnica - komunikacija s PU splitsko-dalmatinska i PP Split - analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite - procjena situacije i utvrđivanje trenutka kada počinje evakuacija - uspostavljanje kontakta sa susjednim JLS zbog utvrđivanja mogućnosti zbrinjavanja - uspostavljanje kontakta s prijevoznikom tvrtkom - uspostavljanje kontakta s MUP PP Split zbog prometnog osiguranja evakuacije - stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje - procjenjivanje trenutne situacije pružanja psihološke pomoći - upućivanje zahtjeva za angažiranje timova za psihološku pomoć - analiza stanja DDD mjera zaštite na ugroženom području - traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine - informiranje stanovništva
Koordinator na lokaciji	- usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite
Vatrogasne snage	- gašenje i sprječavanje širenja požara - pomoć pri saniranju i dovođenju u stanje rada objekata i sustava kritične infrastrukture (proizvodnju i distribuciju električne energije, vodoopskrbu, promet, pošta i telekomunikacije, javne službe, nacionalni spomenici i vrijednosti)

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
	- osiguravanje pristupa objektima KI - evakuacija stanovništva, životinja i kulturnih dobara - osiguranje prohodnosti prometnica
Vlasnici i operateri kritične infrastrukture	- stavljanje u funkciju objekata KI
Povjerenici CZ	- pomoć pri evakuaciji, smještanju i zbrinjavanju ugroženog stanovništva i životinja - pomoć pri asanaciji terena - logistika na mjestima prihvata - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu - informiranje stanovništva
PON CZ	- asanacija terena - potpora u provođenju mjera evakuacije, spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata - organizacija provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu
GDCK Kaštela	- evidentiranje ugroženih osoba - pružanje prve medicinske pomoći - zadaci vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje
HGSS – Stanica Split	- spašavanje ugroženog stanovništva - logistika - pružanje prve medicinske pomoći - distribucija vode, hrane, lijekova ugroženom stanovništvu

Nositelji mjera su načelnik Općine, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici i Služba civilne zaštite Primorski Dolac te u slučaju nastajanja požara otvorenog tipa postupaju sukladno Planu djelovanja civilne zaštite Općine Primorski Dolac i Planu zaštite od požara Općine Primorski Dolac.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. Zakona provode odgovarajuće radnje.

7.3.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju požara otvorenog tipa s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Nastanak požara raslinja uglavnom je povezan s ljudskom djelatnošću. Najčešći način izazivanja je nemar ili nepažnja. Prisutno je i namjerno paljenje zbog pretvorbe zemljišta u građevinsko, tradicija obnove pašnjaka paljenjem suhe trave, a u manjoj mjeri i piromanija, osveta, krivolov i terorističko djelovanje. Najčešći uzroci požara su otvoreni plamen, a nešto manji postotak požara je uzrokovan pražnjenjem atmosferskog elektriciteta ili toplotom koja nastaje trenjem (kao npr. kočenje vlaka i ispadanje užarenih kočionih obloga).

Potrebno je poduzimanje preventivskih mjera u fazama dozrijevanja (nadzor prostora, prosjeci uz prometnice i pružne pravce, informiranje i edukacija stanovništva). Tereni su relativno teško pristupačni za vatrogasnu tehniku, pronalaženje drugih načina. Požari na otvorenom prostoru su prirodna pojava koju se ne može zaustaviti i koji će se i pored svih provedenih mjera i dalje pojavljivati.

Navedeno preventivno djelovanje podrazumijeva:

- sadnju vegetacije koja je obzirom na kemijski sastav otpornija na početno paljenje i širenje požara,
- znanstveno istraživanje povezanosti aspekata požara raslinja, vegetacije, klime, meteorologije
- sadnja mješovitih nasada koji neće ovisno o svojim karakteristikama biti ugroženi od požara u istom vremenskom periodu,
- obavljanje preventivno uzgojnih radova (njega sastojina, proreda, kresanje i uklanjanje suhog granja),
- gradnju i održavanje protupožarnih prosjeka s elementima šumske ceste,
- održavanje i uređivanje postojećih izvora vode,
- izgradnju i održavanje nadzemnih spremnika vode za gašenje požara i zahvat vode pomoću helikoptera i podvjesnog kontejnera
- organiziranje i provođenje promidžbene aktivnosti radi upoznavanja i edukacije građana (posebno djece, turista i drugih korisnika takvih područja),
- povećanje svijesti stanovništva o značaju i koristima koje donosi šuma, odnosno sva ostala vegetacija i potrebu poduzimanja osnovnih preventivskih mjera,
- ustrojavanje, osposobljavanje i opremanje motriteljsko dojavnih službi, razvoj video nadzora ugroženih prostora, edukacija i razvoj službi zaštite od požara i interventnih skupina šumskih radnika opremljenih potrebnom opremom za zbrinjavanje ložišta i roštilja za pripremu hrane,
- izrada i donošenje planova zaštite te stalno neposredno kontaktiranje i komunikacija sa stanovništvom, Općinom Primorski Dolac, Splitsko-dalmatinskom županijom, policijom i vatrogascima,
- pojačano djelovanje inspeksijskih službi (šumarske inspekcije, poljoprivredne inspekcije, inspekcije zaštite od požara policijskih uprava, inspekcije zaštite okoliša) te strogo provođenje propisa i zabrana (paljenja, ilegalnog kampiranja, odlaganja otpada).

7.4. Poplava

Poplave su prirodni fenomeni čije se pojave ne mogu izbjeći, ali se poduzimanjem različitih preventivnih građevinskih i ne građevinskih mjera rizici od poplavlivanja mogu smanjiti na prihvatljivu razinu. One su među opasnijim prirodnim nepogodama i na mnogim mjestima mogu uzrokovati ljudske gubitke, velike materijalne štete, devastiranje kulturnih dobara i ekološke štete.

Kratkotrajne i vrlo intenzivne kiše prouzrokuju brzo otjecanje sa slivova, stvaranje toka vode u dotada suhim koritima te formiranje bujice, kao vodotoka s ogromnom erozijskom snagom. Pri tome u najvećem broju slučajeva, osim protoka vode koja dolazi u kratkom vremenu nakon kiše, područje biva ugroženo i s materijalom koji se prenosi koritom bujice (nanos, blato, kamenje i druge nečistoće sa sliva).

Upravljanje i održavanje svih vodotoka su u nadležnosti Hrvatskih voda.

Sukladno Zakonu o vodama (NN 66/19, 84/21, 47/23), obranom od poplava upravljaju Hrvatske vode, a poslovi obrane od poplava su hitna služba. Operativno upravljanje rizicima od poplava i neposredna provedba mjera obrane od poplava utvrđena je Državnim planom obrane od poplava (NN 84/10) i Glavnim provedbenim planom obrane od poplava (Hrvatske vode, ožujak 2022. godine).

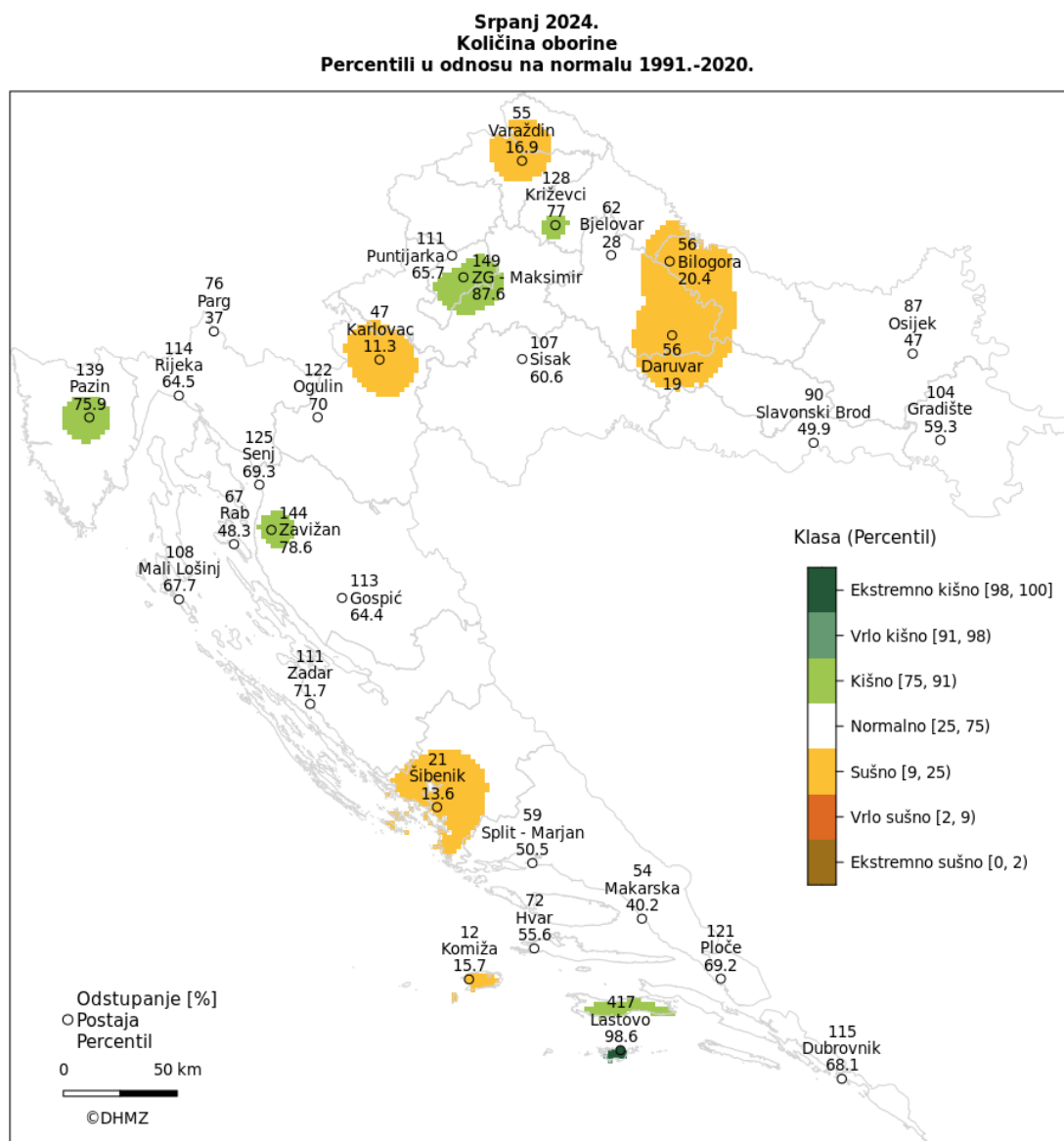
U svrhu zaštite od bujica i njihovih erozijskih procesa potrebno je planirati i raditi: zaštitne vodne građevine (uređenja korita, izraditi kaskade), izvoditi zaštitni radovi (pošumljavanje, održavanje vegetacije, trasiranje, krčenje raslinja, čišćenje korita i sl.), te provoditi mjere zaštite (ograničavanje sječe, prikladan način korištenja poljoprivrednog i drugog zemljišta i druge odgovarajuće mjere).

Odstupanje količine oborine za srpanj 2024.

Odstupanja količine oborine, u odnosu na normalu 1991. – 2020. nalaze se u rasponu od 12 % (Komiža 2,8 mm) do 417 % (Lastovo 57,5 mm).

Prema raspodjeli percentila, na većini postaja prevladavale su normalne oborinske prilike. U pojedinim dijelovima kontinentalne Hrvatske (Bilogora, Daruvar, Varaždim i Karlovac) i Dalmacije (Šibenik, Komiža) zabilježene su sušne prilike. Kišno je bilo u unutrašnjosti Istre, najvišem gorju (Zavižan) te na području Križevaca i Zagreba, a na postaji Lastovo srpanj je bio ekstremno kišan. U Gradištu i Ogulinu je zabilježena do sada najveća dnevna količina oborine u srpnju.

Količina oborina za područje Općine Primorski Dolac za srpanj 2024. godine okarakterizirano je normalnom kategorijom.

Slika 3. Odstupanje količine oborine za srpanj 2024. godine

Izvor: DHMZ

Uslijed velikih kiša moguće je plavljenje većih površina. Uslijed dužeg zadržavanja vode na površinama koje su bile pod vodom smanjeni su prinosi poljoprivrednih kultura. Također može doći do nanosa materijala na prometnice te tako ometaju promet.

Potencijalni vodotoci su bujice nastale uslijed velikih kiša. Kratkotrajne i vrlo intenzivne oborine pojavljuju se gotovo isključivo prilikom jakih lokalnih nevremena i stoga su lokalne prirode, dok su dugotrajne i intenzivne oborine posljedica atmosferskih procesa većih razmjera-jakih razvijenih ciklona i stoga zahvaćaju široka područja pa su i njihove posljedice štete. Smatra se da pljusak ima narav prirodne nepogode kad u vremenu kraćem od 15 minuta padne više od 15 mm kiše po m², dok ja za jaku kišu ta mjera više od 15 mm u razdoblju kraćem od 3 sata. Kratkotrajne i vrlo intenzivne kiše prouzrokuju bujice. Bujične vododotoke karakterizira velika razorna moć, koji sa svojim pritocima ugrožavaju urbana područja, melioracijske

objekte, prometnice, poljoprivredno zemljište i druge objekte. Svaka bujična poplava oštećuje objekte te objekti imaju manju propusnu moć ili čvrstoću, zbog čega kod malo jačih bujičnih voda dolazi do njegovog rušenja.

Za sve vodotoke (bujice, odvodne kanale i dr.) na području Općine Primorski Dolac, a u svrhu tehničkog održavanja vodotoka i radova građenja vodnih građevina treba osigurati inundacijski pojas (Zakon o vodama NN 66/19, 84/21, 47/23).

Poljoprivredne površine na području Općine ugrožene su, uglavnom, od bujičnih voda, što je potrebno sustavno riješiti izgradnjom odvodnih sustava. To područje spada u područje niske ugroženosti od poplava i na njemu nema posebnih mjera zaštite od poplava. Najveći protoci u svim vodotocima su krajem zime zbog topljenja snijega, te proljetnih kiša. Jesenske kiše izražene su manjim dotocima u vodotoke. Redovitim održavanjem i tehničkim čišćenjem vodotoka vodni sustav može funkcionirati uz smanjenu opasnost od plavljenja, te time i bez ugrožavanja obradivih površina, gospodarskih objekata i prometnica.

7.4.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju poplave

Zbog očuvanja i održavanja zaštitnih vodnih građevina te drugih vodnih građevina i sprječavanja pogoršanja vodnog režima ne preporuča se:

- na zaštitnim vodnim građevinama kopati i odlagati zemlju, pijesak, šljunak, puštati i napasati stoku, prelaziti i voziti motornim vozilima osim na mjestima na kojima je to izričito dopušteno te obavljati druge radnje kojima se može ugroziti sigurnost ili stabilnost tih građevina,
- u uređenom i neuređenom inundacijskom pojasu orati zemlju, saditi i sjeći drveće i grmlje,
- u vodotoke odlagati zemlju, kamen, otpadne i druge tvari te obavljati druge radnje kojima se može utjecati na promjenu toka, vodostaja, količine ili kakvoće vode ili otežati održavanje vodnog sustava,
- betoniranje i popločenja dna korita,
- graditi stambene i druge objekte u zoni propagacije vodnog vala.

Potrebno je zaštititi postojeće lokalne izvore vode, bunare i cisterne te je iste potrebno održavati i ne smiju se zatrpavati ili uništavati na drugi način. U područjima gdje je prisutna vjerojatnost od plavljenja bujičnih voda (prostor uz vodotoke), a prostorno planskom dokumentacijom je dozvoljena gradnja, preporuča se gradnja objekata od čvrstog materijala na način da dio objekta ostane nepoplavljen i za najveće procijenjene visine vode.

Na bujičnim tokovima potrebno je provesti zaštitu od erozije i uređenje bujica koja obuhvaća biološke i hidrotehničke radove (čišćenje korita bujica, po potrebi obloga korita i dr.). Utjecaj vegetacijskog pokrivača, prvenstveno šuma, zatim travnjaka i mnogih višegodišnjih kultura je vrlo značajan za režim otjecanja i razvoj erozijskih procesa na bujičnom slivu, stoga je potrebno voditi računa o održavanju istog. Biološki radovi na zaštiti od štetnog djelovanja bujica odnose se na održavanje zelenila u slivnom području, krčenje raslinja i izgradnju terasa.

Izgradnjom i uređenjem područja u urbaniziranim područjima postojeći bujični kanali postaju glavni odvodni kolektori oborinskih voda s urbaniziranih područja te površinskih voda s ostalih dijelova slivnog područja.

Nositelj obrane od poplava je Ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo koje usklađuje politiku obrane od poplava, a mjere obrane od poplava na vodama provode Hrvatske vode.

Mjere civilne zaštite u slučaju poplave uključuju:

- Organizaciju obavješćivanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prijem obavijesti o nadolazećoj opasnosti od i/ili kad se proglaši stanje velike nesreće	Služba CZ Primorski Dolac	načelnik Općine
Pozivanje Stožera CZ Općine Primorski Dolac	načelnik Općine / načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ
Pozivanje povjerenika i zamjenika povjerenika civilne zaštite	načelnik Općine	članovi Stožera CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	načelnik Općine / načelnik Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga
Pozivanje djelatnika Općine Primorski Dolac	načelnik Općine	članovi Stožera CZ
Prikupljanje informacija o broju poplavljenih objekata i stanova, stanje školskih objekata, vrtića, društvenih domova, ugostiteljskih objekata, trgovačkih centara i sl. Utvrđuje se koje su se aktivnosti odvijale u njima prije požara i koliko je ljudi boravilo u njima	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju prohodnosti prometnica	član Stožera CZ, predstavnik PU	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera za medicinsko zbrinjavanje	voditelji objekata zdravstvene zaštite
Organizacija pružanja medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja	član Stožera za medicinsko zbrinjavanje	voditelji objekata zdravstvene zaštite
Ovisno o prikupljenim informacijama s terena traženje angažmana operativnih snaga vatrogastva	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, zapovjednici vatrogasnih snaga zapovjednik PON CZ
Pozivanje povjerenika CZ	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Mobilizacija operativnih snaga vatrogastva i PON CZ	načelnik Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga zapovjednici PON CZ
Organizacija informativnih punktova u svim mjesnim odborima u cilju prikupljanja informacija o nestalim osobama	Stožera CZ	povjerenici CZ predsjednik MO
Aktivacija svih pripadnika vatrogasnih snaga te članova udruga	načelnik Stožera CZ	vatrogasne snage, članovi udruga
Mobiliziranje pravnih osoba - davatelja materijalno-tehničkih sredstava	načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ, odgovorne osobe u pravnoj osobi
Raspoređivanje pripadnika PON CZ prema utvrđenim prioritetima raščišćavanja	načelnik Stožera CZ	zapovjednik PON CZ voditelji operativnih skupina

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Organizacija odvoza otpada na za to predviđene lokacije	član Stožera za komunalne djelatnosti	pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite - davatelji MTS, PON CZ
Organiziranje prijema operativnih snaga za spašavanje iz poplava – mjesto prihvata i razmještaja	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavila najava vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	načelnik Stožera CZ	sredstva javnog priopćavanja
Kada su prethodno upotrijebljene sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite i iskorišteni svi kapaciteti ili ako su nedostadni za učinkovitost spašavanja na razini Općine Primorski Dolac načelnik Stožera upućuje načelnik Općine Zahtjev kojim traži pomoć od više hijerarhijske razine	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine Primorski Dolac
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)		

- Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica poplave

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o razmjeru požara, prohodnosti prometnica, funkcioniranju sustava za elektroopskrbu, vodoopskrbu i telekomunikacije	Načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, povjerenici CZ, seizmiološka služba
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture	Načelnik Općine	Načelnik Stožera CZ, vlasnici objekata kritične infrastrukture
- čišćenje površina oko zdravstvenih ambulanti - čišćenje površina oko školskih objekata (slobodni djelatnici škole) - čišćenje površina oko društvenih domova - čišćenje zelenih površina (djelatnici komunalnog poduzeća) - čišćenje površina oko trgovina i pošta (slobodni djelatnici trgovine i pošte) - čišćenje javnih površina ispred kuća (vlasnici i korisnici objekata na kućnom broju)	Načelnik Stožera CZ	vatrogasne snage, pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – davatelji materijalno – tehničkih sredstava, HGSS-Stanica Split
Pružanje prve pomoći unesrećenima te njihovo medicinsko zbrinjavanje	Načelnik Stožera CZ	GDCK Kaštela, HGSS-Stanica Split, zdravstvene službe

- Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	zdravstveni djelatnici
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	zdravstveni djelatnici
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, voditelji zdravstvenih ustanova
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelji zdravstvenih ustanova	zdravstveni djelatnici, članovi GDCK Kaštela, pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelji zdravstvenih ustanova	zdravstveni djelatnici, članovi GDCK Kaštela, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici
Organizacija pružanje veterinarske pomoći	Stožer CZ	djelatnici veterinarskih ustanova

- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od poplava

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ	- aktiviranje vatrogasnih snaga - mobilizacija operativnih snaga vatrogastva - mobilizacija pravnih osoba u sustavu civilne zaštite – davatelji materijalno-tehničkih sredstava - organiziranje prijema operativnih snaga za spašavanje iz poplava - analiziranje funkcioniranja objekata kritične infrastrukture - upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju : - sustava za opskrbu el. energijom - sustava za opskrbu vodom - sustava komunikacijske i informacijske tehnologije - prohodnosti prometnica - komunikacija s PU splitsko-dalmatinska i PP Split - analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite - procjena situacije i utvrđivanje trenutka kada počinje evakuacija - uspostavljanje kontakta sa susjednim JLS zbog utvrđivanja mogućnosti zbrinjavanja - uspostavljanje kontakta s prijevoznikom tvrtkom - uspostavljanje kontakta s MUP PP Split zbog prometnog osiguranja evakuacije - stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje - procjenjivanje trenutne situacije pružanja psihološke pomoći - upućivanje zahtjeva za angažiranje timova za psihološku pomoć - analiza stanja DDD mjera zaštite na ugroženom području - traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine - informiranje stanovništva
Vatrogasne snage	- pomoć pri saniranju i dovođenju u stanje rada objekata i sustava kritične infrastrukture (proizvodnju i distribuciju električne energije, vodoopskrbu, promet, pošta i telekomunikacije, javne službe, nacionalni spomenici i vrijednosti) - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture - evakuacija stanovništva, životinja i kulturnih dobara - osiguranje prohodnosti prometnica
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite	- stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture - pomoć pri saniranju i dovođenju u stanje rada objekata i sustava kritične infrastrukture (proizvodnju i distribuciju električne energije, vodoopskrbu, promet, pošta i telekomunikacije, javne službe, nacionalni spomenici i vrijednosti) - provođenje asanacije terena - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture - evakuacija stanovništva, životinja i kulturnih dobara - osiguranje prohodnosti prometnica
Vlasnici i operateri kritične infrastrukture	- stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
Povjerenici CZ	- pomoć pri evakuaciji, smještanju i zbrinjavanju ugroženog stanovništva i životinja - pomoć pri asanaciji terena - logistika na mjestima prihvata - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu - informiranje stanovništva
PON CZ	- asanacija terena - potpora u provođenju mjera evakuacije, spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata - organizacija provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu
HGSS – Stanica Split	- spašavanje ugroženog stanovništva - dostava vode, hrane, lijekova ugroženim kućanstvima - logistika
GDCK Kaštela	- sušenje i dezinfekcija prostora - pomoć pri dostavi vode, hrane lijekova ugroženim kućanstvima - pružanje prve medicinske pomoći zadaci vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje

Nositelji mjera načelnik Općine, operativne snage sustava civilne zaštite, sustav zdravstvenih kapaciteta, Služba civilne zaštite Primorski Dolac u slučaju nastajanja poplave postupaju sukladno Planu djelovanja civilne zaštite Općine Primorski Dolac.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. *Zakona* provode odgovarajuće radnje.

7.4.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju poplave s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Operativno upravljanje rizicima od poplava i neposredna provedba mjera obrane od poplava utvrđeno je Državnim planom obrane od poplava (NN 84/10), kojeg donosi Vlada RH, Glavnim provedbenim planom obrane od poplava (ožujak 2022.), kojeg donose Hrvatske vode. Svi tehnički i ostali elementi potrebni za upravljanje redovnom i izvanrednom obranom od poplava utvrđuju se Glavnim provedbenim planom obrane od poplava i provedbenim planovima obrane od poplava branjenih područja.

Državnim planom obrane od poplava uređuju se: teritorijalne jedinice za obranu od poplava, stupnjevi obrane od poplava, mjere obrane od poplava (uključivo i preventivne mjere), nositelji obrane od poplava, upravljanje obranom od poplava (s obvezama i pravima rukovoditelja obrane od poplava), sadržaj provedbenih planova obrane od poplava sustav za obavješćivanje i upozoravanje i sustav veza, mjere za obranu od leda na vodotocima.

Obveze Državnog hidrometeorološkog zavoda su prikupljanje i dostava podataka, prognoza i upozorenja o hidrometeorološkim pojavama od značenja za obranu od poplava, upute za izradu izvještaja o provedenim mjerama obrane od poplava, kartografski prikaz granica branjenih područja.

Zahtjevi civilne zaštite u slučaju poplave obuhvaćaju:

- pokrivenost ugroženog područja uređajima za uzbunjivanje građana,
- mjere i putove evakuacije sa ugroženog područja,
- zaštitne građevine (nasipi, retencije, odteretni kanali, propusti i sl.),
- analizom kriterija nadvišenja izraziti potrebe rekonstrukcije vodnih građevina.

7.5. Suša

Suša je prirodna pojava, prirodna nepogoda koja je primarno vezana uz deficit oborine kroz dulje vremensko razdoblje u odnosu na prosječne oborinske prilike na određenom području. Sušu definira i povećana temperatura zraka u odnosu na prosječne temperaturne prilike na određenom području. U usporedbi s drugim prirodnim nepogodama, na primjer poplavama, suša se relativno sporo razvija, dugo traje i teško je odrediti njezin vremenski početak i kraj.

Postoje 4 vrste suša: meteorološka, hidrološka, agronomska i socio-ekonomska suša.

Meteorološka suša je suša uzrokovana smanjenom količinom oborine u odnosu na višegodišnji prosjek ili potpunim izostankom oborine u određenom vremenskom razdoblju.

Manjak oborine se može pojaviti tijekom tjedana, mjeseci ili godina što može imati za posljedicu smanjenje površinskih i podzemnih voda te smanjenje protoka vode u vodotocima uzrokujući **hidrološku sušu**. Hidrološka suša i kratkoročni manjak oborine u vegetacijskom razdoblju može uzrokovati nedostatak vode u tlu koja je potrebna za razvoj biljnih kultura te biljke zaostaju u rastu i razvoju što se u konačnici odražava smanjenjem prinosa i nestabilnošću biljne proizvodnje.

Pojava suše u biljnoj proizvodnji naziva se **agronomska suša**. Agronomska suša se može pojaviti tijekom sva četiri godišnja doba i imati posljedice na opskrbu biljaka vodom. Kada je zima bez oborina (kiša, snijeg ili pojava suhog snijeg), ne stvaraju se zalihe vode u tlu. Za vrijeme sušnijeg proljeća i uz pojavu vjetrova isušuje se površinski sloj, te jare kulture ne mogu kvalitetno i pravodobno nicati.

Pojava suše može nepovoljno utjecati na raspoložive zalihe vode i posljedično na opskrbu vodom radi zadovoljavanja ljudskih (zdravlje) i gospodarskih (poljoprivreda) potreba tada je riječ o **socijalno-ekonomskoj suši**.

Posljedice dugotrajnih suša mogu biti višestruke:

- poljoprivredna proizvoda se smanjuje, smanjuje se proizvodnja stočne hrane, a u težim slučajevima stradavaju i višegodišnje kulture (vinogradi, voćnjaci, maslinici),
- vodocrpilištima se smanjuje kapacitet, pritisak vode u sustavu pada,
- zbog smanjena protoka vodotoka dolazi do pomora organizama koji žive u vodi, manje količine opasnih tvari koje dođu u vodotok mogu izazvati teže posljedice,
- uništenje (sušenje) višegodišnjih nasada te ostale poljoprivredne proizvodnje kao i uginuće stoke i do 40 %.

Obzirom na klimatske promjene koje su nastupile posljednjih godina, a koje karakteriziraju dugi ljetni sušni periodi, kao i zbog promjene vodnog režima, u budućnosti se mogu očekivati veće i češće suše.

Raspored padalina nije ravnomjieran, najveći dio je u zimsko doba, dok su ljetni periodi sušni (donja tablica). Od padalina prevladava kiša, rijedak je snijeg. Najveća količina padalina padne tijekom jeseni i zime s maksimumom u studenom.

T38.1tablica 8. Analiza mjesečnih i godišnjih količina oborina za meteorološku postaju Split, Marjan za razdoblje od 2011. - 2020. godine

Mjesečne i godišnje količine oborine													
GOD	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	zbroj
2011.	22.3	19.4	45.8	7.1	67.8	20	133.2	1	18.2	93.5	106.9	48.7	583.9
2012.	26.8	36.3	1.4	92.9	57.7	25.6	5.7	.	108.8	143.6	42.5	196.7	738
2013.	91.1	97.8	175.2	63.8	73.8	53.5	0.3	6.2	70.3	136.3	138	61.7	968
2014.	107.4	150.6	50.1	120.6	45	127	110.2	44.1	180.7	11.3	129.5	132.4	1208.9
2015.	60	125.2	38.1	62.1	85.7	49	14.4	52.2	62.7	207.7	41.8	.	798.9
2016.	103.8	112.7	60	23.2	71.1	32.5	5	16.8	56.1	109.7	128	0.1	719
2017.	50	68.9	67.6	35.5	40.9	4.4	3.2	0	91.8	28.7	88	61.6	540.6
2018.	76	118.5	145.3	56.5	65	50.9	14.1	11.1	20.9	97.4	120.8	91.9	868.4
2019.	123.4	9.7	30	96.2	120.2	8.5	69.8	12.4	76.3	17.6	220.1	98.8	883
2020.	3.4	36	14.9	29.7	44.9	21.7	4.1	23.9	104.6	84.6	61.2	296.9	725.9
Zbroj	664.2	775.1	628.4	587.6	672.1	393.1	360	167.7	790.4	930.4	1076.8	988.8	8034.6
Sred	66.4	77.5	62.8	58.8	67.2	39.3	36	16.8	79	93	107.7	98.9	803.5
Std	38.5	47.3	52.6	34.3	22.3	33.5	47.2	17.4	44.7	58.7	50.7	86.5	183.5
Cv	0.58	0.61	0.84	0.58	0.33	0.85	1.31	1.04	0.57	0.63	0.47	0.87	0.23
Maks	123.4	150.6	175.2	120.6	120.2	127	133.2	52.2	180.7	207.7	220.1	296.9	1208.9
God	2019	2014	2013	2014	2019	2014	2011	2015	2014	2015	2019	2020	2014
Min	3.4	9.7	1.4	7.1	40.9	4.4	0.3	0	18.2	11.3	41.8	0	540.6
God	2020	2019	2012	2011	2017	2017	2013	2012	2011	2014	2015	2015	2017
Ampl	120	140.9	173.8	113.5	79.3	122.6	132.9	52.2	162.5	196.4	178.3	296.9	668.3

Izvor: DHMZ

Iako je Općina Primorski Dolac relativno dobro opskrbljen vodom iz vodovodne mreže i ne očekuju se veći problemi s opskrbom vodom i za vrijeme ljetnih mjeseci meteoroloških suša ili dulje razdoblje bez oborina može izazvati ozbiljne štete u gospodarstvu Općine. Za poljoprivredu su opasne suše koje nastaju u vegetacijskom razdoblju.

Za otklanjanje posljedica hidrološke suše operativne snage civilne zaštite se mogu koristiti za snabdijevanje vodom onog dijela stanovništva koji nisu priključeni na zajednički vodoopskrbni sustav i kojima nije dostupna higijenski ispravna voda ili im je dostupna na velikoj udaljenosti u odnosu na mjesto stanovanja.

Svako ljetno se zbog suše, na područjima gdje nema vodovodne mreže, organizira opskrba domaćinstava pitkom vodom.

7.5.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju suše

Mjere civilne zaštite u slučaju suše uključuju:

- Organizaciju obavještanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prijem obavijesti o nadolazećoj opasnosti od i/ili kad se proglasi stanje velike nesreće	Služba CZ Primorski Dolac	načelnik Općine
Pozivanje Stožera CZ Općine Primorski Dolac	načelnik Općine / načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ
Prikupljanje informacija o lokacijama pogođenih sušom	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za vodoopskrbu	član Stožera CZ	vlasnik KI, povjerenici CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	načelnik Općine / načelnik Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga
Utvrdjivanje minimalne dnevne količine vode po stanovniku	član Stožera CZ	povjerenici CZ, djelatnici Općine Primorski Dolac
Utvrdjivanje punktova na koje će se vršiti dovoz vode za piće i na taj način osigurati snabdijevanje stanovništva vodom za piće i tehnološkom vodom	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ, koordinatori na lokaciji
Utvrdjivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju vodoopskrbe sljedećim prioritetom: 1. zdravstveni objekti 2. zgrada općinske uprave 3. škole 4. pekare 5. objekti za pripremu hrane 6. vatrogasni dom 7. društveni domovi 8. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za vodoopskrbu	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, vlasnici objekata KI
Analiziranje trenutnog stanja s obzirom na razmjere štete i donošenje odluke o opsegu mjera civilne zaštite	načelnik Općine	Stožer CZ
Pozivanje povjerenika i zamjenika povjerenika civilne zaštite	načelnik Općine	članovi Stožera CZ

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Pozivanje upravljačke skupine PON CZ	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Traženje angažmana PON CZ	načelnik Općine	ŽC 112, načelnik Stožera CZ
Mobilizacija pripadnika PON	načelnik Stožera CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Izveštavanje Župana i predlaganje aktiviranja Povjerenstava za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima	načelnik Općine	djelatnici Općine Primorski Dolac
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavio najavu vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	načelnik Stožera CZ	sredstva javnog priopćavanja
Kada su prethodno upotrijebljene sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite i iskorišteni svi kapaciteti ili ako su nedostatni za učinkovitost spašavanja na razini Općine Primorski Dolac, načelnik Stožera upućuje načelniku Općine Zahtjev kojim traži pomoć od više hijerarhijske razine	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine Primorski Dolac
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)		

- Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica suše

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o naseljima u kojima je moguća pojava suše i procjena stanja što bi bilo ugroženo na zahvaćenom području	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, vodovodno poduzeće, povjerenici CZ
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture	načelnik Općine	Načelnik Stožera CZ, vlasnici objekata KI

- Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, voditelj Doma zdravlja
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelj liječničkog tima	liječnici zdravstvenih službi, članovi GDCK Kaštela, pripadnici PON CZ HGSS – Stanica Split
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj liječničkog tima	liječnici zdravstvenih službi, članovi GDCK Kaštela, pripadnici PON CZ, HGSS – Stanica Split
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici
Organizacija pružanje veterinarske pomoći	Stožer CZ	djelatnici veterinarskih ustanova

- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od suše

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ	- prikupljanje informacija o zahvaćenom području - upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu vodom - stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje - analiza stanja DDD mjera zaštite na ugroženom području - traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine - informiranje stanovništva
Vatrogasne snage	- provesti/potvrditi početnu procjenu - organizacija dobave pitke vode - evakuacija stanovništva, životinja i kulturnih dobara - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
Vodovodno poduzeće	- briga o osiguranju vode za piće
Vlasnici i operatori kritične infrastrukture	- stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture
Povjerenici CZ	- pomoć pri distribuciji vode ugroženom stanovništvu - informiranje stanovništva
PON CZ	- potpora u provođenju mjera prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata - dopremanje najnužnijih sredstava za život - pomoć pri distribuciji hrane ugroženom stanovništvu

Nositelji mjera su načelnik Općine, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te Služba civilne zaštite Primorski Dolac.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. *Zakona* provode odgovarajuće radnje.

7.5.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju suše s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Prateći i analizirajući brojne meteorološke, hidrološke i hidrogeološke parametre, sušu je ipak moguće predvidjeti.

Navodnjavanje poljoprivrednih površina na kojima su zasijane poljoprivredne kulture ključna je stvar za poljoprivrednu proizvodnju u vrijeme opaženih klimatskih promjena. Jedno od važnih polazišta za planiranje navodnjavanja jest utvrđivanje raspoloživosti i kvalitete vodnih resursa. Kada se radi o racionalnom gospodarenju vodnim resursima za potrebe navodnjavanja tada se to prvenstveno odnosi na stvaranje uvjeta za osiguranje zaliha vode za navodnjavanje. Kao mjere za ublažavanje posljedica potrebno je mjerama i instrumentima agrarne politike poticati proizvođače na ulaganje u sustav navodnjavanja za što danas stoje na raspolaganju i sredstva fondova EU.

Jedna od mjera je i uzgoj poljoprivrednih kultura, odnosno, sorti otpornijih na sušna razdoblja. Tijekom obrade tla, cilj je povećanje njegove sposobnosti da akumulira što veću količinu oborina te da je zadrži u tlu i spriječi isparavanje kako bi u zadanom trenutku bila biljkama na raspolaganju. Na zadržavanje vlage u tlu utječu struktura tla, organska tvar u tlu i biljni ostaci na tlu koji pospješuju upijanje oborina, a ujedno štite tlo od erozije i utječu na mikrobiološku aktivnost tla. Prilikom obrade tla zahtijeva se primjereno korištenje mehanizacije na način da se mehanizacija ne koristi na poljoprivrednim površinama ako je tlo zasićeno vodom, poplavljeno (osim prilikom berbe/žetve uroda).

Nakon žetve žitarice, najpoželjnije je odmah obaviti plitko oranje kako bi se zaustavio kapilarni uspon vode, spriječilo isparavanje i sačuvala voda u tlu. Osim same obrade tla, veoma je bitna

i gnojidba tla. U periodu suše, način gnojidbe treba prilagoditi vremenskom periodu trajanja sušnih uvjeta. Ako biljke pokazuju teže posljedice suše, uvenuće/žućenje listova, gnojidba im ne može pomoći. Tijekom visokih temperatura i nedostatka vlage, treba izbjegavati gnojidbu dušičnim gnojivima (KAN, UREA), prije svega na travnjacima jer u nedostatku vlage gnojiva ne mogu djelovati kako treba.

Za ublažavanje posljedica suše moguće je provoditi preventivne mjere i to:

- selekcijsko-genetičku metodu: stvaranje sorti biljaka otpornih na sušu ili onih koji se brzo obnavljaju od njenih posljedica,
- zemljopisna podjela: odabir područja povoljnih za uzgoj različitih biljaka obzirom na trajanje, učestalost i vjerojatnost pojave suše,
- agrotehničke mjere: podrazumijeva povećanu opskrbu biljaka vlagom (navodnjavanje, ispravna obrada zemlje, vjetro-zaštitni šumski pojasevi, zadržavanje snijega i dr.).

7.6. Tuča

Tuča je oborina oblika ledenih kuglica ili komada leda različitog oblika, promjera između 5 i 50 mm, a katkad i većeg. Sugradica je isto kruta oborina sastavljena od neprozirnih zrna smrznute vode, okruglog oblika, veličine između 2 i 5 mm, a pada s kišnim pljuskom. Ledena zrna su smrznute kišne kapljice ili snježne pahuljice promjera oko 5 mm, koja padaju pri temperaturi oko ili ispod 0°C. Tuča, sugradica i ledena zrna zajedničkim imenom zovu se kruta oborina. Svojim intenzitetom nanose velike štete pokretnoj i nepokretnoj imovini.

Ako se ledene kapljice za vrijeme padanja tuče sastanu s jakom strujom zraka koja se diže uvis, ona ponese sa sobom ove smrznute kuglice, na koje se lijepe nove kišne kapljice. Prilikom ponovnog prolaza kroz hladni zračni pojas, nove naljepljene kišne kapi oko njih stvaraju sloj koji se smrzava i tako se stvaraju veća zrna tuče. Ovaj proces dizanja i spuštanja ledenih kuglica u zraku može se ponavljati sve dok njihova težina ne postane tolika da ih zračna struja više ne može podizati i one tada padaju na zemlju. Zrna tuče ponekad mogu biti krupna kao kokošje jaje i težiti i do pola kilograma. Oborina tog tipa može nanijeti štetu od 50-80%, a nerijetko se dogodi da za jakih oluja u samo 15-20 minuta nastane 100%-tna šteta. Komadi leda svojim padom s velike visine nanose direktnu mehaničku štetu svim izloženim dijelovima biljke pa nakon kratkog vremenskog roka usjevi mogu biti potpuno uništeni.

Glavna karakteristika tuče je nepravilnost u pojavljivanju tako da može proći i nekoliko godina da je na jednom mjestu nema, a zatim je jedne godine bude na pretek. Kod toga veća je vjerojatnost da pogodi ista područja pa su neka više ugrožena od pojave tuče.

Uz grmljavinsko nevrijeme su česte popratne pojave kao što su jak vjetar i tuča. Pojavnost tuče kao prirodne nepogode u posljednje vrijeme sve je češća u različita doba godine čemu je osnovi uzrok prisutnost globalnih klimatskih promjena. Kraj proljeća i početak ljeta predstavlja razdoblje gdje u našem podneblju postoji velika mogućnost od nastajanja tuče. Osim velikih šteta u poljoprivredi (sezonske kulture, trajni nasadi, šume) učinci tuče izazivaju i velike štete građevinama (krovovi, staklenici, infrastruktura).

Tablica 9. Prikaz veličine komada leda i karakterističnih šteta nastalih tučom

Veličina zrna	Promjer zrna (mm)		Karakteristične štete
	od	do	
Zrno pšenice	-	3	Nema štete.
Zrno graška	4	8	Mala šteta na biljnim kulturama.
Zrno graha	9	12	Značajna šteta na voću, poljoprivrednim kulturama i vegetaciji.
Lješnjak	13	20	Velika šteta na vegetaciji, šteta na staklu, plastici, boji i drvu.
Orah	21	30	Velika šteta na staklu i karoseriji vozila.
Golublje jaje	31	35	Potpuno uništenje staklenih površina, štete na krovovima i mogućnost ranjavanja.
Kokošje jaje	36	50	Udubljenja na karoserijama vozila i oštećenja zidova.

Danas se koriste razne metode obrane od tuče. U drugoj polovici dvadesetog stoljeća osobito su bile popularne protugradne rakete koje bi se ispaljivale u olujne oblake. Rakete su bile napunjene kemijskim spojevima koji bi se u oblacima ponašali kao kondenzacijske jezgre pa bi nastao veći broj manjih zrnaca tuče, samim time bi se šteta smanjila. Ipak, nema pouzdanih dokaza o uspješnosti ove zastarjele metode koja se uglavnom još koristi u nekoliko istočnoeuropskih zemalja. Efikasnija, ali znatno skuplja metoda je «oprašivanja oblaka» specijaliziranim zrakoplovima. Važno je istaknuti da je ipak, najsigurniji način otklanjanja štete nastale zbog tuče i drugih prirodnih pojava osiguranje poljoprivrednih površina. Poštivanjem urbanističkih mjera u izgradnji objekata smanjit će se posljedice uzrokovane tučom.

Na meteorološkoj postaji Split, Marjan srednji godišnji broj dana s krutom oborinom iznosi 2,6 dana. U prosjeku najviše takvih dana javlja se u siječnju 0,6 dana, dok se srednji broj dana u ostalim mjesecima kreće između 0,1 i 0,3 dana. U svibnju i studenom nije zabilježen ni jedan dan s krutom oborinom.

Tablica 10. Pregled broja dana s tučom na meteorološkoj postaji Split, Marjan za razdoblje 2011. - 2020. godine

Broj dana s tučom													
GOD	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	ZBROJ
2011.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	1
2012.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	1
2013.	.	1	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	2
2014.	.	1	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	2
2015.	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	2
2016.	3	2	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	7
2017.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	1	2
2018.	1	.	1	.	.	1	.	.	.	.	.	.	3
2019.	2	.	1	.	.	.	1	.	.	.	.	.	4
2020.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	1	2
sr	0.6	0.5	0.4	0.1	.	0.2	0.2	0.1	0.2	0.1	.	0.2	2.6
max	3	2	2	1	.	1	1	1	1	1	.	1	7
min	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1

Izvor: DHMZ

7.6.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju tuče

Mjere civilne zaštite u slučaju tuče uključuju:

- Organizaciju obavješćavanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prijem obavijesti o nadolazećoj opasnosti od i/ili kad se proglasi stanje velike nesreće	Služba CZ Primorski Dolac	načelnik Općine
Pozivanje Stožera CZ Općine Primorski Dolac	načelnik Općine / načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ
Prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica	član Stožera CZ	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za elektroopskrbu, vodoopskrbu, telekomunikacije	član Stožera CZ	vlasnici KI, povjerenici CZ

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju društvenih i stambenih objekata na prostoru	član Stožera CZ	povjerenici CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	član Stožera CZ	Zapovjednici vatrogasnih snaga
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju opskrbu električnom energijom po sljedećim prioritetima: 1. zdravstveni objekti 2. komunikacijska i informacijska tehnologija 3. vodoopskrbni sustav 4. smještajni kapaciteti 5. objekti za pripremu hrane 6. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera - odgovorne osobe objekata
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu el. energ.	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju vodoopskrbu po sljedećim prioritetima: 1. zdravstveni objekti 2. objekti za pripremu hrane 3. smještajni kapaciteti 4. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ za odgovorne osobe objekata
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za vodoopskrbu	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju komunikacijske i informacijske tehnologije sljedećim prioritetom: 1. zgrada općinske uprave 2. pošta 3. zdravstveni objekti 4. smještajni kapaciteti 5. objekti za pripremu hrane 6. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, odgovorne osobe objekata
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava komunikacijske i informacijske tehnologije	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, vlasnik objekata kritične infrastrukture
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju prometa	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, odgovorne osobe objekata KI
Upućivanje zahtjeva za osiguranje prohodnosti prometnica na području	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, odgovorna osoba KI
Analiziranje trenutnog stanja s obzirom na razmjere štete i donošenje odluke o opsegu mjera zaštite i spašavanja	načelnik Općine	Stožer CZ
Pozivanje povjerenika CZ	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Traženje angažmana PON CZ	načelnik Općine	ŽC 112, načelnik Stožera CZ

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Mobilizacija pripadnika PON CZ	načelnik Stožera CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pomoć pripadnika PON CZ u sanaciji štete	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ	Zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Izveštavanje župana i predlaganje aktiviranja Povjerenstava za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima	načelnik Općine	djelatnici Općine Primorski Dolac
Sukladno Standardnom operativnom postupku o korištenju prognoza DHMZ	načelnik Općine / načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ
Analiza dobivenih informacija i procjena posljedica koje vremenska nepogoda može izazvati na području Općine Primorski Dolac, definirajući pri tome područja koja će prva biti ugrožena	načelnik Općine	Stožer CZ
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavila najava vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	načelnik Stožera CZ	sredstva javnog priopćavanja
Kada su prethodno upotrijebljene sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite i iskorišteni svi kapaciteti ili ako su nedostatni za učinkovitost spašavanja na razini Općine, načelnik Stožera upućuje načelniku Općine Zahtjev kojim traži pomoć od više hijerarhijske razine	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine Primorski Dolac
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)		

- Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica tuče

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o naseljima u kojima je moguća pojava snijega i leda i procjena stanja što bi bilo ugroženo na zahvaćenom području	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga te stanju kritične infrastrukture	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, zdravstveni djelatnici, vlasnici KI
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, vlasnici objekata kritične infrastrukture
Organizacija logistike	načelnik Općine / načelnik Stožera CZ	PON CZ
Čišćenje prometnica i javnih površina	načelnik Stožera CZ	vatrogasne snage, pravne osobe od interesa za sustav CZ – davatelji MTS, HGSS – Stanica Split
Pružanje prve pomoći stanovništvu	načelnik Stožera CZ	GDCK Kaštela, HGSS-Stanica Split
Pružanje prve pomoći unesrećenima te njihovo medicinsko zbrinjavanje	načelnik Stožera CZ	zdravstvene službe

- Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelj DZ	djelatnici zdravstva, članovi GDCK Kaštela, HGSS-Stanica Split, pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj DZ	djelatnici zdravstva, članovi GDCK Kaštela, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici

- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od tuče

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ Općine Primorski Dolac	- prikupljanje informacija o razmjerima ugroze zahvaćenog područja - poduzimanje svih potrebnih aktivnosti u nadležnosti Stožera CZ - aktiviranje operativnih snaga sustava CZ - upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture komunikacijske i informacijske tehnologije - prohodnosti prometnica - komunikacija s PU splitsko-dalmatinska i PP Split - analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite - stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje - traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine - informiranje stanovništva
Vatrogasne snage	- provesti / potvrditi početnu procjenu - pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku skrb - osiguravanje pristupa objektima KI - osiguranje prohodnosti prometnica - pomoć stanovništvu i životinjama
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – davatelji materijalno – tehničkih sredstava	- pomoć stanovništvu i životinjama - osiguranje pristupa objektima kritične infrastrukture - osiguranje prohodnosti prometnica
Komunalno poduzeće	- osiguranje prohodnosti prometnica - osiguranje pristupa objektima - odvoz porušenih granja, otpada na predviđeno mjesto
Vlasnici i operateri kritične infrastrukture	- stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture
Pravne osobe od interesa za sustav CZ – smještajni kapaciteti i osiguranje prehrane	- osiguranje smještaja i pripreme hrane za ugrožene osobe
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – prijevoznici	- transport unesrećenih s područja ugroze, - suradnja i koordinacija aktivnosti s poduzećima građevinske djelatnosti i komunalnim službama
Zdravstvene službe	- organizacija pružanja prve medicinske pomoći - pružanje medicinske pomoći ozlijeđenima
Veterinarske snage	- zbrinjavanje žive i uginule stoke u ugroženim područjima
GDCK Kaštela	- evidentiranje ugroženih osoba - pružanje prve medicinske pomoći - zadaće vezane uz zbrinjavanje
Povjerenici CZ	- logistika na mjestima prihvata - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu - informiranje stanovništva
HGSS-Stanica Split	- spašavanje ugroženog stanovništva i životinja - logistika

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
PON CZ	- potpora u provođenju mjera spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata - dopremanje najnužnijih sredstava za život - pomoć pri distribuciji hrane i vode ugroženom stanovništvu

Nositelji mjera su načelnik Općine, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te Služba civilne zaštite Primorski Dolac.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. *Zakona* provode odgovarajuće radnje.

7.6.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju tuče s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Na području Splitsko-dalmatinske županije se ne provodi obrana od tuče.

Mreže su izvrstan način obrane od tuče, no njihov veliki nedostatak je njihova visoka cijena po hektaru.

Autonomne mjere su promjena sortimenta, datuma sjetve/žetve, upotreba gnojiva i pesticida i sl. Dugoročne mjere podrazumijevaju strukturne promjene u svrhu prilagodbe na klimatske promjene. To uključuje način korištenja poljoprivrednog zemljišta, njegovu lokaciju, tip uzgoja, sorte te razne agrotehničke mjere. Jedno od rješenja i odgovora na klimatske promjene svakako je prelazak na ekološku poljoprivredu. Iako je prelazak na ovaj tip proizvodnje dugotrajan proces te zahtijeva znatno podizanje kapaciteta u smislu edukacije i tehnologija, on se svakako može nazvati mjerom prilagodbe klimatskim promjenama.

7.7. Mraz

Mraz je oborina koje nastaje pri tlu. Ako je temperatura niža od 0°C, izravnim prijelazom vodene pare u led (depozicijom) na tlu, niskom bilju i predmetima koji nisu dobri vodiči topline nastaje naslaga bijelih ledenih kristala koju nazivamo mraz. Mraz najčešće nastaje u dolinama u koje se slijeva hladan zrak s okolnih obronaka. Mraz iščezava nakon izlaska Sunca, kad se tlo i sloj zraka uz tlo zagriju. Na svim postajama mraz se pojavljuje u hladnom dijelu godine kad su najpovoljniji uvjeti za njegov nastanak, a najčešći je u prosincu i siječnju.

Mraz je normalna pojava u hladnom dijelu godine u umjerenim geografskim širinama. Pored proljetnih i jesenskih mrazeva postoje i zimski mrazevi, koji predstavljaju nepovoljnu pojavu jedino ako biljke u hladnim danima nisu zaštićene snježnim pokrivačem. Mrazevi koji se javljaju na početku hladnog dijela godine zovu se jesenski ili rani mrazevi, dok se oni na kraju hladnog perioda zovu proljetni ili kasni mrazevi.

Na Jadranu je mraz mnogo rjeđi nego u unutrašnjosti, a broj dana s mrazom smanjuje se od sjevernog prema južnom Jadranu.

Mraz se najčešće pojavljuje na površinama blizu tla kao nježni bijeli kristali u umjerenim područjima; u hladnim klimatskim uvjetima pojavljuje se u širem rasponu oblika. Tipovi mraza uključuju kristalni mraz (inje) od taloženja vodene pare iz zraka koji ima nisku vlažnost, bijeli mraz u uvjetima visoke vlažnosti zraka, mraz na prozorima i drugim staklenim površinama, adveksijski mraz koji nastaje puhanjem hladnog vjetra preko ohlađenih površina te crni mraz koji zapravo čine prozirni kristalići leda koji se formiraju na niskim temperaturama i vrlo niskoj vlažnosti.

Proljetni i jesenski mrazevi prema porijeklu se mogu podijeliti na tri tipa:

- advektivne,
- radijacijske, i
- advektivno-radijacijske.

Adveksijski mraz nastaje kad su naši krajevi pod utjecajem hladnih zračnih masa u kojima je temperatura ispod 0.0°C. Zbog dužeg zadržavanja hladnih zračnih masa nad našim krajevima, spomenuti mraz traje i po nekoliko dana, vjetar je koji put jak, njime je ugroženo veliko područje, te njegova pojava vrlo malo ovisi o konfiguraciji terena. Potrebno je spomenuti da je u prizemnom sloju zraka razlika u temperaturi na 200 cm i na 5 cm od tla vrlo mala.

Radijacijski mraz je posljedica intenzivnog hlađenja zemljine površine. Radijacijski mraz je lokalna pojava čiji intenzitet ovisi o obliku terena, stanju zemljine površine (obrađeno ili neobrađeno tlo), vlažnosti tla, ali i zraka. Do pojave tog mraza dolazi noću, kad je vedro i nema vjetra. Temperatura zraka svoju najnižu vrijednost postigne upravo u trenutku izlaska Sunca. Pad temperature zraka počinje oko ponoći. Negativne vrijednosti temperature zraka traju 6 do 7, a nije isključeno još i koji sat, dva dulje od toga.

Advektivno – radijacijski mraz je posljedica, ne samo kad dođe do prodora hladne zračne mase nego i kad tijekom vedre noći bez vjetera dođe do hlađenja zemljine površine. Zbog posljedica ovog tipa mraza se uglavnom proglašava prirodna nepogoda.

Podjela mraza po **intenzitetu mraza možemo podijeliti na:**

- slabi mraz je mraz kad je temperatura zraka od -0.1°C do -2.0°C
- umjereni mraz je mraz kad se temperatura zraka spušta od -2.1°C do -4.0°C
- jaki mraz nazivamo mraz kad se temperatura spusti ispod -4.0°C

Kod temperatura od -2°C do -4°C dolazi do djelomičnog oštećenja cvjetova i lisne mase mnogih biljaka, a pri temperaturi nižoj od -4°C dolazi do potpunog smržavanja, te su štete nenadoknadive. Mrazevi koji se javljaju na početku hladnog dijela godine zovu se jesenski ili rani mrazevi, dok se oni na kraju hladnog perioda zovu proljetni ili kasni mrazevi.

Mraz može ozbiljno oštetiti usjeve, te uništiti cijele biljke i plodove. Biljke s tankom kožom, poput rajčice ili tikvice, mogu biti potpuno uništene. Ako je mraz dovoljno jak, krumpir u zemlji može smrznuti. U samo nekoliko ledenih noći mraz je poljoprivrednicima ponekad uništio cijela polja.

Agrumi su osjetljivi na niske temperature, najosjetljiviji su četrun, zatim limun dok je mandarina otpornija. Kritične temperature za mandarinke su -6 do -8°C ovisno o podlozi na kojoj su cijepljene. Limun pozebe već kod -4°C dok kod -8°C stablo može uginuti. Cvjetni pupovi su najosjetljiviji organi na stablima voćaka te ukoliko u vrijeme bubrenja cvatnih pupova i samoj cvatnji nastupe mrazevi i niske temperature dolazi do djelomičnog ili potpunog propadanja cvjetnih pupova ili njegovih organa, a kao posljedica se javljaju manji ili nikakav urod.

Otpornost masline na niske temperature ponajprije ovisi o starosti stabla, sorti, mikrolokaciji i duljini trajanja hladnog vremena. U kraćim vremenskim razdobljima maslina podnosi hladnoću od -8°C , a pozebe kod -12°C . Maslina najbolje podnosi niske temperature u periodu dubokog zimskog mirovanja (tijekom prosinca i siječnja). Starija stabla sorte Oblice u periodu mirovanja mogu izdržati temp. od -15°C . Mlade masline pozebu već kod -12°C , a uz vlažno vrijeme i duže zahlađenje mogu djelomično pozepti na temp. od -3°C . Ukoliko zahlađenje nastupi poslije kretanja sokova tada masline mogu pozepti kada je temp. nekoliko stupnjeva ispod nule. Uz niske temperature, ne treba zanemariti nit utjecaj bure. Tako npr. kada bura puše brzinom od 120 kilometara na sat, to je adekvatno temperaturi od -15°C što je kritična temperatura za pozebu masline.

7.7.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju mraza

Mjere civilne zaštite u slučaju mraza uključuju:

- Organizacija obavještanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prijem obavijesti o nadolazećoj opasnosti od i/ili kad se proglasi stanje velike nesreće	Služba CZ Primorski Dolac	načelnik Općine
Pozivanje Stožera CZ	načelnik Općine / načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ
Prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica	član Stožera CZ	članovi Stožera CZ
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za elektroopskrbu, vodoopskrbu, telekomunikacije	član Stožera CZ	vlasnik KI, povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju društvenih i stambenih objekata na ugroženom prostoru	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	član Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za vodoopskrbu	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, vlasnik objekata KI
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu el. energijom	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, odgovorne osobe objekata KI
Utvrđivanje redoslijeda stavljanja u potpunu funkciju opskrbu električnom energijom po sljedećim prioritetima: 1. vodoopskrbni sustav 2. zgrada općinske uprave 3. pošta i telekomunikacije 4. škola 5. zdravstveni objekti 6. objekti za pripremu hrane 7. vatrogasni dom 8. društveni domovi 9. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, odgovorne osobe objekata
Utvrđivanje redoslijeda stavljanja u potpunu funkciju telekomunikacija po sljedećim prioritetima: 1. zgrada općinske uprave 2. pošta i telekomunikacije 3. vatrogasni dom 4. zdravstveni objekti 5. škola 6. pekare i objekti za pripremu hrane 7. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava telekomunikacija	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, odgovorne osobe objekata KI
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju vodoopskrbe sljedećim prioritetom: 1. zdravstveni objekti 2. zgrada općinske uprave 3. škole 4. pekare 5. objekti za pripremu hrane 6. vatrogasni dom 7. društveni domovi 8. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, odgovorne osobe objekata
Utvrđivanje redoslijeda stavljanja u potpunu funkciju prometnica po sljedećim prioritetima: 1. državne ceste 2. županijske ceste 3. lokalne ceste ili kako utvrdi načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, odgovorne osobe objekata kritične infrastrukture
Upućivanje zahtjeva za osiguranjem prohodnosti cestovnih prometnica	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, odgovorne osobe objekata kritične infrastrukture
Analiziranje trenutnog stanja s obzirom na razmjere štete i donošenje odluke o opsegu mjera zaštite i spašavanja	načelnik Općine	Stožer CZ
Utvrđivanje redoslijeda u smislu privremene sanacije oštećenja sljedećih objekata: 1. zdravstveni objekti 2. škola 3. zgrada općinske uprave 4. vatrogasni dom 5. privatni objekti prema stupnju oštećenja	načelnik Općine	Stožer CZ
Pozivanje upravljačke skupine PON CZ	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ,
Pozivanje povjerenika CZ	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Traženje angažmana PON CZ	načelnik Općine	ŽC 112,

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
		načelnik Stožera CZ
Mobilizacija pripadnika PON	načelnik Stožera CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pomoć pripadnika PON CZ u sanaciji štete	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Izveštavanje župana i predlaganje aktiviranja Povjerenstava za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima	načelnik Općine	djelatnici Općine Primorski Dolac
Sukladno Standardnom operativnom postupku o korištenju prognoza DHMZ	načelnik Općine / načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ
Analiza dobivenih informacija i procjena posljedica koje vremenska nepogoda može izazvati na području Općine, definirajući pri tome područja koja će prva biti ugrožena	načelnik Općine	Stožer CZ
Informiranje stanovništva koristeći megafon na vozilu prolazeći kroz naselja	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ , djelatnici Općine Primorski Dolac
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavio najavu vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	načelnik Stožera CZ	sredstva javnog priopćavanja
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine Primorski Dolac
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)		

- Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica izvanrednih događaja od mraza

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o naseljima u kojima je moguća pojava snijega i leda i procjena stanja što bi bilo ugroženo na zahvaćenom području	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga te stanju kritične infrastrukture	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, zdravstveni djelatnici, vlasnici KI
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, vlasnici objekata KI

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Organizacija logistike	načelnik Općine / načelnik Stožera CZ	PON CZ
Čišćenje prometnica i javnih površina	načelnik Stožera CZ	vatrogasne snage, pravne osobe od interesa za sustav CZ – davatelji MTS, HGSS-Stanica Split
Pružanje prve pomoći stanovništvu	načelnik Stožera CZ	GDCK Kaštela, HGSS- Stanica Split
Pružanje prve pomoći unesrećenima te njihovo medicinsko zbrinjavanje	načelnik Stožera CZ	zdravstvene službe

- Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelj DZ	Djelatnici zdravstva, članovi GDCK Kaštela, HGSS – Stanica Split pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj DZ	Djelatnici zdravstva, članovi GDCK Kaštela, HGSS – Stanica Split pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici

- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od mraza

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ	- prikupljanje informacija o razmjerima ugroze zahvaćenog područja - poduzimanje svih potrebnih aktivnosti u nadležnosti Stožera CZ - aktiviranje operativnih snaga sustava CZ - upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture komunikacijske i informacijske tehnologije - prohodnosti prometnica - komunikacija s PU splitsko-dalmatinska i PP Split

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
	- analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite - stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje - traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine - informiranje stanovništva
Koordinator na lokaciji	- usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite
Vatrogasne snage	- provesti / potvrditi početnu procjenu - pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku skrb - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture - osiguranje prohodnosti prometnica
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – davatelji materijalno – tehničkih sredstava	- osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture - osiguranje prohodnosti prometnica
Vlasnici i operateri kritične infrastrukture	- stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture
Pravne osobe od interesa za sustav CZ – smještajni kapaciteti i osiguranje prehrane	- osiguranje smještaja i pripreme hrane za ugrožene osobe
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – prijevoznici	- transport unesrećenih s područja ugroze
Zdravstvene službe	- organizacija pružanja prve medicinske pomoći te zbrinjavanje unesrećenih
Veterinarske snage	- zbrinjavanje žive i uginule stoke u ugroženim područjima, - zbrinjavanje - evakuacija stoke iz ugroženih područja, - prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti
GDCK Kaštela	- pružanje prve medicinske pomoći
Povjerenici CZ, PON CZ	- logistika na mjestima prihvata - potpora u provođenju mjera prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - organizacija provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva
HGSS-Stanica Split	- pružanje prve medicinske pomoći - sudjelovanje u organizaciji prijevoza do mjesta za trijažu/bolnice - sudjelovanje u čišćenju javnih površina

Nositelji mjera su načelnik Općine, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te Služba civilne zaštite.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. *Zakona* provode odgovarajuće radnje.

7.7.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju mraza s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Mjere zaštite od mraza u vrtovima, voćnjacima, maslinicima i vinogradima mogu biti aktivne i pasivne. Pasivna zaštita se široko prakticira u svim zemljama koje imaju problema s mrazom.

Pasivne mjere su zapravo učinkovitije i isplativije od aktivnih mjera te uključuju:

- odabir mjesta za sadnju koje je manje podložno mrazu,
- sadnja na padinama okrenutim od Sunca,
- odabir tolerantnih sorti, te onih koje cvatu kasnije u proljeće,
- sadnja u zaštićenim prostorima (staklenik) i presađivanje nakon zatopljenja,
- stvaranje fizičke barijere (zidovi i grmlje) za kontrolu odvođenja hladnog zraka,
- minimiziranje ili uklanjanje pokrovnih usjeva (trava i korova) između redaka u voćnjacima i maslinicima,
- pokrivanje okopavina plastičnim tunelima.

Ako pasivne mjere ne pružaju adekvatnu zaštitu, tada je potrebno koristiti aktivne mjere. Koje aktivne mjere koristiti za zaštitu od mraza ovisi o kombinaciji vremena i ekonomskih čimbenika. Većina aktivnih mjera je najučinkovitija kada je prisutna temperaturna inverzija. U vjetrovitim mjestima, češće se stvaraju adveksijski nego radijacijski mrazovi, te mnoge mjere pružaju ograničenu zaštitu. Kako bi spriječili mraz, poljoprivrednici diljem svijeta koriste grijače na kruta i tekuće gorivo. Međutim, cijena i dostupnost goriva vremenom je postala sve veći problem.

Zbog visokih troškova i ventilatori se najčešće koriste na usjevima visoke vrijednosti (agrumi i vinova loza). Prskalice koje prskaju biljke odozdo i odozgo, umjetno kišenje, u mnogim se zemljama koriste za zaštitu raznih vrsta stabala, loza te okopavina. Međutim, u sušnim podnebljima ova mjera zaštite je isplativija, gdje koristi od navodnjavanja dijelom plaćaju trošak zaštite od smrzavanja.

Mjere za ublažavanje smrzavanja prskalicama mora odabrati proizvođač za svako mjesto. Kako bi se ublažavanje smrzavanja uspješno primijenilo, mora se postupati jednako pažljivo kao i kod ostalih agrotehničkih mjera. Uspjeh ovisi o pravilnoj upotrebi odgovarajuće opreme, iskustvene prosudbe, pažnje na detaljima i predanosti. Kišenje, prvenstveno prskalicama (raspršivačima), pokazalo se kao najpouzdaniji i najisplativiji način smanjivanja ili ublažavanja mraza. Uspješna primjena sustava navodnjavanja može značiti razliku između potpunog gubitka usjeva i minimalne štete.

Pravilan odabir sustava za ublažavanje smrzavanja je ključno pitanje. Prije svega, to je ekonomski izazov. Cilj je osigurati dovoljnu zaštitu usjeva, osiguravajući redovitu količinu i kvalitetu berbe i trenutne operativne troškove nasuprot mogućem trošku izbjegavanja oštećenja.

Sustavima kap na kap i navodnjavanjem raspršivačima bori se protiv mraza. Razvoj inovativnih tehnologija, uz najveći standard kvalitete omogućili su prilagođavanje sustava za borbu protiv mraza svakom nasadu i njegovim potrebama.

Kako bi se odabrao odgovarajući sustav za ublažavanje mraza, treba uzeti u obzir:

- dostupnost vode,
- dostupnost energije,
- veličinu zaštićenog područja,
- meteorološka svojstva mjesta,
- topografiju mjesta i posebnosti mikroklimе,
- očekivanu učestalost pojave mraza,
- očekivano trajanje pojave mraza,
- udaljenost između stabala/redova i promjera drveća (za lokalnu pokrivenost),
- kritičnu temperaturu biljke u svakoj svojoj fazi rasta.

Obično se koristi jedan od tri raspoloživa sustava:

1. Puna pokrivenost prskanja nasada raspršivačima - Raspršivači pokrivaju čitavu površinu nasada, postavljaju se iznad krošnji i stvaraju ravnomjernu kišu.
2. Prskanje raspršivačima podloge ispod krošnji nasada - Za razliku od prethodne metode, ova ne pokriva pupoljke i cvijeće na krošnjama. Led se stvara na podlozi ispod nasada i u procesu zamrzavanja vode dolazi do oslobađanja energije koja zagrijava zrak u krošnjama.
3. Lokalizirano navodnjavanje sa raspršivačima (Strip aplikacija) - Toplinska energija usmjerena je samo na usjev. Tretira se samo površina krošnji nasada što značajno štedi količinu vode i energije potrebne u borbi protiv mraza.

7.8. Snijeg i led

Snijeg može predstavljati ozbiljnu poteškoću za normalno odvijanje svakodnevnih aktivnosti kao što je npr. cestovni promet ili može predstavljati opterećenje na građevinskoj infrastrukturi (dalekovodi, zgrade i dr.). Iako mali, rizik od snijega javlja se od prosinca do ožujka.

Za prikaz godišnjeg hoda snijega na ovom području koriste se podaci s meteorološke postaje Split u razdoblju od 2011.- 2020. godine za snijeg visine ≥ 1 cm (donja tablica).

Tablica 11. Pregled broja dana sa snijegom na meteorološkoj postaji Split, Marjan, za razdoblje od 2011. - 2020. godine

Pregled broja dana sa snijegom													
GOD	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	ZBROJ
2011.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2012.	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16
2013.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2014.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2015.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2016.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2017.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2018.	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
2019.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2020.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zbroj	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18
Sred	0	1.8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.8
Std	0	4.8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.8
Maks	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16
God	2011	2012	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2012
Min	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
God	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011
Ampl	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16

Izvor: DHMZ

Maksimalna visina snijega je zabilježena u veljači 2012. godine i iznosila je 25 cm.

Ugrožena područja su svakako prometnice na kojima može doći do otežanog prometovanja ili čak do prekida prometa. Mogući su problemi na prometnicama gdje uslijed iznenadnog nanosa snijega može doći do prekida ili otežanog odvijanja cestovnog prometa i prohodnosti do udaljenih dijelova naselja, što za posljedicu ima otežano pružanje zdravstvene skrbi. U periodu pojave većeg snijega mogu nastupiti i štete u gospodarstvu, elektroprivredi, poljoprivredi, graditeljstvu i sl.).

Mjere zaštite od snježnih oborina obuhvaćaju redovne akcije čišćenja snijega od strane zimske službe. Planirana širina prometnica omogućuje efikasno čišćenje snijega. Sustav oborinske odvodnje planiran je za količine koje mogu nastati otapanjem očekivanih količina snijega.

U slučaju ekstremnih vremenskih uvjeta otvara se prihvatni centar za ugrožene osobe koje se nalaze ili koji se nađu na području Općine Primorski Dolac.

Led (Poledica)

Poledica je glatka i prozirna ledena prevlaka debljine 10 – 30 mm na predmetima ili na tlu koja nastaje smrzavanjem kapljica rosulje ili kišnih kapi (kad je njihova temperatura niža od 0 °C). Ledena kiša odnosi se na kišu koju čine kapljice koje se u doticaju s hladnim predmetima i tlom zamrzavaju, te tvore glatku ledenu koru na zemlji meteorološkog naziva poledica.

Pojava zaleđenih kolnika može biti uzrokovana meteorološkim pojavama ledene kiše, poledice i površinskog leda (zaleđeno i klizavo tlo). To su izvanredne meteorološke pojave koje u hladno doba godine ugrožavaju promet i ljudsko zdravlje, a u motriteljskoj praksi Republike Hrvatske opažaju se i bilježe.

Na meteorološkoj postaji Split na godišnjoj razini nema povoljnih dana za poledicu. Povoljni, odnosno potencijalni meteorološki uvjeti za stvaranje poledice pri tlu pojavljuju se u onim danima kada se javlja oborina (oborinski dani s dnevnom količinom oborine $R_d \geq 0.1$ mm) i temperatura zraka je pri tlu ≤ 0 °C odnosno na 2 m ≤ 3 °C. Na meteorološkoj postaji Split u posljednjih 10-tak godina nije zabilježen niti jedan dan s poledicom, a što je prikazano u sljedećoj tablici.

Tablica 12. Pregled broja dana s poledicom za meteorološku postaju Split, Marjan za razdoblje od 2011.-2020. godine

Pregled broj dana s poledicom													
GOD	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	ZBROJ
2011.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2012.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
2013.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2014.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2015.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2016.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2017.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2018.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2019.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2020.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sr	.	0.1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0.1
Max	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
Min	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Izvor:DHMZ

Mjere zaštite od poledice obuhvaćaju redovno zasoljavanje prometnica od strane zimske službe. Planske mjere zaštite od poledice uključuju efikasnu površinsku odvodnju oborinskih voda s prometnih i drugih javnih površina.

Zimska služba obuhvaća cijelo zimsko razdoblje od 15. studenog tekuće godine do 15. travnja naredne godine.

7.8.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju snijega i leda

Mjere civilne zaštite u slučaju snijega i leda su:

- Organizacija obavještanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prijem obavijesti o nadolazećoj opasnosti od i/ili kad se proglasi stanje velike nesreće	Služba CZ Primorski Dolac	načelnik Općine
Pozivanje Stožera CZ	načelnik Općine / načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ
Prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica	član Stožera CZ	povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za elektroopskrbu, vodoopskrbu, telekomunikacije	član Stožera CZ	vlasnici KI, povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju društvenih i stambenih objekata na prostoru	član Stožera CZ	povjerenici CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	načelnik Općine / načelnik Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju opskrbu električnom energijom po sljedećim prioritetima: 1. zdravstveni objekti 2. komunikacijska i informacijska tehnologija 3. vodoopskrbni sustav 4. vatrogasni domovi 5. smještajni kapaciteti 6. objekti za pripremu hrane 7. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, odgovorne osobe objekata
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za opskrbu el. energ.	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, vlasnik objekata KI
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju vodoopskrbu po sljedećim prioritetima: 1. zdravstveni objekti 2. vatrogasni domovi 3. objekti za pripremu hrane 4. smještajni kapaciteti 5. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, odgovorne osobe objekata
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava za vodoopskrbu	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju komunikacijske i informacijske tehnologije sljedećim prioritetom: 1. zgrada općinske uprave 2. pošta 3. zdravstveni objekti 4. vatrogasni domovi 5. smještajni kapaciteti 6. objekti za pripremu hrane 7. ostali korisnici	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, odgovorne osobe objekata KI
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava komunikacijske i informacijske tehnologije	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Utvrđivanje redoslijeda u smislu stavljanja u potpunu funkciju prometa sljedećim prioritetom: 1. državne ceste 2. županijske ceste 3. lokalne ceste ili kako utvrdi načelnik Stožera CZ.	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, odgovorne osobe objekata kritične infrastrukture
Upućivanje zahtjeva za osiguranje prohodnosti prometnica	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, odgovorna osoba KI
Analiziranje trenutnog stanja s obzirom na razmjere štete i donošenje odluke o opsegu mjera zaštite i spašavanja	načelnik Općine	Stožer CZ
Pozivanje povjerenika CZ	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Pozivanje upravljačke skupine PON CZ	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Traženje angažmana PON CZ	načelnik Općine	ŽC 112, načelnik Stožera CZ
Mobilizacija pripadnika PON CZ	načelnik Stožera CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pomoć pripadnika PON CZ u sanaciji štete	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Izvjешtavanje župana i predlaganje aktiviranja Povjerenstava za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima	načelnik Općine	djelatnici Općine Primorski Dolac

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)		
Sukladno Standardnom operativnom postupku o korištenju prognoza DHMZ	načelnik Općine / Načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ
Analiza dobivenih informacija i procjena posljedica koje vremenska nepogoda može izazvati na području Općine, definirajući pri tome područja koja će prva biti ugrožena	načelnik Općine	Stožer CZ
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija, ukoliko se na radijskim postajama nije objavilo najavu vremenske nepogode i upute stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	načelnik Stožera CZ	sredstva javnog priopćavanja
Informiranje stanovništva koristeći megafon na vozilu prolazeći kroz naselja: vozila vatrogasnih službi	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ, djelatnici Općine Primorski Dolac
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine Primorski Dolac
Kada su prethodno upotrijebljene sve sposobnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite i iskorišteni svi kapaciteti ili ako su nedostatni za učinkovitost spašavanja na razini Općine Primorski Dolac, načelnik Stožera upućuje načelniku Općine Zahtjev kojim traži pomoć od više hijerarhijske razine	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ

- Organizacija provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica snijega i leda

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o naseljima u kojima je moguća pojava snijega i leda i procjena stanja što bi bilo ugroženo na zahvaćenom području	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga te stanju KI	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ, zdravstveni djelatnici, vlasnici KI
Upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, vlasnici objekata KI
Organizacija logistike	Načelnik / načelnik Stožera CZ	PON CZ
Čišćenje prometnica i javnih površina	načelnik Stožera CZ	vatrogasne snage, pravne osobe od interesa za sustav CZ – davatelji MTS, HGSS - Stanica Split

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Pružanje prve pomoći unesrećenima te njihovo medicinsko zbrinjavanje	načelnik Stožera CZ	GDCK Kaštela, HGSS-Stanica Split, zdravstvene službe

- Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	zdravstveni djelatnici
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	zdravstveni djelatnici
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, voditelji zdravstvenih ustanova
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelji zdravstvenih ustanova	zdravstveni djelatnici, članovi GDCK Kaštela, pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelji zdravstvenih ustanova	zdravstveni djelatnici, članovi GDCK Kaštela, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici
Organizacija pružanje veterinarske pomoći	Stožer CZ	djelatnici veterinarskih ustanova

- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od snijega i leda

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ	- prikupljanje informacija o razmjerima ugroze zahvaćenog područja - poduzimanje svih potrebnih aktivnosti u nadležnosti Stožera CZ - aktiviranje operativnih snaga sustava CZ - upućivanje zahtjeva za popravak i stavljanje u funkciju sustava kritične infrastrukture komunikacijske i informacijske tehnologije - prohodnosti prometnica - komunikacija s PU splitsko-dalmatinska i PP Split - analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite - stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje - traženje dodatne pomoći od više hijerarhijske razine - informiranje stanovništva
Vatrogasne snage	- provesti/potvrditi početnu procjenu - pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku skrb - osiguravanje pristupa objektima kritične infrastrukture - osiguranje prohodnosti prometnica

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
	- pomoć stanovništvu i životinjama
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – davatelji materijalno – tehničkih sredstava	- pomoć stanovništvu i životinjama - osiguranje pristupa objektima kritične infrastrukture - osiguranje prohodnosti prometnica
Komunalno poduzeće	- osiguranje prohodnosti prometnica - osiguranje pristupa objektima - odvoz porušenih granja, otpada na predviđeno mjesto
Vlasnici i operateri kritične infrastrukture – proizvodnja i distribucija električnom energijom	- stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture - iskapčanje električne energije
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – smještajni kapaciteti i osiguranje prehrane	- osiguranje smještaja i pripreme hrane za ugrožene osobe
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – prijevoznici	- transport unesrećenih s područja ugroze, - suradnja i koordinacija aktivnosti s poduzećima građevinske djelatnosti i komunalnim službama
Zdravstvene službe	- organizacija pružanja prve medicinske pomoći, - pružanje medicinske pomoći ozlijeđenima
Veterinarske snage	- zbrinjavanje žive i uginulih životinja ugroženim područjima
GDCK Kaštela	- evidentiranje ugroženih osoba - pružanje prve medicinske pomoći - zadaci vezane uz evakuaciju i zbrinjavanje
Povjerenici CZ	- logistika na mjestima prihvata - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu - informiranje stanovništva
PON CZ	- potpora u provođenju mjera spašavanja, prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata - dopremanje najnužnijih sredstava za život - pomoć pri distribuciji hrane i vode ugroženom stanovništvu
HGSS – Stanica Split	- spašavanje ugroženog stanovništva - logistika - pružanje prve medicinske pomoći - distribucija vode, hrane, lijekova ugroženom stanovništvu

Nositelji mjera su načelnik Općine, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te Služba civilne zaštite Primorski Dolac.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. *Zakona* provode odgovarajuće radnje.

7.8.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju snijega i leda s nadležnim tijelima i raznim institucijama

DHMZ može prognozirati pojavu snijega i leda s vrlo velikom vjerojatnošću. Pod održavanjem nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima podrazumijevaju se radovi neophodni za održavanje prohodnosti nerazvrstanih cesta i sigurnog odvijanja prometa, za režim prometa u zimskim uvjetima koji je određen posebnim propisima. Cesta se smatra prohodnom kada je radovima na uklanjanju snijega omogućeno prometovanje vozila uz upotrebu zimske opreme, u skladu s posebnim propisom o prometovanju vozila u zimskim uvjetima.

Pod redovnim održavanjem ulica u zimskim uvjetima podrazumijeva se:

- pripremni radovi prije nastupanja zimskih uvjeta,
- organiziranje mjesta pripravnosti zimske službe,
- zaštitne mjere protiv stvaranja poledice, snježnih nanosa, zapuha,
- čišćenje snijega s kolnika i prometne signalizacije i pješačkih prijelaza,
- u slučaju velikih snježnih oborina stalno obavješćivanje o stanju prohodnosti,
- uklanjanje vozila koja su ostala na kolniku i onemogućuju normalno čišćenje ulica od snijega,
- osiguranje odvodnje s kolnika i nogostupa kad nastupa otapanje snijega.

S obzirom na tehničke karakteristike i prometno-ekonomski značaj svakog prometnog pravca Planom zimske službe utvrđuje se:

- mjesto pripravnosti zimske službe,
- stupnjevi pripravnosti,
- potreban broj ljudstva, mehanizacije i materijala za posipanje i njihov razmještaj po mjestima pripravnosti,
- redoslijed izvođenja radova, uzimajući u obzir utvrđene razine prednosti,
- dinamiku provođenja pojedinih aktivnosti,
- nadzor i kontrolu provođenja zimske službe,
- uvjete kada se zbog sigurnosti prometa isti ograničava ili zabranjuje za pojedine vrste vozila,
- sistem veze,
- procjenu troškova zimske službe,
- obavješćivanje o stanju i prohodnosti cesta.

7.9. Ekstremne temperature – toplinski val

Ekstremne temperature zraka mogu uzrokovati zdravstvene probleme i povećani broj smrtnih slučajeva i stoga predstavljaju javnozdravstveni problem. Očekuje se da bi zatopljenje uzrokovano klimatskim promjenama moglo povećati učestalost toplinskih valova. Osobito ugrožene skupine ljudi su mala djeca, kronični bolesnici, starije osobe te ljudi koji rade na otvorenom prostoru. Toplinski val, kao prirodna pojava uzrokovana klimatskim promjenama, nastaje naglo bez prethodnih najava, neočekivano. Ekstremni događaji poput vrućih dana i tropskih noći postaju učestaliji i vjerojatno će se pojavljivati čak i češće u budućnosti. Temperature veće od 35°C s velikim postotkom vlažnosti zraka mogu kod građana izazvati zdravstvene smetnje, a kod osjetljivih osoba i teže zdravstvene posljedice pa čak i smrt. Veoma je važno pravovremeno prepoznati simptome toplotnog udara te što prije započeti s hlađenjem tijela: hladni oblozi, prskanje vodom, hlađenje klima uređajem/ventilatorom.

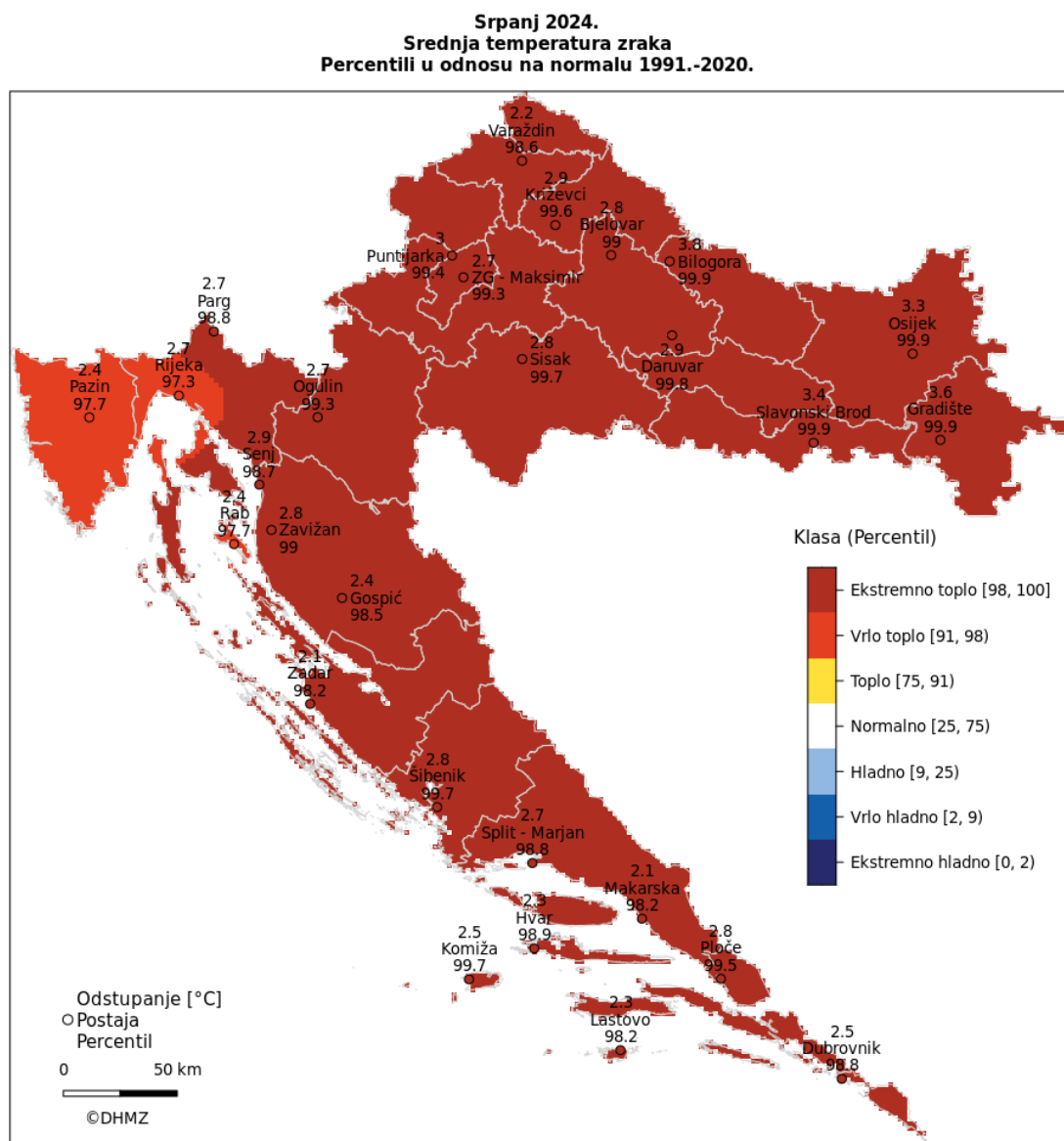
Analiza zdravstvenih učinaka i prilagodbe na klimatske promjene ukazuje na direktne i indirektne posljedice na zdravlje od pojave ekstremnih temperatura uslijed klimatskih promjena to su: povećana smrtnost i broj ozljeda, povećan rizik od zaraznih bolesti, prehrana i razvoj djece, negativan utjecaj na mentalno zdravlje i kardio-respiratorne bolesti. Zbog gubitka tekućine i soli iz organizma, daljnjim izlaganjem povišenim temperaturama dolazi do toplinske iscrpljenosti: hladna, vlažna koža, žeđ, nervoza, glavobolja, mučnina, povraćanje, ubrzanje pulsa i disanja te nesvjestica. Simptomi sunčanice su suha koža uz osjetno povišenu tjelesnu temperaturu. Osoba se žali na glavobolju, vrtoglavicu, nemir, smušenost. Vidljivo je crvenilo lica. Blagi ili umjereni simptomi su crvenilo, edemi, sinkopa, grčevi, iscrpljenost. Najopasnije stanje je toplinski udar koji zahtjeva hitnu medicinsku intervenciju. Manifestira se povišenom tjelesnom temperaturom iznad 40°C, crvena i topla suha koža, jaka glavobolja, mučnina, smetenost, gubitak svijesti, smanjenje količine urina. Neprovođenje pravovremenih mjera zaštite rezultira simptomima toplotnog udara koji može imati i smrtonosne posljedice.

Ekstremne klimatske prilike kao toplinski valovi te ekstremno sušna i vlažna razdoblja znatno utječu na život i zdravlje stanovništva i gospodarstvo.

Odstupanje srednje mjesečne temperature zraka za srpanj 2024.

Odstupanja srednje temperature zraka, u odnosu na normalu 1991. – 2020. nalaze se u rasponu od 2,1 °C (Makarska, Zadar) do 3,8 °C (Bilogora).

Prema raspodjeli percentila, u najvećem dijelu Hrvatske srpanj je bio ekstremno topao i na većini postaja najtopliji mjesec od kad postoje mjerenja. Samo su u unutrašnjosti Istre, Rijeci i Kvarneru temperaturne prilike ocijenjene kao vrlo tople, ali također s vrlo visokim vrijednostima percentila.

Slika 4. Odstupanje srednje mjesečne temperature zraka za srpanj 2024. godine
Izvor: DHMZ

Prema prikazu odstupanja srednje mjesečne temperature zraka zaključuje se da je područje Općine Primorski Dolac u srpnju 2024. godine bilo ekstremno toplo.

Najtopliji mjesec u godini je kolovoz sa srednjom temperaturom zraka od 27,6°C, dok je najhladniji siječanj, sa srednjom temperaturom zraka od 8,4°C (**Tablica 13.**). Na meteorološkoj postaji Split, Marjan srednja godišnja temperatura zraka kreće se oko 17,4°C.

Tablica 13. Pregled srednjih mjesečnih i godišnjih temperatura zraka na meteorološkoj postaji Split, Marjan za razdoblje od 2011. – 2020. godine

Pregled srednjih mjesečnih i godišnjih temperatura zraka													
GOD.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	SRED
2011.	8.1	9.4	11.2	17	20.2	25.1	26	27.7	25.4	17.1	13.4	10.6	17.6
2012.	7.5	5	13.7	14.4	19.2	26.2	29.1	28.6	22.8	18.3	15.8	8.6	17.4
2013.	9.1	8.3	10.6	16.6	18.9	23.4	27.5	27.6	21.9	18.1	14	11.1	17.3
2014.	11.2	12	13	15.6	18.3	23.9	24.6	25.5	20.7	18.1	15.4	10.2	17.4
2015.	8.6	8.8	11.3	14.3	20.4	24.4	29.5	27.6	22.6	17.4	13.7	11.2	17.5
2016.	8.8	11.5	11.6	16.5	18.7	24.2	27.7	25.7	22.2	16.3	12.8	9.7	17.1
2017.	4.6	10.5	13.4	14.4	20.1	25.8	27.5	28.8	20.6	17.1	12.2	9	17
2018.	10	7	10.6	18	22.3	24.6	27.5	28.2	23.4	19.2	14.4	9	17.8
2019.	6.3	10.1	12.9	15.6	16.3	26.5	27	28.2	22.8	18.8	15.6	11.1	17.6
2020.	9.7	11	11.8	15.9	19.8	23	26.4	27.7	23.6	17	13.7	11.3	17.6
Zbroj	83.9	93.5	120.2	158.3	194.2	247.2	272.9	275.5	226	177.4	140.9	101.7	174.3
Sred	8.4	9.4	12	15.8	19.4	24.7	27.3	27.6	22.6	17.7	14.1	10.2	17.4
Srd	1.8	2	1.1	1.2	1.5	1.1	1.3	1.1	1.3	0.8	1.1	1	0.2
Maks	11.2	12	13.7	18	22.3	26.5	29.5	28.8	25.4	19.2	15.8	11.3	17.8
God	2014	2014	2012	2018	2018	2019	2015	2017	2011	2018	2012	2020	2018
Min	4.6	5	10.6	14.3	16.3	23	24.6	25.5	20.6	16.3	12.2	8.6	17
God	2017	2012	2018!	2015	2019	2020	2014	2014	2017	2016	2017	2012	2017
Ampl	6.5	7	3.1	3.7	6	3.5	4.8	3.3	4.9	2.8	3.6	2.7	0.8

Izvor: DHMZ

Ljeti apsolutne maksimalne temperature sežu do 40°C (Tablica 14.). Prema podacima Državnog hidrometeorološkog zavoda najviša dnevna temperatura zabilježena je u kolovozu 2015. godine (13.08.2015.) i iznosila je 38,5°C.

Tablica 14. Pregled apsolutnih maksimalnih temperatura za meteorološku postaju Split, Marjan za razdoblje 2011. – 2020. godine

Pregled apsolutnih maksimalnih temperatura													
GOD	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	MAKS
2011.	14.8	15.4	20.1	24.9	30.2	33.5	36.8	35.6	33.1	27.9	18.5	17.4	36.8
2012.	14.1	17.8	21.9	26.8	28.6	34.4	37	37.8	30.2	27	21.2	15.5	37.8
2013.	15.6	14.9	17.6	27.3	28.5	34.5	35.5	37.7	30	24.3	22	15.5	37.7
2014.	15.7	16.5	20.2	22.4	27.2	34	32.5	32.5	27.7	24.4	20.5	18.6	34
2015.	14.4	15	20.4	24.5	29.5	33.7	38.1	38.5	33.1	24.3	21.5	15.6	38.5
2016.	16.6	18.7	17.8	23.5	28.9	36.1	35.2	32.6	31.4	23.6	20	16.9	36.1
2017.	12.6	16	24.3	22.1	28.6	34	36.2	37.9	28.4	23.9	18	15.6	37.9
2018.	15.6	14.4	16.9	27.6	30	31.7	35.6	35.6	30.2	25.4	21.6	15.1	35.6
2019.	13.2	17.1	21	23.5	24.3	36.7	35.5	36.7	33.2	25.3	21.6	17.2	36.7
2020.	14.6	17.4	20	24.6	29	32.9	35.6	36.3	33.2	24.3	20.7	17	36.3
Maks	16.6	18.7	24.3	27.6	30.2	36.7	38.1	38.5	33.2	27.9	22	18.6	38.5
God	2016	2016	2017	2018	2011	2019	2015	2015	2019	2011	2013	2014	2015
Dan	11.01.	16.02.	30.03.	29.04.	26.05.	26.06.	18.07.	13.08.	01.09.	02.10.	04.11.	01.12.	13.08.

Izvor: DHMZ

Na području Općine Primorski Dolac, a prema podacima iz Popisa stanovništva 2021. godine živi 770 stanovnika. Ugrožene skupine stanovništva u periodu toplinskog vala su mala djeca, kronični bolesnici, starije osobe te ljudi koji rade na otvorenom prostoru (Tablica 15.).

Tablica 15. Ugrožene skupine stanovništva u periodu toplinskog vala na području Općine Primorski Dolac

R.B.	Skupine stanovništva	Broj stanovnika
1.	Djeca od 0-14 godina	127
2.	Osobe starije od 60 godina	211
3.	Stanovništvo s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti*	174
4.	Radnici na otvorenom (poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo građevinarstvo)*	5

Izvor: Popis stanovništva 2011. i 2021. godine

*Popis stanovništva 2011. godine

Pojavnost ekstremnih temperatura poklapa se s razdobljem turističke sezone kada je koncentracija osoba, a samim time i opasnost, veća.

Obzirom da nisu objavljeni podaci Popisa stanovništva 2021., a koji se odnose na osobe s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti, kao ni popis osoba prema područjima zaposlenja, ne može se dati točan podatak koliko je stanovništva Općine Primorski Dolac ugroženo u slučaju toplinskog vala.

7.9.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju toplinskog vala

Mjere civilne zaštite u slučaju toplinskog vala uključuju:

- Organizaciju obavještanja o pojavi opasnosti (standardni operativni postupak u suradnji sa komunikacijskim centrom 112)

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prijem obavijesti o nadolazećoj opasnosti od i/ili kad se proglasi stanje velike nesreće	Služba CZ Primorski Dolac	načelnik Općine
Pozivanje Stožera CZ Općine Primorski Dolac	načelnik Općine / načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za vodoopskrbu	član Stožera CZ	vlasnik KI, povjerenici CZ
Aktiviranje vatrogasnih snaga	član Stožera CZ	zapovjednici vatrogasnih snaga
Analiziranje trenutnog stanja s obzirom na razmjere štete i donošenje odluke o opsegu mjera zaštite i spašavanja	načelnik Općine	Stožer CZ
Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Pozivanje povjerenika CZ	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Traženje angažmana PON CZ	načelnik Općine	ŽC 112, načelnik Stožera CZ
Mobilizacija pripadnika PON CZ	načelnik Stožera CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Izveštavanje župana i predlaganje aktiviranja Povjerenstava za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima	načelnik Općine	djelatnici Općine Primorski Dolac
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)		

- Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica toplinskog vala

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o naseljima u kojima je moguća pojava ekstremnih temperatura i procjena stanja što bi bilo ugroženo na zahvaćenom području	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ, vodovodno poduzeće, povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvenih usluga te stanju medicinske opreme i zaliha lijekova te sanitetskog materijala	načelnik Stožera CZ	članovi Stožera CZ
Mogućnost dopreme vode iz izvorišta, cisterni i bunara	načelnik Stožera CZ	vatrogasne snage
Pomoć u donošenju hrane i vode do stanovništva	načelnik Stožera CZ	pravne osobe od interesa za sustav CZ – davatelji MTS
Snabdijevanje vodom stanovništva i životinja	načelnik Stožera CZ	Vlasnici KI - vodopskrba
Organizacija logistike	Načelnik / načelnik Stožera CZ	PON CZ
Pružanje prve pomoći stanovništvu koje osjeća posljedice uslijed ekstremnih temperatura	načelnik Stožera CZ	GDCK Kaštela
Pružanje prve pomoći stanovništvu koje osjeća posljedice uslijed ekstremnih temperatura te njihovo medicinsko zbrinjavanje Provođenje higijensko – epidemioloških mjera	načelnik Stožera CZ	zdravstvene službe
Pružanje prve pomoći stanovništvu koje osjeća posljedice uslijed ekstremnih temperatura	načelnik Stožera CZ	HGSS-Stanica Split
Praćenje stanja i provođenje aktivnosti na sprječavanju nastanka ili širenja zaraznih bolesti	načelnik Stožera CZ	veterinarska ambulanta
Prikupljanje informacija o stoci i domaćim životinjama koje su bez nadzora	Stožera CZ	lovačka udruga

- Procedure kojima se utvrđuju mogućnosti pružanja prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju objekata za pružanje zdravstvene zaštite	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ voditelj DZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelj liječničkog tima	liječnici zdravstvenih službi, GDCK Kaštela, HGSS - Stanica Split, pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj liječničkog tima	liječnici zdravstvenih službi, GDCK Kaštela, HGSS - Stanica Split, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici
Organizacija pružanje veterinarske pomoći	Stožer CZ	djelatnici veterinarskih ustanova

- Zadaće operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica od toplinskog vala

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaće
Stožer CZ	- prikupljanje informacija o ugroženom stanovništvu i životinjama - poduzimanje svih potrebnih aktivnosti u nadležnosti Stožera CZ - stavljanje u stanje pripravnosti kapaciteta za zdravstveno zbrinjavanje - analiza stanja DDD mjera zaštite na ugroženom području - informiranje stanovništva
Vodovodno poduzeće	- briga o osiguranju vode za piće
Koordinator na lokaciji	- usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite
Vatrogasne snage	- provesti/potvrditi početnu procjenu - pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku skrb - organizacija dobave pitke vode - pomoć stanovništvu i životinjama
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – davatelji materijalno – tehničkih sredstava	- pomoć stanovništvu i životinjama
Zdravstvene službe	- organizacija pružanja prve medicinske pomoći - zbrinjavanje težih bolesnika - pružanje medicinske pomoći ozlijeđenima - prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti
Veterinarske snage	- zbrinjavanje živih i uginulih životinja u ugroženim područjima - prevencija i suzbijanje zaraznih bolesti

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
GDCK Kaštela	- evidentiranje ugroženih osoba - pružanje prve medicinske pomoći - zadaci vezane uz zbrinjavanje
Povjerenici CZ	- logistika na mjestima prihvata - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva - distribucija hrane ugroženom stanovništvu - informiranje stanovništva
PON CZ	- potpora u provođenju mjera prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata - dopremanje najnužnijih sredstava za život - pomoć pri distribuciji hrane i vode ugroženom stanovništvu

Nositelji mjera su načelnik Općine, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te Služba civilne zaštite Primorski Dolac.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. *Zakona* provode odgovarajuće radnje.

7.9.2. Druge mjere koje uključuju suradnju u slučaju toplinskog vala s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Kako bi se građani što bolje zaštitili uveden je sustav upozoravanja na opasnost od vrućine koji se provodi u razdoblju od 15. svibnja do 15. rujna. Temeljem prognoze temperature zraka za tekući dan i sljedeća četiri dana, Državni hidrometeorološki zavod objavljuje upozorenja na opasnost od vrućine na sljedeće četiri razine:

- Nema opasnosti,
- Umjerena opasnost,
- Velika opasnost,
- Vrlo velika opasnost.

Pravovremene preventivne mjere mogu smanjiti broj umrlih odnosno oboljelih od toplotnog udara, te su zbog toga veoma bitne preporuke za zaštitu od velikih vrućina. Neke od preporuka za zaštitu od velikih vrućina su: rashlađenje privatnih i poslovnih prostorija, sklanjanje od vrućine, unos dovoljne količine tekućine i dr.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) prati povećanje pobola i smrtnosti vezano uz povišene temperature prikupljajući izvješća o pobolu i smrtnosti iz Zavoda za javno zdravstvo Split. Prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (SZO), mortalitetna statistika je jedan od najpouzdanijih izvora zdravstvenih podataka.

Mortalitetni pokazatelji su ključni za ocjenu zdravstvenog stanja stanovništva, kreiranje zdravstvenih politika, evaluaciju nacionalnih zdravstvenih programa te za regionalnu i međunarodnu usporedbu. Stupnjevi rizika od toplinskih valova za maksimalnu i minimalnu

temperaturu zraka te za bio-meteorološki indeks se izračunavaju za fiziološku ekvivalentnu temperaturu.

Kritična temperatura (heat cut point) je temperatura iznad koje se pojavljuje povećana smrtnost, umjerena opasnost – smrtnost 5% viša od prosječne, velika opasnost – smrtnost 7,5% viša od prosječne i vrlo velika (ekstremna) opasnost – smrtnost 10% viša od prosječne.

Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske za razdoblje od svibnja do rujna propisuje provođenje preventivnih mjera u skladu s Protokolom o postupanju i preporukama za zaštitu od vrućine, kako bi se pravovremeno i učinkovito djelovalo na očuvanje zdravlja i spriječile moguće posljedice visokih temperatura na zdravlje populacije. Uočen trend povećanja zdravstvenih rizika kao i povećanja stope smrtnosti tijekom ljetnih toplinskih valova, navodi na nužnost provedbe preventivnih mjera kako bi se ublažile moguće negativne posljedice po zdravlje te smanjio broj umrlih zbog vrućina.

7.10. Klizišta

Klizanje je gibanje mase tla ili stijena niz padinu pod utjecajem gravitacije. Do klizanja i tečenja uglavnom dolazi na nagnutim terenima, tzv. padinama ili kosinama, pri čemu su dovoljni vrlo mali nagibi padina da bi se dogodilo gravitacijsko gibanje masa tla ili stijena.

Pojave klizišta (nestabilnog tla) pod utjecajem su geološke građe, geomorfoloških procesa, fizičkih procesa sezonskog karaktera (npr. oborine), te ljudskih aktivnosti (sječa vegetacije, način obrade tla, izgradnja ceste i dr.).

Prema dosadašnjim iskustvima posljedice aktiviranja klizišta mogu biti:

- potpuno ili djelomično uništenje objekata na klizištu,
- oštećenje komunalnih instalacija i prometnica u okružju,
- posljedice po zdravlje ili čak život ljudi koji koriste objekte,
- posljedice po imovinu ljudi u neposrednom okruženju.

Rizici klizišta:

- Pojava pukotina na prometnicama, građevinama, dvorištima, zidovima, ogradama i dr.
- Pojava neravnina na prometnicama i uređenim površinama. Neravnine često znaju biti toliko velike da onemogućavaju normalno korištenje površina,
- Nagibi stupova i drveća s mogućnošću pada na obližnji objekt,
- Pojava zona lokava s vodom,
- Pucanje stambenih objekata i pomoćnih objekata. Degradacija vrijednosti imovine zbog klizanja terena jedan je od najočitijih rizika,
- Pucanje instalacija vode, kanalizacije i plinovodnih cijevi. Na dijelu klizišta stanovnici su zbog zaštite svog života tražili da se obustavi dostava plina.

7.10.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju aktiviranja klizišta

U svrhu efikasne zaštite od klizišta na području postojećih te potencijalnih klizišta, u slučaju gradnje, propisati obavezu geološkog ispitivanja tla, te ograničiti izgradnju stambenih, poslovnih i drugih građevina na područjima bilo potencijalnih ili postojećih klizišta. Na mjestima gdje to dozvoljava konfiguracija terena primijeniti mjera zaštite stabilnosti tla uređenjem erozijskih područja i sprečavanjem ispiranja tla, pošumljivanjem i gradnjom regulacijskih građevina trebalo bi spriječiti nastajanje klizišta.

Mjere sanacije klizišta razvrstavaju se u četiri osnovne skupine:

1. dreniranje,
2. modifikacija geometrije padine,
3. potporne konstrukcije i
4. unutarnje ojačanje padine.

Mjere civilne zaštite u slučaju aktiviranja klizišta uključuju:

- Organizaciju obavješćavanja o pojavi opasnosti

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Pozivanje Stožera CZ	načelnik Općine / Načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ
Prikupljanje informacija o prohodnosti prometnica	član Stožera, predstavnik PP Split	članovi Stožera CZ
Prikupljanje informacija o funkcioniranju sustava za elektroopskrbu, vodoopskrbu, telekomunikacije	član Stožera CZ	vlasnik kritične infrastrukture, povjerenici CZ
Prikupljanje informacija o stanju društvenih i stambenih objekata na ugroženom prostoru	načelnik Stožera CZ	povjerenici CZ
Aktiviranje DVD-ova	član Stožera CZ	zapovjednik DVD-ova
Utvrđivanje redoslijeda stavljanja u potpunu funkciju prometnica po sljedećim prioritetima: 1. državne ceste 2. županijske ceste 3. lokalne ceste ili kako utvrdi načelnik Stožera CZ	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ
Upućivanje zahtjeva za osiguranjem prohodnosti cestovnih prometnica	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, odgovorne osobe objekata KI
Analiziranje trenutnog stanja s obzirom na razmjere štete i donošenje odluke o opsegu mjera zaštite i spašavanja	načelnik Općine	Stožer CZ
Utvrđivanje redoslijeda u smislu privremene sanacije oštećenja	načelnik Općine	Stožer CZ
Pozivanje upravljačke skupine PON CZ	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ, zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pozivanje vlasnika poduzeća i obrta koji se bave takvom vrstom djelatnosti koja može izvršiti privremenu sanaciju štete	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Traženje angažmana PON CZ	načelnik Općine	ŽC 112, načelnik Stožera CZ
Mobilizacija pripadnika PON	načelnik Stožera	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Pomoć pripadnika PON CZ u sanaciji štete	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ	zapovjednik upravljačke skupine PON CZ
Izveštavanje župana i predlaganje aktiviranja Povjerenstava za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na ugroženim područjima	načelnik Općine	djelatnici Općine Primorski Dolac
Povjerenstva nastavljaju aktivnosti na popisu i procjeni šteta sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19)		
Pozivanje Stožera CZ	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Analiza dobivenih informacija i procjena posljedica koje aktivacija klizišta može izazvati na području Općine Primorski Dolac	načelnik Općine	Stožer CZ
Upućivanje zahtjeva za žurnom objavom potrebnih informacija u cilju davanja uputa stanovništvu za postupanje u takvim situacijama	načelnik Stožera CZ	sredstva javnog priopćavanja
Pozivanje povjerenika CZ	načelnik Općine	načelnik Stožera CZ
Uspostavljanje 24-satnog dežurstva zbog informiranja stanovništva o trenutnoj situaciji, u cilju smanjenja osjećaja nesigurnosti i suzbijanja panike	načelnik Stožera CZ	djelatnici Općine Primorski Dolac

- Organizaciju provođenja mjera i aktivnosti sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite za preventivnu zaštitu i otklanjanje posljedica izvanrednih događaja

Sudionici/ Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
Vatrogasne snage	- čišćenje prometnica i javnih površina
Vlasnici materijalno-tehničkih sredstava	- pomoć u čišćenju prometnica i javnih površina
PON CZ	- organizacija logistike

- Zadaci operativnih kapaciteta za otklanjanje posljedica

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
Stožer CZ	- prikupljanje informacija o zahvaćenom području
Vatrogasne snage	- provesti/potvrditi početnu procjenu - pružanje prve pomoći do predaje na stručnu medicinsku skrb - osiguravanje pristupa objektima KI - osiguranje prohodnosti prometnica
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – davatelji materijalno – tehničkih sredstava	- osiguravanje pristupa objektima KI - osiguranje prohodnosti prometnica
Vlasnici i operatori kritične infrastrukture	- stavljanje u funkciju objekata kritične infrastrukture
Pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite – prijevoznici	- transport unesrećenih s područja ugroze
Zdravstvene službe	- organizacija pružanja prve medicinske pomoći
GDCK Kaštela	- pružanje prve medicinske pomoći
Povjerenici CZ	- logistika na mjestima prihvata - pomoć pri organizaciji provođenja zbrinjavanja - informiranje stanovništva
PON CZ	- potpora u provođenju mjera prve pomoći, zbrinjavanja ugroženog stanovništva - logistika na mjestima prihvata

Sudionici / Operativna snaga civilne zaštite	Zadaci
	- organizacija provođenja zbrinjavanja ugroženog stanovništva

- Pružanje prve medicinske pomoći i medicinskog zbrinjavanja te organizacija djelovanja drugih nositelja reagiranja

Radnje i postupci	Rukovođenje	Izvršenje/Suradnja
Prikupljanje informacija o stanju medicinske opreme, zaliha lijekova i sanitetskog materijala	član Stožera CZ	liječnici u ambulantama
Analiziranje mogućnosti pružanja zdravstvene zaštite	načelnik Stožera CZ	član Stožera CZ voditelj DZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do mjesta za trijažu	voditelj DZ	liječnici zdravstvenih službi, članovi GDCK Kaštela, HGSS-Stanica Split, pripadnici PON CZ
Organizacija prijevoza povrijeđenih do bolnice	voditelj DZ	liječnici zdravstvenih službi, članovi GDCK Kaštela, HGSS-Stanica Split, pripadnici PON CZ
Pozivanje ovlaštenih mrtvozornika u cilju identifikacije i proglašenja smrti	član Stožera CZ	ovlašteni mrtvozornici

Nositelji mjera su načelnik Općine, operativne snage sustava civilne zaštite, zdravstveni djelatnici te Služba civilne zaštite Primorski Dolac.

Nakon proglašenja prirodne nepogode, u cilju dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda, nadležna tijela iz članka 5. *Zakona* provode odgovarajuće radnje.

7.10.2. Druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima i raznim institucijama

Svaka jedinica lokalne samouprave mora imati izrađen katastar klizišta u kojem svako klizište ima svoj katastarski list. U listu se nalaze podaci o položaju klizišta, osnovnim elementima klizišta, uzrocima klizanja, modelu klizanja te nastalim štetama i sanaciji terena.

S ciljem zaštite od klizišta Općine Primorski Dolac treba provoditi mjere koje se uklapaju u djelatnosti koje provode i tehnički naprednije sredine u svijetu suočene s ovim problemima.

Neke od mjera su:

- Istraživanje i izrada elaborata za izradu potrebnih podloga,
- Vođenje katastra,
- Provođenje monitoringa,
- Kontrola projektne dokumentacije,
- Kontrola nepropusnosti sabirnih jama gdje nema kanalizacije,
- Održavanje i kontrola ispravnosti sustava odvodnje,
- Uvesti tzv. tehnički pregled sustava,
- Kontrola i zabrana divljih odlagališta materijala iz iskopa i građevinskog materijala.

Dodatne mjere tzv. tehnički pregled sustava bi trebao obuhvatiti elemente kao što su: datumi pražnjenja sabirnih jama, ispravnost sustava odvodnje, provjera nekontroliranih nasipavanja ili zasijecanja terena i sve drugo što može doprinijeti smanjenju faktora sigurnosti s obzirom na destabilizaciju, posebno u uvjetima dugotrajnih oborinskih razdoblja.

8. TROŠKOVI ANGAŽIRANIH PRAVNIH OSOBA I REDOVNIH SLUŽBI

Način i uvjeti za ostvarivanje materijalnih prava koja se odnose na naknadu plaće, troškova prijevoza, osiguranja i drugih naknada mobiliziranim pripadnicima za vrijeme sudjelovanja u aktivnostima u sustavu civilne zaštite na području Republike Hrvatske definirani su Uredbom o načinu i uvjetima za ostvarivanje materijalnih prava mobiliziranih pripadnika postrojbi civilne zaštite za vrijeme sudjelovanja u aktivnostima u sustavu civilne zaštite (NN 33/17, 156/22).

Troškove materijalnih prava snosi nadležno tijelo (Općina Primorski Dolac) koje je izdalo nalog za mobilizaciju.

Mobiliziran pripadnik ima prava koja se odnose na:

- naknadu po danu mobilizacije,
- naknadu troškova prijevoza,
- osiguranje smještaja i prehrane (osigurava Općina Primorski Dolac),
- osiguranje od odgovornosti i/ili posljedica nesretnog slučaja (osigurava Općina Primorski Dolac).

Obveza Općine Primorski Dolac je i plaćanje obveznog osiguranja za mobiliziranog pripadnika, primjenom najniže osnovice za obračun doprinosa razmjerno broju dana osiguranja, odnosno mobilizacije.

Tablica 16. Pregled troškova

Naknada	Vrijeme mobilizacije	Iznos naknade	Isplata naknade
Naknada po danu mobilizacije	12 – 24 sata	19,91 eura	do 10. dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec na račun
	8 – 12 sati	9,95 eura	
Naknada troškova prijevoza	-	osigurava jedinica lokalne samouprave	-
		iznos prijevoza najjeftinijim sredstvom javnog prijevoza	
		vlastiti prijevoz – 0,10 eura/km	

Način i uvjeti za ostvarivanje materijalnih prava koji se odnose na naknadu privremeno oduzete pokretnine i naknadu štete na pokretnini pravnim osobama definirana je Uredbom o načinu utvrđivanja naknade za privremeno oduzete pokretnine radi provedbe mjera zaštite i spašavanja (NN 85/06). Odgovorna osoba u pravnoj osobi radi ostvarivanja materijalnih prava za pravnu osobu, jedinici lokalne samouprave – Općina Primorski Dolac podnosi Zahtjev za naknadu za privremeno oduzetu pokretninu. Isplata naknada za vrijeme privremenog oduzimanja pokretnine za potrebe sustava civilne zaštite isplatiti će se po modelu:

- za teretna vozila, vozila za prijevoz putnika u cestovnom prometu, plovila i radne strojeve
 - prema važećim tržišnim cijenama
- za osobna vozila: sukladno visini naknade po prijašnjem kilometru

Naknada štete na pokretnini također se utvrđuje prema tržišnoj vrijednosti.

9. ZAKLJUČAK

Sukladno članku 17. stavku 3. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda (NN 16/19), načelnik Općine će podnijeti Općinskom vijeću Općine Primorski Dolac do kraja mjeseca ožujka 2026. godine, Izvješće o izvršenju ovog Plana.

Ovim se Planom uređuju kriteriji i ovlasti za proglašenje prirodne nepogode, procjena štete od prirodne nepogode, dodjela pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih na području Općine Primorski Dolac, Registar šteta od prirodnih nepogoda te druga pitanja u vezi s dodjelom pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda.

Ovim Planom su evidentirane moguće prirodne nepogode na području Općine Primorski Dolac, na temelju kojih će se preventivne radnje, koje je Općina u mogućnosti provesti, kontinuirano provoditi tijekom godine.

Sredstva za provedbu obveza koje proizlaze iz Plana djelovanja osigurati će se u proračunima izvršitelja zadataka.

10. ZAVRŠNE ODREDBE

Ovaj Plan stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Općine Primorski Dolac“.

KLASA:

UR.BROJ:

Primorski Dolac, ____2024.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE PRIMORSKI DOLAC

PREDSJEDNIK

Mario Mišković

11. PRILOZI

PRILOG 1 – Razvrstavanje prirodnih nepogoda

PRILOG 2 – Prijava štete od prirodne nepogode

PRILOG 3 – Koeficijent istrošenosti građevina

PRILOG 4 – Koeficijent za izračun veličine građevine

PRILOG 5 – Koeficijent istrošenosti opreme

PRILOG 6 – Općinsko izvješće o utrošku sredstava pomoći

PRILOG 7 – Županijsko izvješće o utrošku sredstava pomoći

PRILOG 8 – Općinsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA**

**OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKO VIJEĆE
KLASA: 920-02/24-01/01
URBROJ: 2181-42-02-01-24-2
Primorski Dolac, 24. prosinca 2024.g.**

Općinsko vijeće Općine Primorski Dolac na temelju članka 17. stavka 1. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“ broj 16/19) i članka 32. Statuta Općine Primorski Dolac („Službeni glasnik Primorski Dolac“ broj 07/21) na 28. sjednici održanoj 24. prosinca 2024. godine, donijelo je

ODLUKU

o donošenju Plan djelovanja Općine Primorski Dolac u području prirodnih nepogoda za 2025. godinu

Članak 1.

Ovom Odlukom donosi se Plan djelovanja Općine Primorski Dolac u području prirodnih nepogoda za 2025. godinu (u daljnjem tekstu: Plan).

Članak 2.

Sastavni dio ove Odluke je Plan.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Općine Primorski Dolac“.

PREDSJEDNIK

Mario Mišković

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA**

**OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKI NAČELNIK**

KLASA: 024-01/23-01/03

URBROJ:2181-42-01-01-24-5

Primorski Dolac, 26. studenoga 2024. godine

Na temelju članka 50. Statuta Općine Primorski Dolac („Službeni glasnik“ br. 07/21)
Načelnik Općine dana 26. studenoga 2024. godine donosi

ZAKLJUČAK
o provođenju javnog savjetovanja

Članak 1.

Utvrđuje se nacrt prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima imenovanja, opisu poslova i iznosu naknade posebnog savjetnika načelnika (u daljnjem tekstu: Pravilnika).

Nacrt prijedloga Pravilnika upućuje se na javno savjetovanje u trajanju od 30 dana, koji počinje dana 27.11.2024. do 27.12.2024. godine.

Nacrt Prijedloga Pravilnika objavit će se na službenim web stranicama Općine Primorski Dolac.

Članak 2.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

NAČELNIK
Joško Dujmović, inž.građ.

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA**

**OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKO VIJEĆE**

KLASA: 024-01/23-01/03

URBROJ: 2181-42-02-01-25-7

Primorski Dolac, xx. siječnja 2025. godine

Na temelju članka 32. Statuta Općine Primorski Dolac („Službeni glasnik“, broj 07/21)
Općinsko vijeće Općine Primorski Dolac na xx. sjednici održanoj dana xx. siječnja 2025.
godine donosi

PRAVILNIK

O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O UVJETIMA IMENOVANJA, OPISU POSLOVA I IZNOSU NAKNADE POSEBNOG SAVJETNIKA NAČELNIKA

Članak 1.

U Pravilniku o uvjetima imenovanja, opisu poslova i iznosu naknade posebnog savjetnika načelnika (Službeni glasnik 17/21) članak 3. mijenja se i glasi:

„Naknada za rad savjetnika određuje se u mjesečnom neto iznosu od 1.000,00 eura.“.

Članak 2.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu prvog dana od dana objave u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

PREDSJEDNIK

Mario Mišković

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
NAČELNIK OPĆINE

KLASA: 240-01/24-01/03

URBROJ: 2181-42-01-01-24-1

Primorski Dolac, 26. studenoga 2024.

U predmetu razmatranja i utvrđivanja prijedloga Plana razvoja sustava civilne zaštite Općine Primorski Dolac za 2025., temeljem članka 50. Statuta Općine Primorski Dolac (Službeni glasnik Općine 07/21) Načelnik Općine na 126. kolegiju održanom dana 26. studenoga 2024. godine donosi slijedeći

ZAKLJUČAK

1. Utvrđuje se Prijedlog Plana razvoja sustava civilne zaštite Općine Primorski Dolac za 2025. godinu.
2. Akt iz točke 1. sastavni je dio ovog Zaključka.
3. Ovaj Zaključak proslijedit će se Općinskom vijeću na nadležno postupanje.
4. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

NAČELNIK

Joško Dujmović, inž.građ

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA**

**OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKO VIJEĆE
KLASA: 240-01/24-01/03
URBROJ: 2181-42-02-01-24-2
Primorski Dolac, xx. prosinca 2024.**

Temeljem članka 17. stavak 1. Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ broj 82/15., 118/18., 31/20) i temeljem članka 32. Statuta općine Primorski Dolac („Službeni glasnik općine“, broj 07/21) Općinsko vijeće Općine Primorski Dolac na svojoj 28. sjednici održanoj dana xx. prosinca 2024.godine donosi

PLAN RAZVOJA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE OPĆINE PRIMORSKI DOLAC ZA 2025.

I.

Na temelju Analize stanja sustava civilne zaštite na području Općine Primorski Dolac, a sukladno razmjeru opasnosti, prijetnji i posljedicama većih nesreća i katastrofa, utvrđenih Procjenom ugroženosti ljudi, okoliša, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša, s ciljem zaštite i spašavanja ljudi, materijalnih dobara te okoliša kao i ravnomjernog razvoja svih nositelja sustava civilne zaštite (vatrogasnih postrojbi i zapovjedništava, stožera civilne zaštite, postrojbi civilne zaštite, udruga građana od značaja za civilnu zaštitu) donosi se Plan razvoja sustava civilne zaštite na području Općine Primorski Dolac za 2025. godinu.

Plan razvoja povezan je sa mogućnostima financijskih sredstava Proračuna Općine koja će se odvojiti za subjekte u sustavu civilne zaštite.

Plan razvoja sustava civilne zaštite odnosi se na slijedeće:

1. CIVILNA ZAŠTITA

Stožer civilne zaštite Općine Primorski Dolac u obvezi je praćenja novih zakonskih odredbi Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ broj 82/15., 118/18., 31/20., 20/21. i 114/22) odnosno s mjerama sustava civilne zaštite, ustrojavanjem sustava civilne zaštite, djelovanju sustava civilne zaštite i načelima sustava civilne zaštite, sudionicima u sustavu civilne zaštite, te obavezama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u provođenju zakonskim obveza definiranih Zakonom o sustavu civilne zaštite.

U suradnji sa Ravnateljstvom civilne zaštite i Učilištem vatrogastva i zaštite i spašavanja provesti osposobljavanje organiziranih snaga civilne zaštite sukladno njihovim programima za osposobljavanje.

Potrebno je nastaviti opremanje postrojbi civilne zaštite osobnom i skupnom opremom u skladu sa raspoloživim sredstvima predviđenim proračunom, a prema planu opremanja.

2. VATROGASTVO

Općina Primorski Dolac je tijekom 2020. Izradila projektno-tehničku dokumentaciju za izgradnju građevine – vatrogasni dom, za koji je planirana lokacija u gospodarskoj zoni Bristovavača-Trištenica.

Tijekom 2024. provedene su aktivnosti izrade Procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija za područje Općine Primorski Dolac i općina Lečevica, Prgomet, Klis.

Općinsko vijeće Općine Primorski Dolac dana 22.12.2014. godine dalo je suglasnost na prijedlog odluke o poticanju osnivanja DVD-a.

Nakon osnivanja DVD-a kontinuirano će se vršiti opremanje, osposobljavanje i usavršavanje prema planu zaštite od požara.

3. UDRUGE GRAĐANA OD ZNAČAJA ZA CIVILNU ZAŠTITU

U 2025. godini u proračunu osigurati sredstva za financiranje njihovih programskih aktivnosti ali i za nabavu opreme koja će se moći, uz već postojeću, koristiti i u slučaju izvanrednih situacija.

4. PRAVNE OSOBE KOJE ĆE PORADI NEKOG INTERESA CIVILNE ZAŠTITE STANOVNIŠTVA, MATERIJALNIH I KULTURNIH DOBARA OPĆINE PRIMORSKI DOLAC DOBITI ZADAĆE

Sa pravnim osobama koje će poradi nekog interesa civilne zaštite i stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara Općine Primorski Dolac dobiti zadaće potrebno je održati sastanak na kojem će se razmotriti zadaće pravnih osoba u sustavu civilne zaštite.

U narednom razdoblju definirati snage, raspoloživa materijalna tehnička sredstva i potrebe (za dodatnom opremom, usavršavanjem, obukom, vježbama i sl) u cilju jačanja jedinstvenog sustava civilne zaštite.

Odlukom o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite Općine Primorski Dolac (Službeni glasnik 37/21) određene su slijedeće pravne osobe:

1. Javna ustanova Dječji vrtić Maslačak

2. LU „LJUBEĆ“

3. MARINSKI KOMUNALAC d.o.o.

5. EDUKACIJA STANOVNIŠTVA

Zadatak je da se edukacijom podigne razina svijesti građana kao sudionika sustava civilne zaštite, te iz tog razloga potrebno je kontinuirano vršiti:

- Upoznavanje građana sa sadržajem Planova civilne zaštite putem javnih rasprava, te putem web stranice Općine,
- Izrada potrebnih naputaka (letaka) o postupanju stanovništva u slučaju velikih nesreća i katastrofa naročito za moguće nesreće i katastrofe izazvane poplavama, potresima i opasnim tvarima

Dan Civilne zaštite, Dan vatrogastva, Mjesec zaštite od požara, Međunarodni dan Crvenog križa, Dan broja 112, Dan planeta zemlje, Dan voda i drugi datumi moraju biti u funkciji edukacije stanovništva.

6. FINANCIRANJE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Prema Zakonu o civilnoj zaštiti izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave odgovorno je za osnivanje, razvoj i financiranje, opremanje, osposobljavanje i uvježbavanje operativnih snaga. Stoga se u Proračunu Općine Primorski Dolac, u skladu s ostalim posebnim propisima, planiraju slijedeće stavke:

FINANCIJSKI PLAN (EUR):	2025.	2026.	2027.
1. Vatrogastvo	2.000,00	5.738,25	6.011,50
2. HGSS	2.000,00	2.100,00	2.200,00
3. DVD	665,00	698,25	731,50
4. Crveni križ	5.000,00	5.250,00	5.500,00

Plan razvoja sustava civilne zaštite Općine Primorski Dolac za 2025. godinu objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

II.

Ovaj Akt stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

PREDSJEDNIK OPĆINSKOG VIJEĆA
Mario Mišković

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKI NAČELNIK

KLASA: 053-01/24-01/34

URBROJ: 2181-42-01-01-24-2

Primorski Dolac, 26. studenoga 2022.

Na temelju članka 50. Statuta Općine Primorski Dolac („Službeni glasnik“, broj 07/21)
Načelnik Općine Primorski Dolac dana 26. studenoga 2024. d o n o s i

ODLUKU O RASPODJELI SREDSTAVA OPĆINSKOG PRORAČUNA

Članak 1.

Sredstva Općinskog proračuna za 2023. godinu, skupina 381- financiranje Hrvatske gorske službe spašavanja.

Hrvatska gorska služba spašavanja, Stanica Split.....1.120,00 eura

Ukupno skupina 381.....1.120,00 eura

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

NAČELNIK

Joško Dujmović, ing.građ.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC

OPĆINSKI NAČELNIK

KLASA:011-01/24-01/03

URBROJ:2181-42-01-01-24-1

U Primorskom Docu, 26. studenog 2024.

Na temelju članka 11. stavka 5. i 6. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“ broj 25/13. i 85/15. i 69/22.) i članka 50. Statuta Općina Primorski Dolac (Službeni glasnik br. 07/21), Načelnik Općine Primorski Dolac na 126. kolegiju održanom dana 26. studenoga 2024. godine donosi

PLAN
savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u 2025. godini

Članak 1.

Općina Primorski Dolac donosi ovaj Plan savjetovanja sa zainteresiranom javnošću za 2025. godinu (u daljnjem tekstu: „Plan“), kojim se utvrđuje popis općih te drugih strateških i planskih akata koji se planiraju donijeti u 2025. godini, a za koje se provodi postupak savjetovanja sa javnošću, u skladu sa Zakona o pravu na pristup informacijama.

Članak 2.

Plan savjetovanja čine akti i to:

Red.br.	Naziv propisa općeg akta ili dokumenta	Okvirno vrijeme provedbe javnog savjetovanja	Očekivano vrijeme donošenja općeg akta ili dokumenta za koje se provodi savjetovanje	Način provedbe savjetovanja
1.	Program gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Primorski Dolac za 2026. i Program održavanja objekata i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Primorski Dolac za 2026.	studenj 2025.	prosinac 2025.	Internetsko savjetovanje www.primorskidolac.hr
2.	Izmjene i dopune UPU-a gospodarske zone Bristovača-Trištenica	veljača 2025.	lipanj 2025.	Internetsko savjetovanje www.primorskidolac.hr
3.	UPU FRANIČI	veljača 2025.	lipanj 2025.	Internetsko savjetovanje www.primorskidolac.hr
4.	UPU KOSE	veljača 2025.	lipanj 2025.	Internetsko savjetovanje www.primorskidolac.hr
5.	UPU CENTAR	veljača 2025.	lipanj 2025.	Internetsko savjetovanje www.primorskidolac.hr
6.	Izmjene i dopune PPUO	veljača 2025.	lipanj 2025.	Internetsko savjetovanje www.primorskidolac.hr

7.	Program javnih potreba u predškolskom, školskom odgoju i obrazovanju u Općini Primorski Dolac za 2026.	studeni 2025.	prosinac 2025.	Internetsko savjetovanje www.primorskidolac.hr
8.	Program socijalne skrbi i novčane pomoći u Općini Primorski Dolac za 2026.	studeni 2025.	prosinac 2025.	Internetsko savjetovanje www.primorskidolac.hr
9.	Program javnih potreba za sport i kulturu u Općini Primorski Dolac za 2026.	studeni 2025.	prosinac 2025.	Internetsko savjetovanje www.primorskidolac.hr
10.	Proračun Općine Primorski Dolac za 2026. i projekcije za 2027. i 2028.	studeni 2025.	prosinac 2025.	Internetsko savjetovanje www.primorskidolac.hr

Članak 3.

Ovaj Plan objaviti će se na službenoj internetskoj stranici Općine Primorski Dolac, a savjetovanje s javnošću provodit će se preko službene internetske stranice Općine Primorski Dolac objavom nacрта prijedloga općeg akta ili drugog dokumenta.

Ako se tijekom godine ukaže potreba za donošenjem općih te drugih strateških odnosno planskih akata koji nisu obuhvaćeni ovim Planom, a spadaju u pitanje o kojima se provodi savjetovanje sa javnošću i za te opće akte provest će se propisani postupak savjetovanja sa javnošću.

O Izmjenama Plana savjetovanja Općina Primorski Dolac izvijestiti će javnost objavom na svojoj službenoj internetskoj stranici.

Članak 4.

Savjetovanje s javnošću provodit će se u pravilu u roku od 30 dana, osim u iznimnom slučaju ako to nije moguće provesti zbog razloga hitnosti koji će se posebno obrazložiti u pozivu za sudjelovanje u postupku, a ukoliko se pokaže potreba za kraćim rokom to će se uvrstiti u navedeni Plan.

Po isteku roka za dostavu mišljenja i prijedloga, izradit će se izvješće o savjetovanju s javnošću, koje sadrži zaprimljene prijedloge i primjedbe te očitovanja s razlozima neprihvatanje pojedinih prijedloga i primjedbi. Predmetno izvješće dostavlja se nadležnom tijelu koje je donositelj akata.

Članak 5.

Za provedbu članka 1. i 2. ovog Plana zadužuje se Jedinstveni upravni odjel Općine Primorski Dolac u čiji djelokrug spadaju pitanja koja su predmet provedbe postupka savjetovanja sa zainteresiranom javnošću.

Članak 6.

Plan savjetovanja sa zainteresiranom javnošću stupa na snagu danom donošenja i objavit će se na službenoj stranici Općine Primorski Dolac.

NAČELNIK OPĆINE

Joško Dujmović, ing.građ.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKI NAČELNIK

KLASA: 053-01/24-01/32

URBROJ:2181-42-01-01-24-2

Primorski Dolac, 26. studenoga 2024.godine

Na temelju odredbi Odluke o socijalnoj skrbi („Službeni glasnik“, broj 40/22) i čl. 50. Statuta Općina Primorski Dolac („Službeni glasnik“ broj 07/21.), Općinski Načelnik Općine Primorski Dolac dana 26. studenoga 2024. godine donosi

ODLUKU O RASPODJELI SREDSTAVA OPĆINSKOG PRORAČUNA

– Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

Članak 1.

Sredstva Općinskog proračuna za 2024. godinu, skupina 372;

Skupina 372/; naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

1. JELA ŠUSTIĆ200,00 eur

Ukupno skupina 372200,00 eur

Članak 2.

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

NAČELNIK

Joško Dujmović, ing.građ.

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA**

**OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKI NAČELNIK**

KLASA: 053-01/24-01/37

URBROJ:2181-42-01-01-24-2

Primorski Dolac, 26. studenoga 2024.godine

Na temelju odredbi Odluke o socijalnoj skrbi („Službeni glasnik“, broj 40/22) i čl. 50. Statuta Općina Primorski Dolac („Službeni glasnik“ broj 07/21.), Općinski Načelnik Općine Primorski Dolac dana 26. studenoga 2024. godine donosi

ODLUKU O RASPODJELI SREDSTAVA OPĆINSKOG PRORAČUNA

– Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

Članak 1.

Sredstva Općinskog proračuna za 2024. godinu, skupina 372;

Skupina 372/; naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

1. JOZO ŠUSTIĆ200,00 eur

Ukupno skupina 372200,00 eur

Članak 2.

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

NAČELNIK

Joško Dujmović, ing.građ.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKI NAČELNIK

KLASA: 053-01/24-01/38

URBROJ:2181-42-01-01-24-2

Primorski Dolac, 26. studenoga 2024.godine

Na temelju odredbi Odluke o socijalnoj skrbi („Službeni glasnik“, broj 40/22) i čl. 50. Statuta Općina Primorski Dolac („Službeni glasnik“ broj 07/21.), Općinski Načelnik Općine Primorski Dolac dana 26. studenoga 2024. godine donosi

ODLUKU O RASPODJELI SREDSTAVA OPĆINSKOG PRORAČUNA

– Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

Članak 1.

Sredstva Općinskog proračuna za 2024. godinu, skupina 372;

Skupina 372/; naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

1. LUCIJANA BALOV100,00 eur

Ukupno skupina 372100,00 eur

Članak 2.

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

NAČELNIK

Joško Dujmović, ing.građ.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKI NAČELNIK

KLASA: 053-01/24-01/33

URBROJ:2181-42-01-01-24-2

Primorski Dolac, 26. studenoga 2024.godine

Na temelju odredbi Odluke o socijalnoj skrbi („Službeni glasnik“, broj 40/22) i čl. 50. Statuta Općina Primorski Dolac („Službeni glasnik“ broj 07/21.), Općinski Načelnik Općine Primorski Dolac dana 26. studenoga 2024. godine donosi

ODLUKU O RASPODJELI SREDSTAVA OPĆINSKOG PRORAČUNA

– Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

Članak 1.

Sredstva Općinskog proračuna za 2024. godinu, skupina 372;

Skupina 372/; naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

1. NIKOLA VRŽINA200,00 eur

Ukupno skupina 372200,00 eur

Članak 2.

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

NAČELNIK

Joško Dujmović, ing.građ.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKI NAČELNIK

KLASA: 112-04/24-01/04

URBROJ: 2181-42-01-01-24-1

Primorski Dolac, 26. studenoga 2024.

Na temelju članka 50. Statuta Općine Primorski Dolac („Službeni glasnik“, broj 07/21) Općinski načelnik dana 26. studenoga 2024. godine donio je

ODLUKU

o sklapanju Ugovora o djelu

Članak 1.

Općinski načelnik donosi Odluku o sklapanju Ugovora o djelu za uslugu izvršenja poslova za potrebe organiziranja Božićnog domjenka u Primorskom Docu za dan 23. i 24. prosinca 2024. godine sa izvršiteljicom poslova Smiljka Ivakić.

Utvrđuje se naknada izvršenje usluge u iznosu od 100,00 eura.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

NAČELNIK

Joško Dujmović, ing.grad.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKI NAČELNIK

KLASA: 112-04/23-01/02

URBROJ: 2181-42-01-01-24-16

Primorski Dolac, 26. studenoga 2024.

Na temelju članka 50. Statuta Općine Primorski Dolac („Službeni glasnik“, broj 07/21) Općinski načelnik dana 26. studenoga 2024. g. donio je

ODLUKU

o sklapanju 7. Aneksa Ugovora o djelu

Članak 1.

Općinski načelnik donosi Odluku o sklapanju 7. Aneksa Ugovora o djelu za povećanje opsega usluge izvršenja poslova održavanja objekata u vlasništvu Općine Primorski Dolac i produljenje roka izvršenja usluge.

Za reguliranje uvjeta i načina izvršenja usluge sklopit će se 7. Aneks Ugovora o djelu sa izvršiteljem usluge.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

NAČELNIK
Joško Dujmović, ing. građ.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKI NAČELNIK

KLASA: 112-04/24-01/05

URBROJ: 2181-42-01-01-24-1

Primorski Dolac, 26. studenoga 2024.

Na temelju članka 50. Statuta Općine Primorski Dolac („Službeni glasnik“, broj 07/21) Općinski načelnik dana 26. studenoga 2024. g. donio je

ODLUKU

o sklapanju Ugovora o djelu

Članak 1.

Općinski načelnik donosi Odluku o sklapanju Ugovora o djelu za uslugu izvršenja pomoćnih poslova u organizaciji Adventa u Primorskom Docu u razdoblju od 05.12.-06.01.2025. godine.

Za izvršenje predmetne usluge utvrđuje se iznos naknade od 680,00 eura neto.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

NAČELNIK
Joško Dujmović, ing.građ.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKI NAČELNIK

KLASA: 112-04/24-01/03

URBROJ: 2181-42-01-01-24-3

Primorski Dolac, 26. studenoga 2024.

Na temelju članka 50. Statuta Općine Primorski Dolac („Službeni glasnik“, broj 07/21) Općinski načelnik dana 26. studenoga 2024. g. donio je

ODLUKU

o sklapanju Ugovora o djelu

Članak 1.

Općinski načelnik donosi Odluku o sklapanju Ugovora o djelu za uslugu izvršenja poslova sanacije krovišta Multifunkcionalne školske sportske dvorane, Primorski Dolac u razdoblju od 04.12.-27.12.2024. godine.

Za izvršenje predmetne usluge utvrđuje se iznos naknade od 200,00 eura neto.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

NAČELNIK
Joško Dujmović, ing.građ.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKI NAČELNIK

KLASA: 112-04/24-01/02

URBROJ: 2181-42-01-01-24-3

Primorski Dolac, 26. studenoga 2024.

Na temelju članka 50. Statuta Općine Primorski Dolac („Službeni glasnik“, broj 07/21) Općinski načelnik dana 26. studenoga 2024. g. donio je

ODLUKU

o sklapanju Ugovora o djelu

Članak 1.

Općinski načelnik donosi Odluku o sklapanju Ugovora o djelu za poslove električnih radova u Multifunkcionalnoj školskoj sportskoj dvorani u vlasništvu Općine Primorski Dolac u razdoblju od 04.12.2024.- do 31.12.2024.godine.

Utvrdjuje se naknada u iznosu od 1.500,00 eura neto mjesec.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

NAČELNIK

Joško Dujmović, ing.građ.

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

OPĆINA PRIMORSKI DOLAC
OPĆINSKI NAČELNIK

KLASA: 620-01/23-01/02

URBROJ: 2181-42-01-01-24-10

Primorski Dolac, 26. studenoga 2024. godine

Na temelju članka 50. Statuta Općina Primorski Dolac („Službeni glasnik“, broj 07/21), Općinski načelnik Općine Primorski Dolac dana 26. studenoga 2024. godine donosi

ODLUKU

o davanju na korištenje Multifunkcionalne školske sportske dvorane

Članak 1.

Ovom Odlukom daje se na korištenje sportska dvorana u Multifunkcionalnoj sportskoj školskoj dvorani u Primorskom Docu za potrebe održavanje rekreacije građana-teretana, kako slijedi:

1. Podnositelju zahtjeva KLASA:620-01/23-01/02, URBROJ:2181-42-01-01-24-9, za potrebe održavanje rekreacije građana – teretana u sportskoj dvorani (u daljnjem tekstu: Korisnik);
2. Utvrđuje se da će Korisnik sportsku dvoranu u Primorskom Docu koristiti sukladno podnesenom zahtjevu, a koji uključuje korištenje male dvorane više od 2xtjedno.
3. Korisnik je obvezan platiti iznos od 23,89 eura za vrijeme korištenja sukladno podnesenom zahtjevu iz točke 1. ovog članka, utvrđen cjenikom Odluke o korištenju Multifunkcionalne sportske školske dvorane u Primorskom Docu (Službeni glasnik 17/14, 28/22) na žiro račun Općine HR 6423400091859000003 sa naznakom „korištenje sportske dvorane“, poziv na broj 24 7722-OIB.
4. Korisnik se u korištenju sportske dvorane mora ponašati dužnom pažnjom i poštivati kućni red koji je istaknut na oglasnoj ploči sportske dvorane u Primorskom Docu.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u Službenom glasniku Općine Primorski Dolac.

NAČELNIK
Joško Dujmović, ing.građ.